

სს პროკრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური
ანგარიშგება და
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
31 დეკემბერი 2020

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი
შენიშვნები

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა	5
2. ბიზნეს გარემო	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	6
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	23
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	24
6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები	24
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	25
8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	25
9. ინვესტიციები	26
10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	27
11. საინვესტიციო ქონება	36
12. არამატერიალური აქტივები	37
13. ძირითადი საშუალებები	37
14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება	38
15. სხვა აქტივები	38
16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	39
17. კლიენტების ანგარიშები	39
18. სხვა ნასესხები სახსრები	41
19. სხვა ვალდებულებები	42
20. მოგების გადასახადები	42
21. სუბორდინირებული სესხი	43
22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი	44
23. წმინდა სესხის შეჯერება	44
24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	45
25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	46
26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	46
27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი	47
28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა	48
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	75
30. პირობითი ვალდებულებები	77
31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	79
32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	80

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „პროგრედიტ ბანკის“ აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს პროგრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და ბანკის (შესაბამისად) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ და „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ დავაკმაყოფილეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობები ამ მოთხოვნების და IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „მმართველობით ანგარიშს“.

სს "პროგრედიტ ბანკი"

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

გვერდი 2

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ვასკვნით რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა და მოახდინონ მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

სს "პროგრესიტი ბანკი"
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვემდებარებოდნენ ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედეგის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის და ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანოების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს "KPMG Georgia"

6 მაისი, 2021 წელი

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „პროკრედიტ ბანკის“ აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და ბანკის (შესაბამისად) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ და „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ დავკმაყოფილეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობები ამ მოთხოვნების და IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „მმართველობით ანგარიშს“.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ვასკვნით რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა და მოახდინონ მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის და ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები					
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	6	199,902	86,983	199,902	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში	8	215,459	175,926	215,459	175,926
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში	9	51,465	21,917	51,465	21,917
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში	9	234	234	234	234
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	9	-	-	6,100	6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	31,978	83,489	31,978	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	1,354,923	1,070,120	1,354,923	1,070,120
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	11	4,019	1,553	4,019	1,553
საინვესტიციო ქონება	12	8,515	8,592	5,395	5,247
არამატერიალური აქტივები	13	781	544	781	544
ძირითადი საშუალებები	14	47,875	50,998	47,875	50,998
აქტივები გამოყენების უფლებით	15	1,951	2,871	1,951	2,871
სხვა აქტივები	15	6,256	8,521	5,996	8,201
		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183
სულ აქტივები					
ვალდებულებები	16	55,717	70,407	55,717	70,407
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ					
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		3,415	1,258	3,415	1,258
ვალდებულებები	17	977,404	767,297	982,985	771,385
კლიენტთა ანგარიშები	18	582,858	406,707	582,858	406,707
სხვა ნასესხები სახსრები	21	53,753	45,314	53,753	45,314
სუბორდინირებული სესხი	23	2,300	2,938	2,300	2,938
საიჯარო ვალდებულებები	19	1,462	1,439	1,097	1,173
სხვა ვალდებულებები		721	430	721	430
სხვა ანარიცხები					
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	20	2,639	1,604	2,639	1,604
		1,680,269	1,297,394	1,685,485	1,301,216
სულ ვალდებულებები					
კაპიტალი	22	100,352	100,352	100,352	100,352
სააქციო კაპიტალი	22	51,324	51,324	51,324	51,324
საემისიო კაპიტალი		91,413	62,678	88,917	61,291
გაუნაწილებელი მოგება					
		243,089	214,354	240,593	212,967
სულ კაპიტალი					
		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები					

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

5 - 80 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი		94,796 (42,237)	90,882 (42,710)	94,796 (42,237)	90,882 (42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	24	52,559	48,172	52,559	48,172
სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)	10	(4,868)	2,960	(4,868)	2,960
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების ანარიცხის ფორმირების შემდეგ		47,691	51,132	47,691	51,132
საკომისიო შემოსავალი	25	11,835	12,793	11,836	12,793
საკომისიო ხარჯები	25	(7,502)	(7,835)	(7,502)	(7,835)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		(360)	16,579	(360)	16,579
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		12,142	(2,519)	12,142	(2,519)
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		(2,267)	(1,034)	(2,267)	(1,034)
პერსონალის ხარჯები		(13,140)	(13,371)	(13,085)	(13,294)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(22,524)	(24,577)	(22,470)	(24,510)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27(a)	5,090	5,229	3,862	4,245
სხვა საოპერაციო ხარჯი	27(b)	(1,168)	(3,261)	(1,159)	(1,965)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
მოგების გადასახადის ხარჯი	20	(1,062)	(4,721)	(1,062)	(4,721)
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		28,735	28,415	27,626	28,871

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაიძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

000 ლარი	კონსოლიდირებული					ინდივიდუალური			
	სააქციო შენიშვნები	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ		სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე -ბელი მოგება	სულ
ნაშთი									
2019 წლის 1 იანვარს		88,915	36,388	60,636	185,939	88,915	36,388	58,793	184,096
სულ სრული შემოსავალი									
წლის მოგება		-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
სულ სრული შემოსავალი									
წლის განმავლობაში		-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
პირდაპირ კაპიტალში									
ასახული ოპერაციები									
მესაკუთრებთან									
გამოცხადებული									
დივიდენდები	22	-	-	(26,373)	(26,373)	-	-	(26,373)	(26,373)
გამოშვებული აქციები	22	11,437	14,936	-	26,373	11,437	14,936	-	26,373
პირდაპირ კაპიტალში									
ასახული ოპერაციები									
მესაკუთრებთან		11,437	14,936	(26,373)	-	11,437	14,936	(26,373)	-
ნაშთი									
2019 წლის 31 დეკემბერს		100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს		100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
სულ სრული შემოსავალი									
წლის მოგება		-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
სულ სრული შემოსავალი									
წლის განმავლობაში		-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
ნაშთი									
2020 წლის 31 დეკემბერს		100,352	51,324	91,413	243,089	100,352	51,324	88,917	240,593

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
სესხის გაუფასურების ანარიცხის დარიცხვა/(გაუქმება)	10	4,868	(2,960)	4,868	(2,960)
ცვეთა და ამორტიზაცია		5,637	5,837	5,628	5,812
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწერით მიღებული ზარალი		-	1,627	-	780
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(ამონაგები)		(12,142)	2,519	(12,142)	2,519
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		2,267	1,034	2,267	1,034
სხვა ანარიცხების დარიცხვა/(აღდგენა)		195	38	195	(383)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვებისგან		(1,577)	(28)	(1,577)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(52,559)	(48,172)	(52,559)	(48,172)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(23,514)	(6,969)	(24,632)	(7,778)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული აქტივებისა და ვალდებულებების წმინდა ცვლილება არაფულადი მუხლების შემდეგ:					
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		(8,374)	5,667	(8,374)	5,667
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(111,550)	(1,665)	(110,254)	(1,665)
სხვა აქტივები		2,240	(932)	2,181	(335)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(30,604)	(4,780)	(30,604)	(4,780)
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		(110)	1,035	(110)	1,035
კლიენტთა ანგარიშები		105,704	36,580	107,197	37,322
სხვა ვალდებულებები		(90)	-	(192)	(142)
სულ წმინდა ცვლილება საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებულ აქტივებსა და ვალდებულებებში არაფულადი ერთეულების შემდეგ		(42,784)	35,905	(40,156)	37,102
მიღებული პროცენტი		87,861	95,649	87,861	95,649
გადახდილი პროცენტი		(41,394)	(42,066)	(41,394)	(42,066)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,493)	(7,084)	(2,493)	(7,083)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(22,324)	75,435	(20,814)	75,824
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(2,944)	(2,167)	(2,944)	(2,167)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		4,363	2,157	2,853	1,769
სავალო ფასიან ქალაქებში ჩადებული ინვესტიციების შესყიდვა		(130,651)	(72,700)	(130,651)	(72,700)
სავალო ფასიან ქალაქებში ჩადებული ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		101,139	80,710	101,139	80,710
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში)		(28,093)	8,000	(29,603)	7,612
გადახდილი დივიდენდები	22	-	(26,373)	-	(26,373)
გამოშვებული აქციები		-	26,373	-	26,373
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,648)	(711)	(1,648)	(711)
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		162,592	169,416	162,592	169,415
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(71,822)	(245,018)	(71,822)	(245,018)
სუბორდინირებული ვალებიდან მიღებული შემოსავალი		-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალების დაფარვა		-	(43,229)	-	(43,229)
ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		89,122	(119,542)	89,122	(119,543)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		38,705	(36,107)	38,705	(36,107)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		170,472	200,203	170,472	200,203
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა		22,703	6,376	22,703	6,376
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	231,880	170,472	231,880	170,472

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ზივავიძე
მთავარი ბუღალტერი

5 - 80 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

პროგრესი ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

000 ლარი		კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
შენიშვნები					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	6	199,902	86,983	199,902	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		215,459	175,926	215,459	175,926
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	8	51,465	21,917	51,465	21,917
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	9	234	234	234	234
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	9	-	-	6,100	6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	31,978	83,489	31,978	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	1,354,923	1,070,120	1,354,923	1,070,120
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		4,019	1,553	4,019	1,553
საინვესტიციო ქონება	11	8,515	8,592	5,395	5,247
არამატერიალური აქტივები	12	781	544	781	544
ძირითადი საშუალებები	13	47,875	50,998	47,875	50,998
აქტივები გამოყენების უფლებით	14	1,951	2,871	1,951	2,871
სხვა აქტივები	15	6,256	8,521	5,996	8,201
სულ აქტივები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	16	55,717	70,407	55,717	70,407
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		3,415	1,258	3,415	1,258
კლიენტთა ანგარიშები	17	977,404	767,297	982,985	771,385
სხვა ნასესხები სახსრები	18	582,858	406,707	582,858	406,707
სუბორდინირებული სესხი	21	53,753	45,314	53,753	45,314
საიჯარო ვალდებულებები	23	2,300	2,938	2,300	2,938
სხვა ვალდებულებები	19	1,462	1,439	1,097	1,173
სხვა ანარიცხები		721	430	721	430
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	20	2,639	1,604	2,639	1,604
სულ ვალდებულებები		1,680,269	1,297,394	1,685,485	1,301,216
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	22	100,352	100,352	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	22	51,324	51,324	51,324	51,324
გაუნაწილებელი მოგება		91,413	62,678	88,917	61,291
სულ კაპიტალი		243,089	214,354	240,593	212,967
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრესი ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი		94,796 (42,237)	90,882 (42,710)	94,796 (42,237)	90,882 (42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	24	52,559	48,172	52,559	48,172
სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)	10	(4,868)	2,960	(4,868)	2,960
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების ანარიცხის ფორმირების შემდეგ		47,691	51,132	47,691	51,132
საკომისიო შემოსავალი	25	11,835	12,793	11,836	12,793
საკომისიო ხარჯები	25	(7,502)	(7,835)	(7,502)	(7,835)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		(360)	16,579	(360)	16,579
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		12,142	(2,519)	12,142	(2,519)
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		(2,267)	(1,034)	(2,267)	(1,034)
პერსონალის ხარჯები		(13,140)	(13,371)	(13,085)	(13,294)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(22,524)	(24,577)	(22,470)	(24,510)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27(a)	5,090	5,229	3,862	4,245
სხვა საოპერაციო ხარჯი	27(b)	(1,168)	(3,261)	(1,159)	(1,965)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
მოგების გადასახადის ხარჯი	20	(1,062)	(4,721)	(1,062)	(4,721)
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		28,735	28,415	27,626	28,871

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული				ინდივიდუალური			
	სააქციო შენიშვნები	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე -ბელი მოგება	სულ
ნაშთი								
2019 წლის 1 იანვარს	88,915	36,388	60,636	185,939	88,915	36,388	58,793	184,096
სულ სრული შემოსავალი								
წლის მოგება	-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
სულ სრული შემოსავალი								
წლის განმავლობაში	-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან								
გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	(26,373)	(26,373)	-	-	(26,373)	(26,373)
გამომწვეული აქციები	22	11,437	14,936	- 26,373	11,437	14,936	-	26,373
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან								
	11,437	14,936	(26,373)	-	11,437	14,936	(26,373)	-
ნაშთი								
2019 წლის 31 დეკემბერს	100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
სულ სრული შემოსავალი								
წლის მოგება	-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
სულ სრული შემოსავალი								
წლის განმავლობაში	-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
ნაშთი								
2020 წლის 31 დეკემბერს	100,352	51,324	91,413	243,089	100,352	51,324	88,917	240,593

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

000 ლარი	კონსოლიდირებული ინდივიდუალური				
	შენიშვნები	2020	2019	2020	2019
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
სესხის გაუფასურების ანარიცხის დარიცხვა/(გაუქმება)	10	4,868	(2,960)	4,868	(2,960)
ცვეთა და ამორტიზაცია		5,637	5,837	5,628	5,812
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწერით მიღებული ზარალი		-	1,627	-	780
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(ამონაგები)		(12,142)	2,519	(12,142)	2,519
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		2,267	1,034	2,267	1,034
სხვა ანარიცხების დარიცხვა/(აღდგენა)		195	38	195	(383)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან		(1,577)	(28)	(1,577)	
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(52,559)	(48,172)	(52,559)	(48,172)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(23,514)	(6,969)	(24,632)	(7,778)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული აქტივებისა და ვალდებულებების წმინდა ცვლილება არაფულადი მუხლების შემდეგ:					
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		(8,374)	5,667	(8,374)	5,667
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(111,550)	(1,665)	(110,254)	(1,665)
სხვა აქტივები		2,240	(932)	2,181	(335)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(30,604)	(4,780)	(30,604)	(4,780)
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		(110)	1,035	(110)	1,035
კლიენტთა ანგარიშები		105,704	36,580	107,197	37,322
სხვა ვალდებულებები		(90)	-	(192)	(142)
სულ წმინდა ცვლილება საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებულ აქტივებსა და ვალდებულებებში არაფულადი ერთეულების შემდეგ		(42,784)	35,905	(40,156)	37,102
მიღებული პროცენტი		87,861	95,649	87,861	95,649
გადახდილი პროცენტი		(41,394)	(42,066)	(41,394)	(42,066)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,493)	(7,084)	(2,493)	(7,083)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(22,324)	75,435	(20,814)	75,824
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(2,944)	(2,167)	(2,944)	(2,167)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		4,363	2,157	2,853	1,769
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების შესყიდვა		(130,651)	(72,700)	(130,651)	(72,700)
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		101,139	80,710	101,139	80,710
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში)		(28,093)	8,000	(29,603)	7,612
გადახდილი დივიდენდები	22	-	(26,373)	-	(26,373)
გამომცემული აქციები		-	26,373	-	26,373
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,648)	(711)	(1,648)	(711)
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		162,592	169,416	162,592	169,415
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(71,822)	(245,018)	(71,822)	(245,018)
სუბორდინირებული ვალებიდან მიღებული შემოსავალი		-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალების დაფარვა		-	(43,229)	-	(43,229)
ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		89,122	(119,542)	89,122	(119,543)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		38,705	(36,107)	38,705	(36,107)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		170,472	200,203	170,472	200,203
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა		22,703	6,376	22,703	6,376
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	231,880	170,472	231,880	170,472

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

5 - 80 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) მოიცავს სს პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებას. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო საზოგადოებას და შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიას, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანაა საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ 1999 წლის 4 იანვარს, რეგისტრაციის ნომრით: 204851197.

სს პროკრედიტ ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკი, რომელიც სპეციალიზებულია საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე. საზედამხედველო მიზნებისთვის, პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს 1999 წლის 13 მაისს გამოშვებული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით #233, ხოლო მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკი თავის კლიენტებს ემსახურება 4 ფილიალის, 1 მომსახურების პუნქტის და 7 თვითმომსახურების ზონის საშუალებით თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში და ზუგდიდში.

ბანკი ერთპიროვნულად ფლობს შვილობილ კომპანიას შპს პროკრედიტ ფროფერტის, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოძრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას იძენს აუქციონზე ბანკის იმ კლიენტებისგან, რომლებმაც ნაკისრი ვალდებულებები ვერ შეასრულეს.

ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „მშობელი კომპანია“). 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ წარმოდგენილი აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ მშობელი მშობელი კომპანიის მიმოქცევაში გაშვებული აქციების 5%-ზე მეტს:

	კაპიტალში მონაწილეობის წილის %, 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2020	2019
Zeitinger Invest GmbH	17	17
KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2	13.2
DOEN ფონდი	12.5	12.5
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC)	10	10
TIAA-CREF -მასწავლებელთა დაზღვევის და ანუიტეტის ასოციაცია	8.6	8.6
სხვა	38.7	38.7
სულ	100	100

სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობენ განთავსებული აქციების 5%-ზე ნაკლებს. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავდათ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 31-ე შენიშვნაში.

2. ბიზნეს გარემო

ჯგუფის და ბანკის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე და ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის/ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფი და ბანკი აღრიცხავს მის წარმოებულ ინსტრუმენტებს (ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში) სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით და ინვესტიციას კაპიტალის აქციებში სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები არიან ინვესტირებული საწარმოები, მათ შორის, სტრუქტურირებული ერთეულები, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) აქვს ინვესტირებული საწარმოების საქმიანობის ისე წარმართვის უფლებამოსილება, რომ მნიშვნელოვნად იმოქმედოს მათ შემოსავლებზე; (ii) გააჩნია ინვესტირებული საწარმოდან ცვალებადი შემოსავლების მიღების უფლება; და (iii) აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ ინვესტირებულ საწარმოსთან მიმართებით მინიჭებული უფლებამოსილება გამოიყენოს თავისი შემოსავლების ოდენობაზე გავლენის მოხდენის მიზნით. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, პოტენციური მატერიალური ხმის უფლებების არსებობა და მნიშვნელობა განიხილება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ ესა თუ ის უფლება მატერიალური იყოს, უფლების მფლობელს პრაქტიკული უნარი უნდა ჰქონდეს, რომ ეს უფლება გამოიყენოს მაშინ, როდესაც საჭიროა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის წარმართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება. ჯგუფს ინვესტირებულ საწარმოზე უფლება შეიძლება იმ შემთხვევაშიც კი ჰქონდეს, თუ ის ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლებების უმრავლესობას არ ფლობს. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლებების რაოდენობას ხმის უფლებების სხვა მფლობელთა რაოდენობასთან და განაწილებასთან მიმართებით და ამ გზით ადგენს მას ინვესტირებულ საწარმოზე დე-ფაქტო უფლება აქვს თუ არა. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებას უკავშირდება ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ხელს არ უშლის ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს კონტროლში. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის ჯგუფზე გადასვლის დღიდან, ხოლო დეკონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

კომპანიათაშორის გარიგებები, ჯგუფის კომპანიებს შორის ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული შემოსავალი აღმოიფხვრება; ასევე აღმოიფხვრება არარეალიზებული ზარალი, გარდა შემთხვევებისა როდესაც ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი საწარმო ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკასთან შესაბამის ერთგვაროვან საბუღალტრო პოლიტიკას იყენებს.

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ კონტროლირებულ ინვესტიციის ობიექტებს. ჯგუფი და ბანკი მის ინვესტიციის ობიექტს აკონტროლებს მაშინ როდესაც ის ექვემდებარება ან აქვს უფლება მიიღოს ცვალებადი ამონაგები მისი ჩართულობიდან ინვესტიციის ობიექტში და აქვს უნარი გავლენა იქონიოს აღნიშნულ ამონაგებზე ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის საშუალებით. კერძოდ, ჯგუფი ახდენს იმ ინვესტიციის ობიექტების კონსოლიდაციას, რომლებსაც ის აკონტროლებს და ფაქტო გარემოებების საფუძველზე, იმ შემთხვევების ჩათვლით როდესაც სესხების ოპერაციების უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი დამცავი უფლებები ხდება არსებითი. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან, მისი დასრულების თარიღამდე.

ბანკი, მის ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს თვითღირებულებით და თანმიმდევრულად იყენებს ერთიდაიგივე სააღრიცხვო პოლიტიკებს ინვესტიციების თითოეული კატეგორიისთვის. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში ფასდება შესყიდვის ღირებულებას გამოკლებული გაუფასურების ზარალი.

ბანკი, ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს კონტროლის ფაქტიური დაწყების თარიღიდან მისი ფაქტიური შეწყვეტის თარიღამდე.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც აქტივის გაყიდვით მიიღება ან რომელიც გადახდილია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში ვალდებულების დასაფარად. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, რომელზეც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გარიგებები იმ სიხშირითა და მოცულობით ხორციელდება, რაც საკმარისია ფასის შესახებ ინფორმაციის უწყვეტი წესით მისაღებად. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასისა და სუბიექტის მფლობელობაში არსებული ოდენობის ნამრავლი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის აბსორბირებისთვის და ერთი გარიგების ფარგლებში პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების განხორციელებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, ფასდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რომელიმე ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასზე დაყრდნობით, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა ხანგრძლივი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) დასაფარად (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში.

გარე ფასწარმოქმნის ინფორმაციის არმქონე კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის ისეთი შეფასების მეთოდები გამოიყენება, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან უკანასკნელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეებით: (i) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ შეფასებებს; (ii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით

პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან წარმოებული) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს ითვალისწინებს, და (iii) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში, შეფასება მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს საჭიროებს).

გარიგების ხარჯები ის ზრდადი ხარჯებია, რომლებიც უშუალოდ ფინანსური ინსტრუმენტის შემენას, გამოშვებას ან განკარგვას უკავშირდება. ზრდადი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაწევაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, გაყიდვების აგენტების სახით მოქმედი თანამშრომლებისთვის), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების ხარჯი არ მოიცავს სასესხო კაპიტალის ღირებულებას ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მარაგების შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ნებისმიერი ძირითადი თანხების დაფარვები, დამატებული დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი რეზერვები. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული გარიგების ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი სასესხო კაპიტალის ღირებულების ან დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, დარიცხული კუპონი და ამორტიზირებული დისკონტი ან პრემია (მათ შორის აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), არ არის ცალკე წარმოდგენილი და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან ფულადი შემოსულობების თანხებს (მომავალი საკრედიტო ზარალის გარდა), ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღისთვის, პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს ასახავს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც საბაზრო განაკვეთებზე მორგებული არ არის. მსგავსი პრემიების ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთლიანი მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება როგორც შემენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საკრედიტო რისკზეა მორგებული, ანუ გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელების, საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება

სავაჭრო მოთხოვნები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება როდესაც ჯგუფი და/ან ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლის დროსაც მიწოდება აუცილებელია მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში („რეგულარული“ ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები), ვაჭრობის თარიღისთვის აღირიცხება. ეს არის თარიღი როდესაც ჯგუფი და ბანკი კისრულობენ ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ორგანიზაცია ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი და ბანკი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის და ბანკის ბიზნესმოდელზე, რომელიც დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის გამოიყენება; და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნესმოდელი

ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი და ბანკი თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების შექმნის მიზნით - თუ რა არის ჯგუფის და ბანკის მიზანი: (i) აქტივებიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვით წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“); ან თუ არცერთი ზემოაღნიშნული პუნქტი მოქმედებს, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც „სხვა“ ბიზნესმოდელის ნაწილი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ყველა იმ სათანადო მტკიცებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც გვიჩვენებს, თუ რა მეთოდებით მართავს ჯგუფი და ბანკი აქტივებს შეფასების თარიღისთვის არსებული პორტფელის გარკვეული მიზნის მისაღწევად. ჯგუფის და ბანკის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისას გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, ასევე წარსულ გამოცდილებას იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა შესაბამისი აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება და როგორ ფასდება და იმართება რისკები. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

იმ წილობრივი ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, ჯგუფს/ბანკს შეუძლია შეუქცევად აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებები მის სხვა სრულ შემოსავალში აღიაროს. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე. ჯგუფი/ბანკი ირჩევს მსგავსი ერთეულები „ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში“ აღრიცხოს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

თუ ისეთი ბიზნესმოდელია შერჩეული, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, ჯგუფი და ბანკი განსაზღვრავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივები ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტებით მთლიანობაში განიხილება მაშინ, როდესაც დადგინდება, მათი ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. ამ შეფასებისას, ჯგუფი და ბანკი განიხილავს თუ რამდენად შეესაბამება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ანუ, პროცენტი მოიცავს მხოლოდ ანაზღაურებას საკრედიტო რისკისა, ფულის დროითი ღირებულების, გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკებს და ასევე მოგების მარჟას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები იწვევს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დაქვემდებარებას ისეთ რისკებზე ან ცვალებადობაზე, რაც არ შეესაბამება საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის შეფასება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას ხდება და არ ექვემდებარება შემდგომში ხელშეორე შეფასებას. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდების შემოწმებისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საწარმო მთლიანობაში ცვლის პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელს. რეკლასიფიკაციას სამომავლო შედეგების მოტანა შეუძლია და ხორციელდება ბიზნესმოდელის შეცვლიდან პირველივე საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - მსზ

ჯგუფი და ბანკი აფასებს, სამომავლო პერსპექტივაში, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზირებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტებისთვის და სესხის გაცემის ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკებისთვის. ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ასახავს: (i) მიუკერძოებელ და აღბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ii) ფულის დროით ღირებულებას; და iii) ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია ზედმეტი დანახარჯებისა ან ძალისხმევის გარეშე.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. სესხის გაცემის ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკეული ანარიცხის აღიარება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ვალდებულების სახით ხდება. სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ამორტიზირებულ ღირებულებაში ცვლილებების აღიარება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით, ხდება მოგებაში ან ზარალში; ხოლო საბალანსო ღირებულებაში სხვა ცვლილებების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტებიდან მიღებული ამონაგები, ზარალების გამოკლებით.

ჯგუფი და ბანკი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, 1-ელ ეტაპზე კლასიფიცირდება. 1-ლი ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება ოდენობით, რომელიც ტოლია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილის, რომელიც წარმოიქმნება მომდევნო 12 თვეში ან სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე პერიოდში (რომელიც უფრო მოკლეა) მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად („12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას გამოავლენს, აქტივი მე-2 ეტაპზე გადადის და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). იხილეთ 28-ე შენიშვნა სადაც აღწერილია, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი და ბანკი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დადგომას. თუ ჯგუფი და ბანკი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული და ბანკისეული განმარტება იხილეთ 28-ე შენიშვნაში. შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ყოველთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. 28-ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, მაგ.: საკრედიტო ხაზები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება სესხს და სესხის გაცემის ვალდებულების აუთენტიკაციის კომპონენტს შეიცავდეს, ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს იმ პერიოდზე აფასებს, რა პერიოდშიც ჯგუფი და ბანკი ექვემდებარებიან საკრედიტო რისკს, ანუ, ვიდრე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ შემცირდება საკრედიტო რისკის მართვის ღონისძიებების გატარებით, მაშინაც კი, თუ ეს პერიოდი გაგრძელდება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდზე მეტ ხანს. აღნიშნული ხდება რადგან დაფარვის და აუთენტიკაციის კრედიტის გაუქმების მოთხოვნის სახელშეკრულებო უნარი არ ზღუდავს საკრედიტო ზარალზე დაქვემდებარებას მსგავსი სახელშეკრულებო შეტყობინების პერიოდით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ამოწურავენ ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნიან, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტის მოვლენას წარმოადგენს. ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ჩამოწერონ ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობენ, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი და ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც (a) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს გასდის ვადა, ან (b) ჯგუფმა და ბანკმა გადასცა ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე უფლებები ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული, (i) რომელშიც არსებითად ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება არის გადაცემული, ან (ii) როდესაც ჯგუფი და ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას და ჯგუფი და ბანკი არ ინარჩუნებს აქტივზე კონტროლს. კონტროლი ნარჩუნდება იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაქტს არ აქვს აქტივის არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი და ბაკი ხელახლა ათანხმებენ ან სხვაგვარად ცვლიან ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. ჯგუფი და ბანკი აფასებენ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიცირება, შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით (სხვა ფაქტორებთან ერთად): ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ აქტივის რისკის პროფილზე; საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება; ვალუტის დენომინაციაში ცვლილება; ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე; ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როდესაც მსესხებელი არ დგას ფინანსური სირთულეების წინაშე.

თუ შეცვლილი პირობები არსებითად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტენ, და აღიარებენ ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. ხელახლა შეთანხმების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად შემდგომი გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი. ჯგუფი და ბანკი ასევე აფასებს, თუ რამდენად პასუხობს ახალი სესხი თუ სავალო ინსტრუმენტი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის კრიტერიუმს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, არსებითად შეცვლილ აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის განსხვავების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევებისა როდესაც განსხვავება არსობრივად მესაკუთრეებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ისეთ სიტუაციაში, როდესაც ხელახალი მოლაპარაკებები, კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით არის გამოწვეული, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი ძირითადად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების ცვლილების შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, შეცვლილი აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და ცვლილება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი და ბანკი ხელახლა ანგარიშობს მთლიან საბალანსო ღირებულებას შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, შემთხვევაში ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და ცვლილების ამონაგებს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება წარმოებულებზე, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ.: მოკლე პოზიციები ფასიან ქაღალდებში), შემძენის მიერ აღიარებულ პირობით თანხაზე ბიზნეს კომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ბანკს და ჯგუფის თავდაპირველ კრედიტორებს შორის არსებითად განსხვავებული პირობების მქონე სავალს ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების ვადების და პირობების არსებითი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები (მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით), სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ვალდებულებების ცვლილება, რომელიც ამოწურვით არ სრულდება, აღირიცხება როგორც შეფასების ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, ხოლო შესაბამისი ამონაგები ან ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებებში განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ერთდროულად.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

(ა) სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(ბ) ტრანზაქციები და ნაშთები

სავალუტო ტრანზაქციების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი მსგავსი ტრანზაქციების განხორციელებისას და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი მუხლები კონვერტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული თარიღის დახურვის კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულების კონვერტაცია ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ღირებულებით შეფასებული არაფულადი მუხლები კონვერტირდება თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, შემდეგი ერთეულების კონვერტაციისას წარმოშობილი საკურსო სხვაობები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში:

- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციები (გარდა გაუფასურებაზე, რა შემთხვევაშიც საკურსო სხვაობები რომლებიც აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში კლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში).

საანგარიშგებო გაცვლითი კურსები და ფინანსური მდგომარეობის, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში გამოყენებული პერიოდის საშუალო გაცვლითი კურსები ჩამოთვლილია 28-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს ერთეულებს, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღებ თანხებს, სავალდებულო რეზერვების გარდა, და ბანკთაშორის განთავსებებს და ბანკთაშორის მოთხოვნებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები“. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება, რადგან: (i) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად არის განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდები ან თანხის მიღებები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გადაცემებს, ჯგუფის და ბანკის კონტრაქტების მიერ, ჯგუფში და ბანკში ფლობილ მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხული ან დაკრედიტებული ოდენობების ჩათვლით, მაგალითად სასესხო საპროცენტო შემოსავალი ან ძირი თანხა შეგროვებული კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დარიცხვით ან პროცენტის გადახდებით ან კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დაკრედიტებული სესხების გაცემით, რომლებიც, კლიენტის თვალსაზრისით, ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს წარმოადგენს.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ)

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება და მათი გამოყენება არ შეიძლება ჯგუფის და ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის. ამიტომ, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ეს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები არ ითვლება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეს აღემატება. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ფულს კონტრაქტითა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, როდესაც: (i) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული. სხვა შემთხვევაში, მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს. ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როცა მათ ექნებათ სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის შენარჩუნებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება თვითღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით) შორის უმცირესით და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის და ბანკის განზრახვაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის საბალანსო ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. სამართლიანი ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების კლასიფიცირებას ახდენენ როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ისინი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ზრდადი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და როდესაც ეს ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, და თუ ისინი ნებაყოფლობით არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს რომ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი. თუ სავალო ფასიან ქაღალდს ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, მაშინ ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი აქტივზე არსებითად არ გაზრდილა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ზარალის რეზერვებს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით. 1-ელი დონის დაქვემდებარებულებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით.

„დეფოლტის ალბათობის“ მიზნებისთვის, კონტრაჰენტებისთვის (ფინანსური ინსტიტუტები, სუვერენიტეტები) და ქვეყნებისთვის Moody-ის მიერ მოწოდებული სარეიტინგო ინფორმაცია გამოიყენება. რადგან ემპირიული დეფოლტ განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ყველა რეიტინგის კლასებისთვის, კლასებისთვის ემპირიული ინფორმაციის გარეშე ხდება დეფოლტის ალბათობების წრფივი ინტერპოლაცია შემდეგი ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთებიდან (განხილული კლასის მაღლა ან დაბლა არსებული). ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, Moody-ის მიერ გამოქვეყნებული, თითოეული ქვეყნის დონეზე „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ არის გამოყენებული.

ზარალის რეზერვის გამოთავისუფლება

საკრედიტო რისკის შემცირების შემთხვევაში, უკვე აღიარებული ზარალის რეზერვი შესაბამისად შემცირდება.

ჩამოწერები, აღდგენები და პირდაპირი ჩამოწერები

როდესაც სესხის ამოღება შეუძლებელია, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი ზარალის რეზერვის ხარჯზე. სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ყველა აუცილებელი პროცედურა შესრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება აღიარებულია მოგების ან ზარალის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში „სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)“ კატეგორიაში. თუ სესხის ამოღება შეუძლებელია და ზარალის რეზერვები არ არის გამოყოფილი, მაშინ სესხის მთლიანი ოდენობა აღირიცხება როგორც პირდაპირი ჩამოწერილი.

არა-არსებითი მოდიფიკაცია

არა-არსებითი მოდიფიკაცია არის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას. გავლენის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ცვლილების ამონაგები ან ცვლილების ზარალი. ცვლილების ამონაგები ან ზარალი გამოითვლება როგორც თავდაპირველ მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობა.

ძირითადი საშუალებები

ყველა ძირითადი საშუალება მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ამ ერთეულების შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში არის შეტანილი ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი (შესაბამისობის შემთხვევაში) მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის თვითღირებულების შეფასება საიმედოდ არის შესაძლებელი. ყველა სხვა შეკეთების/ტექნიკური მხარდაჭერის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, როცა მოხდა ამ ხარჯების გაწევა.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მიწა და მშენებარე აქტივები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში, შემდეგნაირად:

• შენობა-ნაგებობები	2-3%
• ავეჯი და მოწყობილობები	20-25%
• IT და სხვა აღჭურვილობა	20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გასხვისების შედეგად მიღებული ამონაგები და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით და აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის აფასების (ან ორივე) მიზნით. საინვესტიციო ქონება მოიცავს ქონებას, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, გარიგების ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს აქტივის ნაწილის გამოცვლასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, თუკი ეს დანახარჯები აქტივად აღიარების კრიტერიუმს აკმაყოფილებენ, მაგრამ არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მომსახურების და მიმდინარე შეკეთების დანახარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება მისი თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გაყიდვისთანავე (გასხვისებისთანავე) ან როცა მისი გამოყენების შეწყვეტისას ან გაყიდვის შედეგად მომავალი ეკონომიკური სარგებელის მიღება მოსალოდნელი აღარ არის. აქტივის აღიარების შეწყვეტით ან გასვლით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება იმ წლის მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარების შეწყვეტას ან გაყიდვას ჰქონდა ადგილი.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით. საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში: პროგრამული უზრუნველყოფის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნების არსებობაზე. არაფინანსური აქტივების აღდგენადი ღირებულება მათი სამართლიან ღირებულებასა (გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით) და გამოყენებით ღირებულებას შორის უდიდესს წარმოადგენს. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის აღდგენადი ღირებულება, რომელიც არ ახდენს ისეთი ფულადი ნაკადების გენერირებას, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან, განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის აღდგენად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალში, ხოლო მისი აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი ღირებულების გამოთვლებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამოქვეყნების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე ყველა საწარმოს მიმართ, ფინანსური ინტიტუტების გარდა (როგორცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი უნდა ამოქმედებულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. თუმცა, მთავრობამ ფინანსურ სექტორში დაბეგვრის ესტონური მოდელის ამოქმედება 2023 წლამდე გადადო.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამოქვეყნების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი სხვაობებისთვის არის გამიზნული, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის და დაბეგვრის მიზნებისთვის გამოყენებული ოდენობებისთვის. შემდეგი სახის დროებითი სხვაობები არ წარმოიშვება: საგადასახადო მიზნებისათვის არა-გამოქვითვადი გუდვილის შემთხვევაში, აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარების შემთხვევაში, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ არც დასაბეგრ და არც სააღრიცხვო მოგებაზე, ასევე დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდებათ ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებში და მეკავშირე კომპანიებში, სადაც მშობელ კომპანიას შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობის აღდგენის ვადები და მოსალოდნელია, რომ დროებითი სხვაობა ახლო მომავალში არ აღდგება. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება 2023 წლის 1 იანვრამდე აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი სახით რეალიზაციას ან ანგარიშსწორებას, ანგარიშსწორების დროს მოქმედი ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი 2023 წლის 1 იანვრამდე, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივების გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის და მცირდება ისეთ დონემდე, როდესაც უკვე აღარ არის სავარაუდო, რომ დაკავშირებული საგადასახადო სარგებელი იქნება რეალიზებული.

ზემოთ აღნიშნული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომ საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს არ ექნებათ განსხვავებები აქტივების საგადასახადო საფუძვლებსა და საბალანსო ღირებულებებს შორის, შედეგად არ წარმოიშობა გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული გაწეული გარიგების ხარჯები. შემდგომში ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი სხვაობა შემოსავლებსა (გამოკლებული გარიგების ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, თუ:

- არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული მიმდინარე სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- და შესაძლებელია აღნიშნული თანხის საიმედოდ შეფასება.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით. ანარიცხები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება ერთ წელზე ადრე არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარდება როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საკრედიტო ვალდებულებები

ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანია კლიენტისთვის საჭირო ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. გარანტიებსა და სარეზერვო აკრედიტივებს, რომლებიც შეუქცევადი გარანტიაა იმისა, რომ ჯგუფი და ბანკი გადახდებს განახორციელებენ კლიენტის მხრიდან მესამე მხარეების მიმართ ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, იგივე საკრედიტო რისკები გააჩნიათ, როგორც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები, რომლებიც კლიენტის სახელით ჯგუფის და ბანკის მიერ აღებულ წერილობით ვალდებულებებს წარმოადგენს, რომლითაც მესამე მხარეს უფლებამოსილება ენიჭება ჯგუფის და ბანკის მიმართ მოთხოვნები დააყენოს კონკრეტული პირობებით გათვალისწინებული თანხის ფარგლებში, უზრუნველყოფილია საქონლის იმ პარტიებით, რომელსაც ეს დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები უკავშირდება, ან ფულადი შენატანებით, და ამიტომ, ნაკლები რისკის მატარებლები არიან, ვიდრე პირდაპირი სესხები.

კრედიტის გაცემაზე ვალდებულებები მოიცავს იმ თანხების გამოუყენებელ ნაწილს, რომელიც დამტკიცდა სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით კრედიტის გასაცემად. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს, ჯგუფი და ბანკი პოტენციურად დგას გამოუყენებელი ვალდებულებების ეკვივალენტური ოდენობის ზარალის წარმოქმნის რისკის წინაშე, თუ ადგილი ექნება გამოუყენებელი თანხების გამოყენებას. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე ნაკლებია, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმრავლესობა დამოკიდებულია კლიენტების მხრიდან კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების გათვალისწინებაზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები აღირიცხება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში „საპროცენტო ხარჯის“ ფარგლებში.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. მზარდი ხარჯები პირდაპირ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოპციონების გამოშვებას და აღიარდება როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა რეგისტრირებულ სააქციო კაპიტალის თანხასა და ფაქტობრივად მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდები

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის საფუძველზე და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის ნაწილის სახით, ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის ხელშეკრულების საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, გარიგების ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი. ჯგუფს და ბანკს არ აქვს მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებიდან საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება 2020 წლის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიღებული საკომისიოები მოიცავს სესხის გაცემის საკომისიოებს, რომლებიც ორგანიზაციამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად, ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და გარიგების დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის და ბანკის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემულ სესხებზე მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოეღოს ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი და ბანკი სასესხო ვალდებულებებს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებად არ მიიჩნევს.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ვრცელდება იმ ფინანსურ აქტივებზე, (i) რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი) და რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით; და (ii) რომლებიც შესყიდულია ან შექმნილია საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომელთა შემთხვევაშიც ამორტიზირებულ ღირებულებაზე საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული გარიგების დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და ესემეს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ გამოყენებულ იქნება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი და ბანკი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

როგორც მოიჯარე

ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და ნებისმიერი ჩატარებული გაუმჯობესებების მოხსნის ხარჯები.

შემდგომ ხდება "აქტივის გამოყენების უფლებით" ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღიდან იჯარის ვადის დასრულებამდე. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის/ბანკის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად დისკონტირების განაკვეთად გამოიყენება მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასდება როდესაც იცვლება მომავალი საიჯარო გადახდები, ან როდესაც იცვლება იმის შეფასება, გამოიყენებს თუ არა ბანკი იჯარის გაგრძელების ან ვადამდე შეწყვეტის უფლებას. ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან ოდენობა აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ბანკი აქტივებს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებებს ასახავს ცალკე ერთეულის სახით მისი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

ბანკმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე. ბანკი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

მსჯელობები

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ მსჯელობებში:

- **ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია:** იმ ბიზნესმოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც არის ფლობილი აქტივები და შეფასება იმისა წარმოადგენს თუ არა ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს.
- **ფინანსური აქტივების ცვლილება:** როდესაც ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები იცვლება (ანუ ხდება ხელახალი მოლაპარაკებები), ჯგუფი და ბანკი აფასებს არის თუ არა ცვლილება არსებითი და გამოიწვევს თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებას. აღნიშნული შეფასება ძირითადად, ხარისხობრივ ფაქტორებზე არის დაფუძნებული, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაში არის აღწერილი და მოითხოვს არსებით მსჯელობას. კერძოდ, ჯგუფი და ბანკი იყენებენ მსჯელობას იმის გადაწყვეტისას უნდა იქნას თუ არა კრედიტით გაუფასურებული შეცვლილი სესხების აღიარება შეწყვეტილი და უნდა იყოს თუ არა ახალი აღიარებული სესხები აღიარებული როგორც კრედიტით გაუფასურებული მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის შეფასება დამოკიდებულია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და ანაზღაურება (ანუ მოსალოდნელი, და არა სახელშეკრულებო, ფულადი ნაკადების ცვალებადობა) მსგავსი ცვლილებების შედეგად. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ რისკები და ანაზღაურება არ იცვლება მსგავსი სესხების ცვლილების შედეგად და შესაბამისად ძირითად ყველა მსგავსი ცვლილებების შემთხვევებში, სესხების აღიარება არ შეწყვეტილა და ისინი არ ყოფილა რეკლასიფიცირებული კრედიტით გაუფასურებულის ეტაპს გარეთ.
- დადგენა კრიტერიუმებისა, რომლებიც გამოიყენება იმის დასადგენად არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ; მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

გაურკვევლობა დაშვებებსა და შეფასებებში

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- იმ კრიტერიუმების დადგენა, რომლებიც განსაზღვრავს თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის შეტანის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გამოყენებული მოდელის შერჩევა და დამტკიცება - შენიშვნა 28(a);

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფსა და ბანკს ჯერ არ ჰქონდათ აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირება);
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირება);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირება);
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები.

6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული საღაროში	38,625	46,722
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,664	4,396
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში გახსნილი ანგარიშების გარდა	153,618	35,868
სებ-ში არსებული ნაშთების და ნოსტრო ანგარიშების ზარალის რეზერვები	(5)	(3)
სულ ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	199,902	86,983

2020 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი “B” და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი “BB” დადებითი პროგნოზით (2019 წელს - მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “BB+”).

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მიჩნეულ იქნა ნაღდ ფულად, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები, წმინდა	199,902	86,983
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	31,978	83,489
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში	231,880	170,472

საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ზემოაღნიშნული ნაშთები არ მოიცავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გამოთვლილი უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავთ ერთი ბანკი (2019: ერთი ბანკი), რომლის ნაშთი აქარბებს კაპიტალის 10%-ს. ნაშთის მთლიანი ოდენობა 2020 წლისთვის იყო 139,129 ათასი ლარი (2019: 33,018 ათასი ლარი).

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 139,129 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი (ნოსტრო ანგარიშების და დეპოზიტების ჩათვლით) კაპიტალის 10 %-ს აჭარბებდა. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 34,904 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აჭარბებდა.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს პირველი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	3,651	43,370
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	28,328	40,120
ზარალის რეზერვი ბანკებზე გაცემულ სესხებზე	(1)	(1)
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,978	83,489

* ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები, Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი	AA-	A-	BBB	BB-	B-	B+	B	სულ
არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული								
31 დეკემბერი 2020	-	-	3,652	17,004		10,002	1,320	31,978
31 დეკემბერი 2019	28,646	14,324	479		500		39,540	83,489

ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულებების სანახავად იხილეთ შენიშვნა 29. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ მოცემული ციფრები ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ, საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს წარმოადგენს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	16,993
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	32,256	4,924
სულ ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	51,465	21,917

არცერთი ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს მის საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს 1-ელი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2019 წლის 31 დეკემბერი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

9. ინვესტიციები

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

ინდივიდუალური

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში (ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული)

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის იყო შემდეგი:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2020 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2020 წლის 31 დეკემბერს (‘000 ლარი)
შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2019 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2019 წლის 31 დეკემბერს (‘000 ლარი)
შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“ სრულად პროკრედიტ ბანკის მიერ ფლობილ შვილობილ კომპანიას წარმოადგენს, რომელიც დაარსდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2007 წლის 23 ივლისს. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მოძრავი და უძრავი ქონების ფლობა და მართვა, რომლებიც შეძენილია ბანკის დეფოლტირებული კლიენტებისგან აუქციონების საშუალებით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შვილობილი კომპანიის წმინდა ქტივები შეადგენდა 10,335 ათას ლარს (2019: 9,443 ათასი ლარი).

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

წილობრივი ინვესტიციები მოიცავს წილებს შემდეგ კომპანიებში:

‘000 ლარი	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2020 წლის 31 დეკემბერს	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2019 წლის 31 დეკემბერს
სს კრედიტინფო საქართველო	21.08%	95	21.08%	95
სს საქართველოს გაერთიანებული				
საკლირინგო ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.73%	50	4.73%	50
S.W.I.F.T.SCRIL	0.12%	35	0.12%	35
სულ		234		234

ბანკს არ აქვს არსებითი გავლენა სს კრედიტინფო საქართველოზე.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

’000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის		მთლიანი	
	ბრუტო ოდენობა	რეზერვი გაუფასურებისთვის	წმინდა ოდენობა	პორტფელის წილი
2020 წლის 31 დეკემბრის				
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	25,994	(1,130)	24,864	1.84%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	166,833	(4,293)	162,540	12.00%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	250,865	(1,954)	248,911	18.37%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	443,692	(7,377)	436,315	32.20%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,707	(46)	3,661	0.27%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	19,649	(552)	19,097	1.41%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,404	(205)	18,199	1.34%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	41,760	(803)	40,957	3.02%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,671	(650)	11,021	0.81%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	77,439	(3,875)	73,564	5.43%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	126,254	(2,763)	123,491	9.11%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	215,364	(7,288)	208,076	15.36%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,977	(40)	2,937	0.22%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	17,939	(131)	17,808	1.31%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	25,081	(173)	24,908	1.84%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	45,997	(344)	45,653	3.37%
სხვა ეკონომიკური საქმიანობა				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	27,522	(805)	26,717	1.97%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	147,389	(8,013)	139,376	10.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	352,306	(9,136)	343,170	25.33%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	527,217	(17,954)	509,263	37.59%
სულ ბიზნეს სესხები	1,274,030	(33,766)	1,240,264	91.54%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	31,926	(1,096)	30,830	2.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	79,100	(2,720)	76,380	5.64%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	3,441	(70)	3,371	0.25%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	114,467	(3,886)	110,581	8.16%
საინვესტიციო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,390	(89)	3,301	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	732	(44)	688	0.05%
სულ საინვესტიციო სესხები	4,122	(133)	3,989	0.29%
სხვა სესხები	93	(4)	89	0.01%
სულ კერძო სესხები	118,682	(4,023)	114,659	8.46%
სულ	1,392,712	(37,789)	1,354,923	100.00%

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

’000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	მოსალოდნელი		წმინდა ოდენობა	მთლიანი პორტფელის წილი
	ბრუტო ოდენობა	საკრედიტო ზარალის რეზერვი გაუფასურებისთვის		
2019 წლის 31 დეკემბრის				
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	24,050	(1,235)	22,815	2.13%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	136,278	(2,499)	133,779	12.50%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	181,180	(1,471)	179,709	16.79%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	341,508	(5,205)	336,303	31.43%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,020	(35)	2,985	0.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	16,944	(463)	16,481	1.54%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,629	(120)	18,509	1.73%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	38,593	(618)	37,975	3.55%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,220	(370)	10,850	1.01%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	60,433	(2,694)	57,739	5.40%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	81,338	(1,411)	79,927	7.47%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	152,991	(4,475)	148,516	13.88%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,769	(217)	2,552	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	12,047	(159)	11,888	1.11%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	7,186	(31)	7,155	0.67%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	22,002	(407)	21,595	2.02%
სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	26,493	(571)	25,922	2.42%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	132,138	(4,586)	127,552	11.92%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	272,475	(4,472)	268,003	25.04%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	431,106	(9,629)	421,477	39.39%
სულ ბიზნეს სესხები	986,200	(20,334)	965,866	90.26%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	33,385	(774)	32,611	3.05%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	67,980	(2,337)	65,643	6.13%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	2,432	(17)	2,415	0.23%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	103,797	(3,128)	100,669	9.41%
საინვესტიციო სესხები				
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	3,203	(91)	3,112	0.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	351	(2)	349	0.03%
სულ საინვესტიციო სესხები	3,554	(93)	3,461	0.32%
სხვა სესხები	129	(5)	124	0.01%
სულ კერძო სესხები	107,480	(3,226)	104,254	9.74%
სულ	1,093,680	(23,560)	1,070,120	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის, ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიან (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში შესული ცვლილებები.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	სულ
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2020 წლის 1 იანვრისთვის	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	380,500	-	-	460	380,960
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	(466)	1,768	(250)	-	1,052
აღირების შეწყვეტა	(133,638)	-	(1,840)	-	(135,478)
ჩამოწერა	-	-	(3,493)	-	(3,493)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში დაფარვები	5,684	1,530	1,298	436	8,948
	(111,367)	(5,062)	(3,287)	-	(119,716)
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(132,667)	132,667	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(1,593)	-	1,593	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	96,752	(96,752)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(16,557)	16,557	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	4,074	(4,074)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	32	-	(32)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	145,721	16,601	4,437	-	166,759
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,274,576	74,702	41,401	2,033	1,392,712
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის					

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	სულ
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2019 წლის 1 იანვრისთვის	997,060	23,986	28,768	-	1,049,814
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	439,790	-	-	1,148	440,938
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	157	(33)	54	-	178
აღირების შეწყვეტა	(212,202)	(4,013)	(10,991)	-	(227,206)
ჩამოწერა	-	-	(9,492)	-	(9,492)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში დაფარვები	1,681	272	975	29	2,957
	(199,892)	(6,870)	(4,303)	(42)	(211,107)
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(54,269)	54,269	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(10,398)	-	10,398	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	17,708	(17,708)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(15,926)	15,926	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	1,156	(1,156)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	67	-	(67)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	45,916	1,300	380	2	47,598
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის					

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის განმავლობაში ადრე ჩამოწერილი ოდენობებიდან ამოღებული სესხების მთლიანი ოდენობა იყო 6,441 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი).

სესხების შემდგომი ანალიზი დეტალურად წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	(შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(2,375)	-	-	-	(2,375)
აღიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	464	784	2561	-	3,809
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	1,189	(1,189)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	28	-	(28)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1,469)	1,469	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	904	(904)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(64)	64	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(3,925)	(2,730)	(7,039)	(417)	(14,111)
PD/LGD/EaD შემცირება	3,443	1,606	3,939	-	8,988
რეზერვის გამოყენება	-	-	3,493	-	3,493
ზრდა ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	(432)	(3,187)	(6,521)	-	(10,140)
შემცირება ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	347	-	-	-	347
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(1,073)	(545)	(2,622)	-	(4,240)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(10,123)	(4,519)	(22,633)	(514)	(37,789)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	(შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	(8,683)	(2,690)	(15,183)	-	(26,556)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(3,732)	-	-	-	(3,732)
აღიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	2,208	1,676	6,362	-	10,246
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	455	(455)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	76	-	(76)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(177)	177	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	2,060	(2,060)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(175)	175	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(1,637)	(6,358)	(15,128)	(97)	(23,220)
PD/LGD/EaD შემცირება	5,462	5,022	3,653	-	14,137
რეზერვის გამოყენება	-	-	9,492	-	9,492
ზრდა ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	(51)	(455)	(2,013)	-	(2,519)
შემცირება ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	66	49	13	-	128
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(305)	(418)	(813)	-	(1,536)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჩამოწერილი სესხების აღდგენის ოდენობამ 2020 წლისთვის შეადგინა 6,440 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	427,102	38,593	187,745	45,914	453,797	105,911	3,679	90	1,262,831
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	1,640	-	8,079	-	633	1,370	20	-	11,742
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	428,742	38,593	195,824	45,914	454,430	107,281	3,699	90	1,274,573
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	5,584	2,142	5,930	83	51,107	3,602	243	-	68,691
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	-	582	1,169	-	2,464	-	-	-	4,215
- 31 -დან 90 დღემდე									
ვადაგადაცილება	531	-	-	-	789	397	79	-	1,796
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	6,115	2,724	7,099	83	54,360	3,999	322	-	74,702
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	4,462	60	7,647	-	4,199	1,131	98	3	17,600
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	185	-	248	-	152	88	-	-	673
- 31 -დან 90 დღემდე									
ვადაგადაცილება	161	-	405	-	75	-	-	-	641
- 90 დღეზე მეტი									
ვადაგადაცილება	3,568	377	4,141	-	12,434	1,968	3	-	22,491
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	8,376	437	12,441	-	16,860	3,187	101	3	41,405

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები									
დავალიანება არ არის	416	6	-	-	-	-	-	-	422
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	44	-	-	-	1,567	-	-	-	1,611
სულ შექმნილი ან შეძენილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები	460	6	-	-	1,567	-	-	-	2,033
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(7,377)	(803)	(7,288)	(344)	(17,954)	(3,886)	(133)	(4)	(37,789)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	436,315	40,957	208,076	45,653	509,263	110,581	3,989	89	1,354,923

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	323,801	37,026	136,536	21,073	402,362	98,004	3,299	122	1,022,223
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	63	48	591	465	1,702	521	4	1	3,395
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	323,864	37,074	137,127	21,538	404,064	98,525	3,303	123	1,025,618
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	10,390	1,105	6,564	39	11,721	1,119	41	0	30,979
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	938	-	344	-	664	-	110	-	2,056
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	199	-	1,487	-	1,019	676	16	1	3,398
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	11,527	1,105	8,395	39	13,404	1,795	167	1	36,433
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	1,883	52	5,137	-	1,430	907	24	4	9,437
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	254	-	139	17	-	544	-	-	954
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	1,844	-	-	224	3,235	822	-	-	6,125
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	2,135	360	2,193	184	7,837	1,204	62	1	13,976
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	6,116	412	7,469	425	12,502	3,477	86	5	30,492

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობები	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები									
დავალიანება არ არის	-	2	-	-	-	-	-	-	2
- 90 დღეზე მეტი	-	-	-	-	1,135	-	-	-	1,135
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	1,135	-	-	-	1,135
სულ შექმნილი ან შემენილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები	-	2	-	-	1,135	-	-	-	1,137
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(5,205)	(618)	(4,475)	(407)	(9,628)	(3,128)	(95)	(4)	(23,560)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	336,302	37,975	148,516	21,595	421,477	100,669	3,461	125	1,070,120

90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები კლასიფიცირდება როგორც გაუფასურებული სესხები. 30 დღეზე ნაკლები ან 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები არა-გაუფასურებულ სესხებად ითვლება.

ზემოთ მოყვანილი მოცულობის კატეგორიები დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს ეხება.

COVID-19-ის გავლენა

გლობალურმა COVID-19 პანდემიამ, რომლის წინაშეც დგას მსოფლიო 2020 წელს, მსოფლიო ეკონომიკას რეცესიისკენ უბიძგა. გარე შოკებმა ასევე ჩააყენეს ფინანსური სექტორი სტრესულ მდგომარეობაში.

ქვეყნების უმრავლესობის მსგავსად, საქართველოს ეკონომიკა ასევე დგას პანდემიით გამოწვეული პრობლემების წინაშე. ზეწოლა ძირითად ეკონომიკურ სექტორებზე კვლავ გრძელდება და ჯერჯერობით უცნობია კრიზისის მასშტაბი ან შესაძლო ხანგრძლივობა.

ლოქდაუნისა და მოწყვლადი სექტორების მაჩვენებლების მკვეთრი შემცირების გამო, ფინანსური რისკების, განსაკუთრებით საკრედიტო რისკების, მკვეთრი ზრდა თითქმის გარდაუვალია.

ანალიზის ძირითადი დაშვება არის ის, რომ ეკონომიკის ვარდნა პირდაპირ გავლენას იქონიებს მსესხებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც თავის მხრივ გავლენას მოახდენს სასესხო პორტფელის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. თუმცა, ბანკი, მისი პორტფელის სტრუქტურის გამო, აღნიშნულ სიტუაციას მომზადებული შეხვდა. ბანკის საკრედიტო რისკი ძირითადად საშუალო ზომის ბიზნეს საქმიანობებს უკავშირდება, ხოლო სასტუმროების სექტორთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი საკმაოდ მცირეა. ბანკი ინარჩუნებს სტაბილურ ფინანსურ მაჩვენებლებს და აკმაყოფილებს ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნას. 2020 წლის განმავლობაში, COVID-19 პანდემიის შედეგად, ბანკმა ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვასთან დაკავშირებით მომხმარებლებს მორატორიუმი და რესტრუქტურისაციის ვარიანტები შესთავაზა. პანდემიის პირველ ტალღაზე რეაგირების შედეგად, ბანკმა უზრუნველყო მორატორიუმი სასესხო პორტფელისთვის, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 397 მილიონი ლარი, 41 მილიონი ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაციის ჩათვლით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ზემოაღნიშნული ოდენობიდან პორტფელის მთლიანი საბალანსო ღირებულების ნარჩენი ოდენობა მორატორიუმის ფარგლებში არის 74 მილიონი ლარი, 28 მილიონის ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაციის ჩათვლით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პორტფელის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთის მთლიანი ოდენობა, რომელიც მორატორიუმის ფარგლებში რჩება (რესტრუქტურისაციის ჩათვლით) 3.3 მილიონ ლარს შეადგენს.

2020 წლის განმავლობაში ბანკი აგრძელებდა მუშაობას ჩვეულ რეჟიმში და პანდემიას შეფერხებები არ გამოუწვევია. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება სიტუაციის განვითარებას მსოფლიოსა და საქართველოს ბაზრებზე, უარყოფითი გავლენის მაქსიმალურად შემცირების და მსგავსი მოვლენებისა და გარემოებების გავლენის შემსუბუქების მიზნით. ბანკმა ჩაატარა სტრეს-ტესტი და ყოველდღიურად აკონტროლებს ლიკვიდურობას, ლიკვიდურობის რისკის საოპერაციო და სტრატეგიული მართვის ფარგლებში, რათა უზრუნველყოს წინდახედულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობა, ლიკვიდური აქტივების ფაქტობრივი ოდენობის მათ მოთხოვნილ დონესთან შესაბამისობა და ასევე, გრძელვადიანი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება.

ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები სესხის გაუფასურების რეზერვის შეფასებისთვის

ჯგუფის და ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);

10%-იან ზრდას/შემცირებას აღნიშნულ შეფასებებში შეიძლება, 3,779 ათას ლარიანი გავლენა ჰქონდეს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2020 წლისთვის. (2019: 2,356 ათასი ლარი);

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მე-3 ეტაპის სესხებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად ფასდება, ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი ნაკადების ამოღებას გიროდან.

გირო

კლიენტის ზიგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირო უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას და ჯგუფი და ბანკი როგორც წესი ითხოვენ მსესხებლებისგან გიროს უზრუნველყოფას.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, გიროს სამართლიანი ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით და არ ყოფილა კორექტირებული საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ ცვლილებებზე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე გიროს ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი და ბანკი არ ახორციელებს გიროს ხელახალ შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების უზრუნველყოფების შესახებ, უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	უძრავი	ფინანსური	ნაღდი ფულით	უზრუნველყოფის			
2020 წლის 31 დეკემბრის	ქონება	გარანტიები*	უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე	სულ
საბითუმო და სავაჭრო	367,848	34,193	-	7,952	25,508	814	436,315
სოფლის მეურნეობა, სატყეო							
მეურნეობა და მეთევზეობა	38,857	1,431	-	355	39	275	40,956
წარმოება	165,739	10,875	276	20,898	9,534	754	208,075
ტრანსპორტირება და შენახვა	28,199	2,518	-	13,099	430	1,407	45,652
სხვა ეკონომიკური							
საქმიანობა	479,130	7,704	562	21,867	-	-	509,267
საბინაო მშენებლობა	110,368	-	133	80	-	-	110,581
საინვესტიციო სესხები	1,323	-	560	-	5	2,101	3,989
სხვა	-	-	-	-	-	89	89
სულ	1,191,464	56,721	1,531	64,251	35,516	5,436	1,354,923

'000 ლარი	უძრავი	ფინანსური	ნაღდი ფულით	უზრუნველყოფის			
2019 წლის 31 დეკემბრის	ქონება	გარანტიები*	უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე	სულ
საბითუმო და სავაჭრო	312,099	10,273	332	8,268	4,342	989	336,303
სოფლის მეურნეობა, სატყეო							
მეურნეობა და მეთევზეობა	34,657	880	724	704	150	861	37,976
წარმოება	118,133	9,480	911	17,253	2,599	141	148,517
ტრანსპორტირება და შენახვა	17,055	459	-	3,827	151	103	21,595
სხვა ეკონომიკური							
საქმიანობა	392,846	6,848	828	12,841	7,066	1,048	421,477
საბინაო მშენებლობა	100,604	-	65	-	-	-	100,669
საინვესტიციო სესხები	1,500	-	576	-	154	1,229	3,459
სხვა	1	-	-	-	-	123	124
სულ	976,895	27,940	3,436	42,893	14,462	4,494	1,070,120

* საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, „სხვა“ უზრუნველყოფა მოიცავს შემდეგს: წილები კომპანიებში, მოძრავი ქონება (სატრანსპორტო საშუალებები, აღჭურვილობა), საყოფაცხოვრებო საქონელი, პირუტყვი, მარაგები, მოთხოვნები.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას და მოიცავს უზრუნველყოფას (უმეტესწილად უძრავ ქონებას) მესამე ეტაპის სესხებისთვის, რომელიც აჭარბებს მესამე ეტაპის სესხების საბალანსო ღირებულებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

თუ სესხი მრავალი სხვადასხვა სახეობის გირაოთი არის უზრუნველყოფილი, გირაო უნდა გათვალისწინებულ იქნას შემდეგი თანმიმდევრობით: ფულადი გირაო, ფინანსური გარანტიები, უძრავი ქონება და ბოლოს, მოძრავი გირაო.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიან ღირებულებაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 29. საკრედიტო რისკის მართვაზე დამატებითი ინფორმაციისთვის და კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი იხილეთ შენიშვნაში 28.

11. საინვესტიციო ქონება

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	8,592	9,875
შესყიდვები	1,596	1,004
გასხვისება	(1,586)	(2,168)
წლის ცვეთა	(164)	(179)
ცვეთის გასხვისება	77	60
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592
სულ შესყიდვის ხარჯები	9,703	9,693
დაგროვილი ცვეთა	(1,188)	(1,101)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592

2020 წელს საოპერაციო იჯარების ფარგლებში საიჯარო შემოსავალი იყო 1,308 ათასი ლარი (2019 წელს: 1,238 ათასი ლარი).

ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	5,247	5,401
შესყიდვები	301	-
წლის ცვეთა	(153)	(154)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247
სულ შესყიდვის ხარჯები	6,582	6,281
დაგროვილი ცვეთა	(1,187)	(1,034)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247

ხელმძღვანელობის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული. სამართლიანი ღირებულების შეფასება განეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს, საშემფასებლო მეთოდში გამოყენებული მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების გამო. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა უკანასკნელი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული მოთხოვნის ფასების საფუძველზე. გაყიდვების შედარების მიდგომისთვის გამოყენებული ძირითადი არადაკვირვებადი მონაცემი არის ანალოგიური ქონების ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. კორექტირებები ვრცელდება დაკვირვებად ფასებზე განსახილველ აქტივებსა და ანალოგებს შორის სხვაობის საფუძველზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

12. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	544	1,287
შესყიდვები	869	600
გასხვისება	-	(5,904)
ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(632)	(563)
ამორტიზაციის გასხვისება	-	5,124
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544
სულ შესყიდვის ხარჯები 31 დეკემბერს	5,441	4,572
დაგროვილი ამორტიზაცია 31 დეკემბერს	(4,660)	(4,028)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544

2019 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა და ბანკმა ჩამოწერეს 5,904 ათასი ლარის ოდენობით გამოუყენებელი „Microsoft“-ის ლიცენზიები.

13. ძირითადი საშუალებები

ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	მიწა და შენობები, მშენებარე აქტივები	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 1 იანვარს	44,433	11,158	55,591
შესყიდვები	280	1,446	1,726
გასხვისება - თვითღირებულებით	(2,245)	(1,916)	(4,161)
წლის ცვეთა	(1,116)	(3,330)	(4,446)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	385	1,903	2,288
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 31 დეკემბერს	41,737	9,261	50,998
სულ შესყიდვის ხარჯები	49,962	31,211	81,173
დაგროვილი ცვეთა	(8,225)	(21,950)	(30,175)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 1 იანვარს	41,737	9,261	50,998
შესყიდვები	108	1,967	2,075
გასხვისება - თვითღირებულებით	(1,969)	(391)	(2,360)
წლის ცვეთა	(1,038)	(3,135)	(4,173)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	954	381	1,335
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875
სულ შესყიდვის ხარჯები	48,101	32,787	80,888
დაგროვილი ცვეთა	(8,309)	(24,704)	(33,013)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

აქტივები გამოყენების უფლებით

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	2,871	1,778
შესყიდვები	217	1,940
გასხვისება	(1,224)	(329)
წლის ცვეთა	(669)	(650)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	756	132
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,951	2,871

15. სხვა აქტივები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	971	3,914
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	166	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	4,518
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,783	2,134
მარაგები და სხვა	380	374
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,599	4,003
სულ	6,256	8,521

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	851	3,730
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	167	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,538	4,334
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,644	2,000
მარაგები და სხვა	378	372
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,458	3,867
სულ	5,996	8,201

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი „სხვა ფინანსურ აქტივებს“ 1-ლი ეტაპის ფარგლებში ანაწილებს, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წლის ბოლოსთვის იხილეთ ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკთაშორის ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროგრესიტი ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	54,594	69,801
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	1,123	606
სულ	55,717	70,407

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 29. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

17. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაზრებსა და ვადიან ანაზრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	300,628	224,775
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	213,119	168,376
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,314
- ფიზიკური პირები	197,093	158,694
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	226	4,056
სულ	977,404	767,297

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	306,210	228,864
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	218,701	172,465
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,313
- ფიზიკური პირები	197,093	158,693
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	225	4,056
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი მოიცავდა 226 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 4,056 ათასი ლარი) მომლოდინე კლიენტის გადაცემებს „სხვა ვალდებულებებში კლიენტების მიმართ“.

კატეგორია „იურიდიული პირები“ მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	307,116	222,703
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,574
სულ	977,404	767,297

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	312,697	226,792
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,573
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდა 134 კლიენტი (2019 წელს: 91 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1,000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 435,341 ათას ლარს (2019 წელს: 263,390 ათასი ლარი) ან კლიენტთა მთლიანი საბანკო ანგარიშების 44%-ს (2019 წელს: 34%).

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ანაზრები 1,531 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 3,436 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი დეპოზიტები 4,258 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 5,691 ათასი ლარი). იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 31-ე შენიშვნაში. კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

18. სხვა ნასესხები სახსრები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის და ბანკისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ წარმოდგენილია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი

ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	2026 წლის დეკემბერი	2,198	2,044
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2023 წლის მარტი	20,371	24,831
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის აპრილი	17,225	19,281
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის ივლისი	13,410	17,513
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის ოქტომბერი	17,355	16,999
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის თებერვალი	4,227	4,732
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის აპრილი	2,639	3,829
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2022 წლის აგვისტო	7,114	9,291
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2027 წლის აპრილი	50,505	-
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის აგვისტო	60,303	-
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის მაისი	63,370	50,336
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	-	14,539
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	18,238	14,538
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2021 წლის ივნისი	6,594	11,489
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2027 წლის აგვისტო	34,727	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის აპრილი	17,946	-
სულ ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით		336,222	218,488
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის თებერვალი	57,481	49,791
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2023 წლის სექტემბერი	26,409	30,813
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A., SICAV-SIF(GGF)	2025 წლის დეკემბერი	40,383	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის ივლისი	36,590	29,183
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2021 წლის აგვისტო	3,530	6,162
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2026 წლის იანვარი	42,384	37,242
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2024 წლის თებერვალი	39,859	35,028
სულ ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით		246,636	188,219
სულ ვალდებულებები		582,858	406,707

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადების ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, საბალანსო ღირებულების საფუძველზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	70,010	448,838	64,010	582,858

2019 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	43,338	311,329	52,040	406,707

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31. არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები წარმოდგენილია შენიშვნაში 28.

19. სხვა ვალდებულებები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კრედიტორული დავალიანება	538	963
სხვა	465	182
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	1,145
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან		
მიღებული გადავადებული საკომისიოები	459	294
სულ სხვა ვალდებულებები	1,462	1,439

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

შენიშვნა ინდივიდუალური სხვა ვალდებულებებისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია სხვა ვალდებულებების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის.

20. მოგების გადასახადები

ქართული კომპანიების მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთი არის 15%-ი. მოგების გადასახადის ხარჯები აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში და მოიცავს შემდეგს:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
მიმდინარე გადასახადის დარიცხვა	27	3,756
გადავადებული გადასახადის დარიცხვა	1,035	965
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი საგადასახადო დარიცხვები:

'000 ლარი	2020	2019
მოგება დაბეგვრამდე	29,797	33,136
თეორიული გადასახადის დარიცხვა ნორმატიული 15%-იანი განაკვეთით	4,470	4,970
იმ ერთეულების საგადასახადო გავლენა რომლებიც არ არის გამოქვითვადი:		
– ხარჯები / (შემოსავალი) რომლებიც არ ექვემდებარება გამოქვითვას საგადასახადო მიზნებისათვის/ საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	(3,408)	(249)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

დროებით სხვაობებში მოძრაობის საგადასახადო გავლენა დეტალურად არის წარმოდგენილი ქვემოთ და აღრიცხულია 15%-იანი განაკვეთით (2019 წელს: 15%):

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	დარიცხული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2019	დაკრედიტებული მოგებაში ან ზარალში	1 იანვარი 2019 წელი
გადავადებული გადასახადი:					
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და:					
ავანსებზე შესაძლო ზარალის					
რეზერვზე	2,637	1,202	1,435	655	780
სხვა დროებით სხვაობებზე	2	(167)	169	310	(141)
სულ გადავადებული					
საგადასახადო ვალდებულება	2,639	1,035	1,604	965	639

რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები არ აღინიშნება.

შენიშვნა ინდივიდუალური მოგების გადასახადისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია მოგების გადასახადების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების ბოლოსთვის.

21. სუბორდინირებული სესხი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სუბორდინირებული სესხი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დავყოთ:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო			
განაკვეთით			
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	25,169	21,913
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	8,390	7,305
	2028 წლის		
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	სექტემბერი	20,194	16,096
სულ		53,753	45,314

ამ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირია:

'000 ლარი

(აქციების რაოდენობის გარდა)

	31 დეკემბერი 2020			31 დეკემბერი 2019		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
აქციონერი						
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co.						
KGaA	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352
სულ	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352

	გამომშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა		სააქციო კაპიტალი ოდენობა		საემისიო კაპიტალი ოდენობა
'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)					
2019 წლის 31 დეკემბერს	20,070,275		100,352		51,324
2020 წლის 31 დეკემბერს	20,070,275		100,352		51,324

დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. ბანკს შეუძლია განსაზღვროს წლიური და შუალედური მოგებების განაწილება დივიდენდების სახით.

2020 წელს დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული და გადახდილი (2019 წელს: 26,373 ათასი ლარი, 1.3 ლარი ერთ აქციაზე).

23. წმინდა სესხის შეჯერება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ჩვენი ვალის ანალიზი და ჩვენი ვალის დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდზე. ვალის პუნქტები არის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში შეტანილი დაფინანსების პუნქტები.

	საფინანსო საკმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	406,707	45,314	2,938	454,959
შემოსულობები	162,592	-	-	162,592
დაფარვები	(71,822)	-	(1,648)	(73,470)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	90,770	-	(1,648)	89,122
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	85,672	8,565	643	94,880
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	19,084	3,569	150	22,803
ახალი საიჯარო ვალდებულება	-	-	217	217
გადახდილი პროცენტი	(19,375)	(3,695)	-	(23,070)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	582,858	53,753	2,300	638,911

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

	საფინანსო საქმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	457,234	82,978	1,778	541,990
შემოსულობები	169,416	-	-	169,416
დაფარვები	(245,018)	(43,229)	(711)	(288,958)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(75,602)	(43,229)	(711)	(119,542)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	25,205	5,692	-	30,897
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	19,427	5,427	103	24,957
ახალი საიჯარო ვალდებულება			1,768	1,768
გადახდილი პროცენტი	(19,557)	(5,554)	-	(25,111)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	406,707	45,314	2,938	454,959

24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

„წმინდა საპროცენტო შემოსავალი“ შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტირების ღირებულების შემცირება.

’000 ლარი

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით	2020	2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	88,809	85,282
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	3,605	1,920
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	2,382	3,680
სულ საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით	94,796	90,882
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯები		
კლიენტთა ანგარიშები	(19,309)	(17,018)
სხვა ნასესხები სახსრები	(19,084)	(19,427)
სუბორდინირებული სესხი	(3,569)	(5,427)
საიჯარო ვალდებულებები	(150)	(103)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	(125)	(735)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(42,237)	(42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	52,559	48,172

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი

საკომისიო შემოსავალი	2020	2019
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	3,723	4,074
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	3,472	3,708
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	2,701	3,327
აკრედიტივები და გარანტიები	1,823	1,551
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	21	24
SMS მომსახურების საკომისიო	5	6
სხვა საკომისიო შემოსავალი	90	103
სულ საკომისიო შემოსავალი	11,835	12,793

საკომისიო ხარჯები

სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(5,533)	(5,989)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(1,249)	(1,248)
აკრედიტივები და გარანტიები	(524)	(367)
გადარიცხვები და ტრანზაქციები	(103)	(112)
მომსახურების საფასური	(93)	(119)
სულ საკომისიო ხარჯები	(7,502)	(7,835)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,333	4,958

26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ ერთეულებს:

'000 ლარი	2020	2019
კომუნიკაცია და ინფორმაციული ტექნოლოგიების ხარჯები	5,553	4,706
ცვეთა და ამორტიზაცია	5,473	5,658
საკონსულტაციო მომსახურება	3,035	2,544
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,399	2,916
საკონსულტაციო და იურიდიული მომსახურება	849	775
კომუნალურები და ელექტროენერგია	761	790
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	649	1,831
შეკეთება და ტექნიკური მხარდაჭერა	490	436
დაზღვევა	363	318
ტრანსპორტირება	337	879
აუდიტორული და სხვა ფინანსური მომსახურებები	266	512
ოფისის იჯარა	116	135
უსაფრთხოების მომსახურება	96	293
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,753	1,657
სხვა	384	1,127
სულ	22,524	24,577

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს 266 ათას ლარს (2019 წელს: 512 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეულ აუდიტორულ და სხვა პროფესიულ მომსახურებებზე გადახდილი თანხა, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მთლიანი სახელფასო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან 812 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და 2020 წელს განხორციელებულ მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2019 წელს: 1,741 ათასი ლარი).

2020 წელს ჯგუფის და ბანკის მიერ დასაქმებული პირების თვიური საშუალო რაოდენობა იყო 361 ადამიანი (2019: 341).

თვიური საშუალო თანამშრომლების რაოდენობის ჩაშლა კატეგორიების მიხედვით არის შემდეგი:

	2020	2019
უფროსი დონის ხელმძღვანელობა	3	3
საშუალო დონის ხელმძღვანელობა	21	22
სხვა თანამშრომლები	251	242
მომსახურების კონტრაქტორები	86	74
სულ	361	341

27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული

(a) სხვა საოპერაციო შემოსავალი

'000 ლარი	2020	2019
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	1,577	1,769
საიჯარო შემოსავალი საინვესტიციო ქონებიდან	1,308	1,239
შემოსავალი დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	787	819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,418	1,402
სულ	5,090	5,229

(b) სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწერასთან/გაყიდვასთან დაკავშირებული ზარალი	-	1,268
ანაზრების დაზღვევის ფონდთან დაკავშირებული ხარჯები	488	333
ხარჯები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	3	227
სხვა საოპერაციო ხარჯი	677	1,433
სულ	1,168	3,261

ზემოაღნიშნული კონსოლიდირებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები არსებითად არ განსხვავდება ინდივიდუალური ოდენობებისგან.

28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური, გარდა სხვაგვარად მითითებულისა.

ჯგუფის და ბანკის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

საერთო ჯამში, ჯგუფს და ბანკს არ აქვს უფლება იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს და ბანკს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს.
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის და ბანკის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი და ბანკი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. საზედამხედველო და ბაზელი III/კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულება (CRR) კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის განყოფილება და მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის წევრებს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც მიმდინარე, ასე მომავალ მოთხოვნებთან (კვარტალურად).

2020 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II /III) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (პილარ I + პილარ II)	2020	2019
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 7.30%-ზე მეტი)	12.45%	15.20%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 11.05%-ზე მეტი)	16.51%	19.82%

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა პილარი II-ის ბუფერები, რომლებიც 2017 წლის დეკემბრიდან უნდა ყოფილიყო დაცული. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მინიმალური მოთხოვნები, მათ შორის ბუფერების დაწესება, პირველი დონისთვის არის 7.30%, ხოლო საზედამხედველო კაპიტალისთვის - სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 11.05%. არაპეჯირებული საკრედიტო რისკი გამოირიცხება პირველი დონისთვის განსაზღვრული სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებიდან და ბუფერის სახით დაემატება. მოთხოვნები შემცირებულია 2019 წლის დეკემბერთან შედარებით და ეს ასახავს პანდემიის დროს საქართველოს ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებას კაპიტალთან დაკავშირებით.

2020 წლის მარტში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო საგანგებო ზომები და დაამტკიცა გარკვეული შემამსუბუქებელი ზომები, COVID-19-ის პანდემიის ქვეყნის ფინანსურ სექტორზე გავლენის საპასუხოდ. ეს გეგმა ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირველ დონეზე დატვირთვის HHI-იდან დაგეგმილი ზრდის და წმინდა GRAPE ბუფერის **გადადება**;
- კონსერვაციის ბუფერი მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2,5%-ის ოდენობით, **შემცირებულია 0%-მდე**;
- ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR ბუფერი) **შემცირებულია 2/3-ით**.

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი მშობელი კომპანიის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის ერთიანი გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელ III მოთხოვნების მიხედვით, როგორც დადგენილია ევროპის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დირექტივაში და კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციაში (CRR). შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის და ბანკის კოეფიციენტები ბაზელ III/CRR-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური:

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA)	17.86%	18.57%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	21.05%	22.64%

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	51,324	51,324
წინა პერიოდის გაუნაწილებელი მოგება	62,678	60,636
პირველი 9 თვის მოგება	22,975	19,040
სხვა კორექტირებების გამოკლებით	(3)	(23)
გამოკლებული მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდები	-	(26,373)
გამოკლებული არამატერიალური აქტივები	(781)	(544)
პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
კორექტირებული პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
სუბორდინირებული სესხები	48,170	44,737
მეორადი კაპიტალი	48,170	44,737
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	284,713	249,149

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საბალანსო	1,165,362	954,145
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები არასაბალანსო	35,185	24,424
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან	7,828	1
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკიდან	115,978	121,776
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,324,353	1,100,346

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

ჯგუფი და ბანკი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული სესხის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად მშობელი კომპანიის მიერ, კაპიტალის მართვის მიზნებისთვის, არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერიჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არა-აღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერიჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი ICAAP

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი და ბანკი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის და ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს მისი დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის და ბანკის რისკის შემცველობის პოტენციური განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული სესხი (1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით), რამაც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 295 მილიონი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 259 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%-ის ოდენობით, ანუ 177 მილიონი ლარი, არა-აუდიტირებული, 2020 წლისთვის (2019 წელს - 155 მილიონი, არა-აუდიტირებული). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები): სასესხო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე გამოითვლება ისტორიული ზარალის განაკვეთები და გამოიყენება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე, ასევე არასაბალანსო პორტფელზე პოტენციური სასესხო ზარალების გამოსათვლელად;
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე;
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის მეშვეობით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ზაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა);
- საოპერაციო რისკი: ზაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

საკრედიტო რისკის დასაფარი ეკონომიკური კაპიტალის მოცულობა სტაბილური იყო 2020-2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის და ბანკის ფარგლებში მოქმედი ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის და ბანკის რისკის ალების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, მშობელი კომპანიის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად და ჯგუფის და ბანკის მიერ მათი ათვისების დონე 2020 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	97,197	49,240	16.7%
კონტრაქტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	14,727	4,677	1.6 %
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	29,454	21,941	7.4%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,891	2,466	0.8%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	29,454	9,278	3.2%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	176,723	87,602	29.7%

2019 წლის ბოლოსთვის „რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსის“ (RAtCR) განაწილება იყო შემდეგი:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	85,373	48,199	18.6%
კონტრაქტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	12,935	2,689	1.0%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	25,871	14,462	5.6%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,174	294	0.1%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	25,871	9,742	3.8%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	155,224	75,386	29.1%

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

ინდივიდუალური რისკების მართვა

2020 წელს, ჯგუფმა და ბანკმა დამატებით განავითარა და გააძლიერა შემდეგი რისკების მართვის პროცესები:

- (a) საკრედიტო რისკი
- (b) ლიკვიდურობის რისკი.
- (c) საბაზრო რისკი
- (d) საოპერაციო რისკი
- (e) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

ჯგუფი და ბანკი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადოდ მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს და ბანკს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ადგენს).

(a) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის და ბანკის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. როგორც მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მომსახურე ბანკი, პროგრესიტი ჯგუფში შემავალი ბანკები საკრედიტო დაწესებულებები არიან, რომელთა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში კლიენტებზე გაცემული სესხები დომინირებს. შესაბამისად, მომხმარებელთა საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი და ბანკი დგას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძვლიან განხორციელებას ემყარება, როგორიცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის.
- ჯგუფის და ბანკის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- კლიენტთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება
- მსესხებლის კრედიტუნარიანობის რეგულარული მონიტორინგი
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი, კოვენანტების შესრულება
- ვადაგადაცილებების ეფექტური მართვა.
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება;
- ინვესტიციები მოტივირებული პერსონალის მომზადებაში, საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელებით.
- „ოთხი თვალის პრინციპის“ გამოყენება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგების თუ თვით-დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს, რომელიც შედგება საოპერაციო და ბექ-ოფისის თანამშრომლებისგან.

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური გზაა. ჯგუფის და ბანკის ძირითადი საქმიანობა – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება - მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით.

მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 500,000 ევროს ზღვარს, ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან და ბანკთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ.

თუმცა, ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. „ფრონტ“ და „ბექ“ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის და ბანკის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს მსესხებელთა ჯგუფზე 373 სესხს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (2019 წელს: 355 სესხი).

საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება.

ფასს 9-ის გაუფასურების მოდელის მიდგომის ძირითადი ელემენტი ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გაუფასურების აღიარებისთვის და შეფასებისთვის.

მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას.

საკრედიტო რისკი სესხზე ზარალის ანარიცხების გამოთვლის კუთხით, რაოდენობრივად აისახება კლიენტის დეფოლტის რისკის შედეგად წარმოქმნილი მოსალოდნელი ზარალით. ზოგადად მოსალოდნელი ზარალი (EL) განისაზღვრება დეფოლტს დაქვემდებარებით (EAD), დეფოლტის ალბათობით (PD), და ზარალის განაკვეთით (LGD):

$$EL = EAD \times PD \times LGD.$$

დაქვემდებარება დეფოლტისას:

- არასაბალანსო ოდენობის მხოლოდ ნაწილი შესაძლებელია იქნას გამოყენებული დეფოლტის შემთხვევაში. აღნიშნული არის რაოდენობრივად ასახული კრედიტის კონვერტაციის ფაქტორების საშუალებით (CCF).
- მთლიანი დაქვემდებარების მთლიანი ოდენობა ან მისი ნაწილი შესაძლოა იქნას ვადაზე ადრე დაფარული გათვალისწინებული დროის პერიოდის განმავლობაში. აღნიშნული სიტუაცია რაოდენობრივად არის ასახული მთლიანი ან ნაწილობრივი წინასწარი გადახდებისთვის განსაზღვრული მეთოდების საშუალებით.

დეფოლტის ალბათობა:

- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია შესაბამისი დროის პერიოდისთვის (ერთი წელი ან მთლიანი სასიცოხლო ვადა). კერძოდ, ხდება 1 წელზე ნაკლები დაფარვის ვადების შესაბამება.
- დეფოლტის ალბათობები განისაზღვრება ყველა რისკის შესაბამისი ქვე-პორტფელისთვის (მაგალითად ბიზნეს, კერძო და რესტრუქტურული კლიენტები) და დამოკიდებულია კლიენტის ზოგიერთ მახასიათებლებზე (მაგალითად რისკის კლასიფიკაცია ბიზნეს კლიენტებისთვის).
- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია, როგორც დროის გარკვეული მომენტის (PiT) პროგნოზები, ანუ, ითვალისწინებს მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, და დროის ტენდენციებს.
- მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკური პროგნოზების თანმდევი გაურკვევლობა გადაჭრილია რამოდენიმე მაკროეკონომიკური სცენარის გათვალისწინებით და მათი, ალტერნატიული „დროის გარკვეული მომენტის“ დეფოლტის ალბათობების გამოსათვლელად გამოყენების გზით და მათი საშუალო შეწონილის გამოყენებით, როგორც LLP გამოთვლის საბოლოო პარამეტრი.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში:

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია კლიენტის დაქვემდებარების ზომის კლასების მიხედვით. შეფასებები წარმოადგენს ამოღებული და არა-ამოღებული და უზრუნველყოფილი და არა-უზრუნველყოფილი ზარალი დეფოლტირებულ დაქვემდებარებების საშუალოებს. 1
- რადგან დეფოლტის ალბათობები და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია როგორც დროის გარკვეული მომენტის პროგნოზების საშუალო შეწონილი, მაკროეკონომიკური პერსპექტივების სხვადასხვა ვარიანტების მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ავანსად იხდის ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან წარმოშობის მიზნით. ბიზნეს მოდელიდან და ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების კლასიფიცირებას ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიაში ახდენს.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის მიხედვით. 28- ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

ზარალის რეზერვის ზრდა

ზარალის რეზერვის აღიარებისთვის, სამეტაპიანი მოდელი გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების მიხედვით.

- ეტაპი 1: ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე, გარდა “შემწნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა”, რომლებიც განხილულია და წარმოდგენილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. ჯგუფი და ბანკი ზარალის რეზერვს განსაზღვრავს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით, მანამ სანამ არ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.
- ეტაპი 2: თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდება, მაშინ „მე-2 ეტაპის“ კლასიფიკაცია გამოიყენება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით.

- ეტაპი 3: დეფოლტირებული ფინანსური აქტივები „მე-3 ეტაპზე“ კლასიფიცირდება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება ასევე არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით (დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (კრედიტით გაუფასურებული არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, რისკის ანარიცხი განისაზღვრება ამოღებადი ფულადი ნაკადების მიხედვით. უმნიშვნელო საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, ზარალის რეზერვი განისაზღვრება პორტფელის პარამეტრების მიხედვით. მე-3 ეტაპი ასევე მოიცავს ისეთ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც უკვე გაუფასურდა თავდაპირველი აღიარებისას („შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები“). ეს აქტივები ფასდება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით და ზარალის რეზერვის გარეშე. საკრედიტო რისკზე მომავალი ცვლილებების მიუხედავად, შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 ეტაპზე დარჩება მათ რეალიზაციამდე (გასხვისებამდე).

აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

I ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ან რომლებსაც დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის. აღნიშნული რისკის პოზიციები მოიცავს ასევე საკრედიტო რისკის შემცირების გამო II ეტაპიდან უკან გადმოსულ პოზიციებს. ამ რისკის პოზიციებისთვის ხდება ერთწლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში და განისაზღვრება ზარალის რეზერვი. ერთწლიანი მოსალოდნელი ზარალი მოიცავს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებით გამოწვეულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

1-ლი ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე საანგარიშგებო თარიღისთვის დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აქტივებს ან რომელთათვისაც მე-2-ე ან მე-3-ე დონეზე განაწილების კრიტერიუმები არ გამოიყენება. აქტივები 1-ელ ეტაპზე ნაწილდება თავდაპირველი აღიარებისას გარდა შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული (POCI) აქტივებისა, რომლებიც განიხილება და შეტანილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. 1-ლი ეტაპის აქტივებისთვის, საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებიდან წარმოშობილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) აღიარდება ხარჯების სახით. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.

საკრედიტო დაქვემდებარებები არ განიხილება როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ გირაოს ღირებულების გამო, თუ სესხი არ იქნებოდა განხილული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აღნიშნული გირაოს გარეშე. სასესხო ხელშეკრულებები ასევე არ არის მიჩნეული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ იმიტომ რომ მათ აქვთ უფრო დაბალი დეფოლტის რისკი ვიდრე სხვა საკრედიტო პროდუქტებს ან იმ იურისდიქციის საკრედიტო რისკებთან მიმართებაში რომელშიც ფუნქციონირებს საწარმო.

ყველა დაქვემდებარება ამ ეტაპზე შედგება პორტფელებისგან, რომლებიც არ ავლენენ გაზრდილი საკრედიტო რისკის არანაირ ნიშნებს.

II ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ (გარდა შემთხვევებისა, როდესაც მათ დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის) და არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალი ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალია, რომელიც სესხის არსებობის მანძილზე (სესხის დაფარვის ვადა) დეფოლტის ყველა შესაძლო შემთხვევის შედეგად წარმოიქმნება.

II ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული შეფასება ითვალისწინებს შესაბამის და დასაბუთებულ ინფორმაციას. ზარალის რეზერვები დგინდება ნარჩენი დაფარვის ვადის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეკვივალენტური ოდენობით, ანუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალები (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც არ არის კრედიტით გაუფასურებული).

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დადგენილია როგორც ხარისხობრივი, ასევე რაოდენობრივი ინფორმაციის საფუძველზე.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის დაქვემდებარების დეფოლტის ალბათობის ნარჩენი სასიცოცხლო ვადის, მისი თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებული დეფოლტის ალბათობის ნარჩენ სასიცოცხლო ვადასთან შედარების საფუძველზე. ზარალის პარამეტრები დაფუძნებულია შეფასებული დაქვემდებარებებისთვის შიდა რისკის კლასიფიკაციის სისტემაზე. SICR დგება მაშინ თუ დეფოლტის ალბათობაში სხვაობა აჭარბებს წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარს (ზღვარი დაფიქსირებულია როგორც ცალკე პარამეტრი, წინასწარ განსაზღვრული ზღვარი თითოეული რისკის კლასისთვის წარმოადგენს 2.5-ს) და შესაბამისი აქტივი გადატანილი იქნება პირველი ეტაპიდან მეორეში. ამის საპირისპიროდ, გადატანა მეორე ეტაპიდან პირველ ეტაპზე შესაძლებელია, როდესაც არსებითად მცირდება დაკავშირებული საკრედიტო რისკი.

როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან ერთ-ერთი მაინც წარმოიშობა:

- კლიენტს დავალიანება აქვს 30 დღეზე მეტი (მათ შორის PAR 30 თვის განმავლობაში), მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით;
- კლიენტის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუარესდა, რამაც რისკის კლასიფიკაციის 6-დან 7-მდე დაქვეითება გამოიწვია;
- ადგილი აქვს სტანდარტულ ან საყურადღებო რესტრუქტურიზაციის მოვლენ(ებ)ას;

მეორე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იყოს განსაზღვრული.

III ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა შემთხვევაშიც საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე (ზარალის რეზერვისთვის კორექტირებული ბრუტო საბალანსო ღირებულება).

ეტაპი 3 მოიცავს ყველა დაქვემდებარებას, რომელიც არის კრედიტით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ზარალის რეზერვების შესაბამისი გამოთვლები ხორციელდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, კრედიტით გაუფასურებული).

დაქვემდებარება მიჩნეულია როგორც კრედიტით გაუფასურებული და გადატანილია მესამე ეტაპზე როდესაც შემდეგი ან მსგავსი მახასიათებლები ვლინდება საანგარიშგებო თარიღისთვის:

- კლიენტის 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმები, რომელთა საფუძველზე ბანკს მიაჩნია, რომ ნაკლებად არსებობს იმის ალბათობა რომ კლიენტი სრულად დაფარავს დავალიანებას გირაოს რეალიზაციის გარეშე
- კლიენტს მინიჭებული აქვს რისკის კლასიფიკაციის დონე 8
- გაუფასურებული რესტრუქტურიზაციის ღონისძიება (ღონისძიებები)
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- ბანკმა წამოიწყო სამართალწარმოება კლიენტის წინააღმდეგ

- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- გაუფასურების სხვა ნიშნები, რომლებიც მიანიშნებს რომ სრული გადახდა კლიენტისგან აღარ არის მოსალოდნელი

მესამე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იქნას განსაზღვრული.

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებები

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის, რომლებიც არ ავლენენ გაუფასურების ნიშნებს, როგორც წესი არ ტარდება ინდივიდუალურად მორგებული გაუფასურებაზე ტესტირება, რადგან საოპერაციო ხარჯები არ ამართლებს ფართომასშტაბიან გაუფასურებაზე ტესტირებას თითოეული აღნიშნული კლიენტისთვის. ამის მაგივრად, მოსალოდნელი ზარალის შეფასება დაფუძნებულია მეთოდოლოგიაზე რომელიც განსაზღვრულია „LLP-სთვის საკრედიტო რისკის მოდელის აღწერაში“. მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში შეუძლია ბანკს ჩაატაროს გაუფასურებაზე ტესტირება თითოეული ინდივიდუალურად უმნიშვნელო საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის კონკრეტული ინდივიდუალური გაუფასურების შეფასების გზით.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკის პოზიციებს აკონტროლებს შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტების მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი. მსგავსი საკრედიტო რისკის პოზიციებისთვის, კომიტეტი აფასებს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს თუ არა, ანუ, ადგილი აქვს თუ არა ერთ-ერთ ქვემოთ მითითებულ შემთხვევას:

- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხის რესტრუქტურზაცია
- ბანკის მიერ სასამართლო საქმის წარმოების დაწყება
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- 90 დღიანი ვადაგადაცილება
- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- მცირე და საშუალო საკრედიტო რისკების მქონე ყველა კლიენტის შემთხვევაში რისკის კლასიფიკაციის შემცირება 8-მდე
- შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული რისკის პოზიცია თავდაპირველი აღიარებისას
- გაუფასურების სხვა ნიშნები

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი და ბანკი იყენებს სულ მცირე ორ სხვადასხვა სცენარს რომელიც დაფუძნებულია მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციაზე (მაკროეკონომიკური ფაქტორების ჩათვლით). ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა მოსალოდნელ სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორიცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, სააღსრულებო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებებისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებების გადახდისუნარიანობა. ამასთანავე, მრავალი შესაძლო სცენარის გამოყენების შემთხვევაში, კლიენტის გადახდისუნარიანობაზე გავლენა ექნება ერთ ან მეტ შესაბამის მაკროეკონომიკურ მაჩვენებელს.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავდების გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო, რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც დაფუძნებულია საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ მონაცემებზე და გირაოს საპროგნოზო ფასზე. სულ მცირე ორი სხვადასხვა სცენარი არის გამოყენებული გირაოს გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრების შეფასებითვის.

თუ ბანკის შიდა მონაცემები არ არის სანდო ან საკმარისად შესაძარისი, ბანკი იყენებს საკმარის და სანდო ინფორმაციას გარე წყაროებიდან, რომელიც მხარს უჭერს გირაოსგან მისაღები მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების ვადიანობისა და ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ დაშვებებს.

რისკის კლასიფიკაციის პროცესი

რისკის კლასიფიკაციის სისტემა მცირე და საშუალო კლიენტებისთვის მოიცავს საკრედიტო რისკის ზრდის განსაზღვრის პროცესის მნიშვნელოვან ნაწილს და შესაბამისად სესხის პორტფელის კლასიფიკაციას. თავდაპირველი თანხის გაცემამდე, თითოეული საკრედიტო დაქვემდებარებას მინიჭებული აქვს რისკის ერთ-ერთი კლასი - 1-დან 8-მდე (1 საუკეთესო, 8 ყველაზე უარესი). რისკის კლასის მინიჭება გულისხმობს მრავალი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმის ფართომასშტაბიან ანალიზს კლიენტის დონეზე, რომლებიც რეგულარულად ფასდება კლასებს შორის საკრედიტო რისკის ზრდის გამოვლენის მიზნით.

პროგრესიტი უზრუნველყოფს ახალ სესხის ხაზებს კლიენტებისთვის რომლებიც ასრულებენ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს. დამატებითი სესხების გაცემა კლიენტებისთვის რისკის კლასიფიკაციით 6, 7 და 8 - არ არის ნებადართული.

	უზარისხო სესხების პორტფელი	დეფოლტირებული სესხების პორტფელი
2020 წლის 31 დეკემბერს	5.4%	3.0%
2019 წლის 31 დეკემბერს	3.3%	2.8%

ბანკის პოლიტიკების შესაბამისად, როგორც წესი მხოლოდ მოკლევადიანი საკრედიტო ხაზები შეიძლება იყოს გაცემული გირაოს გარეშე. საკრედიტო ხაზები უფრო მაღალი რისკის პროფილით ყოველთვის უნდა იყოს უზრუნველყოფილი მყარი გირაოთი, როგორც წესი უძრავი ქონება.

ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა დასაკუთრებული ქონების განკარგვასთან დაკავშირებით მოითხოვს, რომ ყველა კლიენტის დეფოლტების შედეგად მოპოვებული საქონელი, იყოს გაყიდული მესამე მხარეებზე, რათა თავიდან აცილებულ იქნას ნებისმიერი ინტერესთა კონფლიქტი რომელიც გირაოს საბაზროზე დაბალი შეფასებით წარმოიშობება. ასევე, დასაკუთრებული ქონება არის გაყიდული ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად, საჯარო აუქციონის საშუალებით, და ნებისმიერი ნარჩენი ნაშთი ძირის, პროცენტის და ჯარიმის დაფარვის შემდეგ დაკრედიტებულია კლიენტის ანგარიშზე. დასაკუთრებული ქონება ძირითადად მიწისა და შენობებისგან შედგება. მცირე ნაწილი შედგება მარაგებისგან, აღჭურვილობისგან და სატრანსპორტო საშუალებებისგან.

სასესხო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად არის მიმოხილული საკრედიტო რისკის განყოფილების მიერ, რათა გამოვლენილი იქნას პოტენციური მოვლენები რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ სასესხო პორტფელის დიდ ნაწილზე (საერთო რისკის ფაქტორები) და, საჭიროების შემთხვევაში, შეიზღუდოს ეკონომიკის ზოგიერთ სექტორებზე კრედიტის გაცემა.

ჯგუფი და ბანკი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არცერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის და ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხების გაცემამდე ხდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას. აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის და ბანკისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის ან ბანკის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უუნარობა ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – ინვესტირებული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;
- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;
- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია კონტრაგენტის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუუნარობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა;
- საბაზრო ფასის რისკი - ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულების ვარდნით გამოწვეული ზარალის რისკი, რადგან ამ დროს საპროცენტო განაკვეთები იზრდება.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის და ბანკის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდობის განთავსება ხდება ბანკთაშორის ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. წარმოებულ კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის და ბანკის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა,

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იმის გამო, რომ ჯგუფი და ბანკი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების ანაზრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი და ბანკი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაქტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის და ბანკის კონტრაქტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაქტის/ემიტენტის შერჩევისა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაქტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი და ბანკი საზედამხებელო კაპიტალის 10%-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური ნარჩენი დაფარვის ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება, კომპლაენსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაქტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად, ჯგუფმა და ბანკმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდობის მართვის მიზნით ჯგუფს და ბანკს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები ლარში სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც მაღიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი და ბანკი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2020	%	2019	%
საბანკო ჯგუფები	31,978	10%	83,489	29%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში				
საქმიანობენ	3,651	1%	43,370	15%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ				
საქმიანობენ	28,327	9%	40,119	14%
სებ	242,332	79%	197,315	69%
სავალდებულო რეზერვი	215,459	70%	175,926	62%
სხვა დაქვემდებარებები	26,873	9%	21,389	7%
საქართველოს მთავრობა	32,256	11%	4,924	2%
სახაზინო ვალდებულებები	32,256	11%	4,924	2%
სულ კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი	306,566	100%	285,728	100%

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის და ბანკის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 70%-ს (2019 წელს: 62%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში:

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2020	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	26,649	48,505	167,178	242,332
სავალდებულო რეზერვი	-	48,442	167,017	215,459
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,440	63	161	7,664
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	-	-	19,209
საქართველოს მთავრობა	32,256	-	-	32,256
	58,905	48,505	167,178	274,588

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2019	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	21,274	44,380	131,661	197,315
სავალდებულო რეზერვი	-	44,331	131,595	175,926
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	4,281	49	66	4,396
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	16,993	-	-	16,993
საქართველოს მთავრობა	4,924	-	-	4,924
	26,198	44,380	131,661	202,239

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს და ბანკს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობება შეუსაბამოვით ვადებს და ფულადი ნაკადების ოდენობებს შორის, რომელიც თან სდევს ჯგუფისა და ბანკის ოპერაციებს და ინვესტიციებს.

ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის და ბანკის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ მოკლე და საშუალო ვადიან კრედიტებს. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთები დაბალია. ამის გამო, ფულადი სახსრების შემოდინებები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და პროგნოზირებადი. ფინანსური ბაზრების ინსტრუმენტების გამოყენების მაჩვენებელი დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ზღუდავს ლიკვიდურობის რისკის კონცენტრაციების შესაძლებლობას და ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარიობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი და ბანკი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობას. მას ასევე ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი და ბანკი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა თავდაპირველად 2009 წელს დაწერა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლდება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში - ევროკავშირის საბჭოს რეგულაცია 575/2013 [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება - CRR] და ევროკავშირის საბჭოს დირექტივა 2013/36/EU [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დირექტივა - CRD IV]. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზღაურებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს საპროგნოზო ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადიანობის სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს.

დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ჩვეულებრივ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს უარყოფითი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტები). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება ყოველდღიურად და ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში დასაფარი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. აღნიშნული მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს და ბანკს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ პირობითად მომდევნო 30 დღეში დასაფარი ვალდებულებები გაისტუმროს. ამას ემატება ინდიკატორები, რომლებიც დამკვიდრდა 2018 წელს - „გადარჩენის პერიოდი“, რომელიც არის დროის პერიოდი, როდესაც ბანკს შეუძლია ყველა საჭირო თანხის გადახდა დამატებითი (ანუ ჯერ კიდევ ხელშეკრულებით შეუთანხმებელი) ფულადი სახსრების გენერირების გარეშე, ანუ, პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ბანკს არ აქვს უარყოფითი ლიკვიდურობის დეფიციტი რომელიმე საადრიცხო პერიოდში. გადარჩენის პერიოდის განსაზღვრული მინიმალური ლიმიტებია მინიმუმ 90 დღე მთლიან სავალუტო დონეზე, ასევე მთლიან უცხოური ვალუტის დონეზე და ადგილობრივი ვალუტის დონეზე.

ჯგუფი და ბანკი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს ბანკთაშორისი საბაზრო ინდიკატორის, უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდურობის დისბალანსის, მეანაბრების კონცენტრაციის და ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის (როგორც დადგენილია ბაზელ III-ში) შესახებ ანგარიშგების მაჩვენებლებს. თუ რომელიმე საკონტროლო მაჩვენებელი გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროგრედიტ ბანკის ALCO-სთან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ჯგუფისა და ბანკის ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი არის შედგენილი. ხდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი ასევე მიზნად ისახავს დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაბრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მეანაბრეზე დამოკიდებულება.

’000 ლარი	სულ ბრუტო თანხის						საბალანსო ლიკვიდურობა
	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება (გადინება)	
2020 წლის 31 დეკემბერს							
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სეზ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	342,837	7,960	32,679	22,532	9,353	415,361	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,986	-	-	-	-	31,986	31,978
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	51,580	84,946	417,239	698,098	350,856	1,602,719	1,354,923
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	6,002	20,561	5,177	8,511	26,797	67,048	51,465
სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	434,062	113,467	455,095	729,141	387,006	2,118,771	1,855,384
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	29,455	-	26,346	-	-	55,801	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	669,311	37,275	153,024	105,513	43,795	1,008,918	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	4,755	22,985	55,184	478,621	66,388	627,933	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	46	142	346	1,670	594	2,798	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,905	47,601	23,524	75,030	53,753
წარმოებული ვალდებულებები							
- შემოდინება	404	54,083	81,683	-	-	136,170	
- გადინება	(404)	(54,505)	(84,785)	-	-	(139,694)	3,415
სულ ფინანსური ვალდებულებები	704,570	59,980	235,703	633,405	134,301	1,767,959	1,676,450
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(270,508)	53,487	219,392	95,736	252,705		
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(270,508)	(217,021)	2,371	98,107	350,812		
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(161,839)	-	-	-	-	(161,839)	

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს/ 20 მილიონ ევროს. ამასთანავე, ერთდღიანი დაფინანსების მთლიანი ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს მთლიანი ვალდებულებების 3%-ს/ 15 მილიონ ევროს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საანგარიშგებო თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი დაფარვის ვადას ხელშეკრულების მიხედვით.

'000 ლარი	1	1-3	3-12	1-5	5 წელზე	სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ლირებულება
2019 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი		
არაწარმოებული აქტივები ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	196,263	7,043	33,056	23,070	3,477	262,909	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	83,489	-	-	-	-	83,489	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	32,686	74,340	315,232	622,205	251,396	1,295,859	1,070,120
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	17,000	-	5,007	-	-	22,007	21,917
სხვა ფინანსური აქტივები	4,518	-	-	-	-	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	333,956	81,383	353,295	645,275	254,873	1,668,782	1,442,953
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	1,218	69,189	-	-	-	70,407	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	492,590	31,745	149,003	103,992	15,666	792,996	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	4,550	6,732	41,552	347,697	57,504	458,035	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	977	168	-	-	-	1,145	1,145
საიჯარო ვალდებულება	48	-	236	1,221	1,585	3,090	2,938
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,849	13,060	49,509	66,418	45,314
წარმოებული ვალდებულებები							
- შემოდინება	-	142,646	-	-	-	142,646	
- გადინება	-	(143,205)	-	-	-	(143,205)	1,258
სულ ფინანსური ვალდებულებები	499,383	107,275	194,640	465,970	124,264	1,391,532	1,295,066
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(165,427)	(25,892)	158,655	179,305	130,609		
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(165,427)	(191,319)	(32,664)	146,641	277,250		
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(97,422)	-	-	-	-	(97,422)	

ჯგუფის/ბანკის უნარი გაათავისუფლოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კლიენტთა ანგარიშებში“ შეტანილი სულ მიმდინარე ანგარიშები შეადგენდა 300,628 ათას ლარს (2019: 224,775 ათასი ლარი). წინა სამი წლის პერიოდისთვის ყოველთვიურ საფუძველზე, კლიენტთა ანგარიშების ოდენობების ფარგლებში, მიმდინარე ანგარიშებისთვის ბოლოს ნაშთები არ ყოფილა 117,312 ათას ლარზე ნაკლები. მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების არსებითი ნაწილი წარმოადგენს ისტორიულად გრძელვადიანი ბუნების მქონე მიმდინარე ანგარიშებს იურიდიული საწარმოებისგან (დაახლოებით 70%).

მშობელი კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის გუნდი ჯგუფის/ბანკის რისკის მართვასთან ერთად, კლიენტთა ანგარიშების ფულადი ნაკადების მახასიათებლების გამოვლენის მიზნით ყოველწლიურად ატარებს ისტორიულ ანალიზს. აღნიშნული ანალიზის შედეგების საფუძველზე, ფულადი სახსრების გადინების განაკვეთები გამოიყენება კლიენტთა ანგარიშებზე. ჯგუფი/ბანკი ახორციელებს მისი ყველა ფინანსური აქტივებისთვის და ვალდებულებისთვის (კლიენტთა ანგარიშების ჩათვლით) ლიკვიდურობის პოზიციის რეგულარულ შეფასებას და სტრეს-ტესტის ანალიზს. მოსალოდნელი ლიკვიდურობის ანალიზის საფუძველზე ბანკი ინარჩუნებს მყარ ლიკვიდურობის პოზიციას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში. უფრო გრძელვადიანი ლიკვიდურობის და დაფინანსების მოთხოვნები ჩართულია 5-წლიან ბიზნეს გეგმაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1- ს შეადგენს, ასევე „გადარჩენის პერიოდის“ ლიმიტის, რომელიც 90 დღეს შეადგენს.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი და ბანკი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს მისი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე დონე. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორიცაა CEB, OeEB, EIB და EBRD, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი და ბანკი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს მშობელი კომპანია და პროგრესიტი ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანაზრების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად, ჯგუფმა და ბანკმა შემოიღო ანაზრების კონცენტრაციის ინდიკატორი, რაც 5 უმსხვილესი არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების ან ყველა არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების წილია და რომელიც სულ არასაფინანსო კლიენტთა ანაზრების პორტფელის 1%-ზე მეტს შეადგენს, რომლის გატანა შესაძლებელია მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. კლიენტები, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა, მოიცავს ყველა კერძო ფიზიკურ და იურიდიულ პირს, გარდა კლიენტებისა ფინანსური ინსტიტუტების სახით. ფინანსური ინსტიტუტები წარმოადგენს კლიენტებს რომლებსაც მიენიჭებათ კლიენტის კატეგორია „ინსტიტუციონალური“ და ქვეკატეგორია „ფინანსური და სადაზღვევო საქმიანობები“.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების მიახლოებითი განაწილება 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანაზრები დაფინანსების ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სხვა ძირითადი წყაროებია მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებები.

%	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კლიენტების ანაზრები	58.6%	59.3%
ვალდებულებები მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	17.2%	20.5%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	24.3%	19.9%
სხვა ვალდებულებები	0.1%	0.3%

საერთო ჯამში, ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაზრებით.

I. დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის და ბანკისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით, მშობელ კომპანიას აქვს ლიკვიდურობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაზრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს და ბანკს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

(c) საბაზრო რისკი

ჯგუფის და ბანკის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი (i) და საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ii).

i. სავალუტო რისკი

ჯგუფის და ბანკის აქტივები და ვალდებულებები დენომინირებულია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში. თუ აქტივები და ვალდებულებები საერთო ვალუტაში არ ემთხვევა ერთმანეთს, ჯგუფს და ბანკს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარში ან ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში და ევროში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი დაფარვის ვადით (ლარში დენომინირებულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. შედეგად, უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობისთვის.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ყოველწლიურად ხდება მისი განახლება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე მშობელი კომპანიის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის და ბანკის სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრების დინამიკას. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ასევე ყოველწლიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა შენარჩუნდეს შეძლებისდაგვარად დაბალ დონეზე დღის ბოლოსთვის; გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის და ბანკის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის და ბანკის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველწლიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია სავალუტო პოზიციების შეძლებისდაგვარად დაბალ დონეზე შენარჩუნება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა და ბანკმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და მშობელი კომპანიის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის და ბანკის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბებს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2020	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2019
	2020	2019		
1 აშშ დოლარი	3.1137	2.8168	3.2902	2.8646
1 ევრო	3.5551	3.1535	4.0374	3.2181

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე:

'000 ლარი		აშშ	სხვა		
2020 წლის 31 დეკემბერს	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ლარი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სებ-ში ფლობილი სავალდებულო რეზერვების ჩათვლით)	110,936	279,118	1,409	23,898	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	3,953	1,020	-	27,005	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	51,465	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	583,956	463,520	-	307,447	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	106	678	-	873	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	698,951	744,336	1,409	410,688	1,855,384
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	54,593	1,124	-	-	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	163,796	614,612	486	198,510	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	323,797	232,567	-	26,494	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	170	31	-	802	1,003
საიჯარო ვალდებულება	113	2,187	-	-	2,300
სუბორდინირებული სესხი	20,194	33,559	-	-	53,753
სულ ფინანსური ვალდებულებები	562,663	884,080	486	225,806	1,673,035
წმინდა პოზიცია	136,288	(139,744)	923	184,882	182,349
წარმოებულების გავლენა	(138,887)	135,362	-	-	(3,525)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(2,599)	(4,382)	923	184,882	178,824

'000 ლარი		აშშ	სხვა	ადგილობრივი	
2019 წლის 31 დეკემბერს	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	66,175	171,044	1,074	24,616	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	632	43,845	-	39,012	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	403,164	395,345	-	271,611	1,070,120
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	1,979	-	1,337	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	471,173	612,213	1,074	358,493	1,442,953
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	69,834	573	-	-	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	132,595	454,336	475	179,891	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	109,718	266,078	-	30,911	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	360	88	-	697	1,145
საიჯარო ვალდებულება	194	2,717	-	27	2,938
სუბორდინირებული სესხი	16,096	29,218	-	-	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები	328,797	753,010	475	211,526	1,293,808
წმინდა პოზიცია	142,376	(140,797)	599	146,967	149,145
წარმოებულების გავლენა	(143,205)	142,546	100	-	(559)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(829)	1,749	699	146,967	148,586

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან (აშშ დოლარი და ევრო) დაკავშირებული მაქსიმალური მოსალოდნელი ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების სტატისტიკური ანალიზი და გონივრულად შესაძლებელად არის მიჩნეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ცვლილებების ისტორიული განაკვეთი გამოიყენება 99% და 95%-იან სანდოობის დონეებს დაქვემდებარებული წმინდა უცხოური სავალუტო პოზიციის გამოკვეთის მიზნით. მიმდინარე სავალუტო პოზიციებზე გამოიყენება 1-წლიანი ფლობის პერიოდი.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2020 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(1,708)	(1,921)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(1,175)	(1,325)

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2019 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(125)	(113)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(61)	(57)

2020 წლის განმავლობაში, ადგილობრივი ვალუტა ევროსთან მიმართებაში 25.5% -ით, ხოლო აშშ დოლართან მიმართებაში 14% -ით გაუფასურდა, აღნიშნული მნიშვნელოვან რყევას წარმოადგენს. თუმცა, რადგან ბანკი ინარჩუნებს მისი "დახურული პოზიციების" პოლიტიკას, უცხოური ვალუტის ბაზრებზე ნებისმიერ რყევას მცირე გავლენა ექნება ბანკის ფინანსურ შედეგებზე.

ii. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ მოძრაობას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში ექნება უარყოფითი გავლენა ბანკის ეკონომიკურ ღირებულებაზე და მის საპროცენტო შემოსავლებზე და საბოლოოდ კაპიტალზე. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. სესხების საშუალო დაფარვის ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზრების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით, ჯგუფის მოკლევადიანი სესხების უმრავლესობა ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, ხოლო გრძელვადიანი სესხები მცოცავი საპროცენტო განაკვეთებით გაიცემა. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი და ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

არსებობს ორი მაჩვენებელი, რომელსაც ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად იყენებს: ეკონომიკური ღირებულების გავლენა და საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი

ბანკის ეკონომიკური ღირებულება წარმოადგენს ყველა სამომავლო მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას, ანუ აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი შემოდიანების მიმდინარე ღირებულებას გამოკლებული ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი გადინებების მიმდინარე ღირებულება. იმ მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დამოკიდებულია ბანკის არასაბალანსო ერთეულების საპროცენტო განაკვეთებზე, ასევე არის გათვალისწინებული. ეკონომიკური ღირებულების რისკი არის რისკი, რომ უკვე შეთანხმებული, საპროცენტო განაკვეთზე მგრძნობიარე აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება შემცირდება.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი ფასდება ეკონომიკური ღირებულების გავლენით, რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამომავლო ფულად ნაკადების მიმდინარე ღირებულების ცვლილებას, რომელიც გამოიწვევდა საპროცენტო განაკვეთის შოკის შემთხვევას. ეკონომიკური ღირებულების რისკს აქვს უფრო გრძელვადიანი პერსპექტივა და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც გრძელვადიანი გადაფასებიდან წარმოიქმნება. ეკონომიკური ღირებულების გავლენის ზომა დამოკიდებულია გადაფასების სტრუქტურაზე და პროცენტის მიმართ მგრძნობიარე აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურასა და მახასიათებლებზე, ასევე ნაკისრი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებაზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საპროცენტო შემოსავლების რისკი

საპროცენტო შემოსავლის რისკი ითვალისწინებს თუ რა გავლენა ექნებოდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას ბანკის მომგებიანობაზე მისი მიმდინარე გადაფასების სტრუქტურის გათვალისწინებით. შემოსავლიანობის რისკს აქვს ახლო პერსპექტივა (დაახლოებით ერთ წლამდე) და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც უფრო მოკლე ვადიანი გადაფასების შეუსაბამობებიდან წარმოიშვება. ის გაანალიზებულია საპროცენტო შემოსულობების მოგების და ზარალის (P/L) ანალიზის საშუალებით.

ევროსთვის და აშშ დოლარისთვის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური ცვლილება +/- 200 საბაზისო პუნქტით არის ნაგარაუდები. ადგილობრივი ვალუტისთვის, შოკის განმარტება წარმოიშვება ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის არასტაბილურობიდან ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან უკანასკნელი შვიდი გადახვევის განმავლობაში და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს.

გადაფასების რისკის თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის და ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯამური თანხები საბალანსო ღირებულებებით, რომლებიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან დაფარვის ვადის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2020 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და ნაშთები								
სებ-ში (სებ-ში ფლობილი								
სავალდებულო რეზერვების								
ჩათვლით)	286,849	-	-	-	-	-	128,512	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	27,005	-	-	-	-	-	4,973	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან								
ქაღალდებში	4,949	20,222	-	3,866	-	22,370	58	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები								
და ავანსები	158,267	145,642	229,277	252,791	448,290	107,010	13,646	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	477,070	165,864	229,277	256,657	448,290	129,380	148,846	1,855,384

ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების								
მიმართ	28,307	-	26,265	-	-	-	1,145	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	371,559	34,662	55,858	92,080	83,644	36,248	303,353	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	85,516	92,166	52,583	53,317	240,402	54,870	4,004	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,300	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	32,902	20,187	-	664	53,753
სულ ვალდებულებები	485,382	126,828	134,706	178,299	344,233	91,118	312,469	1,673,035
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის								
ცვლილებისადმი მგრძნობელობა	(8,312)	39,035	94,571	78,358	104,058	38,262		

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2019 წლის 31 დეკემბრის	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები სალაროში და								
ნაშთები სეზ-ში (სავალდებულო								
რეზერვის ჩათვლით)	215,657	-	-	-	-	-	47,252	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	81,969	-	-	-	-	-	1,520	83,489
გასაყიდად ხელმისაწვდომი								
საინვესტიციო ფასიანი								
ქაღალდები	16,993	-	4,924	-	-	-	-	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები								
და ავანსები	109,759	111,162	206,908	170,267	352,336	114,767	4,921	1,070,120
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	424,378	111,162	211,832	170,267	352,336	114,767	58,211	1,442,953
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების								
მიმართ	-	69,235	-	-	-	-	1,172	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	268,030	27,360	42,168	116,817	71,968	12,266	228,688	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	74,493	91,081	8,760	43,744	155,137	29,229	4,263	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,145	1,145
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,938	2,938
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	44,736	578	45,314
სულ ვალდებულებები	342,523	187,676	50,928	160,561	227,105	86,231	238,784	1,293,808
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის								
ცვლილებისადმი მგრძნობელობა	81,855	(76,514)	160,904	9,706	125,231	28,536		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის და ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 საბაზისო პუნქტით ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხედველო კაპიტალის 15%-ს ყველა ვალუტაში. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე გავლენა 12 თვის განმავლობაში, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი		სტრესულ მოვლენათა	
განვითარების შემთხვევა		განვითარების შემთხვევა	
2%	-2%	5%	-5%
(2,589)	2,589	(6,475)	6,475
(1,977)	1,977	(4,945)	4,945
(2,922)	2,922	(7,304)	7,304
(7,488)	7,488	(18,725)	18,725

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე ზეგავლენა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევა		სტრესულ მოვლენათა განვითარების შემთხვევა	
2%	-2%	5%	-5%
(3,859)	3,859	(9,647)	9,647
(70)	70	(176)	176
(2,607)	2,607	(6,517)	6,517
(6,536)	6,536	(16,340)	16,340

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის გამოთვლის ვარიანტები აღებულია ბაზელის რეგულაციებიდან.

ჯგუფი და ბანკი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის თითოეული ძირითადი ვალუტის მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები წამყვანი ხელმძღვანელობის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

2020 წლის 31 დეკემბრის

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.51)	0.00	8.02
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.16	6.60	11.37

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.91	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	1.94	3.31
სხვა ნასესხები სახსრები	1.91	2.91	9.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	7.90	-

2019 წლის 31 დეკემბრის

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.2)	0.59	5.03
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.35	7.24	11.10

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.63	-	2.50
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	2.60	2.72
სხვა ნასესხები სახსრები	2.71	3.38	8.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	8.41	-

iii. ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაქტები ვერ მოახერხებს ვალდებულების დაკმაყოფილებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს საკრედიტო რისკზე (გადაცემის და კონვერტაციის რისკი). ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის ხასიათიდან და ჯგუფის და ბანკის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი/ბანკი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის/ბანკის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩარევის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ან მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ჩარევას.

ჯგუფის/ბანკის ბიზნეს სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. მაშასადამე, იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. თუმცა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს/ბანკს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის/ბანკის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის/ბანკის და მშობელი კომპანიის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს/ბანკს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება.

(d) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება როგორც ზარალის რისკი შეუსაბამო ან წარუმატებელი შიდა პროცესებისგან, ადამიანებისგან ან სისტემებისგან ან გარე მოვლენებისგან. აღნიშნული განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, IT და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, იურიდიულ რისკებს, რეპუტაციისა და აუტოსორსინგის რისკებს. საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკები 2009 წლიდან დაინერგა; ისინი დამტკიცებულია ბანკის ხელმძღვანელობის მიერ და ყოველწლიურად არის განახლებული. პოლიტიკებში მოცემული პრინციპები შეესაბამება საოპერაციო რისკზე სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს, CRR-ის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საოპერაციო რისკების მართვის რეგულაციების, საქართველოს ეროვნული ბანკის კიბერუსაფრთხოების სტრუქტურის და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანი არის რისკების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა და ზარალის შემთხვევების განმეორების თავიდან აცილება. ჯგუფის ფარგლებში გამოყენებული ძირითადი ინსტრუმენტები არის შემდეგი: „რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა (RED)“, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასება, დადგენილი „ძირითადი რისკის მაჩვენებლები (KRI)“ და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესების „ახალი რისკის დამტკიცების პროცესის“ (NRA) სტრუქტურირებული პროცედურის საშუალებით ანალიზი.

„რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა“ შეიქმნა იმისათვის, რომ პროგრედიტ ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევა იყოს დოკუმენტირებული, გაანალიზებული და მისი ეფექტური კომუნიკაცია მოხდეს. პროგრედიტის ყველა ბანკი დოკუმენტურად ასახავს მის რისკის შემთხვევებს არსებული სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს რომ შესაბამისი ყურადღება დაეთმოს აუცილებელი მაკორექტირებელი და პრევენციული ზომების დანერგვას საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად.

რისკების შემთხვევების შემდგომი ანალიზისგან განსხვავებით, როგორც ეს აღრიცხულია რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში, ყოველწლიური რისკის შეფასებები სისტემატიურად ხორციელდება ძირითადი რისკების გამოვლენის და შეფასების და კონტროლის გარემოს შესაბამისობის შეფასების მიზნით. აღნიშნული ორი ინსტრუმენტი ავსებს ერთმანეთს და უზრუნველყოფს პროგრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

რისკის მაჩვენებლები ასევე გამოიყენება საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროებში თაღლითობის გაზრდილი რისკის ან კონკრეტული წერტილების გამოსავლენად, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას პოტენციური თაღლითების მიერ. აღნიშნული მაჩვენებლების ანალიზი რეგულარულად ხორციელდება და საჭიროების შემთხვევაში ხდება პრევენციულ ზომებზე შეთანხმება.

საოპერაციო რისკის მართვის დასრულებისთვის, ყველა ახალი მომსახურება დანერგვამდე უნდა იყოს გაანალიზებული, პოტენციური რისკების გამოვლენის და მართვის მიზნით (NRA პროცესი).

IT რისკების შეზღუდვის მიზნით, პროგრედიტ ჯგუფს დადგენილი აქვს IT ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტანდარტები. ბანკის დონეზე, პროგრედიტ ბანკს IT/ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკის მართვის სტრუქტურაში სეზ-ის მიერ დაწესებული მოთხოვნები აქვს ჩართული. ინფორმაციული უსაფრთხოების და ბიზნეს უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესების და პროცედურების ნაწილს წარმოადგენს. ბანკი ახორციელებს მისი საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციას და ატარებს მისი ძირითადი ინფორმაციული აქტივების ყოველწლიურ რისკის შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნეს უწყვეტობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს, რომ ყველა თანამშრომელმა გაიგოს აღნიშნული რისკები, ძირითადი პროცესები იყოს გამოვლენილი და რესურსები იყოს განაწილებული ოპერაციების აღსადგენად, პროცესების უპირატესობის განსაზღვრის შესაბამისად.

(ე) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

პროგრედიტ ბანკისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია გამჭვირვალე და სოციალურად პასუხისმგებლიანი საბანკო მომსახურების უზრუნველყოფა. ჯგუფის/ბანკის ქცევის კოდექსი და გამონაკლისების სია, ერთად ქმნის სავალდებულო სტრუქტურას რომელსაც ყველა თანამშრომელი უნდა დაემორჩილოს. ის დოკუმენტურად ასახავს პროგრედიტის უარს წამოიწყოს საქმიანი ურთიერთობები პირებთან ან კომპანიებთან, რომელთა საქმიანობა არ შეესაბამება პროგრედიტის ჯგუფის ან ბანკის ეთიკურ ღირებულებებს.

პროგრედიტ ბანკი ემორჩილება ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ერთიანი პოლიტიკის სტრუქტურას (ჯგუფის „ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო“ პოლიტიკა) და ჯგუფის თანმდევ სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია გერმანიის და ევროკავშირის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და ასევე ბაზელის კომიტეტის მიერ „საბანკო ზედამხედველობაზე“ და „ფინანსური ღონისძიებების სამოქმედო ჯგუფის“ (FATF) ფულის გათეთრების წინააღმდეგ გამომწვეულ სახელმძღვანელო მითითებებთან. ფულის გათეთრების წინააღმდეგობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკების გამოყენების გარდა, პროგრედიტ ბანკი ეროვნულ წესებსა და რეგულაციებს ემორჩილება.

ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო სტრუქტურა მოიცავს შემდეგ ძირითად ელემენტებს:

- ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი პროგრედიტ ჰოლდინგში მოქმედებს როგორც პროგრედიტის ჯგუფის ფარგლებში ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების და თაღლითობის თავიდან აცილების ძირითადი განყოფილება. ჯგუფის პოლიტიკის სტრუქტურის უზრუნველყოფის და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგების ჩატარების გარდა, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი რეგულარულად ატარებს მაკონტროლებელ ოპერაციებს პროგრედიტის ბანკებში, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის დანერგვის მონიტორინგის მიზნით.
- ბანკი ნიშნავს ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს, რომელიც რეგულარულად ახარებს ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს (ან საზედამხედველო საბჭოს, აუცილებლობის შემთხვევაში) და ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს პროგრედიტ ჰოლდინგში.
- მუდმივად ტარდება ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგები ბანკის ყველა თანამშრომლისთვის, როდესაც თანამშრომლები უერთდებიან ბანკს, და უწყვეტ საფუძველზე, ბანკის ტრენინგების გეგმის სტრუქტურის ფარგლებში, ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის შესაბამისად.

- “ჯგუფის კლიენტების დიუ-დილიჯენსის (CDD)” სტანდარტის შესაბამისად, პროგრედიტ ბანკი მისი კლიენტების „დიუ-დილიჯენსის“ პროცედურებში იყენებს მკაცრ „იცნობდეთ თქვენს კლიენტს (Know Your Customer (KYC))“ წესებს.
- ბანკი ინარჩუნებს რისკის კლასიფიკაციის სისტემას მისი კლიენტებისთვის და შესაბამისად იყენებს „დიუ-დილიჯენსის“ და მონიტორინგის პროცედურებს.
- ბანკის ყველა კლიენტი და გარიგება შესაბამისი საერთაშორისო სანქციების და ემბარგოების, ისევე როგორც „პოლიტიკურად დაუცველი პირების (PEP)“ ეროვნული და შიდა სიების, საპირწონედ შემოწმებას ექვემდებარება.
- ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების, თაღლითობის და სხვა ფინანსური დანაშაულის რისკი ყოველწლიურად ფასდება მთლიანი პროგრედიტის ჯგუფისთვის, რაც იძლევა საშუალებას რომ გამოვლენილი რისკები იყოს აღმოფხვრილი და შემსუბუქებული კონკრეტული ზომების საშუალებით.
- ბანკი თანამშრომლობს ქვეყანაში არსებულ სისხლის სამართლის გამოძიების ორგანოებთან. ყველა საქმიანობა რომელიც ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა ფინანსური დანაშაულის ექვემდებარება ანგარიშგებულ პასუხისმგებელ „ფინანსური დაზვერვის განყოფილებებში (FIU)“, ისევე როგორც ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ ოფიცერთან. ჯგუფის დონეზე, ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი თანამშრომლობს სისხლის სამართლის გამოძიებასთან და გერმანიაში და საზღვარგარეთ არსებულ სამართალდამცავ ორგანოებთან.

პროგრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს შესაბამისობის განყოფილება, რომელიც პასუხისმგებელია ეროვნულ საბანკო რეგულაციებთან შესაბამისობაზე და რომელიც რეგულარულად აბარებს საგანგებო ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელობას და ჯგუფის შესაბამისობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს.

ბანკი არის სრულ შესაბამისობაში ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნასთან, რომელიც ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან აცილებას ეხება. ამასთანავე, ბანკს ჯგუფის ფარგლებში, დანერგილი აქვს სახელმძღვანელო მითითებები ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად, რაც ბევრ შემთხვევაში უფრო მკაცრია ვიდრე ქვეყანაში მოქმედი იურიდიული მოთხოვნები.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის და ბანკის გარკვეული სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. ჯგუფი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა პირველ დონეში შემავალი მონაცემებისა, რომლებიც დაკვირვებადია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებად მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი შეტანილი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიან ღირებულებას 2020 წლის და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის. შედეგები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი		2020		2019	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	დონე 2	199,902	199,902	86,983	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სეზ-ში	დონე 2	215,459	215,459	175,926	175,926
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	31,978	31,978	83,489	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	დონე 2	51,465	53,616	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	დონე 3	1,354,923	1,338,729	1,070,120	1,053,398
სხვა ფინანსური აქტივები	დონე 3	1,657	1,657	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები		1,855,384	1,841,341	1,442,953	1,426,231
'000 ლარი		2020		2019	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	55,717	55,717	70,407	70,407
კლიენტთა ანგარიშები					
მიმდინარე ანგარიშები	დონე 2	300,628	306,210	224,775	224,775
შემნახველი ანგარიშები	დონე 2	354,934	354,934	249,314	249,290
ვადიანი ანაზრები	დონე 3	321,616	329,389	289,152	294,580
სხვა ვალდებულებები					
კლიენტების მიმართ	დონე 2	225	225	4,056	4,056
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები	დონე 3	3,415	3,415	1,258	1,258
სხვა ნასესხები სახსრები	დონე 3	582,858	592,718	406,707	404,146
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	დონე 3	1,003	1,003	1,145	1,145
სუბორდინირებული სესხი	დონე 3	53,753	53,753	45,314	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები		1,674,149	1,697,364	1,292,128	1,294,971

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელთა კოტირება არ ხდება აქტიურ ბაზარზე, ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით, მსგავსი საკრედიტო რისკის და ნარჩენი ვადიანობის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის. იმ შემთხვევაში თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის, მაშინ გამოიყენება მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელში შეტანილი მონაცემის სახით. მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, დამატებული რისკის მარჟა, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების შემთხვევაში გამოყენებულს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, სესხების და ავანსების სამართლიანი ღირებულება დაკვირვებად საბაზრო გარიგებებზე არის დაფუძნებული. იმ შემთხვევაში როდესაც დაკვირვებადი საბაზრო გარიგებები არ არის ხელმისაწვდომი, სამართლიანი ღირებულება ფასდება ჯგუფის საკუთარი სამართლიანი ღირებულების მოდელის გამოყენებით, როგორც არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. შეტანილი მონაცემები შეფასების მეთოდის გამოყენებით, მოიცავს მოსალოდნელ არსებობის მანძილზე საკრედიტო ზარალებს, საპროცენტო განაკვეთებს და წინასწარი დაფარვის განაკვეთებს. ბანკების და კლიენტების დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდების გამოყენებით, მსგავსი დაფარვის ვადების და პირობების მქონე დეპოზიტებისთვის შეთავაზებული განაკვეთების გამოყენებით. მოთხოვნამდე დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღისთვის გადასახდელ ოდენობას.

30. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს/ბანკს აქვს კრედიტის გაცემის დაუკმაყოფილებელი ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტების სახით. ჯგუფი/ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ჯგუფი/ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები	21,245	12,850
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	52,842	35,613
სესხის გაცემის ვალდებულებები:		
-ერთწლიანი ან ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	86,822	28,603
- ერთ წელზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადით	930	20,356
სულ	161,839	97,422

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი/ბანკი მის ვალდებულებებს გასცეს კრედიტი, ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები პირველ და მეორე ეტაპებში ანაწილებს (აღნიშნული დაქვემდებარების ძირითადი ნაწილი ეტაპი 1 -ში არის განაწილებული), ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1 და 2). ჯგუფი/ბანკი ითვლის ვალდებულებების შესრულების გარანტიების ანარიცხს ბასს 37-ის მიხედვით. საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი. ცხრილში წარმოდგენილია პირობითი ვალდებულებების და გარანტიების ნომინალური ძირი თანხები, ანუ რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები, თუ ხელშეკრულებები სრულად იქნება გამოყენებული და კლიენტები დეფოლტირებული. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარანტიების და ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა გაუვა მათი გამოყენების გარეშე; შესაბამისად სახელშეკრულებო ოდენობების ჯამი არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნების ამსახველ მაჩვენებელს.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

სასამართლო დავა

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის/ბანკის წინააღმდეგ შეიძლება აღიმდოს სასამართლო საქმე ან სარჩელი. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის/ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მის სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის და ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა ს.ს. პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამჟამად საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები, როგორც წესი, დაკავშირებულ მხარეებთან ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, გათვალისწინებულია ურთიერთობის არსი და არა მხოლოდ მისი იურიდიული ფორმა. წამყვანი ხელმძღვანელობა მოიცავს ჯგუფის და ბანკის აღმასრულებელ დირექტორებსა და მათ ახლო ოჯახის წევრებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი დაუფარავი ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	სახელმწიფო საპროცენტო განაკვეთი, p.a.	2020	2019
31 დეკემბრისთვის			
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და ფულადი სახსრები			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.75%)-დან 0.05 %- მდე	140,451	36,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	12 %	17	6
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.45) -დან 0.94%- მდე	55,717	70,407
კლიენტთა ანგარიშები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	0.0%-5.0%	99	186
სხვა ნასესხები სახსრები			
- მშობელი კომპანია	2.78%-2.84%	81,608	108,479
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2.6%-4.3%	95,857	40,672
სუბორდინირებული სესხი			
- მშობელი კომპანია	5.9%-8.4%	53,753	45,314

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებაში ან ზარალში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული გაიგებების შედეგად წარმოშობილი შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2020	2019
საპროცენტო ხარჯი		
- მშობელი კომპანია	10,622	10,919
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,190	1,943
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	2	5
საკომისიო ხარჯები		
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,152	2,073
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- მშობელი კომპანია	-	-
პერსონალის ხარჯები		
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	706	874
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		
- მშობელი კომპანია	3,035	2,544
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	3,328	3,851

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

გარიგებები, რომელთა შედეგად შეიქმნა ზემოაღნიშნული ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და არსებითად იგივე პირობებზე, რაც შესაძარისი გარიგებები ანალოგიური სტატუსის მქონე იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან ან შესაბამისობის შემთხვევაში, სხვა თანამშრომლებთან. გარიგებები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ გადახდების შეუსრულებლობის ჩვეულებრივ რისკებთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

ბანკს ჰქონდა შემდეგი დაუფარავი ნაშთები მის შვილობილ კომპანიასთან 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის:

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
აქტივები		
ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში		
- შვილობილი კომპანია	6,100	6,100
ვალდებულება		
კლიენტთა ანგარიშები		
შვილობილი კომპანია	5,582	4,089

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წელს, ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების დღისთვის მნიშვნელოვან მოვლენებს არ ჰქონია ადგილი.

ProCredit Bank

Georgia

წლიური ანგარიში 2020

შინაარსი

პროკრედიტ ბანკი, საქართველო	3
ბანკის მისია	4
ვინ ვართ ჩვენ: პროკრედიტი დღეს	6
ბიზნეს ეთიკა	9
საერთაშორისო რეიტინგი	10
ჩვენი ბიზნეს მოდელი	11
მაკროეკონომიკური გარემო	11
ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	15
ძირითადი ბიზნეს სეგმენტები	17
კორპორაციული მმართველობა	21
რისკების მართვა	25
რისკების სტრატეგია	26
ინდივიდუალური რისკების მართვა	29
გარემოსდაცვითი მართვა	41
ჩვენი მიდგომა თანამშრომელთა მიმართ	49

პროგრესიტი ბანკი, საქართველო

ბანკის მისია

პროგრესიტი ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული კომერციული ბანკი, რომელიც საუკეთესო მომსახურებას სთავაზობს მცირე და საშუალო საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს, ვისთვისაც მნიშვნელოვანია დაზოგვის კულტურა და საბანკო მომსახურების მიღებას ელექტრონული სერვისების გამოყენებით ამჯობინებენ. ჩვენი საქმიანობისას ვიცავთ რამდენიმე ძირითად პრინციპს: უდიდეს მნიშვნელობას ვანიჭებთ მომხმარებელთან გამჭვირვალე ურთიერთობას, არ ვართ ორიენტირებული სამომხმარებლო სესხებზე, ვცდილობთ, ჩვენი ბიზნეს საქმიანობით შევამციროთ გარემოზე უარყოფითი გავლენა და უზრუნველვყოფთ მომსახურებას, რომელიც ჯანსაღ ფინანსურ ანალიზს ეფუძნება და თითოეული კლიენტის მდგომარეობაზეა მორგებული.

ჩვენი საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება, რადგან გვჯერა, სწორედ ეს საწარმოები ქმნიან ყველაზე მეტ სამუშაო ადგილს და შესაბამისად, მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში. მარტივი და ადვილად ხელმისაწვდომი ანაბრების პირობებისა და ონლაინ საბანკო მომსახურების შეთავაზებით, აგრეთვე ფინანსურ განათლებაში მნიშვნელოვანი ინვესტიციის განხორციელებით, მიზნად ვისახავთ, ხელი შევუწყოთ დაზოგვისა და ფინანსური პასუხისმგებლობის კულტურის განვითარებას.

ჩვენი აქციონერები საკუთარი ინვესტიციებისაგან გრძელვადიან სტაბილურ შემოსავლებს ელიან, მათი ძირითადი ინტერესი მოკლევადიანი მოგების მაქსიმიზაცია არ არის. ბანკი მნიშვნელოვან ინვესტიციებს დებს კადრების მომზადებასა და განვითარებაში, რათა შექმნას სასიამოვნო და ეფექტური სამუშაო გარემო, ხოლო კლიენტებს შესთავაზოს მაქსიმალურად მეგობრული და კომპეტენტური მომსახურება.

306 პართ ჩვენ: პროკრედიტი დღეს

განვითარებაზე ორიენტირებული საერთაშორისო ბანკების ჯგუფი

პროკრედიტი ბანკი საქართველო, საერთაშორისო პროკრედიტი ჯგუფის წევრია, რომელიც ძირითადად წარმოდგენილია აღმოსავლეთ და სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებსა და გერმანიაში. პროკრედიტი ჯგუფის დამფუძნებელი არის გერმანიის ქალაქ ფრანკფურტში მდებარე პროკრედიტი ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KGaA). ჯგუფი განვითარებაზეა ორიენტირებული და შედგება კომერციული ბანკებისგან, რომლებიც მცირე და საშუალო საწარმოებს ემსახურებიან. ეს ბანკები, ასევე, დიდ ყურადღებას აქცევენ იმ ფიზიკურ პირებთან თანამშრომლობას, რომლებიც თანამედროვე საბანკო მომსახურებას აფასებენ, დანაზოგის გაკეთების პოტენციალი აქვთ და მზად არიან, გამოიყენონ ელექტრონული საშუალებები ბანკთან ურთიერთობისთვის. პროკრედიტი ჰოლდინგის აქციებით ვაჭრობა ხდება ფრანკფურტის ბირჟის „Prime Standard“ სეგმენტში.

საბანკო სექტორში მრავალწლიანი საქმიანობის პერიოდში ჯგუფმა განვითარების სხვადასხვა ეტაპები გაიარა. თითოეული განვითარების ეტაპი დაკავშირებული იყო გარკვეულ სტრატეგიულ ცვლილებებთან. ჯგუფის ძირითად მიზნობრივ სეგმენტს განვითარების კარგი პერსპექტივის მქონე მცირე და საშუალო საწარმოები წარმოადგენენ. ბიზნესის ამ სექტორს პროკრედიტი ბანკი „House Bank“-ის პრინციპზე დაფუძნებულ სრულყოფილ საბანკო მომსახურებას სთავაზობს.

პროკრედიტი ჯგუფი ყველა ქვეყანაში ერთიანი პასუხისმგებლობით უდგება საბანკო საქმიანობას, რაც სოციალურ, ეთიკურ და გარემოსდაცვით სტანდარტებთან შესაბამისობას გულისხმობს. საერთაშორისო ჯგუფის წევრობა, პროკრედიტის მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს, ისარგებლონ გამჭვირვალე და საუკეთესო პირობებით ყველაზე მოთხოვნად საბანკო მომსახურებებზე.

პროგრედიტ ბანკი საქართველო

პროგრედიტ ბანკი საქართველო, ქართულ საბანკო სექტორში 1999 წლიდან ფუნქციონირებს. ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიზანი იმ მცირე და საშუალო ბიზნესების დაფინანსებაა, რომლებსაც განვითარების გრძელვადიანი გეგმა აქვთ. ბიზნეს დაკრედიტების პარალელურად, პროგრედიტ ბანკი ასევე სპეციალიზირდება იმ კერძო პირების მომსახურებაზე, რომლებიც თანამედროვე საბანკო მომსახურებას აფასებენ.

ბანკის სოციალური პასუხისმგებლობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ნაწილს, ასევე, გარემოზე ზრუნვა წარმოადგენს. ამისათვის ბანკში დანერგილია გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის სისტემა, ეკო პროდუქტები და შედეგად, პროგრედიტი პირველი ბანკია საქართველოში, რომელმაც ISO 14001 სერტიფიკატი მოიპოვა.

ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. იგი თავის კლიენტებს საბანკო მომსახურებას სთავაზობს 3 ფილიალის, 1 სერვის პუნქტის და 7 თვითმომსახურების ზონის საშუალებით. პროგრედიტ ბანკი წარმოდგენილია საქართველოს შემდეგ დიდ ქალაქებში - თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი და ზუგდიდი.

პროგრედიტ ბანკის რუღადფლობის შვილობილ კომპანას - შპს „პროგრედიტ ფროფერტი“, აღნიშნული კომპანია დაფუძნებულ იქნა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, 2007 წლის 23 ივლისს. კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს, ბანკის კლიენტების დეფოლტის შედეგად, აუქციონზე წარმოდგენილი უძრავი და მოძრავი ქონების შეძენა და შემდგომი მართვა. პროგრედიტ ფროფერტის აქტივები, პროგრედიტ ბანკის მთლიანი აქტივების 0.56%-ს შეადგენს.

ბიზნეს ეთიკა

პროგრედიტ ჯგუფის საერთო მისიის ნაწილია გარკვეული სტანდარტების დამკვიდრება იმ ფინანსურ სექტორებში, რომლებშიც ჯგუფი საქმიანობს. ჩვენ გვსურს გამოჩვენოთ ვიყოთ არა მარტო სამიზნე ჯგუფისა და ჩვენ მიერ მიწოდებული ფინანსური მომსახურების ხარისხის თვალსაზრისით, არამედ ასევე ბიზნეს ეთიკითაც. ამ მხრივ, ჩვენი მტკიცე კორპორაციული ღირებულებები გადამწყვეტ როლს თამაშობს. ჩვენ შევიშუავეთ ხუთი ძირითადი პრინციპი, რომლებიც წარმოადგენს პროგრედიტ ბანკების საქმიანობას:

გამჭვირვალობა: ჩვენ ვიცავთ როგორც ჩვენი კლიენტებისა და ფართო საზოგადოებისათვის, ისე ჩვენი თანამშრომლებისათვის ინფორმაციის გამჭვირვალედ მიწოდების პრინციპს. მაგალითისათვის, ჩვენ უზრუნველყოფთ, რომ კლიენტებმა სრულად გაიგონ კონტრაქტის პირობები, რომლებსაც ჩვენთან აფორმებენ, და ჩართული ვართ ფინანსური განათლების გავრცელების ღონისძიებებში იმ მიზნით, რომ ავამაღლოთ არაგამჭვირვალე ფინანსური პროდუქტების საფრთხეების შესახებ საზოგადოების ცნობიერება.

ღია კომუნიკაციის კულტურა: ერთმანეთთან ურთიერთობაში ჩვენ ვართ ღია, სამართლიანი და კონსტრუქციული, სამსახურში კონფლიქტებს ვუდგებით პროფესიონალურად და ვთანამშრომლობთ მათ გადასაჭრელად.

სოციალური პასუხისმგებლობა და ტოლერანტობა: კლიენტებს ვთავაზობთ ჯანსაღ და არგუმენტირებულ რჩევებს; მომხმარებლისთვის სესხების შეთავაზებამდე, ჩვენ ვაფასებთ მათ ეკონომიკურ და ფინანსურ მდგომარეობას, მათი ბიზნესის პოტენციალს და გადახდისუნარიანობას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ჩვენ მათ ვთავაზობთ მათზე მორგებულ სესხის პირობებს, საიდანაც ისინი რეალურად მიიღებენ სარგებელს და თავიდან ვაცილებთ ჭარბვალიანობას. დაზოგვის კულტურის ხელშეწყობა ჩვენი მისიის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილია, რადგან ვფიქრობთ, რომ კერძო დანაზოგები განსაკუთრებით მნიშვნელოვან როლს ასრულებს იმ საზოგადოებებში,

სადაც სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული სოციალური კეთილდღეობა შედარებით დაბალია.

ჩვენი ურთიერთობა კლიენტებსა და თანამშრომლებთან ყოველთვის ეფუძნება პატივისცემასა და სამართლიანობას მათი წარმომავლობის, კანის ფერის, ენის, სქესის ან რელიგიური თუ პოლიტიკური მრწამსის მიუხედავად.

მაღალი პროფესიონალური სტანდარტები: ყოველი თანამშრომელი იღებს პასუხისმგებლობას მის მიერ გაწეული საქმიანობის ხარისხზე და მუდმივად მუშაობს პროფესიული განვითარების კუთხით.

პატიოსნებისა და ძალისხმევის მაღალი ხარისხი: პროგრედიტ ჯგუფის ყველა თანამშრომელს მოეთხოვება პირადი ღირსება და პატიოსნება; მკაცრ და დაუყოვნებელ განხილვას ექვემდებარება ამ პრინციპის ნებისმიერი დარღვევა.

პროგრედიტ ბანკის აღნიშნული 5 ღირებულება ჩვენი კორპორაციული კულტურის ქვაკუთხედიანია. ისინი განიხილება და აქტიურად გამოიყენება ყოველდღიურ საქმიანობაში.

საერთაშორისო რეიტინგები

2020 წლის 29 აპრილს, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტომ - Fitch Ratings-მა პროკრედიტ ბანკის პერსპექტივა სტაბილურიდან უარყოფითი პერსპექტივით შეცვალა, ხოლო რეიტინგი “BB+”-ით განისაზღვრა. პროკრედიტ ბანკი ინარჩუნებს საუკეთესო და ყველაზე მაღალ შესაძლო რეიტინგს საქართველოში და ერთი ნაბიჯით წინ უსწრებს ქვეყნის სუვერენულ რეიტინგს. აღნიშნული რეიტინგი ბანკის აქტივების ისტორიულად საუკეთესო ხარისხზე, ძლიერ კორპორატიულ მართვასა და კარგ რისკ-მენეჯმენტზე მიუთითებს.

პროკრედიტ ბანკის რეიტინგებია:

გრძელვადიანი უცხოური და ეროვნული ვალუტის IDR (ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი), უარყოფითი პერსპექტივით	BB+	დადასტურებული
მოკლევადიანი უცხოური და ეროვნული ვალუტა IDR	B	დადასტურებული
მდგრადობის რეიტინგი	bb-	დადასტურებული
მხარდაჭერის რეიტინგი	3	დადასტურებული

ჩვენი ბიზნეს მოდელი

მაკროეკონომიკური გარემო¹

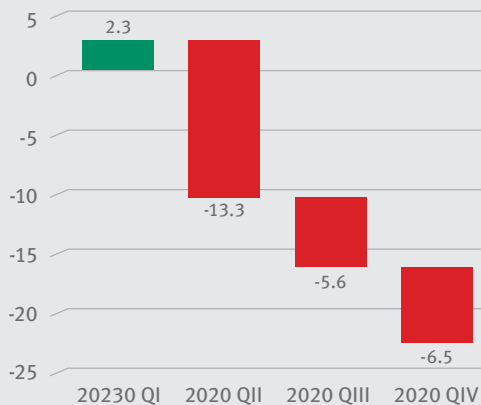
COVID-19-ის აფეთქება

2020 წლის 11 მარტს, მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. პირველი შემთხვევა საქართველოში ოფიციალურად 2020 წლის 26 თებერვალს დაფიქსირდა. ვირუსის გავრცელების საწინააღმდეგო ზომების სახით, საქართველოს მთავრობამ ქვეყანაში საქმიანობებზე გარკვეული შეზღუდვები დააწესა. სხვადასხვა დროს დაწესებული შეზღუდვები მოიცავს ტრანსპორტით მოგზაურობის აკრძალვას, ქვეყნის შიგნით ყველა მოგზაურობის შეზღუდვას კონკრეტული საათების განმავლობაში, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სრულად დახურვას, ყველა კომერციული საქმიანობის შეჩერებას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც შეიძლება საქმიანობა განხორციელდეს დისტანციურად, სახლიდან, აგრეთვე გამონაკლისი იყო კონკრეტული ბიზნეს საქმიანობები (სასურსათო მაღაზიები, აფთიაქები, კომერციული ბანკები, ბენზინგასამართი სადგურები, ფოსტა და ა.შ.). საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებული შეზღუდვები არ ვრცელდება საბანკო ოპერაციაზე. ბანკმა განაგრძო მუშაობა ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის შესაბამისად მის ორ ოფისში გადანაწილებული თანამშრომლებით, რომლებიც შესაძლებლობის ფარგლებში დისტანციურ რეჟიმში მუშაობდნენ.. ბანკმა უზრუნველყო უსაფრთხო IT გარემო თანამშრომლებისთვის სამუშაო სივრცეზე სახლიდან წვდომისათვის და მაქსიმალური ეფექტურობის მისაღწევად. ბანკი მკაცრად იცავდა მთავრობის მოთხოვნებს COVID-19-თან დაკავშირებით, ყველა მის ფილიალში უსაფრთხო გარემოსა და შეძლებისდაგვარად, პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველსაყოფად.

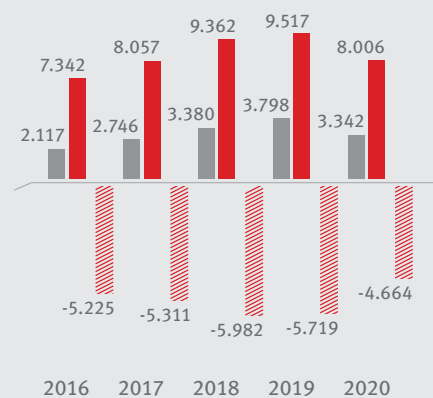
ზოგადი მიმოხილვა

2020 წელს, COVID-19-ის პანდემიამ დაბრკოლებები შეუქმნა როგორც საქართველოს ასევე დანარჩენ მსოფლიოს. საგარეო მოთხოვნის შემცირებამ სერიოზულად დააზარალა ტურიზმის სექტორი, რომელიც პანდემიის წინა პერიოდში ეკონომიკური ზრდის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი წყარო იყო. სავარაუდო რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ) 2020 წლის თორმეტი თვის განმავლობაში 6.1 პროცენტით შემცირდა.

მშპ ზრდა 2020 (%)

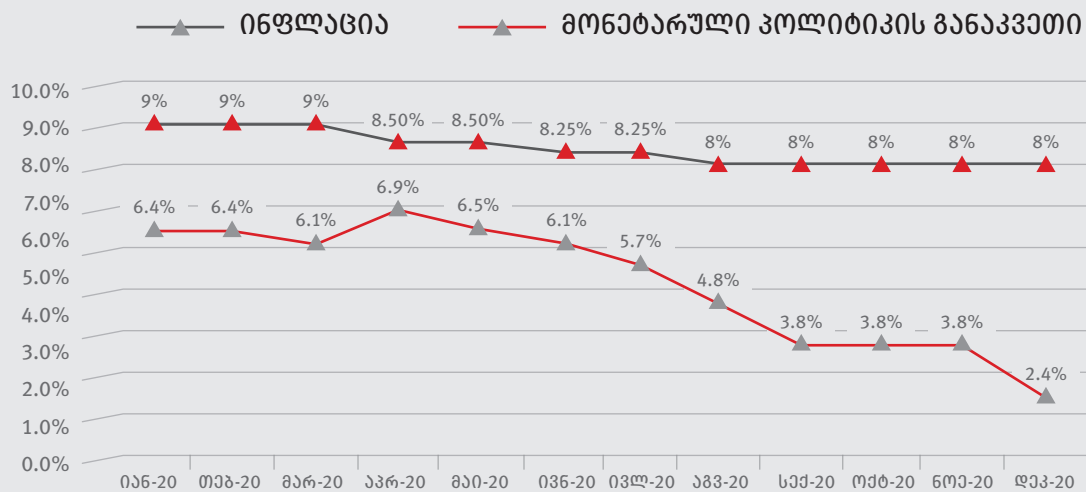
■ ქმსპორტი ■ იმპორტი ■ სავაჭრო ბეჭედი

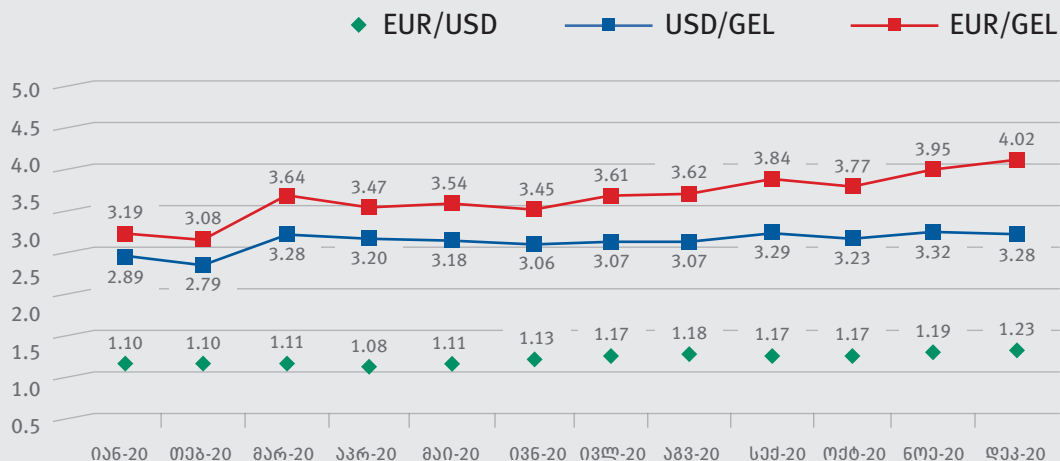
2020 წლის დეკემბერში, სავარაუდო რეალური ზრდა, წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, იყო უარყოფითი შემდეგ საქმიანობებთან დაკავშირებით: სტუმრების განთავსება და კვების მომსახურება, მშენებლობა, ხელოვნება, გართობა და დასვენება, წარმოება, ტრანსპორტირება და შენახვა, საბითუმო და საცალო ვაჭრობა.

ვირუსის სწრაფი გავრცელების თავიდან ასაცილებლად დაწესებულმა შეზღუდვებმა უარყოფითი გავლენა იქონია ეკონომიკურ საქმიანობაზე. ეს მდგომარეობა კიდევ უფრო გაუარესდა ვირუსის მეორე ტალღით, რომელიც წლის მეორე ნახევარში დაიწყო.

საქონლის ექსპორტის შემცირება ძირითადად განპირობებული იყო სამომხმარებლო და საინვესტიციო საქონელზე უცხოური მოთხოვნის შემცირებით.

რაც შეეხება წლიურ ინფლაციას, ყველაზე დიდი წვლილი ინფლაციაში შეიტანა კომუნალური მომსახურების კატეგორიამ, სადაც ფასები 21.7%-ით შემცირდა (წლის განმავლობაში), რის შედეგადაც დეკემბერში წლიური ინფლაცია 1.89 პუნქტით შემცირდა. ეს შემცირება გამოწვეულია მთავრობის მიერ 4 თვის განმავლობაში (ნოემბრიდან თებერვლამდე) ენერგიის დაბალი მოხმარების ოჯახებისთვის კომუნალური გადასახადების სუბსიდირებით, მთავრობის 2020 წლის 30 ოქტომბრის დადგენილების საფუძველზე (აღსანიშნავია, რომ იგივე სუბსიდები არ ყოფილა გათვალისწინებული 2020 წლის გაზაფხულზე და ნოემბერში გაკეთებულ გამოთვლებში).

COVID-19-ით გამოწვეული ცვლილებები მარეგულირებელ მოთხოვნებში

არსებული კრიზისის საპასუხოდ, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) მიიღო გარკვეული ზომები, რომელთა მიზანი იყო გლობალური COVID-19 პანდემიით საქართველოში გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური გამოწვევების შემსუბუქება.

- 2020 წლის განმავლობაში, 873 მილიონ აშშ დოლარამდე გაიყიდა ადგილობრივ ბაზარზე, უცხოური გაცვლითი კურსის მოულოდნელი ზრდის სტაბილიზაციის მიზნით;
- კოორდინირებულ იქნა ქართული ბანკების ინიციატივა, რომ ქვეყანაში მოქმედი კომერციული ბანკების საცალო და მცირე ბიზნეს მსესხებლების უმეტესობას მიეცეთ ნებაყოფლობითი საშეღავათო პერიოდი სამიდან ცხრა თვემდე ვადით. საყოფაცხოვრებო ფულადი საჭიროებებისთვის დეპოზიტების გატანების არა-არსებითი ზრდის პარალელურად, აღნიშნულმა ინიციატივამ კიდევ უფრო დაამძიმა ლარის ლიკვიდურობას ფინანსურ სექტორში. ამ პრობლემის მოსაგვარებლად, ეროვნულმა ბანკმა დაიწყო კომერციული ბანკებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისათვის სავალუტო სვოპების შეთავაზება, 200 მილიონ აშშ დოლარამდე თითოეული სექტორისთვის;
- შეარბილა მარეგულირებელი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობისა და ლიკვიდურობის კოეფიციენტები. ამან საშუალება მისცა ბანკებს გამოეყენებინათ არსებული ბუფერები, რათა შეძლებისდაგვარად ხელი შეეწყოს ბანკებისა და მათი მომხმარებლებისათვის გაეგრძელებინათ ჩვეული ბიზნეს საქმიანობა, მიმდინარე ფინანსურად დაძაბულ გარემოებებში.
- თითოეული ბანკისთვის ინდივიდუალურად დაწესდა ზოგადი რეზერვი შესაძლო საკრედიტო დანაკარგებისთვის; პროკრედიტ ბანკი საქართველოსთვის რეზერვის თანხამ შეადგინა 29.4 მლნ, ლარი; 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული რეზერვის ანგარიშიდან, ინდივიდუალური სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ანგარიშზე კონვერტირებული იყო - 12.6 მლნ. ლარი;

- გადაწყდა არ დაეწესებინათ რაიმე ფულადი სანქცია ეკონომიკური ნორმატივის და გარე ფაქტორებით (მაგალითად, რეზერვების, გაცვლითი კურსის გაუფასურების) გამოწვეული შეზღუდვის დარღვევის შემთხვევაში.

COVID 19-ის გავლენა ბანკზე

კლიენტებისთვის სესხების დაფარვაზე მორატორიუმის დაწესებასთან დაკავშირებით (ძირი თანხა და პროცენტი) მთავრობის ინიციატივის ფარგლებში, ბანკმა გამოიყენა ინდივიდუალური მიდგომა, რომელიც დაფუძნებულია მომხმარებელთა საჭიროებებზე. ბანკმა, დააწესა მორატორიუმი მათი მოთხოვნის საფუძველზე, იმ კლიენტებისთვის, რომლებზეც გავლენა ჰქონდა პანდემიას, შეღავათი გავრცელდა სესხის ძირი თანხისა და პროცენტის დაფარვაზე. 2020 წლის განმავლობაში, მომხმარებელთა სესხების პორტფელის დაახლოებით 34%-ზე გაცემულია 3-დან 9 თვემდე მორატორიუმი პროცენტის და ძირი თანხის დაფარვისთვის. მორატორიუმის ფარგლებში პორტფელი წლის ბოლოსთვის დაახლოებით 7% -ს შეადგენს. ბანკმა მორატორიუმის გავლენა მის ლიკვიდურობის ანალიზში შეიტანა. გარდა ამისა, ბანკმა განაახლა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი განახლებული მაკროეკონომიკური გარემოს მიხედვით, რის შედეგადაც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გაიზარდა.

ბანკის ხელმძღვანელობამ ასევე ჩაატარა სტრეს ტესტები რამდენიმე შესაძლო მოვლენათა განვითარების ვარიანტისთვის, რათა შეეფასებინა პანდემიის შესაძლო უარყოფითი გავლენა ბანკის ოპერაციებზე და მის ლიკვიდურობაზე. ბანკმა ჩაატარა კლიენტის ანგარიშებზე ფულადი ნაკადების სტრეს ტესტი და დაუშვა ფულადი ნაკადების გადინება 10%-დან 20%-მდე დიაპაზონში შემდეგი 12 თვის განმავლობაში. ამასთანავე, ბანკმა ჩაატარა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე განხორციელებული დაფარვების (ფულადი ნაკადების შემოდინება) სტრეს ტესტი და შეამცირა დაფარვები ნულამდე შემდეგი სამი თვის განმავლობაში და 50%-ით - შემდეგი 9 თვის განმავლობაში.

ფინანსური საქმეები

სესხების გაცემის მხრივ, ეკონომიკური მდგომარეობის მიუხედავად, 2020 წელს ბიზნეს სეგმენტის ზრდა დაახლოებით 22 %-ს შეადგენდა, რასაც მოჰყვა შინამეურნეობების სესხების პორტფელის 18%-იანი ზრდა. ნაწილობრივ აქ აისახება ლარის დევალვაციის ეფექტი, რადგან დოლარიზაცია კვლავ მაღალია.

2020 წლის 31 დეკემბერს, საბანკო სისტემის მთლიანმა საკრედიტო პორტფელმა მიაღწია 37.4 მილიარდ ლარს და მისი წლიური ზრდა შეადგენდა 20% -ს.

2020 წლის განმავლობაში, დეპოზიტები 8.2 მილიარდი ლარით (30%) გაიზარდა და დეკემბრამდე 35.4 მილიარდი ლარი, დეპოზიტარული სტრუქტურის მიხედვით კი, ფიზიკური და იურიდიული პირების დეპოზიტების ზრდამ შესაბამისად 23% და 39% შეადგინა.

ბიზნეს კლიენტები

in GEL '000

ფიზიკური პირები

in GEL '000

წყარო: სეზ-ის სტატისტიკა

კლიენტთა დეპოზიტები

გაცემული სესხები

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები ²

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება ('000 ლარი)	31.12.2020	31.12.2019
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	199,902	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დებოზიტები სებ-ში	215,459	175,926
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,392,712	1,093,679
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	(37,789)	(23,559)
აქტივები, ზემოაღნიშნული აქტივების გარდა	153,074	178,719
სულ აქტივები	1,923,358	1,511,748
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	977,404	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	582,858	406,707
სულ ვალდებულებები	1,680,269	1,297,394
სულ კაპიტალი	243,089	214,354

ეფექტურობის ძირითადი მაჩვენებლები		
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	12.6%	14.2%
უკუგება საშუალო აქტივზე (ROAA)	1.7%	1.9%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	3.1%	3.2%

მოგების ან ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება ('000 ლარი)		
მოგება პერიოდის განმავლობაში	28,735	28,415

დამატებითი მაჩვენებლები		
ხარჯებისა და შემოსავლების თანაფარდობის მაჩვენებელი	50.7%	55.7%
საკრედიტო რისკის ხარჯი	0.4%	-0.3%
(ბაზელ III) პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი/ სებ-ის მოთხოვნა	12,45%/7,30%	15,20%/11,57%
(ბაზელ III) სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი/ სებ-ის მოთხოვნა	16.51%/11.05%	19.82%/15.85%

1. უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE) - მოგება დაბეგვრის შემდეგ გაყოფილი საშუალო აქტივებზე; წმინდა საპროცენტო მარჟა - წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაყოფილი საშუალო აქტივებზე; ხარჯი/შემოსავალი თანაფარდობა - საოპერაციო შემოსავალი გაყოფილი საოპერაციო ხარჯებზე.

ROAE - 2020 წელს, ჩვენ არ გავიცვია დივიდენდები (COVID 19-თან დაკავშირებული საქართველოს ეროვნული ბანკის შეზღუდვა დივიდენდების გადახდაზე), მიუხედავად იმისა, რომ მოგება წლის განმავლობაში თითქმის იგივე დონეზე დარჩა რაც 2019 წელს, კაპიტალის ზრდა ROAE-ს შემცირებაში აისახა.

საოპერაციო შემოსავალი - 2019 წელთან შედარებით, მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა სესხების შესაძლო დანაკარგების და კლიენტებზე გაცემული ავანსების რეზერვის ხარჯის ზრდას (2019 წელს აღნიშნული მაჩვენებელი არსებითად დაბალი იყო); გარდა ამისა, აღნიშნული ასახავს COVID 19-ით გამოწვეულ შემცირებას ეკონომიკურ საქმიანობაში.

საოპერაციო ხარჯები - ეკონომიკური გაურკვევლობიდან გამომდინარე, ჩვენ მივიღეთ ზომები ზოგიერთი არა-ძირითადი ხარჯების შესამცირებლად, როგორცაა მარკეტინგის/წარმოდგენლობითი ხარჯები. შედეგად, მივიღეთ დადებითი გავლენა ხარჯებისა და შემოსავლის თანაფარდობაზე.

უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობიდან მიღებულ ამონაგებს გამოკლებული ზარალი და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია - 2020 წელს, ლარის არსებითი გაუფასურების გარდა, მოხდა ცვლილება აშშ დოლარი/ევროს ჯვარედინ კურსში. აღნიშნული ცვლილება აისახა ამ პუნქტის შემცირებაში 2019 წელთან შედარებით, რადგან ჩვენ სავალუტო სვოპ ხელშეკრულებებს ვფლობთ.

წმინდა საპროცენტო მარჟა - ბოლო რამდენიმე წლის ტენდენცია ბაზარზე, რომელიც სესხებზე საპროცენტო განაკვეთების შემცირებას უკავშირდება, არ ყოფილა გამონაკლისი არც 2020 წელს. თუმცა, ადგილი ჰქონდა ასევე დადებით ცვლილებებს ხარჯების კუთხით, მაგალითად LI-BOR/EURIBOR განაკვეთების შემცირება, აგრეთვე საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან (IFI) დაფინანსებასთან მიმართებაში. პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური მდგომარეობის მიუხედავად, ჩვენ შევინარჩუნეთ პორტფელის მაღალი ხარისხი და ფინანსური სტაბილურობა, შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკი საქართველო, კიდევ უფრო მიმზიდველი მომხმარებელი გახდა IFI-ს დაფინანსებისთვის და 2020 წელს მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულ პირობებს სთავაზობს. წმინდა საპროცენტო მარჟის (NIM) მცირედი შემცირება ძირითადად გამოწვეული იყო მთლიანი აქტივების გამოთვლისთვის გამოყენებულ წლის ბოლოს არსებული უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსსა და მოგება-ზარალის დათვლისთვის გამოყენებულ საშუალო გავცვლით კურსს შორის სხვაობით.

კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები - ბანკებისთვის პანდემიის მიერ გამოწვეული რისკების შესამცირებლად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო დამატებითი ზომები, რომელთა ერთ-ერთი კომპონენტია მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების შემცირება ეკონომიკის აღდგენამდე. გასათვალისწინებელია, რომ პროკრედიტ ბანკი, საქართველომ, მთელი წლის განმავლობაში შეინარჩუნა საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ სრულად შეესრულებინა ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი პირველადი მოთხოვნები, შეთავაზებული შემამსუშუქებელი მარეგულირებელი მოთხოვნების გამოყენების გარეშე. ეს ნათლად მიუთითებს ბანკის ფინანსურ სტაბილურობაზე, რომელიც მზად იყო გაეძღო სტრესული პერიოდისთვის.

ქირითაღი ბიზნეს სავანება

ბიზნეს კლიენტები

პროგრედიტ ბანკი საქართველოს არჩევანი, კლიენტთა სამიზნე ჯგუფთან მიმართებაში, ეფუძნება ბანკის გადაწყვეტილებას, რომ ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას აქტიურად შეუწყოს ხელი. ჩვენ გვსურს ჩვენი კლიენტებისთვის ვიყოთ „Hausbank“ და მათთან გრძელვადიანი პარტნიორული ურთიერთობის დამყარებას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ.

ჩვენი ბიზნეს კლიენტებისთვის, როგორც წესი, დამახასიათებელია მფლობელთა მკაფიოდ ჩამოყალიბებული სტრუქტურა, ბიზნესის მდგრადი მოდელი, მენეჯმენტის სწორი და გრძელვადიანი ხედვა. ჩვენ განსაკუთრებით გვინტერესებს ადგილობრივი საწარმოები და ინოვაციური, პროგრესზე ორიენტირებული კომპანიები ზრდის მძლავრი პოტენციალით. კომპანიებს აღნიშნული მახასიათებლებით,

შეუძლიათ სამუშაო ადგილების შექმნა და ზრდა, შესაბამისად პოზიტიურ გავლენას ახდენენ ქვეყნის ეკონომიკურ თუ სოციალურ ფონზე.

ამასთანავე, ჩვენს ბიზნეს კლიენტებს, როგორც წესი, სჭირდებათ უფრო მრავალფეროვანი საბანკო მომსახურება, ვიდრე მხოლოდ დაკრედიტებაა. პროგრედიტ ბანკი საქართველო დაინტერესებულია, რომ ბიზნეს კლიენტებისთვის იყოს პარტნიორი ყველა ტიპის საბანკო ურთიერთობაში, როგორცაა მიმდინარე თუ სადეპოზიტო ანგარიშის გამოყენება, გადარიცხვები, სასესხო ურთიერთობები და ა.შ.

ბანკი მიიჩნევს, რომ ის არის ფინანსური მომსახურების სანდო და პროფესიული მიმწოდებელი, რომელიც ჯანსაღ მცირე და საშუალო კომპანიებს გრძელვადიან მხარდაჭერას სთავაზობს და, ამგვარად, საკუთარი წვლილი შეაქვს სამუშაო ადგილების შექმნაში, ინოვაციების პოტენციალის გამოყენებაში, გარემოს დაცვის შესახებ ინფორმირებულობის გაუმჯობესებასა და სოციალური პასუხისმგებლობის აღებაში.

ჩვენი მიზანია, პროფესიონალი ბიზნეს კლიენტთა მრჩეველების დახმარებით, განვავითაროთ სტაბილური და გრძელვადიანი საბანკო ურთიერთობები ბანკსა და მის ბიზნეს კლიენტებს შორის. შესაბამისად, ბანკის მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურება თუ შეთავაზება ეფუძნება ბიზნესის სრულფასოვან ანალიზს და მორგებულია ჩვენი კლიენტების საჭიროებებზე. საბანკო მომსახურების პასუხისმგებლობით და ეფექტურად გაწევა პროკრედიტ ბანკის უმნიშვნელოვანესი პრინციპია.

ჩვენი მიზანია ისეთ კლიენტებთან მუშაობა, რომლებიც აფასებენ გამჭვირვალე, ფართო სპექტრის მომცველ საბანკო ურთიერთობებს და სურთ, ითანამშრომლონ ისეთ ბანკთან, რომელიც მათ მაღალი ხარისხის პროფესიულ მომსახურებას სთავაზობს. როგორც სანდო საბანკო პარტნიორი, ჩვენ კლიენტებს ბიზნესის მშენებლობაში ვეხმარებით კარგად სტრუქტურირებული საკრედიტო ინსტრუმენტების მეშვეობით. მათი გადახდისუნარიანობისა და რესურსების გამოყენების საფუძვლიანი ანალიზის საშუალებით, ჩვენ მათ ვიცავთ ჭარბავალიანობის რისკისგან და ბიზნესის მდგრად გაფართოებასა და სამუშაო ადგილების შექმნას ვუწყობთ ხელს. აღნიშნულ მიდგომას კარგად ასახავს ჩვენი საკრედიტო პორტფელის ძალიან კარგი ხარისხი.

2020 წლის განმავლობაში, პროკრედიტ ბანკი საქართველოს მთლიანი სასესხო პორტფელი 26.6%-ით გაიზარდა (გაცვლითი კურსის ეფექტის გარეშე - 10%) და 1.4 მლრდ. ლარი შეადგინა. რამდენიმე წლის განმავლობაში, პროკრედიტ ბანკი საქართველო ეტაპობრივად გადიოდა ძალიან მცირე ბიზნესების სეგმენტიდან, და ეს პროცესი 2016 წლის

ბოლოს დასრულდა. შედეგად, გაცემული სესხების საშუალო ოდენობის ზრდა მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მათი ბიზნესის საჭიროებების დაფინანსების მიმართ უფრო მეტი ყურადღებით აიხსნება.

პროკრედიტ ბანკი საქართველოს ძირითადი სამიზნე ჯგუფი მცირე და საშუალო საწარმოებია. ბიზნეს სესხების მთლიანი პორტფელის ოდენობამ 1.24 მილიარდი ლარი შეადგინა.

ასევე, 27.4%-ით გაიზარდა პროკრედიტ ბანკი საქართველოს მთლიანი სადეპოზიტო პორტფელიც გაცვლითი კურსის ეფექტის გარეშე ზრდა - 13%) და შეადგინა 977 მლნ. ლარი, საიდანაც ბიზნეს და ინსტიტუციონალური კლიენტების პორტფელი 465 მლნ. ლარს შეადგენდა.

ჩვენი საკრედიტო პორტფელის ხარისხი ყოველთვის გამორჩეულად მაღალი იყო, 2020 წელს, მაჩვენებელი PAR>30, მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 1.91%-ს შეადგენდა. აღნიშნული კიდევ ერთხელ მიუთითებს იმაზე, თუ რამდენად ფასებულია ჯანსაღი ფინანსური ანალიზი და რამდენად მნიშვნელოვანია ისეთ მცირე და საშუალო საწარმოებთან მუშაობა, რომლებიც ბიზნესის განვითარებაზე ზრუნავენ და პროკრედიტ ბანკი საქართველოსთან გრძელვადიან, სანდო პარტნიორობას აფასებენ.

2020 წლის კარგი ბიზნეს შედეგები ხაზს უსვამს იმ ფაქტს, რომ პანდემიით გამოწვეული ეკონომიკური სირთულეების მიუხედავად, ბანკმა მოახერხა სტაბილური განვითარების შენარჩუნება. პროკრედიტ ბანკის მიზანია, ცვალებადი ეკონომიკური ვითარების მიუხედავად უწყვეტი ფინანსური მომსახურების მიწოდება პარტნიორებისთვის, ცვალებადი ეკონომიკური ვითარების მიუხედავად.

ფიზიკური პირები

ბანკი სთავაზობს მის მომსახურებას კლიენტებს, რომლებიც აფასებენ თანამედროვე საბანკო მომსახურებას, აქვთ დაზოგვის შესაძლებლობა და აქვთ სურვილი ისარგებლონ ელექტრონული საბანკო მომსახურებით. „ფიზიკური პირების“ სამიზნე ჯგუფები მოიცავს კერძო პირებს, რომლებიც დასაქმებულები არიან ჩვენი ბიზნეს კლიენტების მიერ ან თანამშრომლობენ მათთან, ასევე, თვითდასაქმებულ კლიენტებს. ბანკი მათ სთავაზობს Hausbank-ის კონცეფციას, რომელიც უზრუნველყოფს თანამედროვე ტიპის მომსახურებას, რომელიც პასუხისმგებლიან მიდგომაზეა დაფუძნებული.

ფიზიკურ პირებს შეუძლიათ ისარგებლონ საერთაშორისო განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკების ჯგუფის ძლიერი საერთაშორისო და ადგილობრივი გამოცდილებით. ფიზიკური პირებისთვის შეთავაზებული მომსახურება აერთიანებს მოწინავე ტექნოლოგიებს, პასუხისმგებლიან მიდგომას კლიენტებისთვის ყოველდღიური საბანკო მომსახურების განვითარების და საკრედიტო მომსახურებისადმი. ბანკი ცდილობს გაზარდოს დადებითი გავლენა ფიზიკური პირებისთვის შეღავათების შეთავაზებით. ჩვენ გვირჩევნია შემოგთავაზოთ მთელი რიგი სამართლიანი მომსახურება, მათ შორის გამჭვირვალე პროდუქტები, სამართლიანი საპროცენტო განაკვეთები საკრედიტო საქმიანობისთვის და სტაბილური და სამართლიანი საპროცენტო განაკვეთები დანაზოგებისათვის.

ამრიგად, ჩვენ შევქმენით გრძელვადიანი და სტაბილური თანამშრომლობა ჩვენს კლიენტებთან (ფიზიკურ პირებთან), რომლებიც ბანკის სადეპოზიტო ბაზის დაახლოებით 53% -ს შეადგენს. მსგავსი საცალო კლიენტებისგან პროკრედიტ ბანკის სადეპოზიტო ბაზის წარმატებით შექმნა პროკრედიტის ბიზნეს სტარტეგიის ცენტრალურ ელემენტს წარმოადგენს.

პროკრედიტ ბანკი ასევე ახორციელებს „Direct Banking“-ის სტრატეგიას ფიზიკური პირებისთვის. ეს სრულიად განსხვავებული საბანკო გამოცდილებაა, რომელიც ფიზიკურ პირებს საბანკო მომსახურების სრულ პაკეტს

ელექტრონული საშუალებების მეშვეობით სთავაზობს. მაღალი სტანდარტების დაცვით და ჩვენი მომსახურების მიმართ პასუხისმგებლიანი მიდგომით, ბანკი მის კლიენტებს უზრუნველყოფს შესაძლებლობით, რომ დამოუკიდებლად შეასრულონ ყოველდღიური ოპერაციები დისტანციური არხების საშუალებით. მარტივი მომსახურება, ფიქსირებული გადასახადი, უწყვეტი წვდომა საბანკო მომსახურებაზე ინტერნეტ-ბანკინგის საშუალებით და წვდომა მულტიფუნქციურ 24/7 თვითმომსახურების ზონებზე არის ის ძირითადი უპირატესობები, რომლებითაც კლიენტებს „Direct Banking“-ის საშუალებით შეუძლიათ ისარგებლონ. კლიენტებს აქვთ საშუალება მათთვის საჭირო დროს, დამოუკიდებლად და სრულად ისარგებლონ საბანკო მომსახურების უმეტესობის უპირატესობებით. დისტანციური არხების მრავალფეროვნებისა და მათში ბანკის მიერ ჩადებული ინვესტიციების წყალობით, კლიენტებს დღეს აქვთ შესაძლებლობა საბანკო ოპერაციების თითქმის 99% განახორციელონ დამოუკიდებლად, მათთვის სასურველ დროსა და ადგილას. ბანკის ოფიციალური ვებგვერდი განახლდა - თანამედროვე და მარტივმა დიზაინმა ის კლიენტებისთვის უფრო მოსახერხებელი გახადა.

ფიზიკური პირებისთვის ჩვენი მხარდაჭერის ყველაზე მთავარი კომპონენტებია ანგარიშების მართვა და დანაზოგებთან დაკავშირებული მომსახურება. ასეთ კლიენტებს ჩვენ, ასევე, ვთავაზობთ დაფინანსებას უძრავი ქონების შესაძენად და გარკვეული ტიპის ინვესტიციების განსახორციელებლად. აღსანიშნავია, რომ ჩვენ არ გავცემთ სამომხმარებლო სესხებს.

ფიზიკურ პირებთან გრძელვადიანი თანამშრომლობა არის ჩვენი ბიზნესის სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რომელიც დამყარებულია ნდობაზე, პასუხისმგებლიან მიდგომასა და ხარისხიან მომსახურებაზე.

კორპორაციული მართვა

პროკრედიტ ბანკის ხელმძღვანელობის უფლებები, ამოცანები და მოვალეობები განსაზღვრულია წესდებით. მასში შეტანილი უკანასკნელი ცვლილებები დამტკიცებულია 2020 წლის 21 მაისს აქციონერთა საერთო კრების მიერ.

აქციონერთა სტრუქტურა

პროკრედიტ ჰოლდინგი (ProCredit Holding AG & Co. KGaA) პროკრედიტ ბანკის აქციების 100%-ს ფლობს.

პროკრედიტ ჰოლდინგის, პროკრედიტ ჯგუფის მშობელი კომპანიის, იურიდიული ფორმა არის “შეზღუდული ტიპის ამხანაგობა წილების მიხედვით”. პროკრედიტ ჰოლდინგს სს „პროკრედიტის გენერალური პარტნიორის“ (ProCredit General Partner AG) დირექტორთა საბჭოს წევრები მართავენ. გენერალური პარტნიორის მმართველ საბჭოს ევალეა პროკრედიტ ჰოლდინგის მართვა კანონით დადგენილი მოთხოვნების, სს „პროკრედიტის გენერალური პარტნიორის“ წესდებისა და შიდა რეგლამენტის შესაბამისად, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებების მიმღები უმაღლესი ორგანოა.

ხელმძღვანელობის უფლებები, ამოცანები და მოვალეობები განსაზღვრულია ბანკის წესდებაში. მასში შეტანილი უკანასკნელი ცვლილებები დამტკიცებულია 2020 წლის 21 მაისს აქციონერთა კრების მიერ.

ბანკისაქციონერებისაკუთარადმასრულებელუფლებებსახორციელებენდაგადაწყვეტილებებს იღებენ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა საერთო კრება მსჯელობს და განიხილავს ბანკის საქმიანობის შესახებ ანგარიშებს, რომლებსაც მათ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო აწვდის, ამტკიცებს აუდიტორის მიერ შემოწმებულ ბანკის წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებას, იღებს გადაწყვეტილებებს მოგების განაწილებასთან, რეზერვების შექმნასთან, კაპიტალის გაზრდა/შემცირებასთან და აქტივების გასხვისებასთან დაკავშირებით.

ქვემოთ მოცემულია იმ აქციონერთა სია, რომლებიც პროკრედიტ ჰოლდინგის და ბანკის აქციების 5%-ზე მეტს ფლობენ:

საწესდებო კაპიტალის 1% და მეტი წილის მფლობელი აქციონერების ჩამონათვალი, წილების მითითებით

1	ProCredit Holding AG & Co. KGaA	100%
---	---------------------------------	------

ბანკის ბენეფიციარების ჩამონათვალი, რომლებიც პირდაპირ და არაპირდაპირ ფლობენ აქციების 5%-ს ან მეტს წილების მითითებით

1	Zeitinger Invest GmbH	17.0%
2	KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2%
3	DOEN Participaties BV	12.5%
4	IFC - International Finance Corporation	10.0%
5	TIAA-Teachers Insurance and Annuity Association	8.6%
5	სხვა	38.7%

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებსაც აქციონერთა საერთო კრება (საიდანაც სულ მცირე ორი წევრი დამოუკიდებელ წევრს წარმოადგენს) ნიშნავს, ბანკის ბიზნეს საქმიანობას უწევს მეთვალყურეობას. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს პარალელურად ბანკში მუშაობის უფლება არ აქვთ.

დამსწრე წევრთა ხმების სამი მეოთხედით, სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, ამტკიცებს პოლიტიკებს, ამტკიცებს ბიზნესის განვითარების ყოველწლიურ გეგმას (მათ შორის წლიურ საოპერაციო ბიუჯეტს), რომელსაც ბანკის დირექტორთა საბჭო წარადგენს, განიხილავს და ამტკიცებს დირექტორთა საბჭოს მიერ ფინანსური წლის განმავლობაში წარდგენილ ბიზნეს ოპერაციების ანგარიშს და აქციონერთა საერთო კრებისთვის წარსადგენად ამზადებს ბანკის წლიურ ანგარიშს.

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს დისკრეციული უფლება, ნებისმიერ დროს დანიშნოს ან გაათავისუფლოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის დაფინანსების წყაროებთან, ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასა და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან სესხების აღებასთან დაკავშირებით. სამეთვალყურეო საბჭო სესხებთან დაკავშირებული შესაბამისი გადაწყვეტილებების დელეგირებას ბანკის დირექტორთა საბჭოზე ახდენს.

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს პოლიტიკას ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ და ცვლილებებს ამ პოლიტიკაში. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ნებისმიერ ტრანზაქციას, რომელიც დაშვებულია საქართველოს კანონდებლობით ბანკსა და მასთან დაკავშირებულ მხარეებს შორის.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

1. მარსელ ცაიტინგერი (თავმჯდომარე)
2. იოვანკა იოლესკა პოპოვსკა
3. სანდრინ მასიანი
4. მაია ხაჩიძე (დამოუკიდებელი წევრი)
5. რაინერ პიტერ ოტენშტაინი (დამოუკიდებელი წევრი)

სამეთვალყურეო საბჭო იკრიბება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე, ქვორუმი შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების სულ მცირე ორი მესამედისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს კრების გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარი დამსწრე წევრთა უბრალო უმრავლესობამ დაუჭირა.

ბანკის დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

ალექსი მატუა (გენერალური დირექტორი)

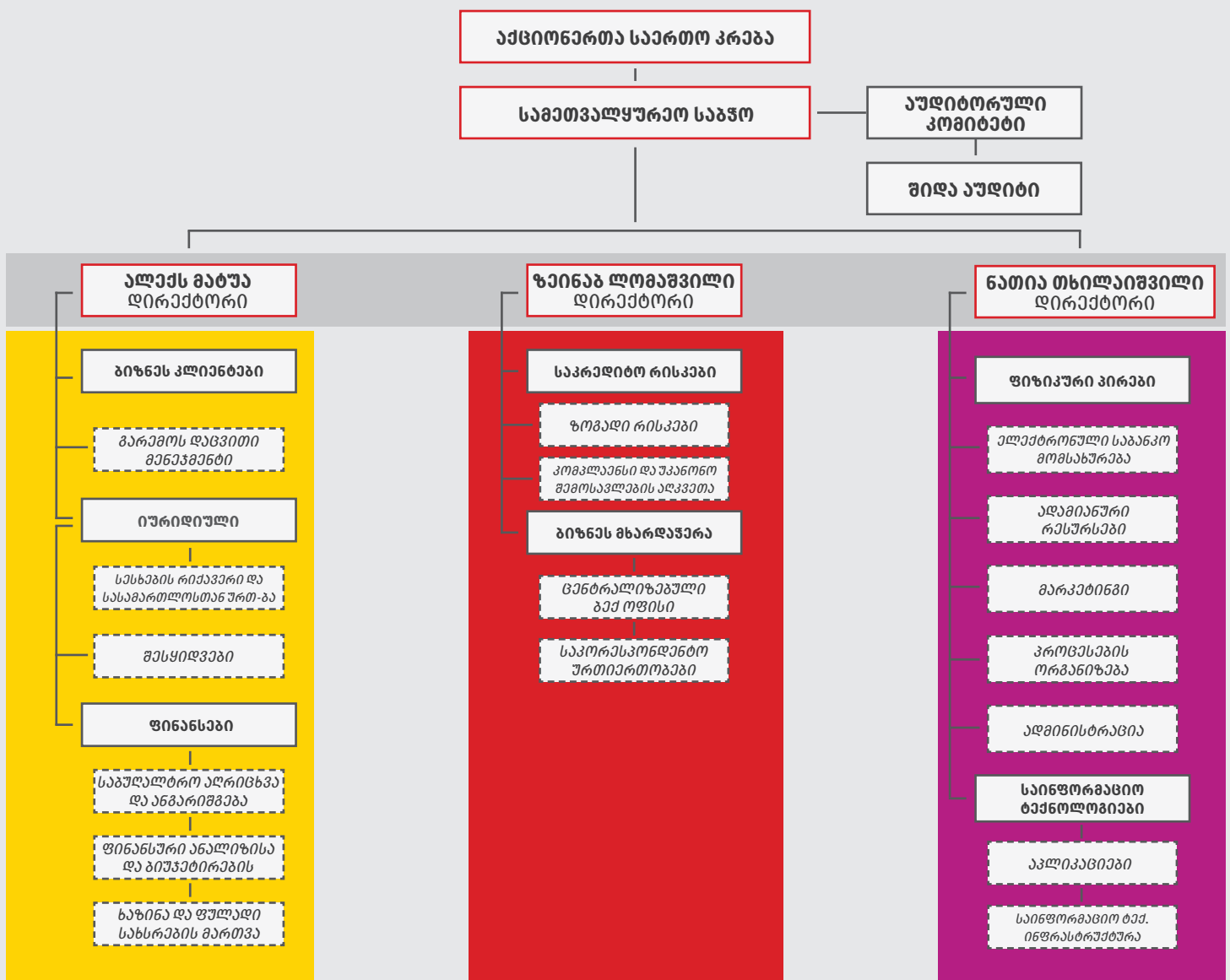
ნათია თხილაიშვილი (დირექტორი)

ზეინაბ ლომაშვილი (დირექტორი)

ბანკის დირექტორთა საბჭო ხელმძღვანელობს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საქმიანობას სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად. დირექტორთა საბჭოს წევრებს ნიშნავს და ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო.

ბანკის დირექტორთა საბჭო შედგება 3 (სამი) დირექტორისგან. ბანკის წესდების თანახმად, დირექტორთა რაოდენობა უნდა იყოს არანაკლებ სამისა. დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებებს დამსწრე წევრების ხმათა უბრალო უმრავლესობით იღებს. დირექტორთა საბჭო ინიშნება მაქსიმუმ ოთხი წლის ვადით, ხელახლა დანიშვნის უფლებით.

რისკის მართვა

რისკის სტრატეგია

რისკების მართვასთან ინფორმირებული და გამჭვირვალე მიდგომა პროკრედიტის სოციალურ პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული ბიზნეს მოდელის ცენტრალური კომპონენტია. ეს, ასევე, გათვალისწინებულია ჩვენს რისკების კულტურაში, რის შედეგადაც გადაწყვეტილების მიღების პროცესი კარგად არის დაბალანსებული რისკების მართვის კუთხით. ქვეყნის კოდექსი, რომელიც სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის, ამ თვალსაზრისით გამომწვევტ როლს ასრულებს, რადგან ამ პრინციპებს მოიცავს.

ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე და მდგრადი ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად, ჩვენი რისკების სტრატეგია კონსერვატიულია. ჩვენი მიზანია, პროკრედიტის ჯგუფის რისკების მართვის თანმიმდევრული მიდგომის შესაბამისად, ბანკს მუდმივად ჰქონდეს როგორც საკმარისი ლიკვიდური სახსრები და კაპიტალი, მიუხედავად არასტაბილური გარე ფაქტორებისა, ასევე - მდგრადი შედეგები ბიზნესის განვითარების კუთხით. მთლიანობაში, ბანკის რისკების პროფილი ადეკვატური და სტაბილურია. ეს დაფუძნებულია ინდივიდუალური რისკების ზოგად შეფასებაზე, რაც ქვემოთ არის წარმოდგენილი.

ბანკი ბიზნესის, რისკების და ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგიების განახლებას ყოველწლიურად ახდენს. ბიზნესის სტრატეგია შეიცავს ბანკის მიზნების ჩამონათვალს ყველა არსებით ბიზნეს საქმიანობასთან და ოპერირების რეგიონებთან დაკავშირებით და წარმოადგენს ამ მიზნების მისაღწევად განსახორციელებელ ზომებს, ხოლო ბანკის რისკების სტრატეგია განიხილავს იმ არსებით რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ბიზნეს სტრატეგიის განხორციელებასთან, და განსაზღვრავს რისკების მართვის მიზნებსა და ზომებს. რისკების სტრატეგია მოიცავს ბანკის ყველა არსებითი რისკის მართვის მიდგომას. რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიებს ამტკიცებს პროკრედიტ ჰოლდინგის ხელმძღვანელობა სამეთვალყურეო საბჭოსთან ერთობლივი განხილვის შემდეგ.

ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის პრინციპები, რომლებიც ქვემოთ არის ჩამოთვლილი, ჩვენი რისკების მართვის საფუძველს ქმნის. ამ პრინციპების თანმიმდევრული გამოყენება მნიშვნელოვნად ამცირებს იმ რისკებს, რომლებიც ბანკის წინაშე დგას.

ძირითად საქმიანობაზე ფოკუსი

პროკრედიტ ბანკი საქართველოს, ისევე როგორც პროკრედიტის ჯგუფის სხვა ინსტიტუტების, ძირითად საქმიანობას მცირე და საშუალო ბიზნესის და, აგრეთვე, ფიზიკური პირების ფინანსური მომსახურება წარმოადგენს. შესაბამისად, შემოსავლის გენერირების ძირითადი ფორმებია კლიენტების სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და ანგარიშების ოპერირებისა და გადარიცხვებისგან მიღებული საკომისიო შემოსავალი. ბანკის ყველა სხვა ოპერაცია ხორციელდება უმთავრესად ძირითადი საქმიანობის მხარდასაჭერად. ყოველწლიური ოპერაციების განხორციელებისას, პროკრედიტი ძირითადად ითვალისწინებს საკრედიტო, სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკებს. ამავე დროს, ბანკი თავს არიდებს ან მკაცრად ზღუდავს საბანკო ოპერაციებთან დაკავშირებულ ყველა სხვა სახის რისკს.

გამჭვირვალობის, სიმარტივისა და დივერსიფიცირების მაღალი ხარისხი

პროკრედიტის მიერ მცირე და საშუალო ბიზნესზე ორიენტირება, როგორც კლიენტების სესხების, ისე მათი დეპოზიტების დივერსიფიცირების ძალიან მაღალ ხარისხს გულისხმობს. კლიენტთა ჯგუფების თვალსაზრისით, დივერსიფიცირება ეხება როგორც ეკონომიკის სექტორებს, ისე კლიენტთა ჯგუფებს (მცირე და საშუალო საწარმოები და ფიზიკური პირები) და საშემოსავლო ჯგუფებს. საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიცირება ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკის მთავარი საყრდენია. ჩვენი მიდგომის კიდევ ერთი დამახასიათებელი არის ის, რომ ჩვენ ვცდილობთ კლიენტებს მარტივი და ადვილად გასაგები მომსახურება შევთავაზოთ. აღნიშნულის შედეგია მაღალი დონის გამჭვირვალობა არა მხოლოდ კონკრეტული კლიენტისთვის, არამედ რისკების მართვის თვალსაზრისითაც. დივერსიფიცირების მაღალი ხარისხის და ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე მომსახურებისა და პროცესების შედეგად მნიშვნელოვნად მცირდება ბანკის რისკების პროფილი.

თანამშრომლების საფუძვლიანი შერჩევა და ინტენსიური ტრენინგი

პასუხისმგებელიანი საბანკო საქმიანობა ხასიათდება გრძელვადიანი ურთიერთობებით არა მხოლოდ კლიენტებთან, არამედ - თანამშრომლებთანაც. ამიტომ, ჩვენ ყურადღებით ვარჩევთ ჩვენს თანამშრომლებს და, მრავალი მიზეზის გამო, მათ ტრენინგში მნიშვნელოვანი ინვესტიციები გვაქვს ჩადებული. ინტენსიური ტრენინგის კუთხით ჩვენი ძალისხმევის შედეგია არა მხოლოდ პროფესიული კომპეტენციის მაღალი დონე, არამედ ის, რომ ტრენინგი ხელს უწყობს ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციის კულტურას, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია. კარგად დატრენინგებული თანამშრომლები, რომლებიც მიჩვეულები არიან საკუთარი აზრის ღიად გამოთქმას, მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ რისკების სათანადო მართვასა და შემცირებაში, განსაკუთრებით საოპერაციო და თაღლითობასთან დაკავშირებული რისკების მხრივ.

რისკების მართვის ორგანიზება

რისკების მართვა პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტის საერთო პასუხისმგებლობაა; მენეჯმენტი ბანკის რისკების პროფილს რეგულარულად ანალიზებს და შესაბამისი ზომების მიღებაზე იღებს გადაწყვეტილებებს.

პროკრედიტ ბანკის ხელმძღვანელობას საქმიანობაში სხვადასხვა კომიტეტი ეხმარება.

- **საკრედიტო რისკების მართვის კომიტეტი** ბანკის საკრედიტო რისკების პროფილს უწევს მონიტორინგს. ეს მოიცავს ინდივიდუალური რისკების პოზიციების, ლიმიტებთან შესაბამისობის და საკრედიტო რისკებთან დაკავშირებით შიდა და საკანონმდებლო მოთხოვნების მონიტორინგს.
- 2019 წელს, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოში დაარსებული **რისკების კომიტეტი** პასუხისმგებელია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგინოს რეკომენდაციები და შეთავაზებები ბანკის მიმდინარე და სამომავლო რისკებთან დაკავშირებით.

- **ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი** მონიტორინგს უწევს მთლიანობაში ბანკის რისკების პროფილს, ლიმიტების შესაბამისობას და კაპიტალის შიდა და კანონმდებლობით დადგენილ ადეკვატურობას. კომიტეტი ადგენს რისკების მისაღებ ზღვარს პროკრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის ჩარჩოსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მოთხოვნების ფარგლებში. ის ეხმარება და კონსულტაციას უწევს ხელმძღვანელობას საბაზრო რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან, მათ შორის თაღლითობის პრევენციასა და საინფორმაციო უსაფრთხოების რისკებთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

- **აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO)** პასუხისმგებელია: ბანკის ლიკვიდური აქტივების მართვასა და შესაბამისი რეზერვების მონიტორინგზე, სესხებსა და დეპოზიტებზე საპროცენტო განაკვეთის დადგენაზე, იმ ქმედებების კოორდინირებაზე, რომელთა მიზანია პროკრედიტ ბანკისთვის დაფინანსების მოპოვება და ფინანსურ ბაზარზე მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ანგარიშების წარდგენაზე.

- **შესაბამისობისა და ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის კომიტეტი** ეხმარება და კონსულტაციას უწევს ხელმძღვანელობას იმ რისკებთან დაკავშირებით, რომლებიც წარმოიშვება ფულის გათეთრებასთან და მოთხოვნების შესაბამისობასთან დაკავშირებით. ამასთანავე საქმის კურსში აყენებს მენეჯმენტს იმ შესაბამის ზომებთან დაკავშირებით, რომლებიც ფულის გათეთრების რისკების თავიდან ასაცილებლად არის განსახორციელებელი. კომიტეტი წარმოადგენს სივრცეს, სადაც ხდება შესაბამისობის რისკების შეფასება, საკანონმდებლო ცვლილებების განხილვა და შესაბამისობის რისკების დადგენა.

- **აუდიტორული კომიტეტი** ეხმარება და კონსულტაციას უწევს ხელმძღვანელობას ყოველწლიური შიდა აუდიტის გეგმების დამტკიცებაში და შიდა და გარე აუდიტორების მიერ გამოვლენილი ხარვეზების აღმოსაფხვრელად ზომების დროული განხორციელების მონიტორინგში. გარდა ამისა, ეს ორგანო შიდა აუდიტორული პოლიტიკის მუდმივ გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად.

- **ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტის** პასუხისმგებლობაში შედის ყოველწლიური საკადრო და ტრენინგების გეგმის დამტკიცება, საკადრო სტრუქტურის განვითარების, კადრების დენადობისა და სამსახურში აყვანის პროცესის ანალიზი, თანამშრომლების შეფასების პროცესის მონიტორინგი და, შედეგებზე დაყრდნობით, შესაბამისი ზომების მიღება, ხელფასების ყოველწლიური გადახედვა და ცვლილებებთან დაკავშირებით გადამწყვეტილებების მიღება, თანამშრომლების გადაყვანის, პოზიციის შეცვლის, დაწინაურების, გაფრთხილების წერილების დამტკიცება და ბანკის ანაზღაურების პრაქტიკის პერიოდულად გადახედვა.
- **გარემოსდაცვითი კომიტეტი** ხელმძღვანელობას ეხმარება და კონსულტაციას უწევს შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: სესხების გაცემის ზეგავლენა გარემოზე; ბანკის, როგორც გარემოს დაცვის კუთხით პასუხისმგებლიანი ორგანიზაციის პოზიციონირება და ამ რეპუტაციის განმტკიცება, ბანკის ენერგოეფექტურობის დონის გაზრდა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობა, რის შედეგადაც მცირდება ხარჯები, ხდება უარყოფითი ეკოლოგიური ზეგავლენით გამოწვეული რისკების შემცირება, იზრდება ბანკის თანამშრომლებისა და კლიენტების ინფორმირებულობა გარემოს დაცვისა და ენერგოეფექტურობის საკითხების შესახებ.

ბანკს აქვს შესაბამისობის მართვის ეფექტური სისტემა, რომელიც ეფუძნება ჩვენს ქცევის კოდექსს და კადრების შერჩევასა და ტრენინგს. ქცევის კოდექსთან შესაბამისობა სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის. შესაბამისობის და რისკების მართვის განყოფილებები, რომლებიც ეროვნული საბანკო რეგულაციების შესრულებაზე არიან პასუხისმგებელი, რეგულარულად და, საჭიროების შემთხვევაში, კონკრეტულ საკითხებთან დაკავშირებით ანგარიშებს ბანკის ხელმძღვანელობასა და პროკრედიტ ჯგუფის შესაბამის განყოფილებებს წარუდგენენ. ნებისმიერი ქმედების შესახებ, რომელიც არ შეესაბამება დადგენილ წესებს, შესაძლებელია ანონიმური შეტყობინების გაგზავნა ბანკში სპეციალურად შექმნილი ელექტრონული ფოსტის მისამართზე.

შიდა აუდიტი არის დამოუკიდებელი ფუნქციური მიმართულება ბანკში, რომელიც ანგარიშვალდებულია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე აუდიტორული კომიტეტის მეშვეობით, რომელიც დაქვემდებარებულია და ინიშნება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მისი დახმარებით განისაზღვრება, თუ როგორი უნდა იყოს რისკების სათანადო მართვა და შესაბამისი შიდა კონტროლის სისტემა ბანკში. წელიწადში ერთხელ, პროკრედიტ ბანკის შიდა აუდიტის განყოფილება ახორციელებს ბანკის საქმიანობის რისკიანობის შეფასებას, წლიური რისკებზე დაფუძნებული აუდიტორული გეგმის შემუშავების მიზნით. პროკრედიტ ჯგუფის აუდიტორული გუნდი ახორციელებს პროკრედიტ ბანკის მიერ ჩატარებული აუდიტის ხარისხის მონიტორინგს და უწევს ტექნიკურ დახმარებას.

საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკს ყოველწლიურად გარე აუდიტორული შემოწმება უტარდება. გარე აუდიტორის შერჩევა ტენდერის პროცედურის მეშვეობით ხდება. სატენდერო კომიტეტის მიერ მომზადებული რეკომენდაციების საფუძველზე, სამეთვალყურეო საბჭო გარე აუდიტორის დანიშვნასთან დაკავშირებით საბოლოო გადაწყვეტილებას იღებს.

გარე აუდიტორული შემოწმების პროცესი ყოველთვის ეგრეთ წოდებული „დიდი ოთხეულის“ („Big 4“) აუდიტორული ფირმების მიერ ხორციელდება. თუმცა, აუდიტორების მიუკერძოებლობის შესანარჩუნებლად, ბანკი თანმიმდევრულად იყენებს აუდიტორული ფირმების როტაციის პრაქტიკას.

ინდივიდუალური რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი

პროკრედიტ ბანკი, საქართველო, პროკრედიტ ჯგუფთან ერთად, განსაზღვრავს საკრედიტო რისკებს როგორც ზარალს, რომელიც ბანკს მიაღებება, თუ ტრანზაქციაში მონაწილე მხარე საერთოდ ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს ან შეასრულებს მათ არასრულად ან დაგვიანებით. საკრედიტო რისკებში ჩვენ გამოვყოფთ კლიენტის საკრედიტო რისკს, კონტრაქტის რისკს (მათ შორის, ემიტენტის რისკს) და ქვეყნის რისკს. ბანკისთვის საკრედიტო რისკები ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკის კატეგორიაა, ხოლო კლიენტების სასესხო ვალდებულებები ამ რისკის ყველაზე დიდ წილს შეადგენს.

კლიენტის საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკების მართვის მთავარი ამოცანებია საკრედიტო პორტფელის მაღალი ხარისხის მიღწევა, საკრედიტო პორტფელში რისკების დაბალი კონცენტრაცია და საკრედიტო რისკების სათანადო დაფარვა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებით. ბიზნესის სექტორების მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, რომლებთანაც ბანკი თანამშრომლობს, და იმ გამოცდილების საფუძველზე, რომელიც პროკრედიტ ბანკი, საქართველომ ბაზარზე ოპერირების 21 წლის მანძილზე დააგროვა, მას აქვს ფართო პროფესიული ცოდნა, რათა ეფექტურად მართოს კლიენტის საკრედიტო რისკი.

პროკრედიტ ბანკი, საქართველო, კლიენტების ფართო სპექტრს ემსახურება, როგორც - შედარებით მცირე ბიზნეს კლიენტებს, რომელთა სტრუქტურა დროთა განმავლობაში სულ უფრო ფორმალიზებული ხდება, ასევე - უფრო დიდი ზომის მცირე და საშუალო საწარმოებს. სესხების გაცემისას, ჩვენ შემდეგი პრინციპებით ვხელმძღვანელობთ:

- ჩვენი სასესხო კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიური გაანალიზება (ბანკი არ იყენებს ქულების მინიჭებაზე დაფუძნებულ მოდელს “scoring model”);

- სესხის გაცემის ოპერაციების დროს განხორციელებული საკრედიტო რისკების ანალიზისა და პროცესების ზუსტი დოკუმენტირება, რათა განხორციელებული ანალიზი გასაგები იყოს მცოდნე მესამე მხარეებისთვის;
- კლიენტების ჭარბვალიანობის მკაცრად თავიდან არიდება;
- კლიენტთან პერსონალური და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება, რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება;
- საკრედიტო ვალდებულებების დაფარვის მკაცრი მონიტორინგი;
- გადახდის ვადაგადაცილების შემთხვევაში, სესხის უშუალოდ კლიენტზე ორიენტირებული ინტენსიური მართვის გამოყენება;
- გადახდისუნარიანობის შემთხვევაში, გირაოს რეალიზაცია.

კლიენტის საკრედიტო რისკების მართვის სქემა მოცემულია შესაბამის პოლიტიკებსა და სტანდარტებში, რომლებიც პროკრედიტ ჯგუფის დონეზე შემუშავებული. პოლიტიკები, სხვა საკითხებთან ერთად, განსაზღვრავს ბანკში საკრედიტო რისკების მართვასთან დაკავშირებულ პასუხისმგებლობებს, საკრედიტო საქმიანობის ორგანიზებისა და სესხების გაცემის პრინციპებს, და სასესხო ვალდებულებების შესაბამისი გირაოს შეფასების სისტემას. სტანდარტებში მოცემულია ბანკის ბიზნეს კლიენტებთან და ფიზიკურ პირებთან სასესხო ოპერაციების განხორციელების დეტალური განმარტება და ბანკის მიერ შეთავაზებული სესხების სახეობები. ისინი, ასევე, მოიცავენ წესებს რესტრუქტურიზაციის, რისკების უზრუნველყოფისა და ჩამოწერების შესახებ. ამგვარად, პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს რისკის შემცირების ზომებს სესხების გაცემამდე (საკრედიტო რისკების შეფასება) და გაცემის შემდგომი ეტაპებისთვის (მაგ. ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგი, რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების მიმოხილვა, სესხების ინტენსიური მენეჯმენტი და პრობლემური სესხების მართვა).

საკრედიტო რისკების მართვასთან პროკრედიტ ბანკის მიდგომის ერთ-ერთი მთავარი პრინციპი არის ბანკის კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიური ანალიზი და მათ მიერ ჭარბვალიანობის მკაცრად თავიდან აცილება. არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება სავალუტო რისკის შეფასებას იმ კლიენტებისთვის, ვისაც სესხი უცხოურ ვალუტაში აქვთ აღებული და/ან აქვთ აქტივები/ვალდებულებები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული ან ინდექსირებული. უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ძლიერმა მერყეობამ შეიძლება კლიენტის გადახდისუნარიანობაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს. ამისათვის, ბანკი იყენებს სავალუტო რისკის სტრესის სპეციალურ მოდელს, რომელიც განკუთვნილია ინდივიდუალური კლიენტის რისკის შეფასებისთვის. ამგვარად, ნებისმიერი სესხის გაცემასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, საკრედიტო კომიტეტი ითვალისწინებს გაცვლითი კურსის მერყეობასთან დაკავშირებული სტრესული სიტუაციებისთვის ბუფერის არსებობას.

პროკრედიტ ბანკში, სესხებთან დაკავშირებულ ყველა გადაწყვეტილებას იღებს საკრედიტო კომიტეტი. მის წევრებს აქვთ დამტკიცების ლიმიტები, რომლებიც დამოკიდებულია მათ ექსპერტულ ცოდნასა და გამოცდილებაზე. ყველა გადაწყვეტილებას მცირე და საშუალო სასესხო ვალდებულებებზე იღებს საკრედიტო კომიტეტი ბანკის სათავო ოფისში. თუ სასესხო ვალდებულება ბანკისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი სიდიდის გამო, გადაწყვეტილებას ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო იღებს, როგორც წესი მას შემდეგ, რაც პროკრედიტ ჰოლდინგის შესაბამისი პასუხისმგებელი გუნდი სესხის გაცემას დაუჭერს მხარს.

ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა ზღუდავს არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო ოპერაციების წარმოების შესაძლებლობას. კლიენტის რისკის პროფილისა და სესხის ვადის გათვალისწინებით, სესხი შეიძლება გაიცეს ნაწილობრივი გირაოს არსებობის პირობებში. თუმცა, როგორც წესი, მაღალი რისკის პროფილის მქონე სასესხო ვალდებულებები გარანტირებულია სოლიდური გირაოს, ძირითადად უძრავი ქონების მეშვეობით.

გირაოს შეფასება გარე, დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ ხორციელდება. ბანკი გირავნობის ყველა საგნის ფასის მონიტორინგს რეგულარულად აწარმოებს. გარე შეფასებების გამომწმებასა და რეგულარულ მონიტორინგს პროკრედიტ ბანკი, საქართველოს, გირაოს შეფასების ექსპერტები ახორციელებენ.

ფინანსური გარანტიების წილი 2020 წელს (InnovFin, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) საგარანტიო ინსტრუმენტები) უზრუნველყოფების საერთო მოცულობაში შედარებით გაიზარდა. სხვადასხვა ფინანსური გარანტიების მიზანი არის ინოვაციური ბიზნესებისთვის და, ზოგადად, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის დაფინანსების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა. მთლიანობაში, ჩვენი კლიენტებისთვის ფინანსური გარანტიების პროგრამების განხორციელება ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე დადებით ზეგავლენას მოახდენს. პროკრედიტ ბანკი, საქართველო გეგმავს ფინანსური გარანტიების წილის გაზრდას, რის შედეგადაც უფრო მეტ ბიზნესს კლიენტს ექნება წვდომა დაფინანსებაზე, უფრო მცირე გირაოს ან/და კაპიტალიზაციის მოთხოვნებით.

გირაოს მთლიან მოცულობაში, ძირითადი წილი მაღალ ლიკვიდურ უძრავ ქონებას და ფინანსურ გარანტიებს უკავიათ, დაახლოებით 94% შეადგინეს 2020 წლის მდგომარეობით.

სასესხო პორტფელის ხარისხი

საკრედიტო რისკების ზრდის ადრეული აღმოჩენა ინდივიდუალური საკრედიტო ვალდებულებების დონეზე სესხების გაცემასთან დაკავშირებული ყველა პროცესის ნაწილს წარმოადგენს. შედეგად, კლიენტის ფინანსური სირთულეების დონის შეფასება სწრაფად ხორციელდება. რისკების ადრეული იდენტიფიცირების შესაბამისი ინდიკატორები შემუშავებულია და გამოიყენება რისკების ხარისხობრივ და რაოდენობრივ მახასიათებლებზე დაყრდნობით. აღნიშნული ინდიკატორები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ანგარიშზე ბრუნვის ან ოდენობის კლება, მიღებული საკრედიტო ხაზების და ოვერდრაფტების ინტენსიური გამოყენება დროის ხანგრძლივი პერიოდების განმავლობაში და დავალიანების არსებობა. პასუხისმგებელი თანამშრომელი ამოწმებს, რამდენად არის ეს დეფოლტის გაზრდილი რისკის მაჩვენებელი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, პოლიტიკებთან შესაბამისი ზომების მიღებას უზრუნველყოფს. ასეთი პორტფელის შესახებ ანგარიშები რეგულარულად მიეწოდება ფილიალის მმართველს, ბანკის სათავე ოფისს და, აგრევირებული ფორმით, პროკრედიტ ჰოლდინგს. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების გამოყენება და კლიენტების რეგულარული მონიტორინგი იძლევა საშუალებას, უკეთესად მივაღწევოთ თვალი ინდივიდუალურ სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკების ზრდას (მიგრაციის რისკს).

სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებით გაზრდილი რისკის დადგენისთანავე, ეს ვალდებულებები ინტენსიურ მართვას ექვემდებარება, რაც გულისხმობს კლიენტთან მჭიდრო კომუნიკაციას, კრედიტზე დეფოლტის გაზრდილი რისკის წყაროს იდენტიფიცირებას და კლიენტის ბიზნეს საქმიანობის ინტენსიურ მონიტორინგს. კრედიტზე დეფოლტის რისკების შემცირების ზომებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს ინდივიდუალური სასესხო ვალდებულებებისთვის იღებენ პრობლემურ სასესხო ვალდებულებებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღებაზე უფლებამოსილი ორგანოები. გარდა ამისა, თუ სასესხო ვალდებულება პრობლემური სესხის სტატუსს

მიაღწევს, ბიზნეს კლიენტის პასუხისმგებელი მრჩეველებისთვის, სასესხო ვალდებულებების ინტენსიურ მართვაში დახმარების გაწევის მიზნით, შესაძლებელია სამართალწარმოების სპეციალისტების პროცესში ჩართვა.

პორტფელის დონეზე საკრედიტო რისკის შეფასება ხდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად. ეს მოიცავს პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის, რესტრუქტურიზებული ვალდებულებების, ჩამოწერების, გადაფარვის თანაფარდობის (სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შეფარდება ვადაგადაცილებულ პორტფელთან) და კონცენტრაციის რისკების ანალიზს. პროკრედიტ ბანკისთვის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მნიშვნელოვანი მაჩვენებლები არის 30 ან მეტი (PAR 30) ან 90 ან მეტი (PAR 90) დღით ვადაგადაცილებული სესხების წილი მთლიან პორტფელში.

გარდა ამისა, ბანკს აქტივების ხარისხის ინდიკატორების საფუძველზე, საკრედიტო პორტფელი სამ კატეგორიად აქვს დაყოფილი: სტანდარტული, საყურადღებო და უიმედო სესხები. ვალდებულებების ამ კატეგორიებში განაწილების პროცესი ემყარება რისკის კლასიფიკაციის სისტემასა და ვალდებულებების დამატებით რისკის დამახასიათებლებს (მაგ. არის თუ არა სესხი რესტრუქტურიზებული). ეს მაჩვენებლები ბანკის პორტფელის ხარისხის მკაფიოდ დანახვის შესაძლებლობას იძლევა, და საკრედიტო რისკების მართვის პროცესს უწყობს ხელს.

ჩვენ, ასევე, ყურადღებას ვაქცევთ საყურადღებო და პრობლემური კლასის სასესხო ვალდებულებებზე (რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, 30 და 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებულ სასესხო ვალდებულებებს) შექმნილი შესაძლო დანაკარგების რეზერვების სათანადო მოცულობით გადაფარვას (რაც ჩვენი სასესხო პორტფელის ადეკვატური რეზერვის მაჩვენებელს წარმოადგენს). რესტრუქტურიზებული სასესხო ვალდებულებების პორტფელი, შესაბამისი სასესხო რეზერვები და ჩამოწერების დონე, აგრეთვე, წარმოადგენს ინტენსიური მონიტორინგის საგანს.

სასესიო პორტფელის ხარისხის მაჩვენებლები სტაბილურია 2020 წლისთვის და საკრედიტო რისკის კოეფიციენტები მისაღებ დონეზე რჩება.

ბანკის საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიცირების მაღალი ხარისხი წარმოადგენს კონცენტრაციის რისკის შემცირების ეფექტურ საშუალებას. ეს დივერსიფიცირება ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორსა და რეგიონში მოქმედი მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის სესხების გაცემის შედეგია.

ისეთი განსაკუთრებული მოვლენების ანალიზი და განხილვა, რომლებმაც შეიძლება საკრედიტო პორტფელის დიდ სეგმენტებზე მოახდინოს გავლენა (ზოგადი რისკის ფაქტორი), პროკრედიტ ჯგუფისა და ბანკის დონეზე ხდება, რის შედეგადაც შესაძლებელია, დაწესდეს შეზღუდვები ვალდებულებებზე კლიენტების გარკვეული ჯგუფებისთვის, მაგალითად, ეკონომიკის კონკრეტულ სექტორებში.

კონტრაჰენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით

პროკრედიტ ბანკი კონტრაჰენტის რისკს, მათ შორის, ემიტენტის რისკს, განსაზღვრავს როგორც რისკს, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაჰენტის/ემიტენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად შეუსრულებლობის ან არასრულად ან დაგვიანებით შესრულებით. კონტრაჰენტის რისკი პროკრედიტ ბანკში ძირითადად ბანკის ლიკვიდურობის მართვის მიზნით მაღალლიკვიდური აქტივების განთავსებასთან არის დაკავშირებული. გარდა ამისა, არსებობს სტრუქტურული ვალდებულებები საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ სავალდებულო მინიმალური რეზერვების სახით.

კონტრაჰენტის რისკის მართვა ხდება იმ პრინციპის თანახმად, რომ ჩვენი ლიკვიდურობა საიმედოდ და მაქსიმალურად დივერსიფიცირებულად უნდა იყოს განთავსებული. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ცდილობს, ამ აქტივებიდან გარკვეული შემოსავალი მიიღოს, მთავარი ამოცანა რესურსების საიმედო განთავსება და დროული ხელმისაწვდომობაა, ანუ მათი მართვა პირველ

რიგში რისკების დაზღვევის გათვალისწინებით ხდება. ამის გამო, ჩვენ ვთანამშრომლობთ მხოლოდ სანდო, ყურადღებით შერჩეულ ბანკებთან, რომლებსაც, როგორც წესი, აქვთ მაღალი საკრედიტო რეიტინგები, თანხებს მხოლოდ მოკლე პერიოდით ვათავსებთ (ერთ თვემდე, თუმცა როგორც წესი უფრო მოკლე დროით) და ვიყენებთ მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობის, მარტივ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ემიტენტის რისკების მართვაც იგივე პრინციპების მიხედვით ხდება. პროკრედიტ ბანკს ეკრძალება სპეკულაციურ ვაჭრობაში მონაწილეობა. ბანკი პრინციპულად მხოლოდ მაღალი ლიკვიდურობის მქონე ფასიან ქაღალდებს ყიდულობს, როგორც წესი, მაქსიმალური დაფარვის ვადით ერთ წლამდე. ეროვნულ ვალუტაში არსებული ლიკვიდურობის ინვესტირება ძირითადად საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიან ქაღალდებში ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ სახაზინო ობილიგაციებში ხდება. ევროსა და დოლარში დენომინირებული სახსრების განთავსება ძირითადად ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) ქვეყნების ბანკებში ხდება. საბაზრო ფასების ცვლილებების ზეგავლენა ბანკზე შეზღუდულია. ამის მიზეზი არის ის, რომ ფასიანი ქაღალდების მოცულობა საკმაოდ დაბალია, მათი ვადიანობა - მოკლე, ხოლო ემიტენტების შერჩევა ხდება ყურადღებით და რისკების კონსერვატიული კრიტერიუმების გათვალისწინებით.

როგორც წესი, ჩვენი კონტრაჰენტები არიან საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს სახელმწიფო და კომერციული ბანკები. ვალდებულებების ძირითადი სახეობებია ნაშთები ანგარიშებზე, მოკლევადიანი ანაბრები, მაღალი ლიკვიდურობის მქონე ფასიანი ქაღალდები და, მცირე მოცულობით, მარტივი წარმოებული ინსტრუმენტები ლიკვიდურობის მართვისა და ჰეჯირების მიზნებისთვის (კერძოდ, სავალუტო სვოპები).

კონტრაჰენტებისა და ემიტენტების ვალდებულებები ბანკის მიმართ იმართება ლიმიტების სისტემის საფუძველზე. პროკრედიტ ბანკი ტრანზაქციებს მხოლოდ იმ კონტრაჰენტებთან აწარმოებს, რომლებიც ბანკმა წინასწარ ყურადღებით გააანალიზა

და რომლებსაც ლიმიტი დამტკიცა. მთლიანი ლიმიტი იმ ბანკისთვის ან ბანკების ჯგუფისთვის, რომლებიც არ მიეკუთვნებიან ეუთო-ს ქვეყნებს, არ უნდა აღემატებოდეს პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, თუ არ არსებობს პროკრედიტ ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისა (ALCO) ან პროკრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის წინასწარი დამატებითი თანხმობა. OECD-ს წევრი ქვეყნის ბანკისთვის ლიმიტი კაპიტალის 25%-ს შეადგენს. როგორც წესი, ჩვენი ვადიანი ანაბრების მაქსიმალური დაფარვის ვადა არის ერთი თვე; სამ თვეზე ხანგრძლივი დაფარვის ვადები პროკრედიტ ჯგუფის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობას მოითხოვს. თანხმობა, ასევე, საჭიროა ფასიან ქაღალდებში ნებისმიერი ინვესტირების შემთხვევაში, გარდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ეროვნულ ვალუტაში გამოშვებული, სამ თვემდე ნარჩენი დაფარვის ვადი მქონე ფასიანი ქაღალდებისა.

რისკის კონცენტრაციის თავიდან ასაცილებლად, დამატებით დადგენილია მაქსიმალური ლიმიტი ცალკეული საბანკო ჯგუფისა და სახელმწიფოს (ცენტრალური ბანკის, სამთავრობო და სახელმწიფო ერთეულების მთლიანი ვალდებულებების ჯამი) მიმართ.

საბაზრო რისკები

საბაზრო რისკები არის პოტენციური ზარალის რისკი, რომელიც შესაძლოა დადგეს საბაზრო ფასების ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა სავალუტო კურსის ან სხვა პარამეტრების ცვლილება, რაც ფასებზე ახდენს გავლენას. პროკრედიტ ბანკისთვის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკებია: სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში. პროკრედიტ ბანკი ისე მართავს საბაზრო რისკებს, რომ მაქსიმალურად შეამციროს მათი ზეგავლენა. ბანკის რისკების სტრატეგიის თანახმად, სავალუტო რისკებისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების აღება სპეკულაციური მიზნებით დაუშვებელია; უცხოური ვალუტის დერივატივებისა და საპროცენტო განაკვეთების დერივატივების გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ან ლიკვიდურობის მისაღებად. პროკრედიტ ბანკი მკაცრად არასავაჭრო წიგნის მქონე ინსტიტუტია.

სავალუტო რისკები

სავალუტო რისკს ჩვენ განვსაზღვრავთ როგორც უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობით მიღებული ზარალის ან უარყოფითი გავლენის რისკს. სავალუტო რისკმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე და საზედამხებველო კაპიტალის კოეფიციენტის შემცირება გამოიწვიოს.

შედეგებზე გავლენა უარყოფითია, როდესაც მისი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობა არ არის შესაბამისი, ხოლო სავალუტო კურსი არახელსაყრელი მიმართულებით იცვლება (ეროვნული ვალუტის გაუფასურება ხდება). რისკების მთავარი მაჩვენებელი, რომელიც თითოეული ვალუტისთვის საბალანსო უწყისში შესაბამისობას ავლენს, არის ღია სავალუტო პოზიცია (OCP). მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ით არის შეზღუდული, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამ ზღვარიდან გადახვევა პროკრედიტ ჯგუფის ALCO-ს ან პროკრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ არის დამტკიცებული. მთლიანი ღია სავალუტო პოზიციისთვის რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლად მიჩნეულია პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 7,5%, ხოლო $\pm 5\%$ განსაზღვრულია თითოეული ვალუტის ღია სავალუტო პოზიციისთვის.

სავალუტო რისკმა შეიძლება შეამციროს საზედამხებველო კაპიტალის კოეფიციენტი, რადგან ბანკის კაპიტალი ეროვნულ ვალუტაშია წარმოდგენილი, ხოლო აქტივების დიდი ნაწილი, რომელსაც ეს კაპიტალი უზრუნველყოფს, უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული. ამ შემთხვევაში, ეროვნული ვალუტის გაუფასურებას შეიძლება მოჰყვეს კაპიტალის ადეკვატურობის მნიშვნელოვანი გაუარესება, თუ უცხოური ვალუტის აქტივების აფასება მოხდება (ადგილობრივი პერსპექტივით) და ბანკს, ამის შედეგად, უფრო მაღალი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ექნება, კაპიტალი კი უცვლელი დარჩება. მოცემული რისკის შესამცირებლად, ბანკი ცდილობს ეროვნულ ვალუტაში დენომინირებული აქტივების წილის გაზრდას. სულ მცირე კვარტალში ერთხელ, კაპიტალის ადეკვატურობის პროგნოზირების პროცესის ფარგლებში, ხორციელდება სავალუტო რისკების სტრეს-ტესტები, რომლებიც ასახავს ვალუტის კურსის არახელსაყრელი ცვლილებების ზეგავლენას ბანკის კაპიტალის კოეფიციენტებზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბაზრო ნიშნში

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი, რომელიც წამოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ვადების სტრუქტურული შეუსაბამობის შედეგად. საპროცენტო განაკვეთის რისკი ფასდება რეგულარულად, სულ მცირე კვარტალში ერთხელ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, პროკრედიტ ბანკი ცვალებადი განაკვეთის მქონე სესხების გაცემას ანიჭებს უპირატესობას. შედეგად, აქტივების გადაფასების ვადების ვალდებულებების გადაფასების ვადებთან შესაბამისობაში მოყვანა უკეთესად არის შესაძლებელი, მაშინაც კი, როდესაც ვალდებულებების ვადები სესხების ვადებზე უფრო ხანმოკლეა. ცვალებადი განაკვეთის მქონე სესხის გამჭვირვალედ გაცემისთვის, ბანკი, საპროცენტო განაკვეთების დასარეგულირებლად, ათვლის წერტილად („ბენჩმარკი“) საჯაროდ ცნობილ საპროცენტო განაკვეთებს იყენებს (LIBOR, EURIBOR, საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი). საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესამცირებელი ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯები) ეროვნულ ვალუტაში არ არის ხელმისაწვდომი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასების, მონიტორინგისა და შემცირების მიზნით, ბანკი იყენებს მდგომარეობას, რომელიც ეფუძნება გადაფასების გეპების ანალიზს. აქტივები და ვალდებულებები გადანაწილებულია სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებულ ვადებზე. ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს ორი მაჩვენებლის საფუძველზე აფასებს: EVI - ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა, გრძელვადიანი პერსპექტივა, და IEI - საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი, თორმეტთვიანი პერსპექტივა (გავლენა მოგება-ზარალზე). ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა (EVI) ყველა ვალუტის საპროცენტო განაკვეთის ერთდროულისაზიანო (შემცირების თუ გაზრდის) შოკის სიმულაციის დროს არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის CRR კაპიტალის 15%-ს; რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი თითოეული ვალუტისთვის

განსაზღვრულია 10%-ით (გაუქვითავი მაჩვენებელი თითოეულ შემთხვევაში). მოგებაზე ან ზარალზე უარყოფითი გავლენა მნიშვნელოვნად მიიჩნევა, თუ ის ბანკის CRR კაპიტალის 5%-ს აღემატება (რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი). მოგებაზე ან ზარალზე გავლენა ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს არ უნდა აღემატებოდეს (გაუქვითავი მაჩვენებელი თითოეულ შემთხვევაში).

საოპერაციო და თაღლითობის რისკები

CRR-ის შესაბამისად, საოპერაციო რისკს ჩვენ განვმარტავთ, როგორც არასათანადო ან წარუმატებელი შიდა პროცესების, ადამიანების ან სისტემების მოქმედებების ან გარე მოვლენების მიერ გამოწვეული დანაკარგის რისკს. აღნიშნული განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, IT და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, იურიდიულ რისკებს, რეპუტაციისა და აუთოსრისინგის რისკებს. საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკები 2009 წლიდან დაინერგა; ისინი დამტკიცებულია ბანკის ხელმძღვანელობის მიერ და ყოველწლიურად არის განახლებული. პოლიტიკებში მოცემული პრინციპები შეესაბამება საოპერაციო რისკზე სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს, CRR-ის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საოპერაციო რისკების მართვის რეგულაციების, საქართველოს ეროვნული ბანკის კიბერუსაფრთხოების სტრუქტურის და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანი არის რისკების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა და ზარალის შემთხვევების განმეორების თავიდან აცილება. ჯგუფის ფარგლებში გამოყენებული ძირითადი ინსტრუმენტები არის შემდეგი: „რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა (RED)“, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასება, დადგენილი „ძირითადი რისკის მაჩვენებლები (KRI)“ და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესების „ახალი რისკის დამტკიცების პროცესის“ (NRA) სტრუქტურირებული პროცედურის საშუალებით ანალიზი.

„რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა“ შეიქმნა იმისათვის, რომ პროკრედიტ

ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევა იყოს დოკუმენტირებული, გაანალიზებული და მისი ეფექტური კომუნიკაცია მოხდეს. პროკრედიტის ყველა ბანკი დოკუმენტურად ასახავს მის რისკის შემთხვევებს არსებული სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს რომ შესაბამისი ყურადღება დაეთმოს აუცილებელი მაკორექტირებელი და პრევენციული ზომების დანერგვას საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად.

რისკების შემთხვევების შემდგომი ანალიზიგან განსხვავებით, როგორც ეს აღრიცხულია რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში, ყოველწლიური რისკის შეფასებები სისტემატიურად ხორციელდება ძირითადი რისკების გამოვლენის და შეფასების და კონტროლის გარემოს შესაბამისობის შეფასების მიზნით. აღნიშნული ორი ინსტრუმენტი ავსებს ერთმანეთს და უზრუნველყოფს პროკრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

რისკის მაჩვენებლები ასევე გამოიყენება საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროებში თაღლითობის გაზრდილი რისკის ან კონკრეტული წერტილების გამოსავლენად, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას პოტენციური თაღლითების მიერ. აღნიშნული მაჩვენებლების ანალიზი რეგულარულად ხორციელდება და საჭიროების შემთხვევაში ხდება პრევენციულ ზომებზე შეთანხმება.

საოპერაციო რისკის მართვის დასრულებისთვის, ყველა ახალი მომსახურება დანერგვამდე უნდა იყოს გაანალიზებული, პოტენციური რისკების გამოვლენის და მართვის მიზნით (NRA პროცესი).

IT რისკების შეზღუდვის მიზნით, პროკრედიტ ჯგუფს დადგენილი აქვს IT ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტანდარტები. ბანკის დონეზე, IT/ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკის მართვის სტრუქტურაში პროკრედიტ ბანკს გათვალისწინებული აქვს სეზონის მიერ დაწესებული მოთხოვნები. ინფორმაციული უსაფრთხოების და ბიზნეს უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესების და პროცედურების ნაწილს

წარმოადგენს. ბანკი ახორციელებს მისი საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციას და ატარებს მისი ძირითადი ინფორმაციული აქტივების რისკის ყოველწლიურ შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნეს უწყვეტობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს, რომ ყველა თანამშრომელმა გაიაზროს აღნიშნული რისკები, ძირითადი პროცესები იყოს განსაზღვრული და რესურსები იყოს განაწილებული ოპერაციების აღსადგენად, პროცესების უპირატესობის განსაზღვრის შესაბამისად.

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების რისკი

პროკრედიტ ბანკისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია გამჭვირვალე და სოციალურად პასუხისმგებელი საბანკო მომსახურების უზრუნველყოფა. ბანკის ქცევის კოდექსი და აკრძალული საქმიანობების სია, ერთად ქმნის სავალდებულო სტრუქტურას, რომელსაც ყველა თანამშრომელი უნდა დაემორჩილოს. ის დოკუმენტურად ასახავს პროკრედიტის უარს წამოიწყოს საქმიანი ურთიერთობები პირებთან ან კომპანიებთან რომელთა საქმიანობა არ შეესაბამება პროკრედიტის ჯგუფის ან ბანკის ეთიკურ ღირებულებებს.

პროკრედიტ ბანკი ემორჩილება ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ერთიანი პოლიტიკის სტრუქტურას (ჯგუფის „ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო“ პოლიტიკა) და ჯგუფის თანმდევ სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია გერმანიის და ევროკავშირის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და ასევე ბაზელის კომიტეტის მიერ „საბანკო ზედამხედველობაზე“ და „ფინანსური ღონისძიებების სამოქმედო ჯგუფის“ (FATF) ფულის გათეთრების წინააღმდეგ გამომწვეულ სახელმძღვანელო მითითებებთან. ფულის გათეთრების წინააღმდეგობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკების გამოყენების გარდა, პროკრედიტ ბანკი ქვეყნის ლოკალურ წესებსა და რეგულაციებს ემორჩილება.

ამ სფეროში უმაღლესი სტანდარტების დაცვის უზრუნველსაყოფად, პროკრედიტ ბანკმა უნდა გამოიყენოს ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების საწინააღმდეგო

ან მომხმარებელთა დიუ-დილიჯენსთან დაკავშირებული ნებისმიერი ქვეყნის შიდა კანონი, რომელიც უფრო მაღალ სტანდარტს შეესაბამება, ვიდრე ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკით განსაზღვრული სტანდარტები.

ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო სტრუქტურა მოიცავს შემდეგ ძირითად ელემენტებს:

- ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი პროკრედიტ ჰოლდინგში მოქმედებს როგორც პროკრედიტის ჯგუფის ფარგლებში ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების და თაღლითობის თავიდან აცილების ძირითადი განყოფილება. ჯგუფის პოლიტიკის სტრუქტურის უზრუნველყოფის და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგების ჩატარების გარდა, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი რეგულარულად ატარებს მაკონტროლებელ ოპერაციებს პროკრედიტ ბანკებში, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის დანერგვის მონიტორინგის მიზნით.
- ბანკში გამოყოფილია ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო მიმართულებაზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი, რომელიც რეგულარულად აბარებს ანგარიშს ბანკის დირექტორთა საბჭოს (ან სახედამხედველო საბჭოს, აუცილებლობის შემთხვევაში) და ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო მიმართულებაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს პროკრედიტ ჰოლდინგში.
- მუდმივად ტარდება ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგები ბანკის ყველა თანამშრომლისთვის, მაშინაც როდესაც ახალი თანამშრომლები უერთდებიან ბანკს, და ასევე უწყვეტ საფუძველზე, ბანკის ტრენინგების გეგმის სტრუქტურის ფარგლებში, ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის შესაბამისად.
- “ჯგუფის კლიენტების დიუ-დილიჯენსის (CDD)” სტანდარტის შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკი მისი კლიენტების „დიუ-დილიჯენსის“ პროცედურებში იყენებს მკაცრ „იცნობდეთ თქვენს კლიენტს (Know Your Customer (KYC))“ წესებს.
- ბანკი ინარჩუნებს რისკის კლასიფიკაციის სისტემას მისი კლიენტებისთვის და შესაბამისად იყენებს „დიუ-დილიჯენსის“ და მონიტორინგის პროცედურებს.
- ბანკის ყველა კლიენტი და გარიგება შესაბამისი საერთაშორისო სანქციების და ემბარგოების, ისევე როგორც „პოლიტიკურად აქტიური პირების (PEP)“ ეროვნული და შიდა სიების, საპირწონედ შემოწმებას ექვემდებარება.
- პროკრედიტ ბანკი იყენებს თანმიმდევრულ ზომებს მონაცემებისა და გარიგებების მონიტორინგისთვის. პროკრედიტ ბანკებში დანერგილი საინფორმაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული ერთიანი მონიტორინგის სისტემა უზრუნველყოფს მონაცემების, გარიგებების და ანგარიშების მონიტორინგის ერთნაირად მაღალ სტანდარტებს მთლიანი ჯგუფის მასშტაბით.
- ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების, თაღლითობის და სხვა ფინანსური დანაშაულის რისკი ყოველწლიურად ფასდება მთლიანი პროკრედიტის ჯგუფისთვის, რაც იძლევა საშუალებას რომ გამოვლენილი რისკები იყოს აღმოფხვრილი და შემსუბუქებული კონკრეტული ზომების საშუალებით.
- ბანკი თანამშრომლობს ქვეყანაში არსებულ სისხლის სამართლის გამოძიების ორგანოებთან. ყველა საქმიანობა რომელიც ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა ფინანსური დანაშაულის ეჭვს იწვევს დარეპორტებულია პასუხისმგებელ „ფინანსური დაზვერვის განყოფილებებთან (FIU)“, ისევე როგორც ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო მიმართულებაზე პასუხისმგებელ ოფიცერთან. ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო მიმართულებაზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი თავის მხრივ თანამშრომლობს სისხლის სამართლის გამოძიებასთან და გერმანიაში და საზღვარგარეთ არსებულ სამართალდამცავ ორგანოებთან.

პროკრედიტ ბანკში შექმნილია შესაბამისობის განყოფილება, რომელიც პასუხისმგებელია ეროვნულ საბანკო რეგულაციებთან შესაბამისობაზე და რომელიც რეგულარულად აბარებს საგანგებო ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელობას და ჯგუფის შესაბამისობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს.

ბანკი არის სრულ შესაბამისობაში ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნასთან, რომელიც ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან აცილებას ეხება. ამასთანავე, ბანკს დანერგილი აქვს ჯგუფის საერთო სახელმძღვანელო მითითებები ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად, რაც რიგ შემთხვევებში უფრო მკაცრია ვიდრე ქვეყანაში მოქმედი საკანონმდებლო მოთხოვნები.

ლიკვიდურობის და დაფინანსების რისკები

ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ეხება პროკრედიტ ბანკის მოკლევადიან და გრძელვადიან უნარს, სრულად და დროულად შეასრულოს თავისი ფინანსური ვალდებულებები, მათ შორის სტრესულ სიტუაციებში. ზოგადად, ბანკის ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ლიმიტირებულია იმ გარემოებით, რომ ჩვენ უმეტესწილად გავცემთ სესხებს ყოველთვიური გადახდის პირობით, რაც ძირითადად კლიენტების დეპოზიტებით არის დაფინანსებული. დეპოზიტების მოზიდვის ოპერაციები ორიენტირებულია ბიზნეს კლიენტებისა და მეანაბრეების სამიზნე ჯგუფზე, ვისთანაც ჩვენ მყარ ურთიერთობას ვამყარებთ. ფინანსურმა კრიზისმა აჩვენა, რომ ჩვენი კლიენტების ანაბრები დაფინანსების სტაბილურ და საიმედო წყაროს წარმოადგენს. 2020 წლის დეკემბრის ბოლოს, დაფინანსების ყველაზე მსხვილი წყარო კლიენტების ანაბრებია.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკს, სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, ვაფასებთ ლიკვიდურობის გეპის (ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების სხვაობა სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით) ანალიზით და ამ რისკის მონიტორინგს ვახორციელებთ 30-დღიანი ლიკვიდურობის ინდიკატორის (საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი - SLI) და

„გადარჩენის პერიოდის“ საფუძველზე, ასევე ლიკვიდურობის მინიმალური კოეფიციენტის შესაბამისად, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი (საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, LCR) და ევროკავშირის კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ დებულება (CRR ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი - CRR LCR) განსაზღვრავს. SLI მაჩვენებლით ფასდება, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს მოსალოდნელ შემოსულ და გასულ ფულად სახსრებთან მიმართებაში უახლოესი 30 დღის განმავლობაში. „გადარჩენის პერიოდი“ წარმოადგენს დროის პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ბანკს შეუძლია დააკმაყოფილოს ყველა მისი ვალდებულებები გადახდა, დამატებითი ფულადი სახსრების გენერირების საჭიროების გარეშე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ბანკებში დეპოზიტების მოძრაობის ისტორიული ანალიზის შედეგად დეპოზიტების გადინებას. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები გვიჩვენებს, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს იმისათვის, რომ მან დაფაროს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი წმინდა გადინება, მათ შორის მძიმე ეკონომიკური შოკის სცენარის შემთხვევაშიც.

გარდა ამისა, ბანკს განსაზღვრული აქვს რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით მთავარი მაჩვენებლებია: ჯამური ან ვალუტის მიხედვით დაანგარიშებული საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი, ბანკთაშორის ბაზრის მაჩვენებელი, „Overnight დაფინანსების მაჩვენებელი“ და „გადარჩენის პერიოდი“, გახანგრძლივებული საბაზრო სტრესის სცენარის მიხედვით.

საბაზრო რისკთან დაკავშირებული, კომბინირებული და გრძელვადიანი სტრეს-ტესტები ტარდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რათა პროკრედიტ ბანკმა უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდური სახსრების არსებობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, როგორც პერიოდებშიც კი. უფრო მეტიც, ბანკს აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში. თუ მოულოდნელი გარემოებების წარმოქმნის დროს ბანკს არ

აღმოაჩნდება საკმარისი ლიკვიდურობის სახსრები, სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში შემუშავებულია პროკრედიტ ჯგუფის დონეზე: ამ გეგმის მიხედვით, „დაფინანსების ბოლო წყაროს“ პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოადგენს. ამ მიზნით, პროკრედიტ ჰოლდინგი ლიკვიდური აქტივების სათანადო რეზერვებს ინახავს. ლიკვიდური აქტივების რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება პროკრედიტ ჯგუფის სტრუქტურის საფუძველზე და რეგულარულ მონიტორინგს ექვემდებარება.

ბანკის ლიკვიდური აქტივების ყოველდღიურ მართვას ხაზინის განყოფილება ახორციელებს ფულადი ნაკადების პროგნოზების საფუძველზე, რომელსაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) ამტკიცებს, ხოლო რისკების მართვის განყოფილება ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს.

პროკრედიტ ბანკი დაფინანსების რისკს მართავს, აფასებს და ზღუდავს ბიზნესის დაგეგმვის, ვადიანობის გეგმების ანალიზისა და შესაბამისი ინდიკატორების მეშვეობით. ბიზნესის დაგეგმვის პროცესში გამოვლენილი ბანკის დაფინანსების საჭიროებების მონიტორინგი და რეგულარული გადახედა პროკრედიტ ჯგუფის დონეზე ხდება. ჯგუფის ALCO და ბანკის ALCO მონიტორინგს უწევენ დაფინანსების გარე მომწოდებლებთან, განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, წარმოებულ ყველა მნიშვნელოვან ტრანზაქციას. პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია, ასევე, ახორციელებენ შუალედურ დაფინანსებას იმ შემთხვევაში, თუ დაფინანსების მიღების ვადა გადაინეწვს. დაფინანსების რისკის შეფასების მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი დეპოზიტების კონცენტრაციაა. აღნიშნული მაჩვენებელი განისაზღვრება, როგორც ბანკის საერთო სადეპოზიტო პორტფელში ხუთი უმსხვილესი არასაფინანსო დეპოზიტარის წილი ან ყველა არასაფინანსო დეპოზიტარის წილი, რომელთაც საერთო არასაფინანსო სადეპოზიტო პორტფელში 1%-ზე მეტი წილი აქვთ. მაჩვენებლის ტრიგერი დგინდება ანაბრების გადინების სავარაუდო დონეზე.

კაპიტალის მართვა

პროკრედიტ ჯგუფში კაპიტალის მართვის ძირითადი პრინციპი არის ის, რომ როგორც პროკრედიტ ბანკმა, ასევე მთლიანად პროკრედიტ ჯგუფმა არ აიღოს უფრო მაღალი რისკი, ვიდრე ორგანიზაციას შეუძლია განვდეს. ამ პრინციპის მონიტორინგი ხორციელდება სხვადასხვა მაჩვენებლის გამოყენებით, რისთვისაც განსაზღვრულია რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და ლიმიტები. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მარეგულირებელ სტანდარტებთან ერთად, პროკრედიტ ბანკი ხელმძღვანელობს დამატებითი მაჩვენებლებით, რომლებიც მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ დებულების (CRR) შესაბამისად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის (Tier 1) ლევერიჯის კოეფიციენტს CRR-ის შესაბამისად და კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასებას.

კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია:

- საზედამხებელო კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა;
- შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა;
- ბანკში განსაზღვრული კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და კაპიტალის საკმარისი ოდენობის ბუფერის შექმნა ბანკის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად;
- ბანკის მხარდაჭერა უწყვეტი განვითარების გეგმების განხორციელებაში.

პროკრედიტ ჯგუფისთვის კაპიტალის მოთხოვნებს აწესებს და აკონტროლებს გერმანიის ფინანსური ზედამხედველობის ფედერალური დაწესებულება (BaFin) და სამეთვალყურეო კოლეჯი, გერმანიის საბანკო აქტის 8ა მუხლის შესაბამისად, ხოლო პროკრედიტ ბანკი, პირველ რიგში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ მოთხოვნებს ექვემდებარება.

პილარ 1 და კომბინირებული ბუფერი

2017 წლის დეკემბრიდან, სებ-მა მიმოიხილა პილარ 1-ის და პილარ 2-ის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები და კაპიტალის დამატებითი ბუფერები განსაზღვრა. საერთო პირველადი კაპიტალის (Tier 1), პირველადი კაპიტალის (Tier 1) და სულ საზედამხებელო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები იქნა შემცირებული და მინიმალური ზღვარი იქნა დაწესებული: 4.5 %, 6 % და 8 %, შესაბამისად (აღრე 7 %, 8.5 %, და 10.5 %), დამატებითი კაპიტალის ბუფერების გარდა. სს პროკრედიტ ბანკი, საქართველოს, მოეთხოვება საკუთარი ფულადი სახსრების ფლობა, რომლებიც ყოველთვის აჭარბებს ან ტოლია ზემოაღნიშნული კაპიტალის მოთხოვნებისა.

ამასთანავე, ბანკებს მოეთხოვებათ საერთო პირველადი კაპიტალის საშუალებით დამატებითი კომბინირებული ბუფერის ფლობა. კომბინირებული ბუფერი შედგება კონსერვაციის, კონტრციკლური და სისტემური ბუფერებისგან. კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთი დადგენილია როგორც რისკის მიხედვით-შეწონილი აქტივების 2.5%, ხოლო კონტრციკლური ბუფერისთვის განსაზღვრულია 0%-იანი განაკვეთი, ყველა ბანკისთვის. კონტრციკლური ბუფერი შესაძლოა მერყეობდეს 0 % -დან 2.5 %-მდე შუალედში და უნდა გადაიხედოს პერიოდულად, ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისთვის, სისტემური ბუფერი იქნა შემოღებული. პროკრედიტ ბანკი, საქართველო არ არის მიჩნეული სისტემურ ბანკად; შესაბამისად ბანკისგან 0%-იანი სისტემური ბუფერი მოითხოვება.

პილარ 2

ბაზელ III-ის სტრუქტურის შესაბამისად, პილარ 2-ის ჩარჩოს ფარგლებში მოქმედმა კომერციულმა ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატურობის ბუფერები იმ რისკებისთვის რომლებიც საკმარისად არ არის დაფარული პილარ 1-ის ფარგლებში. აღნიშნული სტრუქტურის ფორმალიზების და დანერგვის მიზნით, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო „პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკებისათვის დამატებითი კაპიტალის ბუფერების განსაზღვრის წესი“.

ამ წესის შესაბამისად, პილარ 2-ის კაპიტალის მოთხოვნები მოიცავს არა-ჰეჯირებული სავალუტო-საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნებს, რომლებიც აღრე პილარ 1-ში იყო შეტანილი.

ზემოაღნიშნული ბუფერის გარდა, პილარ 2-ის სტრუქტურა განსაზღვრავს კაპიტალის ბუფერს საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკისთვის (სახელობითი კონცენტრაციისა და სექტორული კონცენტრაციის რისკი), წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერს სამეთვალყურეო სტრეს-ტესტების შედეგების მიხედვით და სამეთვალყურეო პროცესისას განსაზღვრული წმინდა GRAPE ბუფერს - სებ-ის რისკების შეფასების საერთო პროგრამა (GRAPE).

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ კაპიტალის ბუფერები პილარ 2-ის ფარგლებში უნდა იყოს პროპორციულად ჩართული კაპიტალის მოთხოვნებში. აღნიშნულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით, კომერციულ ბანკებს მიეცათ შესაბამისი ვადები.

COVID-19 შემცირებული მოთხოვნები შეეხო პილარ 1-სა და პილარ 2-ის ბუფერებს, შესაბამისად ზემოაღნიშნული ციფრები წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ბანკის სტანდარტულ მოთხოვნებს პანდემიამდე.

გარემოსდაცვითი მართვა

გარემოს დაცვა ჩვენი იდენტობის განუყოფელი ნაწილია. გარემოსდაცვითი საკითხების მართვისთვის შემუშავებული გვაქვს სისტემური მიდგომა, რომლის მიზნებია: ჩვენს მიერ მოხმარებული რესურსების ეფექტურობის გაუმჯობესება, ჩვენი კლიენტების საქმიანობის გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენის შემცირება და „მწვანე“ ინვესტიციების დაფინანსება. 2020 წლის ბოლოს მდგომარეობით, პროკრედიტ ბანკი საქართველოს, სასესხო პორტფელის უკვე 17%-ი „მწვანე“ სესხებისგან შედგებოდა.

გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება უკვე მრავალი წელია ჩვენი ფინანსური ინსტიტუტის პრიორიტეტია. ჩვენ არ ვუჭერთ მხარს საქმიანობას, რომელიც გარემოს და საზოგადოებას ვნებს და ვინარჩუნებთ და ვანვითარებთ სისტემებს, რომლებიც გარემოზე ჩვენი და ჩვენი კლიენტების უარყოფითი ზეგავლენის მუდმივ შემცირებას უზრუნველყოფს. დროთა განმავლობაში, ჩვენ უფრო მეტად ფორმალური სახე მივეცით ჩვენს მიდგომას, გარემოსდაცვითი მაჩვენებლების მართვისა და გაუმჯობესების მიმართ. დღეს ჩვენ გვაქვს ჩამოყალიბებული და ყოვლისმომცველი გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის სისტემა (Environmental Management System - EMS), რომელსაც აღებული აქვს ISO 14001:2015 სტანდარტის სერტიფიკატი (საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკა).

პროკრედიტ ჯგუფის, რომელიც ძირითადად ბანკებისგან შედგება, საქმიანობა საბანკო მომსახურებაა, შესაბამისად, ჩვენი კლიენტების საქმიანობით გამოწვეული არაპირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე, რა თქმა უნდა, უფრო დიდი გავლენის მქონეა, ვიდრე ჩვენი საკუთარი რესურსების გამოყენებით და მართვით გამოწვეული პირდაპირი ზეგავლენა. თუმცა, ამავდროულად, ჩვენ ვხედავთ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ჩვენი შიდა რესურსების მოხმარების ეფექტურობის მუდმივი გაუმჯობესება, რადგან გვესმის, რომ ეს ხელს უწყობს მწვანე ტექნოლოგიების გავრცელებას იმ ქვეყნებში, სადაც ჩვენ ვმუშაობთ. შესაბამისად, ჩვენ შევიმუშავეთ გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის სისტემა, რომელიც შედგება სამი სვეტისგან, რომლის საფუძველზეც ყველა ჩვენი გარემოსდაცვითი ასპექტისა და ზემოქმედების მართვა ხორციელდება.

პილარ I - შიდა გარემოსდაცვითი მენეჯმენტი

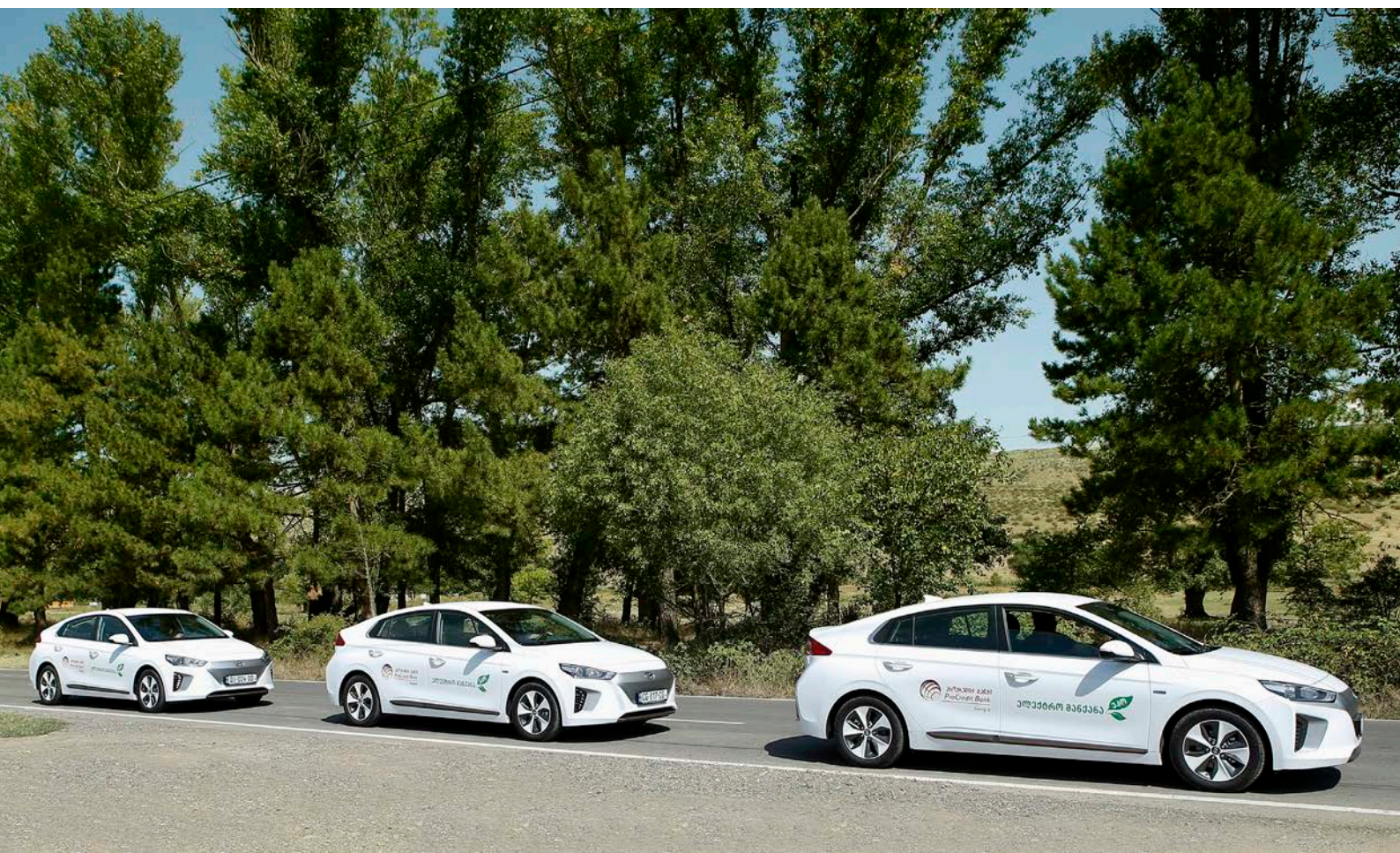
ჩვენი შიდა გარემოსდაცვითი მენეჯმენტი მოიცავს პროცესებს და პროცედურებს, რომლებიც გვეხმარება გარემოზე ჩვენი პირდაპირი ზემოქმედების მუდმივ შემცირებაში. ჩვენი ფილიალების ინფრასტრუქტურაში მწვანე ინვესტიციების განხორციელებით, ჩვენ ხელს ვუწყობთ მწვანე ტექნოლოგიების გავრცელებას ქვეყანაში. ჩვენს თანამშრომლებში გარემოსდაცვითი საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლებაც, ასევე ინვესტ რესურსების მოხმარების ეფექტურობის გაუმჯობესებას.

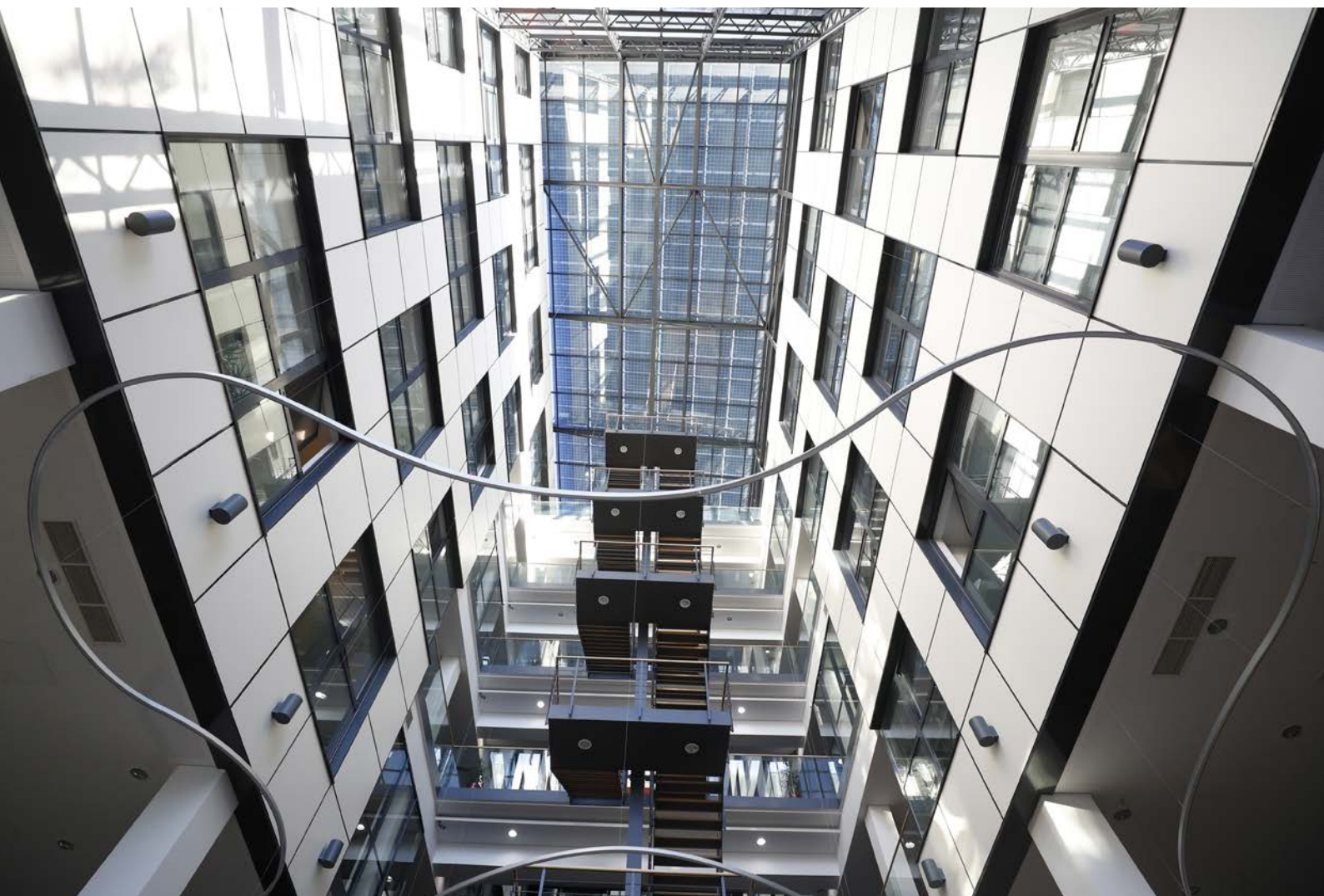
ჩვენ ვაგრძელებთ დიზელის მანქანების ელექტრონული და ჰიბრიდული სატრანსპორტო საშუალებებით ჩანაცვლებას. 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ჩვენი ელექტრონული და ჰიბრიდული სატრანსპორტო საშუალებები მთლიანი ავტოპარკის 77%-ს შეადგენს.

სათავო ოფისის შენობის სერტიფიცირება

2020 წლის დეკემბრიდან, პროკრედიტ ბანკი საქართველოს სათავო ოფისი თბილისში, შეყვანილია მსფოლიოს მწვანე შენობების სიაში. ეს არის პირველი შენობა საქართველოში, რომლის რესურსეფექტურობა დადასტურებულია EDGE საერთაშორისო სერტიფიკატით. ენერგეტიკის საერთაშორისო ექსპერტებმა შეამოწმეს ბანკის სათავო ოფისი, რომელიც პროკრედიტ ჯგუფის გარემოს დაცვაზე ორიენტირებული ფილოსოფიის შესაბამისად, თანამედროვე არქიტექტურულ დიზაინს, ენერგიის, წყლის და მასალების ეფექტურ გამოყენებასთან აერთიანებს.

პროკრედიტ ბანკი, საქართველო, იმედოვნებს, რომ გახდება მისაბადი მაგალითი სხვა კომპანიებისთვის ბაზარზე და ხელს შეუწყობს მათი მხრიდან მსგავსი გარემოსდაცვითი ინიციატივების მიღებას, მათი საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზეგავლენის შემცირების მიზნით.

მზის ელექტროსადგურის პროექტი

პროგრესიტი ერთადერთი ბანკია ქვეყანაში, რომელიც საკუთარ მზის ელექტროსადგურს ამუშავებს - სისტემა გამოიყენება არა მხოლოდ შიდა მოხმარების ელექტროენერგიის წარმოებისთვის, არამედ მისი ავტოპარკის დასამუხტადაც.

2020 წლის ივნისში, თბილისის ჩენტრში, ალექსანდრე ყაზბეგის გამზირზე N21-ში, სათავო ოფისის სახურავზე, 500 კვ.მ. ფართობზე დამონტაჟდა მზის პანელები. ამ მშენებელ ინვესტიციის შედეგად ხდება 130,000 კვტ/სთ სუფთა ენერგიის წარმოება ყოველწლიურად, რაც ნიშნავს, რომ ბანკის მთლიანი ელექტროენერგიის მოხმარების 12% წარმოებულია ალტერნატიული ენერგიით.

ამჟამად ჩანს ბანკის წვლილი გარემოს დაცვაში, განსაკუთრებით მზის ელექტროსადგურის პროექტიდან. მონაცემები მზის ენერგიის წარმოებაზე, ემისიების შემცირებასა და სხვა დაზოგოვანი რესურსების შესახებ რეალურ დროში გროვდება და წარმოდგენილია შენობის ფასადზე დამონტაჟებულ სპეციალური დანიშნულების მქონე ეკრანზე, რითაც ინფორმაცია ყველასთვის ხელმისაწვდომი ხდება.

წვიმის წყლის გადამუშავების პროექტი

2018 წლის ივნისიდან, ჩვენ დავიწყეთ წვიმის წყლის შეგროვება, რომლის ფარგლებშიც სათავო ოფისის სახურავზე წვიმისას მოსული ნალექის შეგროვება ხდება. აღნიშნული პროექტი, წვიმის წყლის ტექნიკური დანიშნულებით გამოყენების გზით, საშუალებას გვაძლევს შევამციროთ სასმელი წყლის მოხმარება. რადგან პროგრესიტი ბანკი საქართველოს, თანამშრომლების 90%-ზე მეტი სათავო ოფისის შენობაში მუშაობს, დამატებით 92 ადამიანი ივარით გაცემული სართულებიდან, წყლის დაზოგვის ღონისძიებების შედეგები არსებითია.

ნარჩენების მართვა

ნარჩენების მართვა ჩვენი გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის მნიშვნელოვანი ნაწილია, რადგან ის გარემოზე დადებით ზეგავლენას ახდენს, განსაკუთრებით იმის გამო, რომ საქართველოში ნარჩენების სათანადო მართვა გავრცელებულ პრაქტიკას არ წარმოადგენს. ჩვენ ვხელმძღვანელობთ პრინციპით “ნარჩენების წარმომქმნელი იხდის ნარჩენების განთავსების/განადგურების ხარჯებს”. 2020 წელს, პროგრესიტი ბანკმა ნარჩენების მართვის კომპანიას გადასამუშავებლად გადასცა 5950 კგ ქაღალდი და მუყაო, 102 კგ პლასტმასი, 94 კგ მუშა, 136 კგ ელექტრონული ნარჩენები და 81 კგ ელემენტი (სახიფათო ნარჩენები).

პილარ II - ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მართვა კლიენტების დაპრადიტივის დროს

ჩვენ ვმუშაობთ ქვეყანაში, სადაც ბიზნესებისთვის ხშირად დამახასიათებელია ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტების შედარებით დაბალი დონე. მიუხედავად ამისა, პროგრესიტი ბანკი საქართველო ბოლო 20 წელია ამ გარემოში ოპერირებს და მას განვითარებული და დანერგილი აქვს მომსახურების ჯანსაღი პროცესები. ეს პროცესები მისადაგებულია მცირე და საშუალო ბიზნეს კლიენტების რისკის პროფილს და ხელს უწყობს მაღალი გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების წარმატებით მიღწევას.

სესხის გაცემით ბანკი ცდილობს ხელი შეუწყოს კლიენტებისა და მათი ოჯახების ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას და, შედეგად, ეკონომიკურ განვითარებას. იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ბანკის მიერ გაცემული სესხები გამოიყენება ჩვენი ეთიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური სტანდარტების შესაბამისად, პროგრესიტი ჯგუფის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკაში განისაზღვრა შესაბამისობის რამდენიმე კრიტერიუმი. შესაბამისობის ეს კრიტერიუმები აწესებს მოთხოვნებს სესხის პოტენციური მიმღების ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით, რაც ამცირებს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების შესაძლო რისკებს და, ასევე, ითვალისწინებს სესხის პოტენციური მიმღების ზემოქმედებას გარემოსა და საზოგადოებაზე.

ჩვენი ინკლუზიური მიდგომისა და კლიენტების სხვადასხვა ტიპის ბიზნეს მოდელის მიმართ ღია მიდგომის მიუხედავად, არსებობს გარკვეული, ზიანის მომტანი პრაქტიკები და საქმიანობები, რომელთა მხარდაჭერაზეც პროკრედიტ ბანკი უარს აცხადებს. ჩვენ არ ვუჭერთ მხარს საქმიანობას, რომელიც არ შეესაბამება ჩვენს ეთიკურ ღირებულებებს, მაგალითად, იარაღის ან ნარკოტიკების წარმოება და ვაჭრობა, წიაღისეულის მოპოვება დახურული კარიერული წესით და სხვა მსგავსი საქმიანობა, თუნდაც ის არ ეწინააღმდეგებოდეს კანონს. ბუნებრივია, ასევე მიუღებელია საქმიანობა, რომელიც დაკავშირებულია იძულებით შრომასთან, ბავშვთა შრომასთან, იძულებით გადასახლებასთან, პროსტიტუციასთან და ა. შ. ეს საქმიანობები აღწერილია ბანკის აკრძალული საქმიანობების სიაში, რომელიც ჩვენი ქვეყნის კოდექსის ნაწილია და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) აკრძალვების სიას შეესაბამება. ასეთ საქმიანობაში ჩართულ ფიზიკურ პირებთან თუ კომპანიებთან ჩვენ საქმიან ურთიერთობას არ ვამყარებთ.

ჩვენი ძალისხმევა, მაქსიმალურად შევამციროთ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, ქულების დათვლის მარტივ სისტემებს არ ეფუძნება. იმის ნაცვლად, რომ უბრალოდ უარი ვთქვათ ისეთ კომპანიებთან თანამშრომლობაზე, რომლებიც გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილებას ვერ ახერხებენ, ჩვენ მათთან დიალოგში ვერთვებით, რათა განვიხილოთ, შეუძლია თუ არა ჩვენს მიერ გაწეულ მომსახურებას მათი დახმარება ეკონომიკურად ეფექტური გზით გარემოსდაცვითი და სოციალური კუთხით საქმიანობის გაუმჯობესებაში. სესხების გაცემის დროს ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მართვის მიზნით, ჩვენ შევიმუშავეთ სამ-საფეხურიანი პროცესი, რომლის ფარგლებშიც ჩვენ:

1. ვამოწმებთ კლიენტის ბიზნეს საქმიანობას აკრძალული საქმიანობების სიაში;
2. ეკოლოგიური, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკების წინასწარ განსაზღვრული კატეგორიზაციის მიხედვით განვსაზღვრავთ კლიენტის საქმიანობის რისკის კატეგორიას.
3. ადგილზე ვახორციელებთ ეკოლოგიური და სოციალური რისკების უშუალო შეფასებას.

ამ ანალიტიკური პროცესის განხორციელებაში ჩვენი თანამშრომლებისთვის დახმარების გასაწევად, შევიმუშავეთ ეკოლოგიური და სოციალური რისკების კატეგორიზაციის სისტემა იმ საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, რომლებიც კონკრეტულ ეკონომიკურ სექტორებს გარემოსა და საზოგადოებაზე პოტენციური უარყოფითი ზემოქმედების მიხედვით მაღალი, საშუალო ან დაბალი რისკის კატეგორიებს მიაკუთვნებს. კომპანიები, რომლებიც ისეთ ბიზნეს საქმიანობას ახორციელებენ, რომელიც საშუალო ან მაღალი რისკის კატეგორიას მიეკუთვნება, ექვემდებარება ინდივიდუალურ შეფასებას გარემოს, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების წესების დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით. კომპანიაში სოციალური პირობების შეფასება ყველა ბიზნეს კლიენტთან დაკავშირებით ხდება, რათა დავრწმუნდეთ, რომ სამუშაო პირობები არის სათანადო და შრომისა და ადამიანის უფლებები არის დაცული.

გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების რისკების შეფასებისას, ბანკის თანამშრომლებს ეხმარება ჩვენს მიერ შემუშავებული სექტორზე მორგებული შეფასების ფორმა და სახელმძღვანელო მითითებები, სადაც თითოეული სექტორისთვის დამახასიათებელი ეკოლოგიური რისკებია აღწერილი. ეს ჩვენს თანამშრომლებს აძლევს შესაძლებლობას, უკეთესად მოახდინონ პროცესებში გარკვევა და აღმოაჩინონ ნებისმიერი შესაძლო პრობლემა, რა დროსაც მათ შეუძლიათ კლიენტებთან ერთად განიხილონ იმ ზომების მიღების შესაძლებლობა, რომლებიც ბიზნესის გარემოსდაცვით და სოციალურ მაჩვენებლებს გააუმჯობესებს.

ამ შეფასების მიზანია, დავრწმუნდეთ რომ კომპანიის მფლობელები ინფორმირებულნი არიან გარემოსთან, ჯანმრთელობასთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ყველა რისკის შესახებ და, რომ ამ რისკების მართვის მიზნით სათანადო პროცესები მიმდინარეობს. ჩვენ აქტიურად ვესაუბრებით ჩვენს კლიენტებს ახალი ინვესტიციების განხორციელების შესაძლებლობაზე ან არსებულ პრაქტიკაში შესაძლო ცვლილებებზე, რასაც შეიძლება მათ მიერ რესურსების მეტად ეფექტური და მდგრადი გამოყენება მოჰყვეს. განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ კანონთან შესაბამისობას, მიწის, ნარჩენების, წყლის, ნიადაგის დაცვის სტანდარტებს, გამონახოლქვთან და საშიშ ნივთიერებებთან

მოპყრობის წესებს, ობიექტის უსაფრთხოებასა და სოციალურ სამართლიანობას. ამ მიზნით, ჩვენ პირდაპირ ვურთიერთობთ ყველა ჩვენს კლიენტთან და ჩვენი ურთიერთობის გამყარების მიზნით ვახორციელებთ ადგილზე ვიზიტებს.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ დაფინანსებული საქმიანობის 70%-ს აქვს დაბალი ეკოლოგიური და სოციალური რისკი, 27%-ს საშუალო, ხოლო 3% მოდის მაღალი ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მქონე საქმიანობაზე. იმის გამო, რომ ჩვენ გვსურს კლიენტების მოზიდვა სოფლის მეურნეობისა და სამეწარმეო სექტორებიდან, საშუალო და მაღალი ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მქონე კლიენტების წილი იზრდება. ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ამ სექტორში მომუშავე კლიენტები დიდი საკრედიტო რისკის მატარებლები არიან, არამედ იმას, რომ მათი ბიზნეს საქმიანობის სირთულის შესაფასებლად საჭიროა უფრო სპეციალიზებული შეფასების სისტემა.

მაღალი ეკოლოგიური და სოციალური რისკების კატეგორიაში დაფინანსებული საქმიანობის წილი მთლიან პორტფელში 2020 წელს 2%-მდე შემცირდა და ძირითადად მოიცავს ქვის და ქვიშის მოპოვებას, სასოფლო-სამეურნეო სასუქებისა და პესტიციდების იმპორტსა და რეალიზაციასთან დაკავშირებულ საქმიანობებს და პლასტიკის წარმოებას.

ზოგადად, ჩვენ მაღალი ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მქონე კლიენტებს უარს არ ვუბნებით დაფინანსებაზე; ამის ნაცვლად, ჩვენ სიღრმისეულად ვაანალიზებთ მათ საქმიანობას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ჭრილში, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ხდება ამ რისკების მართვა და, რომ ეს რისკები არ გადაიზრდება რეალურ საზიანო ზეგავლენაში გარემოსა და საზოგადოებაზე.

პილარ III - „მწვანე“ დაფინანსება

„მწვანე“ დაფინანსების ფარგლებში, ჩვენ პირდაპირ ხელს ვუწყობთ „მწვანე“ ინვესტიციების განხორციელებას ქვეყანაში და მხარს ვუჭერთ კლიენტებს რომელთაც სურთ მათი ბიზნეს პროცესების გაუმჯობესება ეკოლოგიურად მიზანშეწონილი წესით, რაც გულისხმობს ენერგოეფექტურობაში, განახლებად ენერგიებში ან გარემოსდაცვაში ინვესტირებას.

საქართველოში არსებული გარემოსდაცვითი პრობლემებისა და ენერგეტიკის მაღალი ინტენსივობის გათვალისწინებით, ჩვენ გვსურს დავაჩქაროთ ენერგოეფექტური და განახლებადი ენერგიის ტექნოლოგიების მიღება, ასევე განვახორციელოთ ბიზნესების სტიმულირება და მხარდაჭერა გავუწიოთ ეკოლოგიურად სუფთა ინვესტიციების განხორციელებაში. ჩვენი კლიენტების ნახალისებით, რომ თავიანთ ბიზნეს საქმიანობაში დანერგონ „მწვანე მიდგომა“, ჩვენ მინიმუმამდე ვამცირებთ ჩვენს არაპირდაპირ გავლენას გარემოზე და ხელს ვუწყობთ კლიმატის ცვლილებებთან ადაპტაციას და მისი გავლენის შემსუბუქებას.

ამ მიზნით, ჩვენ შევადგინეთ ჯგუფის სახელმძღვანელო მითითებები - „მწვანე დაფინანსება“, რომელიც მთელ პროკრედიტ ჯგუფში, მათ შორის პროკრედიტ ბანკ, საქართველოში განსაზღვრავს ბიზნესისთვის და კერძო კლიენტებისთვის მწვანე დაფინანსების უზრუნველსაყოფის პროცესებსა და შერჩევის კრიტერიუმებს. კერძოდ, სახელმძღვანელო მითითებები ხელს უწყობენ ინვესტიციებს შემდეგ სფეროებში:

- ენერგოეფექტური მოწყობილობა და პროცესები (EE);
- განახლებადი ენერგიის ტექნოლოგიები (RE);
- ეკოლოგიურად სუფთა პროექტები, რომლებიც გარემოზე პირდაპირ დადებით გავლენას ახდენენ.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, მწვანე დაფინანსების წილის მოცულობა მთლიან პორტფელში გაიზარდა და 17%-ს შეადგენს.

ჩვენი მდგრადობის ერთ-ერთი მიზანია ეკოლოგიურად სუფთა ტექნოლოგიებსა და ბიზნესებში ინვესტიციების ხელშეწყობა. ჩვენ ორიენტირებულნი ვიქნებით ჩვენი ყველა ბიზნეს კლიენტის საფუძვლიანი შეფასებების განხორციელებაზე, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების უკეთესად მართვის მიზნით რჩევების მიცემაზე და ჩვენი შიდა გარემოსდაცვითი და სოციალური რეგულაციების შემდგომ გაუმჯობესებებზე. ეს მიდგომა შეესაბამება ჩვენს გრძელვადიანი განვითარების სტრატეგიას და ჩვენს ძირითად ღირებულებებს.

გარემოსდაცვითი მართვა

ჩვენი მიდგომა თანამშრომელთა მიმართ

ჩვენი ბიზნეს სტრატეგიის წარმატება და ჩვენი უნარი, კლიენტებს ღირებული მომსახურება მივაწოდოთ, განპირობებულია ჩვენი თანამშრომლებისა და მენეჯმენტის პროფესიული ცოდნითა და დამოკიდებულებით. ჩვენი მიზანია, ავაშენოთ ძლიერი, გამჭვირვალე, მდგრადი ინსტიტუტი, რომელიც თანამშრომლების განვითარებაზე ორიენტირებულია და ეთიკური პრინციპების საბაზისო სისტემაზე იქნება დაფუძნებული. გვსურს ჩვენს მენეჯერებთან ერთად, შევინარჩუნოთ კორპორაციული კულტურა, რომელიც არის პროაქტიული, პროდუქტიული და პროფესიონალური და, ამავე დროს, სოციალური პასუხისმგებლობის მატარებელი, სადაც ჩვენ თანამშრომლებს ექნებათ გრძელვადიანი პერსპექტივა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობები მთელი კარიერის მანძილზე.

მენეჯერეთა ძლიერი გუნდი თანამშრომლების მიმართ ჩვენი მყარი და გრძელვადიანი პერსპექტივის მქონე მიდგომის საფუძველს ქმნის. პროკრედიტ ბანკების ღირებულებებს ზედმიწევნით კარგად ესმით მათი ბანკებისა და პროკრედიტ ჯგუფის მუშაობის პრინციპები, რადგან ისინი ჯგუფთან საშუალოდ 12 წელზე მეტი ხნის მანძილზე თანამშრომლობენ და ჩვენი მენეჯმენტის აკადემიაც აქვთ დამთავრებული (და დღეს იქ ასწავლიან კიდევ).

ის ფაქტი, რომ ჩვენ ზოგადად ვეძებთ ისეთ თანამშრომლებს, რომლებიც აფასებენ და სურთ ხელი შეუწყონ „საზოგადოებრივ სიკეთეს“ („common good“) და მსგავს ღირებულებებით სისტემას იზიარებენ, თანამშრომელთა მიმართ ჩვენი მიდგომის კიდევ ერთი განმასხვავებელი ნიშანია. ძლიერი ლოგიკური და ანალიტიკური უნარების გარდა, ჩვენ განსაკუთრებულ ყურადღებას ვაქცევთ კანდიდატების ფილოსოფიურ დამოკიდებულებას, მათ მიერ დემოკრატიის გაგებას, დიალოგის წარმოებისა და ემპათიის უნარს. ამ კონტექსტში, ჩვენ ასევე ვაფასებთ ისეთ კანდიდატებს, რომელთაც საუნივერსიტეტო განათლება ჰუმანიტარულ და საზოგადოებრივ მეცნიერებათა სფეროებში აქვთ მიღებული.

თანამშრომლების შერჩევისა და განვითარებისადმი ჩვენი მიდგომის მთავარი მიზანი არის თანამშრომელთა შესაბამისი პროფილის მეშვეობით, პროკრედიტ ჯგუფის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიის მხარდაჭერა, რათა შევძლოთ:

1. მაღალი ხარისხის და კლიენტზე ორიენტირებული მომსახურების გაწევა;
2. ჩვენი ფილიალებისა და განყოფილებების ოპტიმალური ორგანიზების უზრუნველყოფა;
3. ჩვენი თანამშრომლებისთვის ისეთი გარემოს შექმნა, რომელიც ერთდროულად სტიმულის მომცემი და სასიამოვნო იქნება.

რამდენიმე ძირითადი ინიციატივა დღეს უკვე მყარად არის დანერგილი:

- სამსახურში აყვანის სტანდარტული მეთოდი ყველა პოტენციური ახალი თანამშრომლისთვის და ექვსთვიანი „პროკრედიტში ინტეგრაციის პროცესი“, რომელიც სერბეთის ტრენინგ ცენტრში, ინგლისურ ენაზე ტარდება (შენიშვნა: Covid-19 პანდემიის გამო, 2020 წელს, აღნიშნული პროგრამა ონლაინ რეჟიმში ჩატარდა);
- სტრუქტურირებული ტრენინგი ახალი თანამშრომლებისთვის, რომელიც ზემოაღნიშნული „ინტეგრაციის პროცესის“ გავლის შემდეგ იწყება და 6 თვიდან ერთ წლამდე პერიოდს მოიცავს, პოზიციის შესაბამისად;
- პროკრედიტ ჯგუფის სახელფასო სტრუქტურა, რომელშიც ორგანიზაციაში არსებული ნებისმიერი ხელფასის მოცულობა შეესაბამება შკალის შესაბამის ბიჯს, სადაც მომდევნო ბიჯზე გადასვლა (ხელფასის მატება) ხდება კვალიფიკაციისა და მიმდინარე წლის შედეგების მიხედვით. ხოლო ზედა (მაღალი) ბიჯებისთვის ხელფასის მატებისთვის არსებობს დამატებითი მოთხოვნები, კერძოდ სავალდებულო ტრენინგების გავლა პროკრედიტის აკადემიაში. შკალა სრულად დაინერგა 2014 წელს;
- პროკრედიტ ჯგუფის თითოეული თანამშრომლის ინდივიდუალური პროფესიული განვითარების მიზნით, თანამშრომლების შეფასებისადმი ყოვლისმომცველი მიდგომა, რასაც ხელს უწყობს გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფა;

- ყოვლისმომცველი ტრენინგი ჩვენი საშუალო დონის მენეჯერებისთვის და მაღალი პოტენციალის მქონე თანამშრომლებისთვის პროკრედიტის ბანკითა აკადემიაში (ერთწლიანი კურსი) და პროკრედიტის მენეჯმენტის აკადემიაში (სამწლიანი კურსი), რომლებიც ტარდება გერმანიაში არსებულ ჩვენს საერთაშორისო აკადემიაში. სპეციალიზებული, თანამდებობას მორგებული ტრენინგები და პროკრედიტ ჯგუფის მასშტაბით თემატური სემინარები ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ბიზნესის განვითარება, საკრედიტო რისკები, გარემოს დაცვა, ასევე, ზოგადი ტრენინგი თანამშრომლებისთვის, რომელიც მოიცავს ეთიკის ერთკვირიან კურსს;
- ინგლისური ენის კურსები პროკრედიტის ენების შესწავლის ცენტრში;
- პროკრედიტ ჯგუფის ქცევის კოდექსი, რომელიც ვრცელდება და რეგულარულად განიხილება ყველა თანამშრომელთან.

პროკრედიტ ბანკის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება ჩვენს მდგრადი ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიას და ჩვენი თანამშრომლების მიერ ზედმეტი რისკის აღებას არ უწყობს ხელს. პროკრედიტ ბანკის ანაზღაურების სტრუქტურის მიზნებია:

- საჭირო სოციალური და ტექნიკური უნარების და ჩართულობის სურვილის მქონე თანამშრომლებისა და მენეჯერების მოზიდვა და შენარჩუნება;
- თანამშრომლების წახალისება, საკუთარ თავზე აიღონ პასუხისმგებლობა, ეფექტურად მართონ ბანკის ოპერაციები და საქმიანობა წარმართონ ერთად, გუნდური პრინციპით;
- გრძელვადიანი საქმიანი ურთიერთობების განვითარებისა და შენარჩუნების მხარდაჭერა;
- ანაზღაურების გამჭვირვალედ და სამართლიანად აღქმის უზრუნველყოფა, რათა თანამშრომლებმა მათი საქმიანობა წარმართონ პროკრედიტ ბანკის კონსერვატიული რისკების პროფილის შესაბამისად.

პროკრედიტ ბანკის მიდგომა ანაზღაურებასთან დაკავშირებით მიზნად ისახავს ჩვენი თანამშრომლებისთვის და მენეჯერებისთვის გრძელვადიან პერსპექტივაში განვითარების შესაძლებლობების შეთავაზებას. ხელფასის გამჭვირვალე სტრუქტურა ფიქსირებული ხელფასებით ამ კონტექსტში მნიშვნელოვანი ასპექტია; ცვალებადი ანაზღაურება შეზღუდულია და არასდროს არის კონტრაქტით გარანტირებული. თანამშრომელთა უმრავლესობისთვის, ანაზღაურება საბაზრო საშუალო შემოსავლის ამსახველია.

სამართლიანი ხელფასის გარდა, პროკრედიტის ყველა თანამშრომელს ჩვენ ყოვლისმომცველ ტრენინგს და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობებს ვთავაზობთ. ჩვენი პროფესიული განვითარების პროგრამებში მონაწილეობა თანამშრომლებისთვის მნიშვნელოვან სარგებელს წარმოადგენს. ამიტომ, საბაზისო და მაღალი საფეხურის ტრენინგებში მონაწილეობა ჩვენი თანამშრომლების მიერ აღიქმება, როგორც კომპენსაციის საერთო პაკეტის არსებითი ნაწილი. პროკრედიტ ბანკი ტრენინგებში მნიშვნელოვან ინვესტიციებს ახორციელებს და ტრენინგების ჩატარებაზე გაწეული ხარჯები ბანკის თანამშრომლებზე დახარჯული სახსრების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს. სხვა განმსაზღვრელი ფაქტორები, რომლებიც პროკრედიტსა და მის თანამშრომლებს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობების ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს, არის ჩვენს მიერ შეთავაზებული საინტერესო ვაკანსიები, ჰორიზონტალური ორგანიზაციული სტრუქტურა, დაწინაურების გამჭვირვალე შესაძლებლობები; ჩვენი სტანდარტული პრაქტიკაა შიდა ვაკანსიების გამოცხადება და ვაკანსიების უმეტესობის ბანკის შიდა თანამშრომლებით შევსება; ასევე, უნდა აღინიშნოს რომ ჩვენი უფროსი და საშუალო რგოლის მენეჯერები ძირითადად ბანკის შიგნიდან ინიშნებიან. ჩვენ გვჯერა, რომ ეს ყველაფერი ქმნის სტიმულის მომცემ და პროფესიონალურ სამუშაო გარემოს.

სს პროგრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური
ანგარიშგება და
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
31 დეკემბერი 2020

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა	5
2. ბიზნეს გარემო	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	6
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	23
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	24
6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები	24
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	25
8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	25
9. ინვესტიციები	26
10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	27
11. საინვესტიციო ქონება	36
12. არამატერიალური აქტივები	37
13. ძირითადი საშუალებები	37
14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება	38
15. სხვა აქტივები	38
16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	39
17. კლიენტების ანგარიშები	39
18. სხვა ნასესხები სახსრები	41
19. სხვა ვალდებულებები	42
20. მოგების გადასახადები	42
21. სუბორდინირებული სესხი	43
22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი	44
23. წმინდა სესხის შეჯერება	44
24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	45
25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	46
26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	46
27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი	47
28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა	48
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	75
30. პირობითი ვალდებულებები	77
31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	79
32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	80

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „პროგრედიტ ბანკის“ აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს პროგრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და ბანკის (შესაბამისად) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ და „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ დავაკმაყოფილეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობები ამ მოთხოვნების და IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „მმართველობით ანგარიშს“.

სს “პროგრედიტ ბანკი”

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 2

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ვასკვნით რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა და მოახდინონ მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

სს "პროგრესიტი ბანკი"

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვეყნებ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის და ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანოების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს "KPMG Georgia"

6 მაისი, 2021 წელი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

000 ლარი		კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები					
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	6	199,902	86,983	199,902	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		215,459	175,926	215,459	175,926
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	8	51,465	21,917	51,465	21,917
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	9	234	234	234	234
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	9	-	-	6,100	6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	31,978	83,489	31,978	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	1,354,923	1,070,120	1,354,923	1,070,120
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		4,019	1,553	4,019	1,553
საინვესტიციო ქონება	11	8,515	8,592	5,395	5,247
არამატერიალური აქტივები	12	781	544	781	544
ძირითადი საშუალებები	13	47,875	50,998	47,875	50,998
აქტივები გამოყენების უფლებით	14	1,951	2,871	1,951	2,871
სხვა აქტივები	15	6,256	8,521	5,996	8,201
სულ აქტივები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	16	55,717	70,407	55,717	70,407
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		3,415	1,258	3,415	1,258
კლიენტთა ანგარიშები	17	977,404	767,297	982,985	771,385
სხვა ნასესხები სახსრები	18	582,858	406,707	582,858	406,707
სუბორდინირებული სესხი	21	53,753	45,314	53,753	45,314
საიჯარო ვალდებულებები	15	2,300	2,938	2,300	2,938
სხვა ვალდებულებები	19	1,462	1,439	1,097	1,173
სხვა ანარიცხები		721	430	721	430
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	20	2,639	1,604	2,639	1,604
სულ ვალდებულებები		1,680,269	1,297,394	1,685,485	1,301,216
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	22	100,352	100,352	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	22	51,324	51,324	51,324	51,324
გაუნაწილებელი მოგება		91,413	62,678	88,917	61,291
სულ კაპიტალი		243,089	214,354	240,593	212,967
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

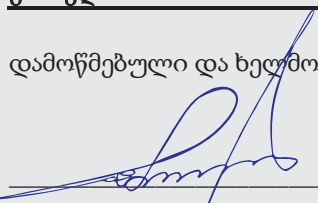
ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

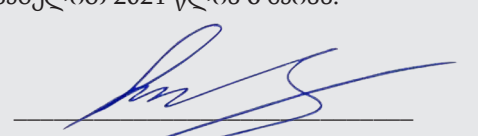
პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		94,796	90,882	94,796	90,882
საპროცენტო ხარჯი		(42,237)	(42,710)	(42,237)	(42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	24	52,559	48,172	52,559	48,172
სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)	10	(4,868)	2,960	(4,868)	2,960
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების ანარიცხის ფორმირების შემდეგ		47,691	51,132	47,691	51,132
საკომისიო შემოსავალი	25	11,835	12,793	11,836	12,793
საკომისიო ხარჯები	25	(7,502)	(7,835)	(7,502)	(7,835)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		(360)	16,579	(360)	16,579
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		12,142	(2,519)	12,142	(2,519)
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		(2,267)	(1,034)	(2,267)	(1,034)
პერსონალის ხარჯები		(13,140)	(13,371)	(13,085)	(13,294)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(22,524)	(24,577)	(22,470)	(24,510)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27(a)	5,090	5,229	3,862	4,245
სხვა საოპერაციო ხარჯი	27(b)	(1,168)	(3,261)	(1,159)	(1,965)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
მოგების გადასახადის ხარჯი	20	(1,062)	(4,721)	(1,062)	(4,721)
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		28,735	28,415	27,626	28,871

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

 ალექსი მატუა
 გენერალური დირექტორი

 ნანა ჩიკვაძე
 მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული					ინდივიდუალური			
	შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე-ბელი მოგება	სულ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე-ბელი მოგება	სულ
ნაშთი									
2019 წლის 1 იანვარს		88,915	36,388	60,636	185,939	88,915	36,388	58,793	184,096
სულ სრული შემოსავალი									
წლის მოგება		-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
სულ სრული შემოსავალი									
წლის განმავლობაში		-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
პირდაპირ კაპიტალში									
ასახული ოპერაციები									
მესაკუთრეებთან									
გამოცხადებული									
დივიდენდები	22	-	-	(26,373)	(26,373)	-	-	(26,373)	(26,373)
გამოშვებული აქციები	22	11,437	14,936	-	26,373	11,437	14,936	-	26,373
პირდაპირ კაპიტალში									
ასახული ოპერაციები									
მესაკუთრეებთან		11,437	14,936	(26,373)	-	11,437	14,936	(26,373)	-
ნაშთი									
2019 წლის 31 დეკემბერს		100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს		100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
სულ სრული შემოსავალი									
წლის მოგება		-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
სულ სრული შემოსავალი									
წლის განმავლობაში		-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
ნაშთი									
2020 წლის 31 დეკემბერს		100,352	51,324	91,413	243,089	100,352	51,324	88,917	240,593

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

000 ლარი

	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
სესხის გაუფასურების ანარიცხის დარიცხვა/(გაუქმება)	10	4,868	(2,960)	4,868	(2,960)
ცვეთა და ამორტიზაცია		5,637	5,837	5,628	5,812
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწრით მიღებული ზარალი		-	1,627	-	780
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(ამონაგები)		(12,142)	2,519	(12,142)	2,519
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		2,267	1,034	2,267	1,034
სხვა ანარიცხების დარიცხვა/(აღდგენა)		195	38	195	(383)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან		(1,577)	(28)	(1,577)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(52,559)	(48,172)	(52,559)	(48,172)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(23,514)	(6,969)	(24,632)	(7,778)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული აქტივებისა და ვალდებულებების წმინდა ცვლილება არაფულადი მუხლების შემდეგ:					
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		(8,374)	5,667	(8,374)	5,667
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(111,550)	(1,665)	(110,254)	(1,665)
სხვა აქტივები		2,240	(932)	2,181	(335)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(30,604)	(4,780)	(30,604)	(4,780)
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		(110)	1,035	(110)	1,035
კლიენტთა ანგარიშები		105,704	36,580	107,197	37,322
სხვა ვალდებულებები		(90)	-	(192)	(142)
სულ წმინდა ცვლილება საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებულ აქტივებსა და ვალდებულებებში არაფულადი ერთეულების შემდეგ		(42,784)	35,905	(40,156)	37,102
მიღებული პროცენტი		87,861	95,649	87,861	95,649
გადახდილი პროცენტი		(41,394)	(42,066)	(41,394)	(42,066)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,493)	(7,084)	(2,493)	(7,083)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(22,324)	75,435	(20,814)	75,824
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(2,944)	(2,167)	(2,944)	(2,167)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		4,363	2,157	2,853	1,769
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების შესყიდვა		(130,651)	(72,700)	(130,651)	(72,700)
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		101,139	80,710	101,139	80,710
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში)		(28,093)	8,000	(29,603)	7,612
გადახდილი დივიდენდები	22	-	(26,373)	-	(26,373)
გამოშვებული აქციები		-	26,373	-	26,373
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,648)	(711)	(1,648)	(711)
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		162,592	169,416	162,592	169,415
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(71,822)	(245,018)	(71,822)	(245,018)
სუბორდინირებული ვალეებიდან მიღებული შემოსავალი		-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალეების დაფარვა		-	(43,229)	-	(43,229)
ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		89,122	(119,542)	89,122	(119,543)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		38,705	(36,107)	38,705	(36,107)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		170,472	200,203	170,472	200,203
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა		22,703	6,376	22,703	6,376
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	231,880	170,472	231,880	170,472

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) მოიცავს სს პროგრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებას. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო საზოგადოებას და შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიას, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანაა საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ 1999 წლის 4 იანვარს, რეგისტრაციის ნომრით: 204851197.

სს პროგრედიტ ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკი, რომელიც სპეციალიზებულია საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე. საზედამხებდევლო მიზნებისთვის, პროგრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს 1999 წლის 13 მაისს გამოშვებული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით #233, ხოლო მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკი თავის კლიენტებს ემსახურება 4 ფილიალის, 1 მომსახურების პუნქტის და 7 თვითმომსახურების ზონის საშუალებით თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში და ზუგდიდში.

ბანკი ერთპიროვნულად ფლობს შვილობილ კომპანიას შპს პროგრედიტ ფროფერტის, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მომრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას იძენს აუქციონზე ბანკის იმ კლიენტებისგან, რომლებმაც ნაკისრი ვალდებულებები ვერ შეასრულეს.

ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „მშობელი კომპანია“). 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ წარმოდგენილი აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ მშობელი მშობელი კომპანიის მიმოქცევაში გაშვებული აქციების 5%-ზე მეტს:

	კაპიტალში მონაწილეობის წილის %, 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2020	2019
Zeitinger Invest GmbH	17	17
KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2	13.2
DOEN ფონდი	12.5	12.5
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC)	10	10
TIAA-CREF -მასწავლებელთა და ანუიტეტის ასოციაცია	8.6	8.6
სხვა	38.7	38.7
სულ	100	100

სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობენ განთავსებული აქციების 5%-ზე ნაკლებს. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავდათ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 31-ე შენიშვნაში.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2. ბიზნეს გარემო

ჯგუფის და ბანკის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე და ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის/ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფი და ბანკი აღრიცხავს მის წარმოებულ ინსტრუმენტებს (ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში) სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით და ინვესტიციას კაპიტალის აქციებში სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები არიან ინვესტირებული საწარმოები, მათ შორის, სტრუქტურირებული ერთეულები, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) აქვს ინვესტირებული საწარმოების საქმიანობის ისე წარმართვის უფლებამოსილება, რომ მნიშვნელოვნად იმოქმედოს მათ შემოსავლებზე; (ii) გააჩნია ინვესტირებული საწარმოდან ცვალებადი შემოსავლების მიღების უფლება; და (iii) აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ ინვესტირებულ საწარმოსთან მიმართებით მინიჭებული უფლებამოსილება გამოიყენოს თავისი შემოსავლების ოდენობაზე გავლენის მოხდენის მიზნით. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, პოტენციური მატერიალური ხმის უფლებების არსებობა და მნიშვნელობა განიხილება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ ესა თუ ის უფლება მატერიალური იყოს, უფლების მფლობელს პრაქტიკული უნარი უნდა ჰქონდეს, რომ ეს უფლება გამოიყენოს მაშინ, როდესაც საჭიროა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის წარმართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება. ჯგუფს ინვესტირებულ საწარმოზე უფლება შეიძლება იმ შემთხვევაშიც კი ჰქონდეს, თუ ის ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლებების უმრავლესობას არ ფლობს. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლებების რაოდენობას ხმის უფლებების სხვა მფლობელთა რაოდენობასთან და განაწილებასთან მიმართებით და ამ გზით ადგენს მას ინვესტირებულ საწარმოზე დე-ფაქტო უფლება აქვს თუ არა. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებას უკავშირდება ან რომლებიც მხოლოდ გამოწვევების შემთხვევებში გამოიყენება, ხელს არ უშლის ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს კონტროლში. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის ჯგუფზე გადასვლის დღიდან, ხოლო დეკონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

კომპანიათაშორისი გარიგებები, ჯგუფის კომპანიებს შორის ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული შემოსავალი აღმოიფხვრება; ასევე აღმოიფხვრება არარეალიზებული ზარალი, გარდა შემთხვევებისა როდესაც ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი საწარმო ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკასთან შესაბამის ერთგვაროვან საბუღალტრო პოლიტიკას იყენებს.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ კონტროლირებულ ინვესტიციის ობიექტებს. ჯგუფი და ბანკი მის ინვესტიციის ობიექტს აკონტროლებს მაშინ როდესაც ის ექვემდებარება ან აქვს უფლება მიიღოს ცვალებადი ამონაგები მისი ჩართულობიდან ინვესტიციის ობიექტში და აქვს უნარი გავლენა იქონიოს აღნიშნულ ამონაგებზე ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის საშუალებით. კერძოდ, ჯგუფი ახდენს იმ ინვესტიციის ობიექტების კონსოლიდაციას, რომლებსაც ის აკონტროლებს და ფაქტო გარემოებების საფუძველზე, იმ შემთხვევების ჩათვლით როდესაც სესხების ოპერაციების უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი დამცავი უფლებები ხდება არსებითი. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან, მისი დასრულების თარიღამდე.

ბანკი, მის ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს თვითღირებულებით და თანმიმდევრულად იყენებს ერთიდაიგივე სააღრიცხვო პოლიტიკებს ინვესტიციების თითოეული კატეგორიისთვის. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში ფასდება შესყიდვის ღირებულებას გამოკლებული გაუფასურების ზარალი.

ბანკი, ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს კონტროლის ფაქტიური დაწყების თარიღიდან მისი ფაქტიური შეწყვეტის თარიღამდე.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც აქტივის გაყიდვით მიიღება ან რომელიც გადახდილია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში ვალდებულების დასაფარად. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, რომელზეც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გარიგებები იმ სიხშირითა და მოცულობით ხორციელდება, რაც საკმარისია ფასის შესახებ ინფორმაციის უწყვეტი წესით მისაღებად. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასისა და სუბიექტის მფლობელობაში არსებული ოდენობის ნამრავლი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის აბსორბირებისთვის და ერთი გარიგების ფარგლებში პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების განხორციელებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, ფასდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რომელიმე ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასზე დაყრდნობით, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა ხანგრძლივი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) დასაფარად (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში.

გარე ფასწარმოქმნის ინფორმაციის არმქონე კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის ისეთი შეფასების მეთოდები გამოიყენება, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელი ან უკანასკნელი კომერციული გარიგებების მოდელი ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. სამართლიანი ღირებულების შეფასების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეებით: (i) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ შეფასებებს; (ii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან წარმოებული) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს ითვალისწინებს, და (iii) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში, შეფასება მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს საჭიროებს).

გარიგების ხარჯები ის ზრდადი ხარჯებია, რომლებიც უშუალოდ ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას უკავშირდება. ზრდადი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაწევაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, გაყიდვების აგენტების სახით მოქმედი თანამშრომლებისთვის), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების ხარჯი არ მოიცავს სასესხო კაპიტალის ღირებულებას ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მარაგების შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ნებისმიერი ძირითადი თანხების დაფარვები, დამატებული დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი რეზერვები. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული გარიგების ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი სასესხო კაპიტალის ღირებულების ან დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, დარიცხული კუპონი და ამორტიზირებული დისკონტი ან პრემია (მათ შორის აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), არ არის ცალკე წარმოდგენილი და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან ფულადი შემოსულობების თანხებს (მომავალი საკრედიტო ზარალის გარდა), ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღისთვის, პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს ასახავს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც საბაზრო განაკვეთებზე მორგებული არ არის. მსგავსი პრემიების ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთლიანი მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება როგორც შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საკრედიტო რისკზეა მორგებული, ანუ გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელების, საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება

სავაჭრო მოთხოვნები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება როდესაც ჯგუფი და/ან ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლის დროსაც მიწოდება აუცილებელია მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში („რეგულარული“ ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები), ვაჭრობის თარიღისთვის აღირიცხება. ეს არის თარიღი როდესაც ჯგუფი და ბანკი კისრულობენ ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ორგანიზაცია ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი და ბანკი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის და ბანკის ბიზნესმოდელზე, რომელიც დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის გამოიყენება; და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნესმოდელი

ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი და ბანკი თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების შექმნის მიზნით - თუ რა არის ჯგუფის და ბანკის მიზანი: (i) აქტივებიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვით წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“); ან თუ არცერთი ზემოაღნიშნული პუნქტი მოქმედებს, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც „სხვა“ ბიზნესმოდელის ნაწილი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ყველა იმ სათანადო მტკიცებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც გვიჩვენებს, თუ რა მეთოდებით მართავს ჯგუფი და ბანკი აქტივებს შეფასების თარიღისთვის არსებული პორტფელის გარკვეული მიზნის მისაღწევად. ჯგუფის და ბანკის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისას გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, ასევე წარსულ გამოცდილებას იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა შესაბამისი აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება და როგორ ფასდება და იმართება რისკები. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

იმ წილობრივი ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, ჯგუფს/ბანკს შეუძლია შეუქცევად აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებები მის სხვა სრულ შემოსავალში აღიაროს. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე. ჯგუფი/ბანკი ირჩევს მსგავსი ერთეულები „ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში“ აღრიცხოს.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

თუ ისეთი ბიზნესმოდელია შერჩეული, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, ჯგუფი და ბანკი განსაზღვრავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივები ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტებით მთლიანობაში განიხილება მაშინ, როდესაც დადგინდება, მათი ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. ამ შეფასებისას, ჯგუფი და ბანკი განიხილავს თუ რამდენად შეესაბამება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ანუ, პროცენტი მოიცავს მხოლოდ ანაზღაურებას საკრედიტო რისკისა, ფულის დროითი ღირებულების, გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკებს და ასევე მოგების მარჟას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები იწვევს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დაქვემდებარებას ისეთ რისკებზე ან ცვალებადობაზე, რაც არ შეესაბამება საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის შეფასება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას ხდება და არ ექვემდებარება შემდგომში ხელმეორე შეფასებას. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდების შემოწმებისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საწარმო მთლიანობაში ცვლის პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელს. რეკლასიფიკაციას სამომავლო შედეგების მოტანა შეუძლია და ხორციელდება ბიზნესმოდელის შეცვლიდან პირველივე საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - მსზ

ჯგუფი და ბანკი აფასებს, სამომავლო პერსპექტივაში, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზირებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტებისთვის და სესხის გაცემის ვალდებულებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკებისთვის. ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ასახავს: (i) მიუკერძოებელ და ალბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ii) ფულის დროით ღირებულებას; და iii) ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია ზედმეტი დანახარჯებისა ან ძალისხმევის გარეშე.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. სესხის გაცემის ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკეული ანარიცხის აღიარება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ვალდებულების სახით ხდება. სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ამორტიზირებულ ღირებულებაში ცვლილებების აღიარება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით, ხდება მოგებაში ან ზარალში; ხოლო საბალანსო ღირებულებაში სხვა ცვლილებების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალ ინსტრუმენტებიდან მიღებული ამონაგები, ზარალების გამოკლებით.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, 1-ელ ეტაპზე კლასიფიცირდება. 1-ლი ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება ოდენობით, რომელიც ტოლია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილის, რომელიც წარმოიქმნება მომდევნო 12 თვეში ან სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე პერიოდში (რომელიც უფრო მოკლეა) მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად („12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას გამოავლენს, აქტივი მე-2 ეტაპზე გადადის და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). იხილეთ 28-ე შენიშვნა სადაც აღწერილია, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი და ბანკი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდის დადგომას. თუ ჯგუფი და ბანკი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული და ბანკისეული განმარტება იხილეთ 28-ე შენიშვნაში. შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ყოველთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. 28-ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, მაგ.: საკრედიტო ხაზები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება სესხს და სესხის გაცემის ვალდებულების აუთვისებელ კომპონენტს შეიცავდეს, ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს იმ პერიოდზე აფასებს, რა პერიოდშიც ჯგუფი და ბანკი ექვემდებარებიან საკრედიტო რისკს, ანუ, ვიდრე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ შემცირდება საკრედიტო რისკის მართვის ღონისძიებების გატარებით, მაშინაც კი, თუ ეს პერიოდი გაგრძელდება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდზე მეტ ხანს. აღნიშნული ხდება რადგან დაფარვის და აუთვისებელი კრედიტის გაუქმების მოთხოვნის სახელშეკრულებო უნარი არ ზღუდავს საკრედიტო ზარალებზე დაქვემდებარებას მსგავსი სახელშეკრულებო შეტყობინების პერიოდით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ამოწურავენ ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნიან, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტის მოვლენას წარმოადგენს. ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ჩამოწერონ ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობენ, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი და ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც (a) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს გასდის ვადა, ან (b) ჯგუფმა და ბანკმა გადასცა ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე უფლებები ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული, (i) რომელშიც არსებითად ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება არის გადაცემული, ან (ii) როდესაც ჯგუფი და ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას და ჯგუფი და ბანკი არ ინარჩუნებს აქტივზე კონტროლს. კონტროლი ნარჩუნდება იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაქტს არ აქვს აქტივის არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საპირობის გარეშე.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ფინანსური აქტივები – მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი და ბაკი ხელახლა ათანხმებენ ან სხვაგვარად ცვლიან ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. ჯგუფი და ბანკი აფასებენ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიცირება, შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით (სხვა ფაქტორებთან ერთად): ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ აქტივის რისკის პროფილზე; საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება; ვალუტის დენომინაციაში ცვლილება; ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე; ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როდესაც მსესხებელი არ დგას ფინანსური სირთულეების წინაშე.

თუ შეცვლილი პირობები არსებითად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტენ, და აღიარებენ ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. ხელახლა შეთანხმების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად შემდგომი გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი. ჯგუფი და ბანკი ასევე აფასებს, თუ რამდენად პასუხობს ახალი სესხი თუ სავალო ინსტრუმენტი მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის კრიტერიუმს. აღიარებულწვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, არსებითად შეცვლილ აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის განსხვავების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევებისა როდესაც განსხვავება არსობრივად მესაკუთრებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ისეთ სიტუაციაში, როდესაც ხელახალი მოლაპარაკებები, კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით არის გამოწვეული, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების ცვლილების შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, შეცვლილი აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და ცვლილება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი და ბანკი ხელახლა ანგარიშობს მთლიან საბალანსო ღირებულებას შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, შემენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და ცვლილების ამონაგებს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება წარმოებულებზე, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ.: მოკლე პოზიციები ფასიან ქაღალდებში), შემქმნის მიერ აღიარებულ პირობით თანხაზე ბიზნეს კომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფსა და ბანკს და ჯგუფის თავდაპირველ კრედიტორებს შორის არსებითად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების ვადების და პირობების არსებითი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები (მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით), სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ვალდებულებების ცვლილება, რომელიც ამოწურვით არ სრულდება, აღირიცხება როგორც შეფასების ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, ხოლო შესაბამისი ამონაგები ან ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებებში განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ერთდროულად.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

(a) სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(b) ტრანზაქციები და ნაშთები

სავალუტო ტრანზაქციების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი მსგავსი ტრანზაქციების განხორციელებისას და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი მუხლები კონვერტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული თარიღის დახურვის კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულების კონვერტაცია ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ღირებულებით შეფასებული არაფულადი მუხლები კონვერტირდება თავდაპირველი აღიარების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, შემდეგი ერთეულების კონვერტაციისას წარმოშობილი საკურსო სხვაობები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში:

- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციები (გარდა გაუფასურებაზე, რა შემთხვევაშიც საკურსო სხვაობები რომლებიც აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში კლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში).

საანგარიშგებო გაცვლითი კურსები და ფინანსური მდგომარეობის, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში გამოყენებული პერიოდის საშუალო გაცვლითი კურსები ჩამოთვლილია 28-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს ერთეულებს, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღებ თანხებს, სავალდებულო რეზერვების გარდა, და ბანკთაშორის განთავსებებს და ბანკთაშორის მოთხოვნებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები“. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება, რადგან: (i) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად არის განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდები ან თანხის მიღებები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გადაცემებს, ჯგუფის და ბანკის კონტრაჰენტების მიერ, ჯგუფში და ბანკში ფლობილ მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხული ან დაკრედიტებული ოდენობების ჩათვლით, მაგალითად სასესხო საპროცენტო შემოსავალი ან ძირითადი თანხა შეგროვებული კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დარიცხვით ან პროცენტის გადახდებით ან კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დაკრედიტებული სესხების გაცემით, რომლებიც, კლიენტის თვალსაზრისით, ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს წარმოადგენს.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ)

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება და მათი გამოყენება არ შეიძლება ჯგუფის და ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის. ამიტომ, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ეს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები არ ითვლება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეს აღემატება. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ფულს კონტრაქტითა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, როდესაც: (i) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული. სხვა შემთხვევაში, მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს. ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როცა მათ ექნებათ სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის შენარჩუნებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება თვითღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით) შორის უმცირესით და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის და ბანკის განზრახვაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის საბალანსო ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. სამართლიანი ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების კლასიფიცირებას ახდენენ როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ისინი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ზრდადი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და როდესაც ეს ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითად თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, და თუ ისინი ნებაყოფლობით არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევენ რომ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი. თუ სავალო ფასიან ქაღალდს ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, მაშინ ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი აქტივზე არსებითად არ გაზრდილა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ზარალის რეზერვებს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით. 1-ელი დონის დაქვემდებარებულებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით.

„დეფოლტის ალბათობის“ მიზნებისთვის, კონტრაქტებისთვის (ფინანსური ინსტიტუტები, სუვერენიტეტები) და ქვეყნებისთვის Moody-ის მიერ მოწოდებული სარეიტინგო ინფორმაცია გამოიყენება. რადგან ემპირიული დეფოლტ განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ყველა რეიტინგის კლასებისთვის, კლასებისთვის ემპირიული ინფორმაციის გარეშე ხდება დეფოლტის ალბათობების წრფივი ინტერპოლაცია შემდეგი ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთებიდან (განხილული კლასის მაღლა ან დაბლა არსებული). ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, Moody-ის მიერ გამოქვეყნებული, თითოეული ქვეყნის დონეზე „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ არის გამოყენებული.

ზარალის რეზერვის გამოთავისუფლება

საკრედიტო რისკის შემცირების შემთხვევაში, უკვე აღიარებული ზარალის რეზერვი შესაბამისად შემცირდება.

ჩამოწერები, აღდგენები და პირდაპირი ჩამოწერები

როდესაც სესხის ამოღება შეუძლებელია, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი ზარალის რეზერვის ხარჯზე. სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ყველა აუცილებელი პროცედურა შესრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება აღიარებულია მოგების ან ზარალის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში „სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)“ კატეგორიაში. თუ სესხის ამოღება შეუძლებელია და ზარალის რეზერვები არ არის გამოყოფილი, მაშინ სესხის მთლიანი ოდენობა აღირიცხება როგორც პირდაპირი ჩამოწერილი.

არა-არსებითი მოდიფიკაცია

არა-არსებითი მოდიფიკაცია არის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას. გავლენის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ცვლილების ამონაგები ან ცვლილების ზარალი. ცვლილების ამონაგები ან ზარალი გამოითვლება როგორც თავდაპირველ მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობა.

ძირითადი საშუალებები

ყველა ძირითადი საშუალება მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ამ ერთეულების შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში არის შეტანილი ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი (შესაბამისობის შემთხვევაში) მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის თვითღირებულების შეფასება საიმედოდ არის შესაძლებელი. ყველა სხვა შეკეთების/ტექნიკური მხარდაჭერის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, როცა მოხდა ამ ხარჯების გაწევა.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მიწა და მშენებარე აქტივები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში, შემდეგნაირად:

- შენობა-ნაგებობები 2-3%
- ავეჯი და მოწყობილობები 20-25%
- IT და სხვა აღჭურვილობა 20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გასხვისების შედეგად მიღებული ამონაგები და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით და აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის აფასების (ან ორივე) მიზნით. საინვესტიციო ქონება მოიცავს ქონებას, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, გარიგების ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს აქტივის ნაწილის გამოცვლასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, თუკი ეს დანახარჯები აქტივად აღიარების კრიტერიუმს აკმაყოფილებენ, მაგრამ არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მომსახურების და მიმდინარე შეკეთების დანახარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება მისი თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გაყიდვისთანავე (გასხვისებისთანავე) ან როცა მისი გამოყენების შეწყვეტისას ან გაყიდვის შედეგად მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელი აღარ არის. აქტივის აღიარების შეწყვეტით ან გასვლით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება იმ წლის მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარების შეწყვეტას ან გაყიდვას ჰქონდა ადგილი.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით. საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში: პროგრამული უზრუნველყოფის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნების არსებობაზე. არაფინანსური აქტივების აღდგენადი ღირებულება მათი სამართლიან ღირებულებას (გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით) და გამოყენებით ღირებულებას შორის უდიდესს წარმოადგენს. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის აღდგენადი ღირებულება, რომელიც არ ახდენს ისეთი ფულადი ნაკადების გენერირებას, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან, განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის აღდგენად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალში, ხოლო მისი აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი ღირებულების გამოთვლებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე ყველა საწარმოს მიმართ, ფინანსური ინტიტუტების გარდა (როგორცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი უნდა ამოქმედებულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. თუმცა, მთავრობამ ფინანსურ სექტორში დაბეგვრის ესტონური მოდელის ამოქმედება 2023 წლამდე გადადო.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი სხვაობებისთვის არის გამიჯნული, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის და დაბეგვრის მიზნებისთვის გამოყენებული ოდენობებისთვის. შემდეგი სახის დროებითი სხვაობები არ წარმოიშვება: საგადასახადო მიზნებისათვის არა-გამოქვითვადი გუდვილის შემთხვევაში, აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარების შემთხვევაში, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ არც დასაბეგრ და არც სააღრიცხვო მოგებაზე, ასევე დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდებათ ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებში და მეკავშირე კომპანიებში, სადაც მშობელ კომპანიას შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობის აღდგენის ვადები და მოსალოდნელია, რომ დროებითი სხვაობა ახლო მომავალში არ აღდგება. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება 2023 წლის 1 იანვრამდე აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი სახით რეალიზაციას ან ანგარიშსწორებას, ანგარიშსწორების დროს მოქმედი ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი 2023 წლის 1 იანვრამდე, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივების გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის და მცირდება ისეთ დონემდე, როდესაც უკვე აღარ არის სავარაუდო, რომ დაკავშირებული საგადასახადო სარგებელი იქნება რეალიზებული.

ზემოთ აღნიშნული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომ საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს არ ექნებათ განსხვავებები აქტივების საგადასახადო საფუძვლებსა და საბალანსო ღირებულებებს შორის, შედეგად არ წარმოიშობა გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული გაწეული გარიგების ხარჯები. შემდგომში ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი სხვაობა შემოსავლებსა (გამოკლებული გარიგების ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, თუ:

- არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული მიმდინარე სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- და შესაძლებელია აღნიშნული თანხის საიმედოდ შეფასება.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით. ანარიცხები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება ერთ წელზე ადრე არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარდება როგორც საპროცენტო ხარჯი.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საკრედიტო ვალდებულებები

ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანია კლიენტისთვის საჭირო ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. გარანტიებსა და სარეზერვო აკრედიტივებს, რომლებიც შეუქცევადი გარანტიაა იმისა, რომ ჯგუფი და ბანკი გადახდებს განახორციელებენ კლიენტის მხრიდან მესამე მხარეების მიმართ ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, იგივე საკრედიტო რისკები გააჩნიათ, როგორც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები, რომლებიც კლიენტის სახელით ჯგუფის და ბანკის მიერ აღებულ წერილობით ვალდებულებებს წარმოადგენს, რომლითაც მესამე მხარეს უფლებამოსილება ენიჭება ჯგუფის და ბანკის მიმართ მოთხოვნები დააყენოს კონკრეტული პირობებით გათვალისწინებული თანხის ფარგლებში, უზრუნველყოფილია საქონლის იმ პარტიებით, რომელსაც ეს დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები უკავშირდება, ან ფულადი შენატანებით, და ამიტომ, ნაკლები რისკის მატარებლები არიან, ვიდრე პირდაპირი სესხები.

კრედიტის გაცემაზე ვალდებულებები მოიცავს იმ თანხების გამოუყენებელ ნაწილს, რომელიც დამტკიცდა სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით კრედიტის გასაცემად. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს, ჯგუფი და ბანკი პოტენციურად დგას გამოუყენებელი ვალდებულებების ეკვივალენტური ოდენობის ზარალის წარმოქმნის რისკის წინაშე, თუ ადგილი ექნება გამოუყენებელი თანხების გამოყენებას. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე ნაკლებია, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმრავლესობა დამოკიდებულია კლიენტების მხრიდან კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების გათვალისწინებაზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები აღირიცხება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში „საპროცენტო ხარჯის“ ფარგლებში.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. მზარდი ხარჯები პირდაპირ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოპციონების გამოშვებას და აღიარდება როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა რეგისტრირებულ სააქციო კაპიტალის თანხასა და ფაქტობრივად მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდები

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის საფუძველზე და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის ნაწილის სახით, ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის ხელშეკრულების საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, გარიგების ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი. ჯგუფს და ბანკს არ აქვს მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებიდან საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება 2020 წლის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიღებული საკომისიოები მოიცავს სესხის გაცემის საკომისიოებს, რომლებიც ორგანიზაციამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად, ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და გარიგების დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის და ბანკის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემულ სესხებზე მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი და ბანკი სასესხო ვალდებულებებს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებად არ მიიჩნევს.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ვრცელდება იმ ფინანსურ აქტივებზე, (i) რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი) და რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით; და (ii) რომლებიც შესყიდულია ან შექმნილია საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომელთა შემთხვევაშიც ამორტიზირებულ ღირებულებაზე საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული გარიგების დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და ესემეს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ გამოყენებულ იქნება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი და ბანკი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

როგორც მოიჯარე

ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და ნებისმიერი ჩატარებული გაუმჯობესებების მოხსნის ხარჯები.

შემდგომ ხდება "აქტივის გამოყენების უფლებით" ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღიდან იჯარის ვადის დასრულებამდე. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის/ბანკის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად დისკონტირების განაკვეთად გამოიყენება მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასდება როდესაც იცვლება მომავალი საიჯარო გადახდები, ან როდესაც იცვლება იმის შეფასება, გამოიყენებს თუ არა ბანკი იჯარის გაგრძელების ან ვადამდე შეწყვეტის უფლებას. ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან ოდენობა აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ბანკი აქტივებს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებებს ასახავს ცალკე ერთეულის სახით მისი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

ბანკმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე. ბანკი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

მსჯელობები

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ მსჯელობებში:

- **ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია:** იმ ბიზნესმოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც არის ფლობილი აქტივები და შეფასება იმისა წარმოადგენს თუ არა ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დარიცხული პროცენტის გადახედვას.
- **ფინანსური აქტივების ცვლილება:** როდესაც ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები იცვლება (ანუ ხდება ხელახალი მოლაპარაკებები), ჯგუფი და ბანკი აფასებს არის თუ არა ცვლილება არსებითი და გამოიწვევს თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებას. აღნიშნული შეფასება ძირითადად, ხარისხობრივ ფაქტორებზე არის დაფუძნებული, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაში არის აღწერილი და მოითხოვს არსებით მსჯელობას. კერძოდ, ჯგუფი და ბანკი იყენებენ მსჯელობას იმის გადაწყვეტისას უნდა იქნას თუ არა კრედიტით გაუფასურებული შეცვლილი სესხების აღიარება შეწყვეტილი და უნდა იყოს თუ არა ახალი აღიარებული სესხები აღიარებული როგორც კრედიტით გაუფასურებული მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის შეფასება დამოკიდებულია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და ანაზღაურება (ანუ მოსალოდნელი, და არა სახელშეკრულებო, ფულადი ნაკადების ცვალებადობა) მსგავსი ცვლილებების შედეგად. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ რისკები და ანაზღაურება არ იცვლება მსგავსი სესხების ცვლილების შედეგად და შესაბამისად ძირითად ყველა მსგავსი ცვლილებების შემთხვევებში, სესხების აღიარება არ შეწყვეტილა და ისინი არ ყოფილა რეკლასიფიცირებული კრედიტით გაუფასურებულის ეტაპს გარეთ.
- დადგენა კრიტერიუმებისა, რომლებიც გამოიყენება იმის დასადგენად არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ; მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

გაურკვევლობა დაშვებებსა და შეფასებებში

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- იმ კრიტერიუმების დადგენა, რომლებიც განსაზღვრავს თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის შეტანის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალში გამოყენებული მოდელის შერჩევა და დამტკიცება - შენიშვნა 28(a);

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფსა და ბანკს ჯერ არ ჰქონდათ აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები);
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები);
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები.

6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული საღაროში	38,625	46,722
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,664	4,396
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში გახსნილი ანგარიშების გარდა	153,618	35,868
სებ-ში არსებული ნაშთების და ნოსტრო ანგარიშების ზარალის რეზერვები	(5)	(3)
სულ ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	199,902	86,983

2020 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი "B" და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი "BB" დადებითი პროგნოზით (2019 წელს - მოკლევადიანი "B" და გრძელვადიანი "BB+").

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მიჩნეულ იქნა ნაღდ ფულად, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები, წმინდა	199,902	86,983
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	31,978	83,489
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში	231,880	170,472

საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ზემოაღნიშნული ნაშთები არ მოიცავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გამოთვლილი უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავთ ერთი ბანკი (2019: ერთი ბანკი), რომლის ნაშთი აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს. ნაშთის მთლიანი ოდენობა 2020 წლისთვის იყო 139,129 ათასი ლარი (2019: 33,018 ათასი ლარი).

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 139,129 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი (ნოსტრო ანგარიშების და დეპოზიტების ჩათვლით) კაპიტალის 10 %-ს აჭარბებდა. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 34,904 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აჭარბებდა.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს პირველი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	3,651	43,370
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	28,328	40,120
ზარალის რეზერვი ბანკებზე გაცემულ სესხებზე	(1)	(1)
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,978	83,489

* ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები, Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი	AA-	A-	BBB	BB-	B-	B+	B	სულ
არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული								
31 დეკემბერი 2020	-	-	3,652	17,004		10,002	1,320	31,978
31 დეკემბერი 2019	28,646	14,324	479		500		39,540	83,489

ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულებების სანახავად იხილეთ შენიშვნა 29. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ მოცემული ციფრები ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ, საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს წარმოადგენს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	16,993
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	32,256	4,924
სულ ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	51,465	21,917

არცერთი ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს მის საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს 1-ელი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2019 წლის 31 დეკემბერი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

9. ინვესტიციები

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

ინდივიდუალური

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში (ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული)

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის იყო შემდეგი:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2020 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2020 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)
შპს „პროგრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2019 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2019 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)
შპს „პროგრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შპს „პროგრედიტ ფროფერტი“ სრულად პროგრედიტ ბანკის მიერ ფლობილ შვილობილ კომპანიას წარმოადგენს, რომელიც დაარსდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2007 წლის 23 ივლისს. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მოძრავი და უძრავი ქონების ფლობა და მართვა, რომლებიც შეძენილია ბანკის დეფოლტირებული კლიენტებისგან აუქციონების საშუალებით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შვილობილი კომპანიის წმინდა ქტივები შეადგენდა 10,335 ათას ლარს (2019: 9,443 ათასი ლარი).

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

წილობრივი ინვესტიციები მოიცავს წილებს შემდეგ კომპანიებში:

'000 ლარი	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2020 წლის 31 დეკემბერს	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2019 წლის 31 დეკემბერს
სს კრედიტინფო საქართველო	21.08%	95	21.08%	95
სს საქართველოს გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.73%	50	4.73%	50
S.W.I.F.T.SCRIL	0.12%	35	0.12%	35
სულ		234		234

ბანკს არ აქვს არსებითი გავლენა სს კრედიტინფო საქართველოზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	ბრუტო ოდენობა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი გაუფასურებისთვის	წმინდა ოდენობა	მთლიანი პორტფელის წილი
2020 წლის 31 დეკემბერი				
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	25,994	(1,130)	24,864	1.84%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	166,833	(4,293)	162,540	12.00%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	250,865	(1,954)	248,911	18.37%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	443,692	(7,377)	436,315	32.20%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,707	(46)	3,661	0.27%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	19,649	(552)	19,097	1.41%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,404	(205)	18,199	1.34%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	41,760	(803)	40,957	3.02%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,671	(650)	11,021	0.81%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	77,439	(3,875)	73,564	5.43%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	126,254	(2,763)	123,491	9.11%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	215,364	(7,288)	208,076	15.36%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,977	(40)	2,937	0.22%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	17,939	(131)	17,808	1.31%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	25,081	(173)	24,908	1.84%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	45,997	(344)	45,653	3.37%
სხვა ეკონომიკური საქმიანობა				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	27,522	(805)	26,717	1.97%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	147,389	(8,013)	139,376	10.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	352,306	(9,136)	343,170	25.33%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	527,217	(17,954)	509,263	37.59%
სულ ბიზნეს სესხები	1,274,030	(33,766)	1,240,264	91.54%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	31,926	(1,096)	30,830	2.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	79,100	(2,720)	76,380	5.64%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	3,441	(70)	3,371	0.25%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	114,467	(3,886)	110,581	8.16%
საინვესტიციო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,390	(89)	3,301	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	732	(44)	688	0.05%
სულ საინვესტიციო სესხები	4,122	(133)	3,989	0.29%
სხვა სესხები	93	(4)	89	0.01%
სულ კერძო სესხები	118,682	(4,023)	114,659	8.46%
სულ	1,392,712	(37,789)	1,354,923	100.00%

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

’000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	მოსალოდნელი საკრედიტო		მთლიანი	
	ბრუტო ოდენობა	ზარალის რეზერვი გაუფასურებისთვის	წმინდა ოდენობა	პორტფელის წილი
2019 წლის 31 დეკემბრის				
საბითუმო და საგაყრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	24,050	(1,235)	22,815	2.13%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	136,278	(2,499)	133,779	12.50%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	181,180	(1,471)	179,709	16.79%
სულ საბითუმო და საგაყრო სესხები	341,508	(5,205)	336,303	31.43%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,020	(35)	2,985	0.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	16,944	(463)	16,481	1.54%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,629	(120)	18,509	1.73%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	38,593	(618)	37,975	3.55%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,220	(370)	10,850	1.01%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	60,433	(2,694)	57,739	5.40%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	81,338	(1,411)	79,927	7.47%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	152,991	(4,475)	148,516	13.88%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,769	(217)	2,552	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	12,047	(159)	11,888	1.11%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	7,186	(31)	7,155	0.67%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	22,002	(407)	21,595	2.02%
სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	26,493	(571)	25,922	2.42%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	132,138	(4,586)	127,552	11.92%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	272,475	(4,472)	268,003	25.04%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	431,106	(9,629)	421,477	39.39%
სულ ბიზნეს სესხები	986,200	(20,334)	965,866	90.26%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	33,385	(774)	32,611	3.05%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	67,980	(2,337)	65,643	6.13%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	2,432	(17)	2,415	0.23%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	103,797	(3,128)	100,669	9.41%
საინვესტიციო სესხები				
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	3,203	(91)	3,112	0.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	351	(2)	349	0.03%
სულ საინვესტიციო სესხები	3,554	(93)	3,461	0.32%
სხვა სესხები	129	(5)	124	0.01%
სულ კერძო სესხები	107,480	(3,226)	104,254	9.74%
სულ	1,093,680	(23,560)	1,070,120	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის, ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიან (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში შესული ცვლილებები.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	სულ
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2020 წლის 1 იანვრისთვის	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	380,500	-	-	460	380,960
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო					
ფულადი ნაკადების ცვლილება	(466)	1,768	(250)	-	1,052
აღირების შეწყვეტა	(133,638)	-	(1,840)	-	(135,478)
ჩამოწერა	-	-	(3,493)	-	(3,493)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში	5,684	1,530	1,298	436	8,948
დაფარვები	(111,367)	(5,062)	(3,287)	-	(119,716)
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(132,667)	132,667	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(1,593)	-	1,593	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	96,752	(96,752)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(16,557)	16,557	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	4,074	(4,074)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	32	-	(32)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	145,721	16,601	4,437	-	166,759
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,274,576	74,702	41,401	2,033	1,392,712
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის					

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	სულ
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2019 წლის 1 იანვრისთვის	997,060	23,986	28,768	-	1,049,814
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	439,790	-	-	1,148	440,938
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო					
ფულადი ნაკადების ცვლილება	157	(33)	54	-	178
აღირების შეწყვეტა	(212,202)	(4,013)	(10,991)	-	(227,206)
ჩამოწერა	-	-	(9,492)	-	(9,492)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში	1,681	272	975	29	2,957
დაფარვები	(199,892)	(6,870)	(4,303)	(42)	(211,107)
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(54,269)	54,269	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(10,398)	-	10,398	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	17,708	(17,708)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(15,926)	15,926	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	1,156	(1,156)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	67	-	(67)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	45,916	1,300	380	2	47,598
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის					

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის განმავლობაში ადრე ჩამოწერილი ოდენობებიდან ამოღებული სესხების მთლიანი ოდენობა იყო 6,441 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი).

სესხების შემდგომი ანალიზი დეტალურად წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

	(შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)				სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3		
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(2,375)	-	-	-	(2,375)
აღიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	464	784	2561	-	3,809
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	1,189	(1,189)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	28	-	(28)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1,469)	1,469	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	904	(904)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(64)	64	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(3,925)	(2,730)	(7,039)	(417)	(14,111)
PD/LGD/EaD შემცირება	3,443	1,606	3,939	-	8,988
რეზერვის გამოყენება	-	-	3,493	-	3,493
ზრდა ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	(432)	(3,187)	(6,521)	-	(10,140)
შემცირება ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	347	-	-	-	347
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(1,073)	(545)	(2,622)	-	(4,240)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(10,123)	(4,519)	(22,633)	(514)	(37,789)

	(შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)				სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	(8,683)	(2,690)	(15,183)	-	(26,556)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(3,732)	-	-	-	(3,732)
აღიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	2,208	1,676	6,362	-	10,246
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	455	(455)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	76	-	(76)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(177)	177	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	2,060	(2,060)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(175)	175	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(1,637)	(6,358)	(15,128)	(97)	(23,220)
PD/LGD/EaD შემცირება	5,462	5,022	3,653	-	14,137
რეზერვის გამოყენება	-	-	9,492	-	9,492
ზრდა ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	(51)	(455)	(2,013)	-	(2,519)
შემცირება ცვლილების შედეგად აღიარების შეწყვეტის გარეშე	66	49	13	-	128
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(305)	(418)	(813)	-	(1,536)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჩამოწერილი სესხების აღდგენის ოდენობამ 2020 წლისთვის შეადგინა 6,440 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეთევზეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	427,102	38,593	187,745	45,914	453,797	105,911	3,679	90	1,262,831
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	1,640	-	8,079	-	633	1,370	20	-	11,742
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	428,742	38,593	195,824	45,914	454,430	107,281	3,699	90	1,274,573
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	5,584	2,142	5,930	83	51,107	3,602	243	-	68,691
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	-	582	1,169	-	2,464	-	-	-	4,215
- 31 -დან 90 დღემდე									
ვადაგადაცილება	531	-	-	-	789	397	79	-	1,796
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	6,115	2,724	7,099	83	54,360	3,999	322	-	74,702
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	4,462	60	7,647	-	4,199	1,131	98	3	17,600
- 30 დღეზე ნაკლები									
ვადაგადაცილება	185	-	248	-	152	88	-	-	673
- 31 -დან 90 დღემდე									
ვადაგადაცილება	161	-	405	-	75	-	-	-	641
- 90 დღეზე მეტი									
ვადაგადაცილება	3,568	377	4,141	-	12,434	1,968	3	-	22,491
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	8,376	437	12,441	-	16,860	3,187	101	3	41,405

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	სოფლის			სხვა				სხვა	სულ
	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	მეურნეობა, სატყეო მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია		
შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები									
დავალიანება არ არის	416	6	-	-	-	-	-	-	422
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	44	-	-	-	1,567	-	-	-	1,611
სულ შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები	460	6	-	-	1,567	-	-	-	2,033
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(7,377)	(803)	(7,288)	(344)	(17,954)	(3,886)	(133)	(4)	(37,789)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	436,315	40,957	208,076	45,653	509,263	110,581	3,989	89	1,354,923

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	სოფლის			სხვა				სხვა	სულ
	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია		
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	323,801	37,026	136,536	21,073	402,362	98,004	3,299	122	1,022,223
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	63	48	591	465	1,702	521	4	1	3,395
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	323,864	37,074	137,127	21,538	404,064	98,525	3,303	123	1,025,618
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	10,390	1,105	6,564	39	11,721	1,119	41	0	30,979
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	938	-	344	-	664	-	110	-	2,056
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	199	-	1,487	-	1,019	676	16	1	3,398
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	11,527	1,105	8,395	39	13,404	1,795	167	1	36,433
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	1,883	52	5,137	-	1,430	907	24	4	9,437
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	254	-	139	17	-	544	-	-	954
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	1,844	-	-	224	3,235	822	-	-	6,125
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	2,135	360	2,193	184	7,837	1,204	62	1	13,976
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	6,116	412	7,469	425	12,502	3,477	86	5	30,492

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	სოფლის			ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობები	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ	
	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება							
შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები										
დავალიანება არ არის - 90 დღეზე მეტი	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	1,135	-	-	-	1,135
სულ შემენილი ან შეძენილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები										
-	-	2	-	-	-	1,135	-	-	-	1,137
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(5,205)	(618)	(4,475)	(407)	(9,628)	(3,128)	(95)	(4)	(23,560)	
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	336,302	37,975	148,516	21,595	421,477	100,669	3,461	125	1,070,120	

90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები კლასიფიცირდება როგორც გაუფასურებული სესხები. 30 დღეზე ნაკლები ან 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები არა-გაუფასურებულ სესხებად ითვლება.

ზემოთ მოყვანილი მოცულობის კატეგორიები დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს ეხება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

COVID-19-ის გავლენა

გლობალურმა COVID-19 პანდემიამ, რომლის წინაშეც დგას მსოფლიო 2020 წელს, მსოფლიო ეკონომიკას რეცესიისკენ უბიძგა. გარე შოკებმა ასევე ჩააყენეს ფინანსური სექტორი სტრესულ მდგომარეობაში.

ქვეყნების უმრავლესობის მსგავსად, საქართველოს ეკონომიკა ასევე დგას პანდემიით გამოწვეული პრობლემების წინაშე. ზეწოლა ძირითად ეკონომიკურ სექტორებზე კვლავ გრძელდება და ჯერჯერობით უცნობია კრიზისის მასშტაბი ან შესაძლო ხანგრძლივობა.

ლოქდაუნისა და მოწყვლადი სექტორების მაჩვენებლების მკვეთრი შემცირების გამო, ფინანსური რისკების, განსაკუთრებით საკრედიტო რისკების, მკვეთრი ზრდა თითქმის გარდაუვალია.

ანალიზის ძირითადი დაშვება არის ის, რომ ეკონომიკის ვარდნა პირდაპირ გავლენას იქონიებს მსესხებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც თავის მხრივ გავლენას მოახდენს სასესხო პორტფელის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. თუმცა, ბანკი, მისი პორტფელის სტრუქტურის გამო, აღნიშნულ სიტუაციას მომზადებული შეხვდა. ბანკის საკრედიტო რისკი ძირითადად საშუალო ზომის ბიზნეს საქმიანობებს უკავშირდება, ხოლო სასტუმროების სექტორთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი საკმაოდ მცირეა. ბანკი ინარჩუნებს სტაბილურ ფინანსურ მაჩვენებლებს და აკმაყოფილებს ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნას. 2020 წლის განმავლობაში, COVID-19 პანდემიის შედეგად, ბანკმა ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვასთან დაკავშირებით მომხმარებლებს მორატორიუმი და რესტრუქტურისაციის ვარიანტები შესთავაზა. პანდემიის პირველ ტალღაზე რეაგირების შედეგად, ბანკმა უზრუნველყო მორატორიუმი სასესხო პორტფელისთვის, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 397 მილიონი ლარი, 41 მილიონი ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაციის ჩათვლით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ზემოაღნიშნული ოდენობიდან პორტფელის მთლიანი საბალანსო ღირებულების ნარჩენი ოდენობა მორატორიუმის ფარგლებში არის 74 მილიონი ლარი, 28 მილიონის ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაციის ჩავლით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პორტფელის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთის მთლიანი ოდენობა, რომელიც მორატორიუმის ფარგლებში რჩება (რესტრუქტურისაციის ჩათვლით) 3.3 მილიონ ლარს შეადგენს.

2020 წლის განმავლობაში ბანკი აგრძელებდა მუშაობას ჩვეულ რეჟიმში და პანდემიას შეფერხებები არ გამოუწვევია. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება სიტუაციის განვითარებას მსოფლიოსა და საქართველოს ბაზრებზე, უარყოფითი გავლენის მაქსიმალურად შემცირების და მსგავსი მოვლენებისა და გარემოებების გავლენის შემსუბუქების მიზნით. ბანკმა ჩაატარა სტრეს-ტესტი და ყოველდღიურად აკონტროლებს ლიკვიდურობას, ლიკვიდურობის რისკის საოპერაციო და სტრატეგიული მართვის ფარგლებში, რათა უზრუნველყოს წინდახედულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობა, ლიკვიდური აქტივების ფაქტობრივი ოდენობის მათ მოთხოვნილ დონესთან შესაბამისობა და ასევე, გრძელვადიანი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება.

ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები სესხის გაუფასურების რეზერვის შეფასებისთვის

ჯგუფის და ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);

10%-იან ზრდას/შემცირებას აღნიშნულ შეფასებებში შეიძლება, 3,779 ათას ლარიანი გავლენა ჰქონდეს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2020 წლისთვის. (2019: 2,356 ათასი ლარი);

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მე-3 ეტაპის სესხებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად ფასდება, ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი ნაკადების ამოღებას გირაოდან.

გირაო

კლიენტის ზიგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას და ჯგუფი და ბანკი როგორც წესი ითხოვენ მსესხებლებისგან გირაოს უზრუნველყოფას.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, გირაოს სამართლიანი ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით და არ ყოფილა კორექტირებული საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ ცვლილებებზე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე გირაოს ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი და ბანკი არ ახორციელებს გირაოს ხელახალ შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების უზრუნველყოფების შესახებ, უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	უძრავი	ფინანსური	ნაღდი ფულით	უზრუნველყოფის			
2020 წლის 31 დეკემბერს	ქონება	გარანტიები*	უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე	სულ
საბითუმო და სავაჭრო	367,848	34,193	-	7,952	25,508	814	436,315
სოფლის მეურნეობა, სატყეო							
მეურნეობა და მეთევზეობა	38,857	1,431	-	355	39	275	40,956
წარმოება	165,739	10,875	276	20,898	9,534	754	208,075
ტრანსპორტირება და შენახვა	28,199	2,518	-	13,099	430	1,407	45,652
სხვა ეკონომიკური							
საქმიანობა	479,130	7,704	562	21,867	-	-	509,267
საბინაო მშენებლობა	110,368	-	133	80	-	-	110,581
საინვესტიციო სესხები	1,323	-	560	-	5	2,101	3,989
სხვა	-	-	-	-	-	89	89
სულ	1,191,464	56,721	1,531	64,251	35,516	5,436	1,354,923

'000 ლარი	უძრავი	ფინანსური	ნაღდი ფულით	უზრუნველყოფის			
2019 წლის 31 დეკემბერს	ქონება	გარანტიები*	უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე	სულ
საბითუმო და სავაჭრო	312,099	10,273	332	8,268	4,342	989	336,303
სოფლის მეურნეობა, სატყეო							
მეურნეობა და მეთევზეობა	34,657	880	724	704	150	861	37,976
წარმოება	118,133	9,480	911	17,253	2,599	141	148,517
ტრანსპორტირება და შენახვა	17,055	459	-	3,827	151	103	21,595
სხვა ეკონომიკური							
საქმიანობა	392,846	6,848	828	12,841	7,066	1,048	421,477
საბინაო მშენებლობა	100,604	-	65	-	-	-	100,669
საინვესტიციო სესხები	1,500	-	576	-	154	1,229	3,459
სხვა	1	-	-	-	-	123	124
სულ	976,895	27,940	3,436	42,893	14,462	4,494	1,070,120

* საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, „სხვა“ უზრუნველყოფა მოიცავს შემდეგს: წილები კომპანიებში, მოძრავი ქონება (სატრანსპორტო საშუალებები, აღჭურვილობა), საყოფაცხოვრებო საქონელი, პირუტყვი, მარაგები, მოთხოვნები.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას და მოიცავს უზრუნველყოფას (უმეტესწილად უძრავ ქონებას) მესამე ეტაპის სესხებისთვის, რომელიც აჭარბებს მესამე ეტაპის სესხების საბალანსო ღირებულებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

თუ სესხი მრავალი სხვადასხვა სახეობის გირაოთი არის უზრუნველყოფილი, გირაო უნდა გათვალისწინებულ იქნას შემდეგი თანმიმდევრობით: ფულადი გირაო, ფინანსური გარანტიები, უძრავი ქონება და ბოლოს, მოძრავი გირაო.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიან ღირებულებაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 29. საკრედიტო რისკის მართვაზე დამატებითი ინფორმაციისთვის და კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი იხილეთ შენიშვნაში 28.

11. საინვესტიციო ქონება

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	8,592	9,875
შესყიდვები	1,596	1,004
გასხვისება	(1,586)	(2,168)
წლის ცვეთა	(164)	(179)
ცვეთის გასხვისება	77	60
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592
სულ შესყიდვის ხარჯები	9,703	9,693
დაგროვილი ცვეთა	(1,188)	(1,101)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592

2020 წელს საოპერაციო იჯარების ფარგლებში საიჯარო შემოსავალი იყო 1,308 ათასი ლარი (2019 წელს: 1,238 ათასი ლარი).

ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	5,247	5,401
შესყიდვები	301	-
წლის ცვეთა	(153)	(154)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247
სულ შესყიდვის ხარჯები	6,582	6,281
დაგროვილი ცვეთა	(1,187)	(1,034)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247

ხელმძღვანელობის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული. სამართლიანი ღირებულების შეფასება განეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს, საშემფასებლო მეთოდში გამოყენებული მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების გამო. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა უკანასკნელი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული მოთხოვნის ფასების საფუძველზე. გაყიდვების შედარების მიდგომისთვის გამოყენებული ძირითადი არადაკვირვებადი მონაცემი არის ანალოგიური ქონების ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. კორექტირებები ვრცელდება დაკვირვებად ფასებზე განსახილველ აქტივებსა და ანალოგებს შორის სხვაობის საფუძველზე.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

12. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	544	1,287
შესყიდვები	869	600
გასხვისება	-	(5,904)
ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(632)	(563)
ამორტიზაციის გასხვისება	-	5,124
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544
სულ შესყიდვის ხარჯები 31 დეკემბერს	5,441	4,572
დაგროვილი ამორტიზაცია 31 დეკემბერს	(4,660)	(4,028)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544

2019 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა და ბანკმა ჩამოწერეს 5,904 ათასი ლარის ოდენობით გამოუყენებელი „Microsoft“-ის ლიცენზიები.

13. ძირითადი საშუალებები

ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	მიწა და შენობები, მშენებარე აქტივები	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 1 იანვარს	44,433	11,158	55,591
შესყიდვები	280	1,446	1,726
გასხვისება - თვითღირებულებით	(2,245)	(1,916)	(4,161)
წლის ცვეთა	(1,116)	(3,330)	(4,446)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	385	1,903	2,288
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 31 დეკემბერს	41,737	9,261	50,998
სულ შესყიდვის ხარჯები	49,962	31,211	81,173
დაგროვილი ცვეთა	(8,225)	(21,950)	(30,175)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 1 იანვარს	41,737	9,261	50,998
შესყიდვები	108	1,967	2,075
გასხვისება - თვითღირებულებით	(1,969)	(391)	(2,360)
წლის ცვეთა	(1,038)	(3,135)	(4,173)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	954	381	1,335
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875
სულ შესყიდვის ხარჯები	48,101	32,787	80,888
დაგროვილი ცვეთა	(8,309)	(24,704)	(33,013)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

აქტივები გამოყენების უფლებით

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	2,871	1,778
შესყიდვები	217	1,940
გასხვისება	(1,224)	(329)
წლის ცვეთა	(669)	(650)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	756	132
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,951	2,871

15. სხვა აქტივები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	971	3,914
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	166	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	4,518
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,783	2,134
მარაგები და სხვა	380	374
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,599	4,003
სულ	6,256	8,521

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	851	3,730
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	167	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,538	4,334
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,644	2,000
მარაგები და სხვა	378	372
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,458	3,867
სულ	5,996	8,201

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი „სხვა ფინანსურ აქტივებს“ 1-ლი ეტაპის ფარგლებში ანაწილებს, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წლის ბოლოსთვის იხილეთ ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკთაშორის ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროგრესიტი ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	54,594	69,801
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	1,123	606
სულ	55,717	70,407

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 29. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

17. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაზრებსა და ვადიან ანაზრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	300,628	224,775
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	213,119	168,376
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,314
- ფიზიკური პირები	197,093	158,694
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	226	4,056
სულ	977,404	767,297

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	306,210	228,864
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	218,701	172,465
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,313
- ფიზიკური პირები	197,093	158,693
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	225	4,056
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი მოიცავდა 226 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 4,056 ათასი ლარი) მომლოდინე კლიენტის გადაცემებს „სხვა ვალდებულებებში კლიენტების მიმართ“.

კატეგორია „იურიდიული პირები“ მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	307,116	222,703
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყევეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,574
სულ	977,404	767,297

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	312,697	226,792
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყევეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,573
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდა 134 კლიენტი (2019 წელს: 91 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1,000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 435,341 ათას ლარს (2019 წელს: 263,390 ათასი ლარი) ან კლიენტთა მთლიანი საბანკო ანგარიშების 44%-ს (2019 წელს: 34%).

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ანაზღაურებები 1,531 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 3,436 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი დეპოზიტები 4,258 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 5,691 ათასი ლარი). იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 31-ე შენიშვნაში. კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

18. სხვა ნასესხები სახსრები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის და ბანკისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ წარმოდგენილია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი

ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	2026 წლის დეკემბერი	2,198	2,044
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2023 წლის მარტი	20,371	24,831
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის აპრილი	17,225	19,281
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის ივლისი	13,410	17,513
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის ოქტომბერი	17,355	16,999
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის თებერვალი	4,227	4,732
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის აპრილი	2,639	3,829
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2022 წლის აგვისტო	7,114	9,291
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2027 წლის აპრილი	50,505	-
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის აგვისტო	60,303	-
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის მაისი	63,370	50,336
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	-	14,539
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	18,238	14,538
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2021 წლის ივნისი	6,594	11,489
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2027 წლის აგვისტო	34,727	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის აპრილი	17,946	-
სულ ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით		336,222	218,488
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის თებერვალი	57,481	49,791
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2023 წლის სექტემბერი	26,409	30,813
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A., SICAV-SIF(GGF)	2025 წლის დეკემბერი	40,383	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის ივლისი	36,590	29,183
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2021 წლის აგვისტო	3,530	6,162
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2026 წლის იანვარი	42,384	37,242
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2024 წლის თებერვალი	39,859	35,028
სულ ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით		246,636	188,219
სულ ვალდებულებები		582,858	406,707

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადების ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, საბალანსო ღირებულების საფუძველზე.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	70,010	448,838	64,010	582,858

2019 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	43,338	311,329	52,040	406,707

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31. არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები წარმოდგენილია შენიშვნაში 28.

19. სხვა ვალდებულებები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კრედიტორული დავალიანება	538	963
სხვა	465	182
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	1,145
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან		
მიღებული გადავადებული საკომისიოები	459	294
სულ სხვა ვალდებულებები	1,462	1,439

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

შენიშვნა ინდივიდუალური სხვა ვალდებულებებისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია სხვა ვალდებულებების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის.

20. მოგების გადასახადები

ქართული კომპანიების მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთი არის 15%-ი. მოგების გადასახადის ხარჯები აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში და მოიცავს შემდეგს:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
მიმდინარე გადასახადის დარიცხვა	27	3,756
გადავადებული გადასახადის დარიცხვა	1,035	965
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი საგადასახადო დარიცხვები:

'000 ლარი	2020	2019
მოგება დაბეგრამდე	29,797	33,136
თეორიული გადასახადის დარიცხვა ნორმატიული 15%-იანი განაკვეთით	4,470	4,970
იმ ერთეულების საგადასახადო გავლენა რომლებიც არ არის გამოქვეყნადი:		
– ხარჯები /(შემოსავალი) რომლებიც არ ექვემდებარება გამოქვეყნებას საგადასახადო მიზნებისათვის/ საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	(3,408)	(249)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

დროებით სხვაობებში მოძრაობის საგადასახადო გავლენა დეტალურად არის წარმოდგენილი ქვემოთ და აღრიცხულია 15%-იანი განაკვეთით (2019 წელს: 15%):

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	დარიცხული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2019	დაკრედიტებული მოგებაში ან ზარალში	1 იანვარი 2019 წელი
გადავადებული გადასახადი:					
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო ზარალის რეზერვზე	2,637	1,202	1,435	655	780
სხვა დროებით სხვაობებზე	2	(167)	169	310	(141)
სულ გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	2,639	1,035	1,604	965	639

რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები არ აღინიშნება.

შენიშვნა ინდივიდუალური მოგების გადასახადისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია მოგების გადასახადების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების ბოლოსთვის.

21. სუბორდინირებული სესხი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სუბორდინირებული სესხი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დაყვით:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
პროგრესიტი ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	25,169	21,913
პროგრესიტი ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	8,390	7,305
პროგრესიტი ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2028 წლის სექტემბერი	20,194	16,096
სულ		53,753	45,314

ამ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირია:

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	31 დეკემბერი 2020			31 დეკემბერი 2019		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
აქციონერი						
პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352
სულ	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა		სააქციო კაპიტალი ოდენობა		საემისიო კაპიტალი ოდენობა	
	2019 წლის 31 დეკემბერს	2020 წლის 31 დეკემბერს	2019 წლის 31 დეკემბერს	2020 წლის 31 დეკემბერს	2019 წლის 31 დეკემბერს	2020 წლის 31 დეკემბერს
	20,070,275	20,070,275	100,352	100,352	51,324	51,324

დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. ბანკს შეუძლია განსაზღვროს წლიური და შუალედური მოგებების განაწილება დივიდენდების სახით.

2020 წელს დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული და გადახდილი (2019 წელს: 26,373 ათასი ლარი, 1.3 ლარი ერთ აქციაზე).

23. წმინდა სესხის შეჯერება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ჩვენი ვალის ანალიზი და ჩვენი ვალის დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდზე. ვალის პუნქტები არის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში შეტანილი დაფინანსების პუნქტები.

	საფინანსო საქმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	406,707	45,314	2,938	454,959
შემოსულობები	162,592	-	-	162,592
დაფარვები	(71,822)	-	(1,648)	(73,470)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	90,770	-	(1,648)	89,122
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა სხვა ცვლილებები	85,672	8,565	643	94,880
საპროცენტო ხარჯი	19,084	3,569	150	22,803
ახალი საიჯარო ვალდებულება	-	-	217	217
გადახდილი პროცენტი	(19,375)	(3,695)	-	(23,070)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	582,858	53,753	2,300	638,911

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

	საფინანსო საქმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	457,234	82,978	1,778	541,990
შემოსულობები	169,416	-	-	169,416
დაფარვები	(245,018)	(43,229)	(711)	(288,958)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(75,602)	(43,229)	(711)	(119,542)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	25,205	5,692	-	30,897
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	19,427	5,427	103	24,957
ახალი საიჯარო ვალდებულება			1,768	1,768
გადახდილი პროცენტი	(19,557)	(5,554)	-	(25,111)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	406,707	45,314	2,938	454,959

24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

„წმინდა საპროცენტო შემოსავალი“ შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტირების ღირებულების შემცირება.

'000 ლარი

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო
განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით

	2020	2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	88,809	85,282
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	3,605	1,920
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	2,382	3,680
სულ საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით	94,796	90,882

საპროცენტო და მსგავსი ხარჯები

კლიენტთა ანგარიშები	(19,309)	(17,018)
სხვა ნასესხები სახსრები	(19,084)	(19,427)
სუბორდინირებული სესხი	(3,569)	(5,427)
საიჯარო ვალდებულებები	(150)	(103)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	(125)	(735)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(42,237)	(42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	52,559	48,172

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი

საკომისიო შემოსავალი	2020	2019
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	3,723	4,074
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	3,472	3,708
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	2,701	3,327
აკრედიტივები და გარანტიები	1,823	1,551
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	21	24
SMS მომსახურების საკომისიო	5	6
სხვა საკომისიო შემოსავალი	90	103
სულ საკომისიო შემოსავალი	11,835	12,793

საკომისიო ხარჯები

სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(5,533)	(5,989)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(1,249)	(1,248)
აკრედიტივები და გარანტიები	(524)	(367)
გადარიცხვები და ტრანზაქციები	(103)	(112)
მომსახურების საფასური	(93)	(119)
სულ საკომისიო ხარჯები	(7,502)	(7,835)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,333	4,958

26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ ერთეულებს:

'000 ლარი	2020	2019
კომუნიკაცია და ინფორმაციული ტექნოლოგიების ხარჯები	5,553	4,706
ცვთა და ამორტიზაცია	5,473	5,658
საკონსულტაციო მომსახურება	3,035	2,544
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,399	2,916
საკონსულტაციო და იურიდიული მომსახურება	849	775
კომუნალური და ელექტროენერგია	761	790
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	649	1,831
შეკეთება და ტექნიკური მხარდაჭერა	490	436
დაზღვევა	363	318
ტრანსპორტირება	337	879
აუდიტორული და სხვა ფინანსური მომსახურებები	266	512
ოფისის იჯარა	116	135
უსაფრთხოების მომსახურება	96	293
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,753	1,657
სხვა	384	1,127
სულ	22,524	24,577

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს 266 ათას ლარს (2019 წელს: 512 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეულ აუდიტორულ და სხვა პროფესიულ მომსახურებებზე გადახდილი თანხა, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მთლიანი სახელფასო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან 812 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და 2020 წელს განხორციელებულ მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2019 წელს: 1,741 ათასი ლარი).

2020 წელს ჯგუფის და ბანკის მიერ დასაქმებული პირების თვიური საშუალო რაოდენობა იყო 361 ადამიანი (2019: 341).

თვიური საშუალო თანამშრომლების რაოდენობის ჩაშლა კატეგორიების მიხედვით არის შემდეგი:

	2020	2019
უფროსი დონის ხელმძღვანელობა	3	3
საშუალო დონის ხელმძღვანელობა	21	22
სხვა თანამშრომლები	251	242
მომსახურების კონტრაქტორები	86	74
სულ	361	341

27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული

(a) სხვა საოპერაციო შემოსავალი

'000 ლარი	2020	2019
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	1,577	1,769
საიჯარო შემოსავალი საინვესტიციო ქონებიდან	1,308	1,239
შემოსავალი დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	787	819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,418	1,402
სულ	5,090	5,229

(b) სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწერასთან/გაყიდვასთან დაკავშირებული ზარალი	-	1,268
ანაზრების დაზღვევის ფონდთან დაკავშირებული ხარჯები	488	333
ხარჯები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	3	227
სხვა საოპერაციო ხარჯი	677	1,433
სულ	1,168	3,261

ზემოაღნიშნული კონსოლიდირებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები არსებითად არ განსხვავდება ინდივიდუალური ოდენობებისგან.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური, გარდა სხვაგვარად მითითებულისა.

ჯგუფის და ბანკის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

საერთო ჯამში, ჯგუფს და ბანკს არ აქვს უფლება იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს და ბანკს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს.
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის და ბანკის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი და ბანკი ოთხ კოფიციენტს მიმართავს. საზედამხედველო და ბაზელი III/კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულება (CRR) კაპიტალის კოფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოფიციენტისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის განყოფილება და მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის წევრებს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც მიმდინარე, ასე მომავალ მოთხოვნებთან (კვარტალურად).

2020 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II /III) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (პილარ I + პილარ II)	2020	2019
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 7.30%-ზე მეტი)	12.45%	15.20%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 11.05%-ზე მეტი)	16.51%	19.82%

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა პილარი II-ის ბუფერები, რომლებიც 2017 წლის დეკემბრიდან უნდა ყოფილიყო დაცული. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მინიმალური მოთხოვნები, მათ შორის ბუფერების დაწესება, პირველი დონისთვის არის 7.30%, ხოლო საზედამხედველო კაპიტალისთვის - სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 11.05%. არაპეჯირებული საკრედიტო რისკი გამოირიცხება პირველი დონისთვის განსაზღვრული სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებიდან და ბუფერის სახით დაემატება. მოთხოვნები შემცირებულია 2019 წლის დეკემბერთან შედარებით და ეს ასახავს პანდემიის დროს საქართველოს ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებას კაპიტალთან დაკავშირებით.

2020 წლის მარტში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო საგანგებო ზომები და დაამტკიცა გარკვეული შემამსუბუქებელი ზომები, COVID-19-ის პანდემიის ქვეყნის ფინანსურ სექტორზე გავლენის საპასუხოდ. ეს გეგმა ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირველ დონეზე დატვირთვის HHI-იდან დაგეგმილი ზრდის და წმინდა GRAPE ბუფერის **გადადება;**
- კონსერვაციის ბუფერი მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2,5%-ის ოდენობით, **შემცირებულია 0%-მდე;**
- ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR ბუფერი) **შემცირებულია 2/3-ით.**

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი მშობელი კომპანიის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის ერთიანი გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელ III მოთხოვნების მიხედვით, როგორც დადგენილია ევროპის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დირექტივაში და კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციაში (CRR). შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის და ბანკის კოეფიციენტები ბაზელ III/CRR-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური:

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA)	17.86%	18.57%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	21.05%	22.64%

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
ჩვეულებრივი საექციო კაპიტალი	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	51,324	51,324
წინა პერიოდის გაუნაწილებელი მოგება	62,678	60,636
პირველი 9 თვის მოგება	22,975	19,040
სხვა კორექტირებების გამოკლებით	(3)	(23)
გამოკლებული მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდები	-	(26,373)
გამოკლებული არამატერიალური აქტივები	(781)	(544)
პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
კორექტირებული პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
სუბორდინირებული სესხები	48,170	44,737
მეორადი კაპიტალი	48,170	44,737
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	284,713	249,149

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საბალანსო	1,165,362	954,145
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები არასაბალანსო	35,185	24,424
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან	7,828	1
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკიდან	115,978	121,776
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,324,353	1,100,346

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული სესხის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად მშობელი კომპანიის მიერ, კაპიტალის მართვის მიზნებისთვის, არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერიჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არა-აღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერიჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი ICAAP

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი და ბანკი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის და ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილის სახის მიხედვით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს მისი დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის და ბანკის რისკის შემცველობის პოტენციალი განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული სესხი (1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით), რამაც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 295 მილიონი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 259 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%-ის ოდენობით, ანუ 177 მილიონი ლარი, არა-აუდიტირებული, 2020 წლისთვის (2019 წელს - 155 მილიონი, არა-აუდიტირებული). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები): სასესხო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე გამოითვლება ისტორიული ზარალის განაკვეთები და გამოიყენება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე, ასევე არასაბალანსო პორტფელზე პოტენციური სასესხო ზარალების გამოსათვლელად;
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე;
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის მეშვეობით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ბაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა);
- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

საკრედიტო რისკის დასაფარი ეკონომიკური კაპიტალის მოცულობა სტაბილური იყო 2020-2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის და ბანკის ფარგლებში მოქმედი ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის და ბანკის რისკის აღების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, მშობელი კომპანიის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად და ჯგუფის და ბანკის მიერ მათი ათვისების დონე 2020 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	97,197	49,240	16.7%
კონტრაქტების რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	14,727	4,677	1.6 %
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	29,454	21,941	7.4%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,891	2,466	0.8%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	29,454	9,278	3.2%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	176,723	87,602	29.7%

2019 წლის ბოლოსთვის „რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსის“ (RAtCR) განაწილება იყო შემდეგი:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	85,373	48,199	18.6%
კონტრაქტების რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	12,935	2,689	1.0%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	25,871	14,462	5.6%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,174	294	0.1%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	25,871	9,742	3.8%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	155,224	75,386	29.1%

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

ინდივიდუალური რისკების მართვა

2020 წელს, ჯგუფმა და ბანკმა დამატებით განავითარა და გააძლიერა შემდეგი რისკების მართვის პროცესები:

- (a) საკრედიტო რისკი
- (b) ლიკვიდურობის რისკი.
- (c) საბაზრო რისკი
- (d) საოპერაციო რისკი
- (e) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადო მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს და ბანკს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ადგენს).

(a) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის და ბანკის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. როგორც მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მომსახურე ბანკი, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი ბანკები საკრედიტო დაწესებულებები არიან, რომელთა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში კლიენტებზე გაცემული სესხები დომინირებს. შესაბამისად, მომხმარებელთა საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი და ბანკი დგას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძვლიან განხორციელებას ემყარება, როგორიცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის.
- ჯგუფის და ბანკის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- კლიენტთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება
- მსესხებლის კრედიტუნარიანობის რეგულარული მონიტორინგი
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი, კოვენანტების შესრულება
- ვადაგადაცილებების ეფექტური მართვა.
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება;
- ინვესტიციები მოტივირებული პერსონალის მომზადებაში, საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელებით.
- „ოთხი თვალის პრინციპის“ გამოყენება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგების თუ თვით-დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს, რომელიც შედგება საოპერაციო და ბექ-ოფისის თანამშრომლებისგან.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური გზაა. ჯგუფის და ბანკის ძირითადი საქმიანობა – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება - მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით.

მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 500,000 ევროს ზღვარს, ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან და ბანკთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ.

თუმცა, ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. „ფრონტ“ და „ბექ“ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის და ბანკის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს მსესხებელთა ჯგუფზე 373 სესხს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (2019 წელს: 355 სესხი).

საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება.

ფასს 9-ის გაუფასურების მოდელის მიდგომის ძირითადი ელემენტი ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გაუფასურების აღიარებისთვის და შეფასებისთვის.

მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას.

საკრედიტო რისკი სესხზე ზარალის ანარიცხების გამოთვლის კუთხით, რაოდენობრივად აისახება კლიენტის დეფოლტის რისკის შედეგად წარმოქმნილი მოსალოდნელი ზარალით. ზოგადად მოსალოდნელი ზარალი (EL) განისაზღვრება დეფოლტს დაქვემდებარებით (EAD), დეფოლტის ალბათობით (PD), და ზარალის განაკვეთით (LGD):

$$EL = EAD \times PD \times LGD.$$

დაქვემდებარება დეფოლტისას:

- არასაბალანსო ოდენობის მხოლოდ ნაწილი შესაძლებელია იქნას გამოყენებული დეფოლტის შემთხვევაში. აღნიშნული არის რაოდენობრივად ასახული კრედიტის კონვერტაციის ფაქტორების საშუალებით (CCF).
- მთლიანი დაქვემდებარების მთლიანი ოდენობა ან მისი ნაწილი შესაძლოა იქნას ვადაზე ადრე დაფარული გათვალისწინებული დროის პერიოდის განმავლობაში. აღნიშნული სიტუაცია რაოდენობრივად არის ასახული მთლიანი ან ნაწილობრივი წინასწარი გადახდებისთვის განსაზღვრული მეთოდების საშუალებით.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

დეფოლტის ალბათობა:

- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია შესაბამისი დროის პერიოდისთვის (ერთი წელი ან მთლიანი სასიცოხლო ვადა). კერძოდ, ხდება 1 წელზე ნაკლები დაფარვის ვადების შესაბამება.
- დეფოლტის ალბათობები განისაზღვრება ყველა რისკის შესაბამისი ქვე-პორტფელისთვის (მაგალითად ბიზნეს, კერძო და რესტრუქტურისებული კლიენტები) და დამოკიდებულია კლიენტის ზოგიერთ მახასიათებლებზე (მაგალითად რისკის კლასიფიკაცია ბიზნეს კლიენტებისთვის).
- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია, როგორც დროის გარკვეული მომენტის (PiT) პროგნოზები, ანუ, ითვალისწინებს მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, და დროის ტენდენციებს.
- მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკური პროგნოზების თანმდევი გაურკვევლობა გადაჭრილია რამოდენიმე მაკროეკონომიკური სცენარის გათვალისწინებით და მათი, ალტერნატიული „დროის გარკვეული მომენტის“ დეფოლტის ალბათობების გამოსათვლელად გამოყენების გზით და მათი საშუალო შეწონილის გამოყენებით, როგორც LLP გამოთვლის საბოლოო პარამეტრი.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში:

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია კლიენტის დაქვემდებარების ზომის კლასების მიხედვით. შეფასებები წარმოადგენს ამოღებული და არა-ამოღებული და უზრუნველყოფილი და არა-უზრუნველყოფილი ზარალი დეფოლტირებულ დაქვემდებარებების საშუალოებს. 1
- რადგან დეფოლტის ალბათობები და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია როგორც დროის გარკვეული მომენტის პროგნოზების საშუალო შეწონილი, მაკროეკონომიკური პერსპექტივების სხვადასხვა ვარიანტების მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ავანსად იხდის ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან წარმოშობის მიზნით. ბიზნეს მოდელიდან და ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების კლასიფიცირებას ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიაში ახდენს.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების მიხედვით. 28-ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

ზარალის რეზერვის ზრდა

ზარალის რეზერვის აღიარებისთვის, სამეტაპიანი მოდელი გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების მიხედვით.

- ეტაპი 1: ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე, გარდა “შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა”, რომლებიც განხილულია და წარმოდგენილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. ჯგუფი და ბანკი ზარალის რეზერვს განსაზღვრავს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით, მანამ სანამ არ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.
- ეტაპი 2: თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, მაშინ „მე-2 ეტაპის“ კლასიფიკაცია გამოიყენება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- ეტაპი 3: დეფოლტირებული ფინანსური აქტივები „მე-3 ეტაპზე“ კლასიფიცირდება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება ასევე არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით (დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (კრედიტით გაუფასურებული არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, რისკის ანარიცხი განისაზღვრება ამოღებადი ფულადი ნაკადების მიხედვით. უმნიშვნელო საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, ზარალის რეზერვი განისაზღვრება პორტფელის პარამეტრების მიხედვით. მე-3 ეტაპი ასევე მოიცავს ისეთ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც უკვე გაუფასურდა თავდაპირველი აღიარებისას („შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები“). ეს აქტივები ფასდება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით და ზარალის რეზერვის გარეშე. საკრედიტო რისკზე მომავალი ცვლილებების მიუხედავად, შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 ეტაპზე დარჩება მათ რეალიზაციამდე (გასხვისებამდე).

აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

I ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ან რომლებსაც დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის. აღნიშნული რისკის პოზიციები მოიცავს ასევე საკრედიტო რისკის შემცირების გამო II ეტაპიდან უკან გადმოსულ პოზიციებს. ამ რისკის პოზიციებისთვის ხდება ერთწლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში და განისაზღვრება ზარალის რეზერვი. ერთწლიანი მოსალოდნელი ზარალი მოიცავს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებით გამოწვეულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

1-ლი ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე საანგარიშგებო თარიღისთვის დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აქტივებს ან რომელთათვისაც მე-2-ე ან მე-3-ე დონეზე განაწილების კრიტერიუმები არ გამოიყენება. აქტივები 1-ელ ეტაპზე ნაწილდება თავდაპირველი აღიარებისას გარდა შემენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული (POCI) აქტივებისა, რომლებიც განიხილება და შეტანილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. 1-ლი ეტაპის აქტივებისთვის, საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებიდან წარმოშობილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) აღიარდება ხარჯების სახით. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.

საკრედიტო დაქვემდებარებები არ განიხილება როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ გირაოს ღირებულების გამო, თუ სესხი არ იქნებოდა განხილული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აღნიშნული გირაოს გარეშე. სასესხო ხელშეკრულებები ასევე არ არის მიჩნეული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ იმიტომ რომ მათ აქვთ უფრო დაბალი დეფოლტის რისკი ვიდრე სხვა საკრედიტო პროდუქტებს ან იმ იურისდიქციის საკრედიტო რისკებთან მიმართებაში რომელშიც ფუნქციონირებს საწარმო.

ყველა დაქვემდებარება ამ ეტაპზე შედგება პორტფელებისგან, რომლებიც არ ავლენენ გაზრდილი საკრედიტო რისკის არანაირ ნიშნებს.

II ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ (გარდა შემთხვევებისა, როდესაც მათ დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის) და არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალი ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალია, რომელიც სესხის არსებობის მანძილზე (სესხის დაფარვის ვადა) დეფოლტის ყველა შესაძლო შემთხვევის შედეგად წარმოიქმნება.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

II ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული შეფასება ითვალისწინებს შესაბამის და დასაბუთებულ ინფორმაციას. ზარალის რეზერვები დგინდება ნარჩენი დაფარვის ვადის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეკვივალენტური ოდენობით, ანუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალები (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც არ არის კრედიტით გაუფასურებული).

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დადგენილია როგორც ხარისხობრივი, ასევე რაოდენობრივი ინფორმაციის საფუძველზე.

ყველი საანგარიშგებო თარიღისთვის დაქვემდებარების დეფოლტის ალბათობის ნარჩენი სასიცოცხლო ვადის, მისი თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებული დეფოლტის ალბათობის ნარჩენი სასიცოცხლო ვადასთან შედარების საფუძველზე. ზარალის პარამეტრები დაფუძნებულია შეფასებული დაქვემდებარებებისთვის შიდა რისკის კლასიფიკაციის სისტემაზე. SICR დგება მაშინ თუ დეფოლტის ალბათობაში სხვაობა აჭარბებს წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარს (ზღვარი დაფიქსირებულია როგორც ცალკე პარამეტრი, წინასწარ განსაზღვრული ზღვარი თითოეული რისკის კლასისთვის წარმოადგენს 2.5-ს) და შესაბამისი აქტივი გადატანილი იქნება პირველი ეტაპიდან მეორეში. ამის საპირისპიროდ, გადატანა მეორე ეტაპიდან პირველ ეტაპზე შესაძლებელია, როდესაც არსებითად მცირდება დაკავშირებული საკრედიტო რისკი.

როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან ერთ-ერთი მაინც წარმოიშობა:

- კლიენტს დავალიანება აქვს 30 დღეზე მეტი (მათ შორის PAR 30 თვის განმავლობაში), მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით;
- კლიენტის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუარესდა, რამაც რისკის კლასიფიკაციის 6-დან 7-მდე დაქვეითება გამოიწვია;
- ადგილი აქვს სტანდარტულ ან საყურადღებო რესტრუქტურისაზიის მოვლენ(ებ)ას;

მეორე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იყოს განსაზღვრული.

III ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა შემთხვევაშიც საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე (ზარალის რეზერვისთვის კორექტირებული ბრუტო საბალანსო ღირებულება).

ეტაპი 3 მოიცავს ყველა დაქვემდებარებას, რომელიც არის კრედიტით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ზარალის რეზერვების შესაბამისი გამოთვლები ხორციელდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, კრედიტით გაუფასურებული).

დაქვემდებარება მიჩნეულია როგორც კრედიტით გაუფასურებული და გადატანილია მესამე ეტაპზე როდესაც შემდეგი ან მსგავსი მახასიათებლები ვლინდება საანგარიშგებო თარიღისთვის:

- კლიენტის 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმები, რომელთა საფუძველზე ბანკს მიაჩნია, რომ ნაკლებად არსებობს იმის ალბათობა რომ კლიენტი სრულად დაფარავს დავალიანებას გირაოს რეალიზაციის გარეშე
- კლიენტს მინიჭებული აქვს რისკის კლასიფიკაციის დონე 8
- გაუფასურებული რესტრუქტურისაზიის ღონისძიება (ღონისძიებები)
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- ბანკმა წამოიწყო სამართალწარმოება კლიენტის წინააღმდეგ

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- გაუფასურების სხვა ნიშნები, რომლებიც მიაწინებებს რომ სრული გადახდა კლიენტისგან აღარ არის მოსალოდნელი

მესამე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იქნას განსაზღვრული.

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებები

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის, რომლებიც არ ავლენენ გაუფასურების ნიშნებს, როგორც წესი არ ტარდება ინდივიდუალურად მორგებული გაუფასურებაზე ტესტირება, რადგან საოპერაციო ხარჯები არ ამართლებს ფართომასშტაბიან გაუფასურებაზე ტესტირებას თითოეული აღნიშნული კლიენტისთვის. ამის მაგივრად, მოსალოდნელი ზარალის შეფასება დაფუძნებულია მეთოდოლოგიაზე რომელიც განსაზღვრულია „LLP-სთვის საკრედიტო რისკის მოდელის აღწერაში“. მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში შეუძლია ბანკს ჩაატაროს გაუფასურებაზე ტესტირება თითოეული ინდივიდუალურად უმნიშვნელო საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის კონკრეტული ინდივიდუალური გაუფასურების შეფასების გზით.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკის პოზიციებს აკონტროლებს შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტების მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი. მსგავსი საკრედიტო რისკის პოზიციებისთვის, კომიტეტი აფასებს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს თუ არა, ანუ, ადგილი აქვს თუ არა ერთ-ერთ ქვემოთ მითითებულ შემთხვევას:

- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხის რესტრუქტურზაცია
- ბანკის მიერ სასამართლო საქმის წარმოების დაწყება
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- 90 დღიანი ვადაგადაცილება
- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- მცირე და საშუალო საკრედიტო რისკების მქონე ყველა კლიენტის შემთხვევაში რისკის კლასიფიკაციის შემცირება 8-მდე
- შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული რისკის პოზიცია თავდაპირველი აღიარებისას
- გაუფასურების სხვა ნიშნები

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი და ბანკი იყენებს სულ მცირე ორ სხვადასხვა სცენარს რომელიც დაფუძნებულია მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციაზე (მაკროეკონომიკური ფაქტორების ჩათვლით). ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა მოსალოდნელ სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორიცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, სააღსრულებო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებ(ებ)ისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებ(ებ)ის გადახდისუნარიანობა. ამასთანავე, მრავალი შესაძლო სცენარის გამოყენების შემთხვევაში, კლიენტის გადახდისუნარიანობაზე გავლენა ექნება ერთ ან მეტ შესაბამის მაკროეკონომიკურ მაჩვენებელს.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავდების გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო, რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც დაფუძნებულია საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ მონაცემებზე და გირაოს საპროგნოზო ფასზე. სულ მცირე ორი სხვადასხვა სცენარი არის გამოყენებული გირაოს გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრების შეფასებითვის.

თუ ბანკის შიდა მონაცემები არ არის სანდო ან საკმარისად შესადარისი, ბანკი იყენებს საკმარის და სანდო ინფორმაციას გარე წყაროებიდან, რომელიც მხარს უჭერს გირაოსგან მისაღები მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების ვადიანობისა და ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ დაშვებებს.

რისკის კლასიფიკაციის პროცესი

რისკის კლასიფიკაციის სისტემა მცირე და საშუალო კლიენტებისთვის მოიცავს საკრედიტო რისკის ზრდის განსაზღვრის პროცესის მნიშვნელოვან ნაწილს და შესაბამისად სესხის პორტფელის კლასიფიკაციას. თავდაპირველი თანხის გაცემამდე, თითოეული საკრედიტო დაქვემდებარებას მინიჭებული აქვს რისკის ერთ-ერთი კლასი - 1-დან 8-მდე (1 საუკეთესო, 8 ყველაზე უარესი). რისკის კლასის მინიჭება გულისხმობს მრავალი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმის ფართომასშტაბიან ანალიზს კლიენტის დონეზე, რომლებიც რეგულარულად ფასდება კლასებს შორის საკრედიტო რისკის ზრდის გამოვლენის მიზნით.

პროგრედიტი უზრუნველყოფს ახალ სესხის ხაზებს კლიენტებისთვის რომლებიც ასრულებენ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს. დამატებითი სესხების გაცემა კლიენტებისთვის რისკის კლასიფიკაციით 6, 7 და 8 - არ არის ნებადართული.

	უზარისხო სესხების პორტფელი	დეფოლტირებული სესხების პორტფელი
2020 წლის 31 დეკემბერს	5.4%	3.0%
2019 წლის 31 დეკემბერს	3.3%	2.8%

ბანკის პოლიტიკების შესაბამისად, როგორც წესი მხოლოდ მოკლევადიანი საკრედიტო ხაზები შეიძლება იყოს გაცემული გირაოს გარეშე. საკრედიტო ხაზები უფრო მაღალი რისკის პროფილით ყოველთვის უნდა იყოს უზრუნველყოფილი მყარი გირაოთი, როგორც წესი უძრავი ქონება.

ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა დასაკუთრებული ქონების განკარგვასთან დაკავშირებით მოითხოვს, რომ ყველა კლიენტის დეფოლტების შედეგად მოპოვებული საქონელი, იყოს გაყიდული მესამე მხარეებზე, რათა თავიდან აცილებულ იქნას ნებისმიერი ინტერესთა კონფლიქტი რომელიც გირაოს საბაზროზე დაბალი შეფასებით წარმოიშვება. ასევე, დასაკუთრებული ქონება არის გაყიდული ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად, საჯარო აუქციონის საშუალებით, და ნებისმიერი ნარჩენი ნაშთი ძირის, პროცენტის და ჯარიმის დაფარვის შემდეგ დაკრედიტებულია კლიენტის ანგარიშზე. დასაკუთრებული ქონება ძირითადად მიწისა და შენობებისგან შედგება. მცირე ნაწილი შედგება მარაგებისგან, აღჭურვილობისგან და სატრანსპორტო საშუალებებისგან.

სასესხო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად არის მიმოხილული საკრედიტო რისკის განყოფილების მიერ, რათა გამოვლენილი იქნას პოტენციური მოვლენები რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ სასესხო პორტფელის დიდ ნაწილზე (საერთო რისკის ფაქტორები) და, საჭიროების შემთხვევაში, შეიზღუდოს ეკონომიკის ზოგიერთ სექტორებზე კრედიტის გაცემა.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არცერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის და ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხების გაცემამდე ხდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას. აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის და ბანკისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის ან ბანკის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უუნარობა ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – ინვესტირებული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;
- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;
- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია კონტრაგენტის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუუნარობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა;
- საბაზრო ფასის რისკი - ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულების ვარდნით გამოწვეული ზარალის რისკი, რადგან ამ დროს საპროცენტო განაკვეთები იზრდება.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის და ბანკის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდობის განთავსება ხდება ბანკთაშორის ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. წარმოებულ კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის და ბანკის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა, იმის გამო, რომ ჯგუფი და ბანკი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ანაბრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაბრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი და ბანკი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაჰენტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის და ბანკის კონტრაჰენტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაჰენტის/ემიტენტის შერჩევისა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაჰენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი და ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის 10%-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური ნარჩენი დაფარვის ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება, კომპლაენსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაჰენტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად, ჯგუფმა და ბანკმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდობის მართვის მიზნით ჯგუფს და ბანკს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები ლარში სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც ძალიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი და ბანკი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2020	%	2019	%
საბანკო ჯგუფები	31,978	10%	83,489	29%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	3,651	1%	43,370	15%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	28,327	9%	40,119	14%
სებ	242,332	79%	197,315	69%
სავალდებულო რეზერვი	215,459	70%	175,926	62%
სხვა დაქვემდებარებები	26,873	9%	21,389	7%
საქართველოს მთავრობა	32,256	11%	4,924	2%
სახაზინო ვალდებულებები	32,256	11%	4,924	2%
სულ კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი	306,566	100%	285,728	100%

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის და ბანკის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 70%-ს (2019 წელს: 62%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში:

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2020	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	26,649	48,505	167,178	242,332
სავალდებულო რეზერვი	-	48,442	167,017	215,459
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,440	63	161	7,664
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	-	-	19,209
საქართველოს მთავრობა	32,256	-	-	32,256
	58,905	48,505	167,178	274,588

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2019	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	21,274	44,380	131,661	197,315
სავალდებულო რეზერვი	-	44,331	131,595	175,926
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	4,281	49	66	4,396
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	16,993	-	-	16,993
საქართველოს მთავრობა	4,924	-	-	4,924
	26,198	44,380	131,661	202,239

(b) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს და ბანკს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობება შეუსაბამობით ვადებს და ფულადი ნაკადების ოდენობებს შორის, რომელიც თან სდევს ჯგუფისა და ბანკის ოპერაციებს და ინვესტიციებს.

ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის და ბანკის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებს დიდი რაოდენობით გაცემულ მოკლე და საშუალო ვადიან კრედიტებს. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთები დაბალია. ამის გამო, ფულადი სახსრების შემოდინებები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და პროგნოზირებადი. ფინანსური ბაზრების ინსტრუმენტების გამოყენების მაჩვენებელი დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ზღუდავს ლიკვიდურობის რისკის კონცენტრაციების შესაძლებლობას და ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარიობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი და ბანკი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულებების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. საბაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობას. მას ასევე ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი და ბანკი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდურობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში - ევროკავშირის საბჭოს რეგულაცია 575/2013 [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება - CRR] და ევროკავშირის საბჭოს დირექტივა 2013/36/EU [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დირექტივა - CRD IV]. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზღაურებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს საპროგნოზო ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადიანობის სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს.

დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ჩვეულებრივ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს უარყოფითი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტები). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება ყოველდღიურად და ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში დასაფარი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. აღნიშნული მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს და ბანკს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ პირობითად მომდევნო 30 დღეში დასაფარი ვალდებულებები გაისტუმროს. ამას ემატება ინდიკატორები, რომლებიც დამკვიდრდა 2018 წელს - „გადარჩენის პერიოდი“, რომელიც არის დროის პერიოდი, როდესაც ბანკს შეუძლია ყველა საჭირო თანხის გადახდა დამატებითი (ანუ ჯერ კიდევ ხელშეკრულებით შეუთანხმებელი) ფულადი სახსრების გენერირების გარეშე, ანუ, პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ბანკს არ აქვს უარყოფითი ლიკვიდურობის დეფიციტი რომელიმე სააღრიცხვო პერიოდში. გადარჩენის პერიოდის განსაზღვრული მინიმალური ლიმიტებია მინიმუმ 90 დღე მთლიან სავალუტო დონეზე, ასევე მთლიან უცხოური ვალუტის დონეზე და ადგილობრივი ვალუტის დონეზე.

ჯგუფი და ბანკი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს ბანკთაშორისი საბაზრო ინდიკატორის, უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდურობის დისბალანსის, მენაბრეების კონცენტრაციის და ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის (როგორც დადგენილია ბაზელ III-ში) შესახებ ანგარიშგების მაჩვენებლებს. თუ რომელიმე საკონტროლო მაჩვენებელი გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროგრესიტი ბანკის ALCO-სთან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ჯგუფისა და ბანკის ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი არის შედგენილი. ხდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი ასევე მიზნად ისახავს დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაბრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მენაბრეზე დამოკიდებულება.

'000 ლარი						სულ ბრუტო თანხის	
2020 წლის 31 დეკემბერს	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტ	შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები საღარიბოში და ნაშთები სეზ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	342,837	7,960	32,679	22,532	9,353	415,361	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,986	-	-	-	-	31,986	31,978
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	51,580	84,946	417,239	698,098	350,856	1,602,719	1,354,923
ინვესტიციები სავალ ფასიან ქაღალდებში	6,002	20,561	5,177	8,511	26,797	67,048	51,465
სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	434,062	113,467	455,095	729,141	387,006	2,118,771	1,855,384
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	29,455	-	26,346	-	-	55,801	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	669,311	37,275	153,024	105,513	43,795	1,008,918	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	4,755	22,985	55,184	478,621	66,388	627,933	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	46	142	346	1,670	594	2,798	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,905	47,601	23,524	75,030	53,753
წარმოებული ვალდებულებები							
- შემოდინება	404	54,083	81,683	-	-	136,170	
- გადინება	(404)	(54,505)	(84,785)	-	-	(139,694)	3,415
სულ ფინანსური ვალდებულებები	704,570	59,980	235,703	633,405	134,301	1,767,959	1,676,450
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(270,508)	53,487	219,392	95,736	252,705		
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(270,508)	(217,021)	2,371	98,107	350,812		
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(161,839)	-	-	-	-	(161,839)	

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს/ 20 მილიონ ევროს. ამასთანავე, ერთდღიანი დაფინანსების მთლიანი ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს მთლიანი ვალდებულებების 3%-ს/ 15 მილიონ ევროს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საანგარიშგებო თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი დაფარვის ვადას ხელშეკრულების მიხედვით.

'000 ლარი	1	1-3	3-12	1 - 5	5 წელზე	სულ ბრუტო თანხის შემოძინება (გადინება)	საბალანსო ლირებულება
2019 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი		
არაწარმოებული აქტივები ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	196,263	7,043	33,056	23,070	3,477	262,909	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	83,489	-	-	-	-	83,489	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	32,686	74,340	315,232	622,205	251,396	1,295,859	1,070,120
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	17,000	-	5,007	-	-	22,007	21,917
სხვა ფინანსური აქტივები	4,518	-	-	-	-	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	333,956	81,383	353,295	645,275	254,873	1,668,782	1,442,953
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	1,218	69,189	-	-	-	70,407	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	492,590	31,745	149,003	103,992	15,666	792,996	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	4,550	6,732	41,552	347,697	57,504	458,035	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	977	168	-	-	-	1,145	1,145
საიჯარო ვალდებულება	48	-	236	1,221	1,585	3,090	2,938
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,849	13,060	49,509	66,418	45,314
წარმოებული ვალდებულებები							
- შემოძინება	-	142,646	-	-	-	142,646	
- გადინება	-	(143,205)	-	-	-	(143,205)	1,258
სულ ფინანსური ვალდებულებები	499,383	107,275	194,640	465,970	124,264	1,391,532	1,295,066
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(165,427)	(25,892)	158,655	179,305	130,609		
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(165,427)	(191,319)	(32,664)	146,641	277,250		
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(97,422)	-	-	-	-	(97,422)	

ჯგუფის/ბანკის უნარი გაათავისუფლოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კლიენტთა ანგარიშებში“ შეტანილი სულ მიმდინარე ანგარიშები შეადგენდა 300,628 ათას ლარს (2019: 224,775 ათასი ლარი). წინა სამი წლის პერიოდისთვის ყოველთვიურ საფუძველზე, კლიენტთა ანგარიშების ოდენობების ფარგლებში, მიმდინარე ანგარიშებისთვის ბოლოს ნაშთები არ ყოფილა 117,312 ათას ლარზე ნაკლები. მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების არსებითი ნაწილი წარმოადგენს ისტორიულად გრძელვადიანი ბუნების მქონე მიმდინარე ანგარიშებს იურიდიული საწარმოებისგან (დაახლოებით 70%).

მშობელი კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის გუნდი ჯგუფის/ბანკის რისკის მართვასთან ერთად, კლიენტთა ანგარიშების ფულადი ნაკადების მახასიათებლების გამოვლენის მიზნით ყოველწლიურად ატარებს ისტორიულ ანალიზს. აღნიშნული ანალიზის შედეგების საფუძველზე, ფულადი სახსრების გადინების განაკვეთები გამოიყენება კლიენტთა ანგარიშებზე. ჯგუფი/ბანკი ახორციელებს მისი ყველა ფინანსური აქტივებისთვის და ვალდებულებებისთვის (კლიენტთა ანგარიშების ჩათვლით) ლიკვიდურობის პოზიციის რეგულარულ შეფასებას და სტრეს-ტესტის ანალიზს. მოსალოდნელი ლიკვიდურობის ანალიზის საფუძველზე ბანკი ინარჩუნებს მყარ ლიკვიდურობის პოზიციას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში. უფრო გრძელვადიანი ლიკვიდურობის და დაფინანსების მოთხოვნები ჩართულია 5-წლიან ბიზნეს გეგმაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1– ს შეადგენს, ასევე „გადარჩენის პერიოდის“ ლიმიტის, რომელიც 90 დღეს შეადგენს.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი და ბანკი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს მისი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე დონე. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორიცაა CEB, OeEB, EIB და EBRD, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი და ბანკი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს მშობელი კომპანია და პროგრესიტი ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანაზრების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად, ჯგუფმა და ბანკმა შემოიღო ანაზრების კონცენტრაციის ინდიკატორი, რაც 5 უმსხვილესი არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების ან ყველა არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების წილია და რომელიც სულ არასაფინანსო კლიენტთა ანაზრების პორტფელის 1%-ზე მეტს შეადგენს, რომლის გატანა შესაძლებელია მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. კლიენტები, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა, მოიცავს ყველა კერძო ფიზიკურ და იურიდიულ პირს, გარდა კლიენტებისა ფინანსური ინსტიტუტების სახით. ფინანსური ინსტიტუტები წარმოადგენს კლიენტებს რომლებსაც მიენიჭებათ კლიენტის კატეგორია „ინსტიტუციონალური“ და ქვეკატეგორია „ფინანსური და სადაზღვევო საქმიანობები“.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების მიახლოებითი განაწილება 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანაზრები დაფინანსების ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სხვა ძირითადი წყაროებია მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებები.

%	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კლიენტების ანაზრები	58.6%	59.3%
ვალდებულებები მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	17.2%	20.5%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	24.3%	19.9%
სხვა ვალდებულებები	0.1%	0.3%

საერთო ჯამში, ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაზრებით.

I. დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის და ბანკისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით, მშობელ კომპანიას აქვს ლიკვიდურობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაზრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს და ბანკს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

(c) საბაზრო რისკი

ჯგუფის და ბანკის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი (i) და საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ii).

i. სავალუტო რისკი

ჯგუფის და ბანკის აქტივები და ვალდებულებები დენომინირებულია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში. თუ აქტივები და ვალდებულებები საერთო ვალუტაში არ ემთხვევა ერთმანეთს, ჯგუფს და ბანკს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარში ან ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში და ევროში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი დაფარვის ვადით (ლარში დენომინირებულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. შედეგად, უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობისთვის.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ყოველწლიურად ხდება მისი განახლება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე მშობელი კომპანიის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის და ბანკის სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრების დინამიკას. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა შენარჩუნდეს შემდგომი დაგეგმვის დაბალ დონეზე დღის ბოლოსთვის; გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის და ბანკის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის და ბანკის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია სავალუტო პოზიციების შემდგომი დაგეგმვის დაბალ დონეზე შენარჩუნება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა და ბანკმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და მშობელი კომპანიის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის და ბანკის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბებს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი 2020	საშუალო განაკვეთი 2019	საანგარიშგებო თარიღისთვის	საანგარიშგებო თარიღისთვის
			არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2020	არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2019
1 აშშ დოლარი	3.1137	2.8168	3.2902	2.8646
1 ევრო	3.5551	3.1535	4.0374	3.2181

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე:

'000 ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ლარი	სულ
2020 წლის 31 დეკემბერს					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სებ-ში ფლობილი სავალდებულო რეზერვების ჩათვლით)	110,936	279,118	1,409	23,898	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	3,953	1,020	-	27,005	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	51,465	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	583,956	463,520	-	307,447	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	106	678	-	873	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	698,951	744,336	1,409	410,688	1,855,384
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	54,593	1,124	-	-	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	163,796	614,612	486	198,510	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	323,797	232,567	-	26,494	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	170	31	-	802	1,003
საიჯარო ვალდებულება	113	2,187	-	-	2,300
სუბორდინირებული სესხი	20,194	33,559	-	-	53,753
სულ ფინანსური ვალდებულებები	562,663	884,080	486	225,806	1,673,035
წმინდა პოზიცია	136,288	(139,744)	923	184,882	182,349
წარმოებულების გავლენა	(138,887)	135,362	-	-	(3,525)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(2,599)	(4,382)	923	184,882	178,824

'000 ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ადგილობრივი ვალუტა	სულ
2019 წლის 31 დეკემბერს					
აქტივები					
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	66,175	171,044	1,074	24,616	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	632	43,845	-	39,012	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	403,164	395,345	-	271,611	1,070,120
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	1,979	-	1,337	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	471,173	612,213	1,074	358,493	1,442,953
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	69,834	573	-	-	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	132,595	454,336	475	179,891	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	109,718	266,078	-	30,911	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	360	88	-	697	1,145
საიჯარო ვალდებულება	194	2,717	-	27	2,938
სუბორდინირებული სესხი	16,096	29,218	-	-	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები	328,797	753,010	475	211,526	1,293,808
წმინდა პოზიცია	142,376	(140,797)	599	146,967	149,145
წარმოებულების გავლენა	(143,205)	142,546	100	-	(559)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(829)	1,749	699	146,967	148,586

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან (აშშ დოლარი და ევრო) დაკავშირებული მაქსიმალური მოსალოდნელი ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების სტატისტიკური ანალიზი და გონივრულად შესაძლებელად არის მიჩნეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ცვლილებების ისტორიული განაკვეთი გამოიყენება 99% და 95%-იან სანდოობის დონეებს დაქვემდებარებული წმინდა უცხოური სავალუტო პოზიციის გამოკვეთის მიზნით. მიმდინარე სავალუტო პოზიციებზე გამოიყენება 1-წლიანი ფლობის პერიოდი.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2020 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(1,708)	(1,921)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(1,175)	(1,325)

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2019 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(125)	(113)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(61)	(57)

2020 წლის განმავლობაში, ადგილობრივი ვალუტა ევროსთან მიმართებაში 25.5% -ით, ხოლო აშშ დოლართან მიმართებაში 14% -ით გაუფასურდა, აღნიშნული მნიშვნელოვან რყევას წარმოადგენს. თუმცა, რადგან ბანკი ინარჩუნებს მისი "დახურული პოზიციების" პოლიტიკას, უცხოური ვალუტის ბაზრებზე ნებისმიერ რყევას მცირე გავლენა ექნება ბანკის ფინანსურ შედეგებზე.

ii. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ მოძრაობას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში ექნება უარყოფითი გავლენა ბანკის ეკონომიკურ ღირებულებაზე და მის საპროცენტო შემოსავლებზე და საბოლოოდ კაპიტალზე. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. სესხების საშუალო დაფარვის ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზღაურების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით, ჯგუფის მოკლევადიანი სესხების უმრავლესობა ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, ხოლო გრძელვადიანი სესხები მცოცავი საპროცენტო განაკვეთებით გაიცემა. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი და ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

არსებობს ორი მაჩვენებელი, რომელსაც ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად იყენებს: ეკონომიკური ღირებულების გავლენა და საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი

ბანკის ეკონომიკური ღირებულება წარმოადგენს ყველა სამომავლო მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას, ანუ აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი შემოდინებების მიმდინარე ღირებულებას გამოკლებული ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი გადინებების მიმდინარე ღირებულება. იმ მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომლებიც დამოკიდებულია ბანკის არასაბალანსო ერთეულების საპროცენტო განაკვეთებზე, ასევე არის გათვალისწინებული. ეკონომიკური ღირებულების რისკი არის რისკი, რომ უკვე შეთანხმებული, საპროცენტო განაკვეთზე მგრძნობიარე აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება შემცირდება.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი ფასდება ეკონომიკური ღირებულების გავლენით, რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამომავლო ფულად ნაკადების მიმდინარე ღირებულების ცვლილებას, რომელიც გამოიწვევდა საპროცენტო განაკვეთის შოკის შემთხვევას. ეკონომიკური ღირებულების რისკს აქვს უფრო გრძელვადიანი პერსპექტივა და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც გრძელვადიანი გადაფასებიდან წარმოიქმნება. ეკონომიკური ღირებულების გავლენის ზომა დამოკიდებულია გადაფასების სტრუქტურაზე და პროცენტის მიმართ მგრძნობიარე აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურასა და მახასიათებლებზე, ასევე ნაკისრი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებაზე.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საპროცენტო შემოსავლების რისკი

საპროცენტო შემოსავლის რისკი ითვალისწინებს თუ რა გავლენა ექნებოდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას ბანკის მომგებიანობაზე მისი მიმდინარე გადაფასების სტრუქტურის გათვალისწინებით. შემოსავლიანობის რისკს აქვს ახლო პერსპექტივა (დაახლოებით ერთ წლამდე) და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც უფრო მოკლე ვადიანი გადაფასების შეუსაბამობებიდან წარმოიშვება. ის გაანალიზებულია საპროცენტო შემოსულობების მოგების და ზარალის (P/L) ანალიზის საშუალებით.

ევროსთვის და აშშ დოლარისთვის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური ცვლილება +/- 200 საბაზისო პუნქტით არის ნაგარაუდები. ადგილობრივი ვალუტისთვის, შოკის განმარტება წარმოიშვება ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის არასტაბილურობიდან ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან უკანასკნელი შვიდი გადახვევის განმავლობაში და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს.

გადაფასების რისკის თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის და ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯამური თანხები საბალანსო ღირებულებებით, რომლებიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან დაფარვის ვადის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2020 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და ნაშთები								
სებ-ში (სებ-ში ფლობილი								
სავალდებულო რეზერვების								
ჩათვლით)	286,849	-	-	-	-	-	128,512	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	27,005	-	-	-	-	-	4,973	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან								
ქაღალდებში	4,949	20,222	-	3,866	-	22,370	58	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები								
და ავანსები	158,267	145,642	229,277	252,791	448,290	107,010	13,646	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	477,070	165,864	229,277	256,657	448,290	129,380	148,846	1,855,384

ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების

მიმართ	28,307	-	26,265	-	-	-	1,145	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	371,559	34,662	55,858	92,080	83,644	36,248	303,353	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	85,516	92,166	52,583	53,317	240,402	54,870	4,004	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,300	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	32,902	20,187	-	664	53,753
სულ ვალდებულებები	485,382	126,828	134,706	178,299	344,233	91,118	312,469	1,673,035

წმინდა საპროცენტო განაკვეთის

ცვლილებისადმი მგრძნობელობა (8,312) 39,035 94,571 78,358 104,058 38,262

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2019 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	215,657	-	-	-	-	-	47,252	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	81,969	-	-	-	-	-	1,520	83,489
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	16,993	-	4,924	-	-	-	-	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	109,759	111,162	206,908	170,267	352,336	114,767	4,921	1,070,120
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	424,378	111,162	211,832	170,267	352,336	114,767	58,211	1,442,953
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	69,235	-	-	-	-	1,172	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	268,030	27,360	42,168	116,817	71,968	12,266	228,688	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	74,493	91,081	8,760	43,744	155,137	29,229	4,263	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,145	1,145
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,938	2,938
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	44,736	578	45,314
სულ ვალდებულებები	342,523	187,676	50,928	160,561	227,105	86,231	238,784	1,293,808
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისადმი მგრძნობელობა	81,855	(76,514)	160,904	9,706	125,231	28,536		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დამყარებით, რომ ჯგუფის და ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 საბაზისო პუნქტით ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხედველო კაპიტალის 15%-ს ყველა ვალუტაში. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე გავლენა 12 თვის განმავლობაში, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევა		სტრესულ მოვლენათა განვითარების შემთხვევა	
2%	-2%	5%	-5%
(2,589)	2,589	(6,475)	6,475
(1,977)	1,977	(4,945)	4,945
(2,922)	2,922	(7,304)	7,304
(7,488)	7,488	(18,725)	18,725

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე ზეგავლენა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევა		სტრესულ მოვლენათა განვითარების შემთხვევა	
2%	-2%	5%	-5%
(3,859)	3,859	(9,647)	9,647
(70)	70	(176)	176
(2,607)	2,607	(6,517)	6,517
(6,536)	6,536	(16,340)	16,340

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის გამოთვლის ვარიანტები აღებულია ბაზელის რეგულაციებიდან.

ჯგუფი და ბანკი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის თითოეული ძირითადი ვალუტის მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები წამყვანი ხელმძღვანელობის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

2020 წლის 31 დეკემბერს

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.51)	0.00	8.02
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.16	6.60	11.37

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.91	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	1.94	3.31
სხვა ნასესხები სახსრები	1.91	2.91	9.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	7.90	-

2019 წლის 31 დეკემბერს

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.2)	0.59	5.03
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.35	7.24	11.10

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.63	-	2.50
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	2.60	2.72
სხვა ნასესხები სახსრები	2.71	3.38	8.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	8.41	-

iii. ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაჰენტი ვერ მოახერხებს ვალდებულების დაკმაყოფილებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს საკრედიტო რისკზე (გადაცემის და კონვერტაციის რისკი). ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის ხასიათიდან და ჯგუფის და ბანკის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი/ბანკი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის/ბანკის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩარევის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ან მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ჩარევას.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფის/ბანკის ბიზნეს სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. მაშასადამე, იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. თუმცა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს/ბანკს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის/ბანკის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის/ბანკის და მშობელი კომპანიის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს/ბანკს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება.

(d) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება როგორც ზარალის რისკი შეუსაბამო ან წარუმატებელი შიდა პროცესებისგან, ადამიანებისგან ან სისტემებისგან ან გარე მოვლენებისგან. აღნიშნული განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, IT და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, იურიდიულ რისკებს, რეპუტაციისა და აუტოსინგის რისკებს. საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკები 2009 წლიდან დაინერგა; ისინი დამტკიცებულია ბანკის ხელმძღვანელობის მიერ და ყოველწლიურად არის განახლებული. პოლიტიკებში მოცემული პრინციპები შეესაბამება საოპერაციო რისკზე სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს, CRR-ის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საოპერაციო რისკების მართვის რეგულაციების, საქართველოს ეროვნული ბანკის კიბერუსაფრთხოების სტრუქტურის და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანი არის რისკების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა და ზარალის შემთხვევების განმეორების თავიდან აცილება. ჯგუფის ფარგლებში გამოყენებული ძირითადი ინსტრუმენტები არის შემდეგი: „რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა (RED)“, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასება, დადგენილი „ძირითადი რისკის მაჩვენებლები (KRI)“ და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესების „ახალი რისკის დამტკიცების პროცესის“ (NRA) სტრუქტურირებული პროცედურის საშუალებით ანალიზი.

„რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა“ შეიქმნა იმისათვის, რომ პროგრედიტ ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევა იყოს დოკუმენტირებული, გაანალიზებული და მისი ეფექტური კომუნიკაცია მოხდეს. პროგრედიტის ყველა ბანკი დოკუმენტურად ასახავს მის რისკის შემთხვევებს არსებული სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს რომ შესაბამისი ყურადღება დაეთმოს აუცილებელი მაკორექტირებელი და პრევენციული ზომების დანერგვას საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად.

რისკების შემთხვევების შემდგომი ანალიზისგან განსხვავებით, როგორც ეს აღრიცხულია რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში, ყოველწლიური რისკის შეფასებები სისტემატიურად ხორციელდება ძირითადი რისკების გამოვლენის და შეფასების და კონტროლის გარემოს შესაბამისობის შეფასების მიზნით. აღნიშნული ორი ინსტრუმენტი ავსებს ერთმანეთს და უზრუნველყოფს პროგრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

რისკის მაჩვენებლები ასევე გამოიყენება საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროებში თაღლითობის გაზრდილი რისკის ან კონკრეტული წერტილების გამოსავლენად, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას პოტენციური თაღლითების მიერ. აღნიშნული მაჩვენებლების ანალიზი რეგულარულად ხორციელდება და საჭიროების შემთხვევაში ხდება პრევენციულ ზომებზე შეთანხმება.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საოპერაციო რისკის მართვის დასრულებისთვის, ყველა ახალი მომსახურება დანერგვამდე უნდა იყოს გაანალიზებული, პოტენციური რისკების გამოვლენის და მართვის მიზნით (NRA პროცესი).

IT რისკების შეზღუდვის მიზნით, პროგრედიტ ჯგუფს დადგენილი აქვს IT ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტანდარტები. ბანკის დონეზე, პროგრედიტ ბანკს IT/ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკის მართვის სტრუქტურაში სეზ-ის მიერ დაწესებული მოთხოვნები აქვს ჩართული. ინფორმაციული უსაფრთხოების და ბიზნეს უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესების და პროცედურების ნაწილს წარმოადგენს. ბანკი ახორციელებს მისი საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციას და ატარებს მისი ძირითადი ინფორმაციული აქტივების ყოველწლიურ რისკის შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნეს უწყვეტობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს, რომ ყველა თანამშრომელმა გაიგოს აღნიშნული რისკები, ძირითადი პროცესები იყოს გამოვლენილი და რესურსები იყოს განაწილებული ოპერაციების აღსადგენად, პროცესების უპირატესობის განსაზღვრის შესაბამისად.

(e) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

პროგრედიტ ბანკისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია გამჭირვალე და სოციალურად პასუხისმგებლიანი საბანკო მომსახურების უზრუნველყოფა. ჯგუფის/ბანკის ქცევის კოდექსი და გამონაკლისების სია, ერთად ქმნის სავალდებულო სტრუქტურას რომელსაც ყველა თანამშრომელი უნდა დაემორჩილოს. ის დოკუმენტურად ასახავს პროგრედიტის უარს წამოიწყოს საქმიანი ურთიერთობები პირებთან ან კომპანიებთან, რომელთა საქმიანობა არ შეესაბამება პროგრედიტის ჯგუფის ან ბანკის ეთიკურ ღირებულებებს.

პროგრედიტ ბანკი ემორჩილება ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ერთიანი პოლიტიკის სტრუქტურას (ჯგუფის „ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო“ პოლიტიკა) და ჯგუფის თანმდევ სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია გერმანიის და ევროკავშირის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და ასევე ბაზელის კომიტეტის მიერ „საბანკო ზედამხედველობაზე“ და „ფინანსური ღონისძიებების სამოქმედო ჯგუფის“ (FATF) ფულის გათეთრების წინააღმდეგ გამოშვებულ სახელმძღვანელო მითითებებთან. ფულის გათეთრების წინააღმდეგობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკების გამოყენების გარდა, პროგრედიტ ბანკი ეროვნულ წესებსა და რეგულაციებს ემორჩილება.

ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო სტრუქტურა მოიცავს შემდეგ ძირითად ელემენტებს:

- ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი პროგრედიტ ჰოლდინგში მოქმედებს როგორც პროგრედიტის ჯგუფის ფარგლებში ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების და თაღლითობის თავიდან აცილების ძირითადი განყოფილება. ჯგუფის პოლიტიკის სტრუქტურის უზრუნველყოფის და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგების ჩატარების გარდა, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი რეგულარულად ატარებს მაკონტროლებელ ოპერაციებს პროგრედიტის ბანკებში, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის დანერგვის მონიტორინგის მიზნით.
- ბანკი ნიშნავს ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს, რომელიც რეგულარულად ახარებს ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს (ან საზედამხედველო საბჭოს, აუცილებლობის შემთხვევაში) და ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს პროგრედიტ ჰოლდინგში.
- მუდმივად ტარდება ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგები ბანკის ყველა თანამშრომლისთვის, როდესაც თანამშრომლები უერთდებიან ბანკს, და უწყვეტ საფუძველზე, ბანკის ტრენინგების გეგმის სტრუქტურის ფარგლებში, ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის შესაბამისად.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- “ჯგუფის კლიენტების დიუ-დილიჯენსის (CDD)” სტანდარტის შესაბამისად, პროგრედიტ ბანკი მისი კლიენტების „დიუ-დილიჯენსის“ პროცედურებში იყენებს მკაცრ „იცნობდეთ თქვენს კლიენტს (Know Your Customer (KYC))“ წესებს.
- ბანკი ინარჩუნებს რისკის კლასიფიკაციის სისტემას მისი კლიენტებისთვის და შესაბამისად იყენებს „დიუ-დილიჯენსის“ და მონიტორინგის პროცედურებს.
- ბანკის ყველა კლიენტი და გარიგება შესაბამისი საერთაშორისო სანქციების და ემბარგოების, ისევე როგორც „პოლიტიკურად დაუცველი პირების (PEP)“ ეროვნული და შიდა სიების, საპირწონედ შემოწმებას ექვემდებარება.
- ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების, თაღლითობის და სხვა ფინანსური დანაშაულის რისკი ყოველწლიურად ფასდება მთლიანი პროგრედიტის ჯგუფისთვის, რაც იძლევა საშუალებას რომ გამოვლენილი რისკები იყოს აღმოფხვრილი და შემსუბუქებული კონკრეტული ზომების საშუალებით.
- ბანკი თანამშრომლობს ქვეყანაში არსებულ სისხლის სამართლის გამოძიების ორგანოებთან. ყველა საქმიანობა რომელიც ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა ფინანსური დანაშაულის ეჭვს იწვევს ანგარიშგებულია პასუხისმგებელ „ფინანსური დაზვერვის განყოფილებებში (FIU)“, ისევე როგორც ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ ოფიცერთან. ჯგუფის დონეზე, ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი თანამშრომლობს სისხლის სამართლის გამოძიებასთან და გერმანიაში და საზღვარგარეთ არსებულ სამართალდამცავ ორგანოებთან.

პროგრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს შესაბამისობის განყოფილება, რომელიც პასუხისმგებელია ეროვნულ საბანკო რეგულაციებთან შესაბამისობაზე და რომელიც რეგულარულად აზარებს საგანგებო ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელობას და ჯგუფის შესაბამისობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს.

ბანკი არის სრულ შესაბამისობაში ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნასთან, რომელიც ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან აცილებას ეხება. ამასთანავე, ბანკს ჯგუფის ფარგლებში, დანერგილი აქვს სახელმძღვანელო მითითებები ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად, რაც ბევრ შემთხვევაში უფრო მკაცრია ვიდრე ქვეყანაში მოქმედი იურიდიული მოთხოვნები.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის და ბანკის გარკვეული სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. ჯგუფი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა პირველ დონეში შემავალი მონაცემებისა, რომლებიც დაკვირვებადია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებზე მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი შეტანილი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიან ღირებულებას 2020 წლის და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის. შედეგები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი		2020		2019	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	დონე 2	199,902	199,902	86,983	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში	დონე 2	215,459	215,459	175,926	175,926
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	31,978	31,978	83,489	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	დონე 2	51,465	53,616	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	დონე 3	1,354,923	1,338,729	1,070,120	1,053,398
სხვა ფინანსური აქტივები	დონე 3	1,657	1,657	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები		1,855,384	1,841,341	1,442,953	1,426,231
'000 ლარი		2020		2019	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	დონე 2	55,717	55,717	70,407	70,407
კლიენტთა ანგარიშები					
მიმდინარე ანგარიშები	დონე 2	300,628	306,210	224,775	224,775
შემნახველი ანგარიშები	დონე 2	354,934	354,934	249,314	249,290
ვადაიანი ანაზრები	დონე 3	321,616	329,389	289,152	294,580
სხვა ვალდებულებები					
კლიენტების მიმართ	დონე 2	225	225	4,056	4,056
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები	დონე 3	3,415	3,415	1,258	1,258
სხვა ნასესხები სახსრები	დონე 3	582,858	592,718	406,707	404,146
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	დონე 3	1,003	1,003	1,145	1,145
სუბორდინირებული სესხი	დონე 3	53,753	53,753	45,314	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები		1,674,149	1,697,364	1,292,128	1,294,971

პროგრესიტი ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადახდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელთა კოტირება არ ხდება აქტიურ ბაზარზე, ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით, მსგავსი საკრედიტო რისკის და ნარჩენი ვადიანობის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის. იმ შემთხვევაში თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის, მაშინ გამოიყენება მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელში შეტანილი მონაცემის სახით. მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, დამატებული რისკის მარჟა, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების შემთხვევაში გამოყენებულს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, სესხების და ავანსების სამართლიანი ღირებულება დაკვირვებად საბაზრო გარიგებებზე არის დაფუძნებული. იმ შემთხვევაში როდესაც დაკვირვებადი საბაზრო გარიგებები არ არის ხელმისაწვდომი, სამართლიანი ღირებულება ფასდება ჯგუფის საკუთარი სამართლიანი ღირებულების მოდელის გამოყენებით, როგორც არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით. შეტანილი მონაცემები შეფასების მეთოდის გამოყენებით, მოიცავს მოსალოდნელ არსებობის მანძილზე საკრედიტო ზარალებს, საპროცენტო განაკვეთებს და წინასწარი დაფარვის განაკვეთებს. ბანკების და კლიენტების დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდების გამოყენებით, მსგავსი დაფარვის ვადების და პირობების მქონე დეპოზიტებისთვის შეთავაზებული განაკვეთების გამოყენებით. მოთხოვნამდე დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღისთვის გადასახდელ ოდენობას.

30. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს/ბანკს აქვს კრედიტის გაცემის დაუკმაყოფილებელი ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტების სახით. ჯგუფი/ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ჯგუფი/ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები	21,245	12,850
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	52,842	35,613
სესხის გაცემის ვალდებულებები:		
-ერთწლიანი ან ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	86,822	28,603
- ერთ წელზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადით	930	20,356
სულ	161,839	97,422

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი/ბანკი მის ვალდებულებებს გასცეს კრედიტი, ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები პირველ და მეორე ეტაპებში ანაწილებს (აღნიშნული დაქვემდებარების ძირითადი ნაწილი ეტაპი 1 -ში არის განაწილებული), ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1 და 2). ჯგუფი/ბანკი ითვლის ვალდებულებების შესრულების გარანტიების ანარიცხს ბასს 37-ის მიხედვით. საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი. ცხრილში წარმოდგენილია პირობითი ვალდებულებების და გარანტიების ნომინალური ძირი თანხები, ანუ რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები, თუ ხელშეკრულებები სრულად იქნება გამოყენებული და კლიენტები დეფოლტირებული. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარანტიების და ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა გაუვა მათი გამოყენების გარეშე; შესაბამისად სახელშეკრულებო ოდენობების ჯამი არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნების ამსახველ მაჩვენებელს.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

სასამართლო დავა

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის/ბანკის წინააღმდეგ შეიძლება აღიმართოს სასამართლო საქმე ან სარჩელი. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის/ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მის სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის და ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა ს.ს. პროგრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამზადებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები, როგორც წესი, დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, გათვალისწინებულია ურთიერთობის არსი და არა მხოლოდ მისი იურიდიული ფორმა. წამყვანი ხელმძღვანელობა მოიცავს ჯგუფის და ბანკის აღმასრულებელ დირექტორებსა და მათ ახლო ოჯახის წევრებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი დაუფარავი ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი, p.a.	2020	2019
31 დეკემბრისთვის			
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და ფულადი სახსრები			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.75%)-დან 0.05 %- მდე	140,451	36,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	12 %	17	6
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.45) -დან 0.94%- მდე	55,717	70,407
კლიენტთა ანგარიშები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	0.0%-5.0%	99	186
სხვა ნასესხები სახსრები			
- მშობელი კომპანია	2.78%-2.84%	81,608	108,479
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2.6%-4.3%	95,857	40,672
სუბორდინირებული სესხი			
- მშობელი კომპანია	5.9%-8.4%	53,753	45,314

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებაში ან ზარალში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული გაიგებების შედეგად წარმოშობილი შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2020	2019
საპროცენტო ხარჯი		
- მშობელი კომპანია	10,622	10,919
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,190	1,943
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	2	5
საკომისიო ხარჯები		
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,152	2,073
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- მშობელი კომპანია	-	-
პერსონალის ხარჯები		
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	706	874
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		
- მშობელი კომპანია	3,035	2,544
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	3,328	3,851

პროგრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

გარიგებები, რომელთა შედეგად შეიქმნა ზემოაღნიშნული ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და არსებითად იგივე პირობებზე, რაც შესადარისი გარიგებები ანალოგიური სტატუსის მქონე იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან ან შესაბამისობის შემთხვევაში, სხვა თანამშრომლებთან. გარიგებები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ გადახდების შეუსრულებლობის ჩვეულებრივ რისკებთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

ბანკს ჰქონდა შემდეგი დაუფარავი ნაშთები მის შვილობილ კომპანიასთან 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის:

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
აქტივები		
ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში		
- შვილობილი კომპანია	6,100	6,100
ვალდებულება		
კლიენტთა ანგარიშები		
შვილობილი კომპანია	5,582	4,089

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წელს, ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების დღისთვის მნიშვნელოვან მოვლენებს არ ჰქონია ადგილი.